

БЕЛВА ПЛЕЙН

ПРИЯТЕЛКИ

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА „ХЕРМЕС“

БЕЛВА ПЛЕЙН ПРИЯТЕЛКИ

Превод: Пепа Стоилова

chitanka.info

Те се срещат в училище и оттогава са неразделни. Сесил е самоуверена и елегантна дъщеря от заможно семейство. Норма е необикновено талантива, но лесно уязвима: приятелките ѝ се омъжват, а тя продължава да търси любовта. Красива и амбициозна, Аманда е решена да се издигне далеч над скромния си произход. Три жени, поставили на първо място в живота приятелството.

Тогава се случва нещо неочаквано. Шокиращо събитие, което нарушава доверието между съпрузи, родители и деца, братя и сестри. Всеки от тях ще погледне по различен начин на семейството, на приятелите и на живота си. Предателство, изневери, излезли наяве опасни семейни тайни. Сесил, Норма и Аманда никога вече няма да бъдат същите.

ПРОЛОГ

В провинциална странноприемница на брега на Мейн двама мъже на средна възраст седяха на поставени на разстояние столове и наблюдаваха как надигащите се масленозелени вълни на Атлантическия океан се разбиват в скалите. Бяха от типа хора, които внимателният наблюдател би разпознал по старите им, добре скроени вълнени палта, излъсканите обувки и сдържаността в присъствието на непознати. Никой не продумваше.

Тогава единият наруши тишината:

— За пръв път ли идвате тук?

— Не. От няколко години. Винаги щом ми се прииска да видя океан. Последния път бях на друго място, на Тихия.

Вълните се разбиваха, вятърът развяваше клоните на дърветата и мълчанието беше възстановено. След малко, сякаш размишляваше на глас, другият заговори:

— Вчера прочетох нещо много интересно. Балзак бил казал: „Зад всяко огромно състояние се крие престъпление.“

— Да, наистина интригуващо.

— Именно. Впрочем, като заговорихме за това, бих могъл да ви разкажа една история, стига да искате да я чуете.

— На всяка цена. Започвайте.

ПЪРВА ГЛАВА

Книги, портмонета, три празни бутилки от диетична кола и остатъци от голяма пица бяха натрупани върху масичката за карти, разположена близо до отворения прозорец. Навън зеленият май беше в разгара си. Наситена с аромата на люляк и влажна трева, атмосферата беше оживена заради активното движение по пътеките, опасващи четириъгълния двор от готическата библиотека към остъклената, модерна сграда на колежа, стария тухлен музей и по-нататък.

— Началото на учебната година, а прилича повече на раздяла, на погребение.

Изумени, другите две се обърнаха към Аманда. Подобна мрачна забележка не ѝ бе присъща. Тя беше жизнерадостна и светлото ѝ, сияещо лице, обрамчено с вълнисти коси с цвят на карамел, излъчваше оптимизъм. От трите привличаше най-много внимание.

Наистина имаше и такива, които предпочитаха спокойната, класическа елегантност на Сесил. И точно тя се обади весело:

— Всъщност започва нещо съвсем ново, Аманда.

— Е, да, за теб. Ти сигурно си единственото момиче от последния клас, което ще се омъжи това лято.

— Знам. Изглежда нелепо, нали? Чувствам се като баба ми. По нейно време се е очаквало девойката да направи точно това. Казвали са: „Пръстен до пролетта“ — розовите устни на Сесил се изкривиха в самоиронична усмивка. — Но ние вече изчакахме четири години, докато той завърши архитектура в Ню Йорк, което е предостатъчно. Не сме се виждали от ваканцията през февруари, когато заминах на изток, и сега нямам търпение — и додаде с доволна въздишка: — Сигурна съм, че ако не беше сватбата, щях да се чувствам тъжна, че трябва да си тръгна оттук.

— Ave atque vale — каза Норма.

— Какво значи това? — попита Аманда.

— Здравейте и сбогом. На латински е.

— Как, за бога, е възможно някой да пожелае да си пълни главата с тази мъртва материя и да прекара остатъка от живота си, като учи другите на нещо, което никога няма да могат да използват, освен ако не решат на свой ред да го преподават? Не мога да си го обясня.

— Едва ли чак през целия си живот — възрази Сесил.

— Защо пък не? На мен ми доставя удоволствие — отвърна Норма. — Впрочем винаги съм била чешитът в семейството.

Тя беше грозновата, ниска на ръст, с прекалено широко лице. И все пак именно защото това лице с пронизателни, интелигентни очи беше толкова необикновено, много хора, виждайки я за първи път, изпитваха нещо като шок.

— Изобщо не си чешит — категорично отсече Аманда.

— О, напротив. Дори брат ми, който искрено ме обича — ама наистина, — казва, че съм странна, защото предпочитам да чета, вместо да ям. Както и да е, стига толкова за мен. Ти вече реши ли, Аманда? Ще останеш ли тук, или ще се върнеш завинаги на юг?

— Не знам. Все още се колебая. Но едно нещо ме подлудява. Никой не ми каза, че дипломата от средното училище в наши дни не означава онова, което съм си мислила. Ако бях изучавала нещо задълбочено, както ти латински например, бих могла да стана учителка, поне в начално училище, където не е необходима по-висока квалификация. Но без да съм завършила колеж, нищо друго не ми остава — отвърна с въздишка момичето. — Така че бих могла да хвърля ези-тура. Дали да прекарам лятото сред задуха на Мисури, или да прекося Мисисипи и да се потя сред мочурищата у дома, докато се опитвам да си намеря работа.

— Каквото и да предпочетеш, не забравяй, че трябва да се върнеш тук за сватбата ми — напомни ѝ Сесил. — Ще ми бъдеш шаферка. Аз ще поема разходите и ще ви купя роклите, така че никакви спорове по въпроса.

— Ела за няколко седмици у дома — настоя Норма. — Имам предчувствие, че това ще ти помогне да разрешиш проблема си, ако се сецаш за какво намеквам.

— Не, нямам представа — когато темата не ѝ допадаше, Аманда или я подминаваше, или се връщаше към родния си акцент. И сега, разтваряйки широко очи с изумителна невинност, заговори на наречието от Мисисипи: — Та какво имаш предвид?

Норма се разсмя.

— Прекрасно знаеш. Брат ми Лари е полудял по теб. Смята, че си невероятна красавица.

— Което си е самата истина — твърдо каза Сесил.

— Твоят брат изобщо не ме познава. Идвала съм у вас само два пъти за по две седмици. Какво би могло да се каже за някого при толкова кратко време?

— Много — все така категорично заяви Сесил. — Ние с Питър се опознахме само три дни след като се срещнахме в това общежитие. Абитуриентът Питър Мак и новачката Сесил Нюман! Беше невероятно, но самата истина, независимо какво говореха всички.

Аманда се загледа в ноктите си. Бледорозовият френски маникюр беше добре поддържан. Замисли се за последното писмо от Лари, пристигнало едва вчера. Ако беше запазила всички, сега щяха да са цяла дузина, ала ги изхвърли. Бяха смислени, с безупречен правопис, но и прекалено откровени и прочувствени. Да ти се възхищават, е приятно, но след толкова кратко познанство граничи с абсурда. А сега пък Сесил с нейната приказка за някакви си три дни.

Забелязала вгълбението на приятелката си, Сесил смени темата:

— Няма ли да помолим някого да ни снима заедно пред училището, преди да си заминем?

— Добре, но не днес и не в цял ръст. Трябва да изгладя дългата си пола — бързо отклони предложението Норма.

Приятелките ѝ машинално погледнаха надолу към краката ѝ и веднага се извърнаха. Безформени и дебели, с глезени, широки колкото коленете ѝ. Допрени един до друг, приличаха по-скоро на нечий гръб. Краката бяха нейното проклятие, отровата, съсипваща живота ѝ. Или поне тя допускаше да става така.

— В основното училище момчетата ги сравняваха с краката на пиано, докато брат ми Лари порасна достатъчно, за да може да ме защитава.

— И бездруго сега нямам време — обади се Аманда и додаде подигравателно: — В кафенето „Сандейл“ вече ме очакват. Ще наминете ли да ме видите по-късно?

— Сигурна ли си, че не те притесняваме, като идваме? — попита Сесил.

— Не, защо? Елате да ми се полюбувате в бебешко синята униформа.

— Става. Ако се оправя с багажа, ще отскоча. Но само за малко.

Тясното пространство беше отрупано с различни вещи. В стаите на Сесил и Норма с размери на килии безразборно бяха разхвърляни купища дрехи и книги. Повечето вече бяха опаковани в поставените на пода кашони. Един елегантен кожен куфар, чиято цена Аманда определи мислено, чакаше да бъде напълнен.

— Е, добре. Ще ви запазя няколко еклера — каза тя. — Ако не дойдете, ще ги донеса и ще ги оставя в хладилника.

— Внезапно изпитах съчувствие към нея — възкликна Сесил, щом вратата хлопна. — А няма вид на човек, когото трябва да съжаляваш. Откакто я познавам, не съм я чула да се оплаква. Днес го направи за първи път.

— Нима не си разбрала, че през цялото време носи маска?

— Мислиш ли? Тя сякаш изпитва удоволствие от всяко дребно нещо. Ентусиазмът ѝ е направо заразителен.

— Не, не, не! Онова, което на теб ти изглежда дребно, за нея е от огромно значение. Очевидно винаги е била лишавана от нормални условия за живот. Не мога да повярвам, че не си го забелязала.

— Може би — мрачно се усмихна Сесил. — Сигурно причината е, че винаги съм била глезена.

— Като се имат предвид обстоятелствата, ти въобще не си глезна. Просто ти липсва опит.

— Е, поне знам със сигурност, че никак не е лесно да живееш от стипендия и да си принуден да работиш, докато учиш, но щом толкова хора го правят, значи...

— Нея я занимават съвсем други мисли — прекъсна я Норма. — Изглежда, нещата у тях не вървят, а това, че е тук, ги прави още по-сложни. Разкъсва се между желанието да се върне или да избяга завинаги. Забелязах го, когато ми беше на гости.

— Странно. Толкова красива и толкова умна. Като я гледаш, си мислиш, че има всичко.

Когато „Сандейл“ затвори в единайсет часа, Аманда се гмурна в ясната, мека нощ. Повечето от работещите се отправиха към булеварда, за да хванат последния автобус към центъра, и само едно момиче, живеещо в квартала, тръгна с нея към университета. Беше

доста по-малко от Аманда, едва в първия гимназиален курс, но през тези петнадесетина минути, докато пътищата им се разделиха, помежду им се зароди някаква близост. Може би се дължеше на тишината, обграждаща заспалите домове, и на улицата, по която отекваха стъпките им.

— Забелязах, че приятелките ти не дойдоха тази вечер — каза Тери.

— Не. Все още си събират багажа. Колкото до мен, бих могла да побера нещата си само в ръчния багаж.

— Мъчно ли ти е, че си тръгваш?

— В известен смисъл. Но от друга страна, понякога съжалявам, че изобщо дойдох.

— Не е възможно! Божичко, бих дала всичко, за да стигна дотам, въпреки че се радвам, че ще постъпя в държавния университет. В него таксата е наполовина по-ниска. Доста неща зависят от парите, нали?

На слабата светлина на лампите Аманда погледна профила на момичето. Тази наивница беше не с четири, а с четиридесет години по-млада от нея. И с почти майчинско чувство каза меко:

— Всичко ще бъде наред, Тери.

И сигурно щеше да стане точно така. Един съботен следобед по настояване на момичето му бе отишла на гости. Къщата беше малка и обикновена, но добре поддържана от бащата на Тери, дърводелец по професия, и от майка ѝ, която работеше в хранителен магазин и се грижеше в кухнята винаги да бъде чисто и да ухае вкусно. Малкият ѝ брат си пишеше домашните на масата в предната стая, докато териерът им лежеше в кошница до него. Когато си тръгна, Аманда бе погледнала назад. За момент я обзе някакво странно чувство на завист, сякаш някакъв магически кръг бе обвил този дом и хората в него.

Тери беше любопитна:

— Впрочем получаваш ли стипендия? Сигурно си най-добрата в класа.

— Ами да, бях. Винаги съм получавала само отлични оценки, но шестиците се различават помежду си. У дома конкуренцията не е голяма. Тук съм получавала и петици, но, повярвай ми, коствали са ми много усилия.

Момичето имаше още въпроси:

— Как отиде да живееш при онези две момичета?

— С Норма посещавахме един и същи клас по три предмета. Разговорихме се и си допаднахме. После, когато се преместиха в общежитието, ме поканиха да заема третото легло.

— Коя е онази красивата с тъмната коса и плисираната пола? Има много спортна фигура.

— Казва се Сесил и наистина се занимава със спорт.

— А какво ѝ е на краката на другата?

— Нещо с жлезите, доколкото ми обясни Сесил. С хипофизната, щитовидната или нещо подобно.

— С такива крака сигурно ѝ се иска да умре, а?

— Не знам. Мога да те уверя само, че е един от най-прекрасните хора, които съм срещала.

— Аха — последва кратка пауза и нов въпрос: — Защо каза, че съжеляваш, че си дошла тук?

— Когато открия отговора за себе си, непременно ще го споделя с теб, Тери. Ето я моята улица. Пожелавам ти да се прибереш спокойно.

Какъв наистина беше верният отговор? Разкъсваше се между копнежа да се прибере у дома и желанието си да стои далеч от къщи и да започне друг живот. Конфликтът понякога напълно я изтощаваше психически, допълван от стремежа ѝ да запази проблемите само за себе си. Днес се разкри прекалено. Това не бива да се повтаря.

Навсякъде беше тихо и тъмно, с изключение на мъждукащата лампа в коридора на общежитието. Пристъпвайки на пръсти в кухнята с размери на килер, сложи еклерите в хладилника и затвори безшумно вратата, за да не събуди спящите. Понякога, когато се движеше така, изпитваше смътното чувство, че е натрапница тук, макар да нямаше основателна причина. Като цяло последната година в тези стаи премина доста приятно. Щеше да си я спомня с натрупания по перваза на прозореца сняг, с музиката от CD плеъра на Норма, с храната и пиенето на бира, с глъчката от момичешки гласове. Времето беше изключително феминистко, тъй като Норма си нямаше приятел, Сесил носеше диамантения годежен пръстен от Питър на лявата си ръка, а аз, размишляваше Аманда, няхах време за момчета, тъй като, когато не учех, за да не си изгубя стипендията, работех в кафенето, за да припечеля нещо. Не, никой не би казал, че година, прекарана по този

начин, може да мине толкова приятно. И въпреки всичко щеше да ѝ бъде тъжно да я остави в миналото.

Неспособна да заспи, макар че минаваше полунощ, а бе станала още в пет, тя бавно оправи ноктите си, намаза краката си с лосион и се погрижи за белите си, равни зъби.

— Имаш къса горна устна — заяви веднъж Норма, която винаги забелязваше подробностите — и зъбите ти се показват, когато се усмихнеш. Истински късмет е, че твоите са съвършени.

Късмет. Е, в крайна сметка, наистина не можеше да се оплаче. Никога нямаше да попадне тук, ако не идваше от Мил Ривър и не беше малко... не, доста по-различна от съучениците си. Вероятно бе единствената, която толкова обича книгите. Беше чешитът в семейството, както Норма в своето. И ако директорът на училището не беше стар приятел с някои важни хора във факултета...

Да, и освен това успя да спечели тези две приятелки, първите истински, които някога бе имала. По някакъв начин се чувстваше по-близка с тях, отколкото със собствените си сестри, макар че тази мисъл ѝ беше неприятна. Но си е самата истина и нямаше нищо общо с хубавите неща, които Норма и Сесил бяха правили за нея.

Все пак понякога хората си мислят онова, което искат да си мислят. Нали така? — запита се мислено. Може би ако Сесил не се отнасяше така мило, ако не ми беше подарила онзи пуловер...

Малкото синьо съкровище, което лежеше в оригиналната си лъскава кутия в куфара ѝ. Беше същият като този на Сесил, на който така невинно се възхити. Вероятно копнежът се бе изписал върху лицето ѝ, защото на следващия ѝ рожден ден Сесил ѝ поднесе кутията, завързана с панделка. Беше запазила и нея, пъхната под дрехата.

Те бяха от един друг свят, тези двете, Сесил и Норма, приятелки още от двора на някоя скъпа частна детска градина, без съмнение оградена от морави. На пръв поглед човек ще се учуди какво общо би могло да има между тях. Но всеки, който ги познава, ще разбере. В известен смисъл Норма беше малко особена. Имаше феноменална, буквално фотографска памет. Това трябва да се види, за да се повярва, размишляваше Аманда. Просто ѝ беше необходимо да погледне една страница от учебника и сякаш запечатвайки я като на снимка, после можеше да я повтори абсолютно точно. Свиреше на пиано много

добре, беше остроумна и понякога забавна. Може би тези дарове ѝ бяха дадени, за да компенсират ужасните ѝ крака. Кой знае?

А може би, помисли си тя, Сесил беше впечатлена от начина на живот на Норма? Сесил винаги ѝ ходеше на гости, когато Аманда се връщаше в града, тъй като живееше във ферма на петнайсет километра от града и вероятно използваше всяка възможност да се махне оттам. Норма живееше в едно предградие в красива къща с прекрасна градина и стая за гости със собствена баня. Имаше дори жена, Елза, която се грижи за домакинството и готвенето. На Аманда всичко това много ѝ харесваше...

Брат ми е луд по теб.

Той беше приятен младеж, много спокоен и приветлив. Едър, изглеждащ по-възрастен от двайсет и шестте си години, със започнала да оредява коса, ъгловато лице и тъмни като на сестра си очи. Нито един от двамата не беше наследил красивата външност на баща им. Неговото име беше Лорънс. Лорънс Болсън.

Лари мразеше прозвището „младши“. Една вечер на верандата сподели това с Аманда. С удоволствие би използвал второто си име, Даниел, което не звучало толкова близо до това на баща му. Би изглеждало много глупаво от негова страна, ако може да се примири с родител, чиято фамилия е изписана върху билбордове из цялата страна: „Недвижими имоти Болсън“.

Компанията имаше три офиса. Лари ръководеше два от тях. Преди пет години завърши същия този университет. С отличие! Норма беше толкова горда с брат си, сякаш му е родна майка. Това имаше просто обяснение: майка им починала, баща им беше много зает и децата неизбежно се бяха сблизили.

Вече се решише толкова дълго, че главата започна да я боли, даде си сметка Аманда. Хората толкова задълбават в мотивите и приумиците си. Какво у нея би могло да накара Лари Болсън да се влюби? Със сигурност той познаваше много красиви момичета.

Разбира се, ако пожелае, и тя би могла да го „улови“. Винаги се забелязва, когато един мъж стои на ръба. Но тя наистина, ама наистина, както би казала Норма, не го искаше. Няколкото прегръдки на верандата бяха достатъчно доказателство. Не бе изпитала нищо, а ѝ се искаше да изживее всичко.

По обяд няколко дни по-късно Аманда слезе от автобуса сред палещото слънце на Мисисипи. По цялата дължина на главната улица имаше не повече от десетина паркирани коли и почти толкова минувачи по тротоарите. Допреди четири години сигурно щеше да разпознае и да бъде разпозната от повечето от тях, но дългото отсъствие, с изключение на кратките ваканции, я превърна в непозната. Тръгна, без дори да поглежда към магазините, тъй като наизуст знаеше какво има по витрините им: бутове шунка в месарницата, добре подбрана колекция от тоалети в бутика, хранителни стоки, подредени като пирамиди, ризи и дънки в „Бенс Драй“ — нищо не се е променило. Градът дремеше. Беше невероятно грозен, с изключение, естествено, на сапфиреното небе над него. Нямаше нищо, което да улови или зарадва окото. Никога преди не беше забелязвала този факт.

Претъпканият ѝ куфар, който се нуждаеше от ново колелце, ала не бе имала време да го даде на поправка, я дърпаше на една страна, затова трябваше да го мести от едната си ръка в другата на всеки няколко крачки. През рамо бе преметнала пътническият сак, подарен на раздяла от приятелките ѝ. Беше на черно-бели ленти и толкова ѝ харесваше, че през целия ден не сваляше поглед от него. Вътре бе пъхнала книга, за да чете в самолета, билетите за трите автобуса, с които щеше да се прибере у дома, и дипломата си.

Семейството ѝ нямаше представа какво означаваше този лист хартия. Знаеха само, че е нещо, с което човек трябва да се гордее, тъй като повечето от познатите им бяха необразовани. И докато вървеше уморено в жегата, от която ризата ѝ залепваше по потния ѝ гръб, тя си помисли колко е жалко, че не успяха да присъстват на грандиозната церемония за дипломирането ѝ, не я видяха в тога, нито чуха как произнасят името ѝ, докато гордо поемаше безценната хартийка.

Прекалено скъпо. Билетите за самолета, престоят в хотела, дългото отсъствие от фабриката, където сестра ѝ Лорена и баща ѝ работеха, щяха да им костват твърде много разходи. Все пак, ако татко не беше паднал и не си бе счупил крака същата седмица, сигурно с мама биха могли да отделят малко пари и да дойдат с автобуса.

Под една сянка спря и седна на бордюра, докато ръцете ѝ отпочинат. Кръстовището ѝ беше познато. Фабриката беше в другия

край на града, в посоката, от която бе тръгнала. Училището се намираше отдясно, а домът ѝ беше само на два километра. Всичко ѝ изглеждаше сиво. Очевидно отдавна не беше валяло и дори пътят, макар и асфалтиран, също ѝ се струваше сив. И къщите, повечето от които точно като тяхната, се нуждаеха от преобоядисване.

Изпитваше смесени чувства. И го произнесе на глас: „смесени чувства“. Това тук и онова там. Тук, където можеш да бъдеш себе си, без да се притесняваш какво впечатление правиш.

— Когато си красива — сподели веднъж Норма в момент на откровение, — не ти се налага да се чудиш какво мислят хората за теб.

Ала Норма много грешеше. Нужно беше нещо повече от красота. Например какво впечатление ще направи Аманда на шефа на баща си и на сина му? Мимолетно. Със сигурност за не повече от две секунди. Като начало тази предполагаема среща никога нямаше да се състои, тъй като такива хора по правило живеят извън града, в къщи с колони и веранда. Те идваха от различни светове. Трябваше да бъде реалистка.

Зад нея на земята лежах куфарът и сакът. Внезапно я осени мисълта, че тротоарът е мръсен. Уплаши се, че може да изцапа чантата, вдигна я и я огледа. Слава богу, беше чиста. Вътре беше и съгваемият чадър, който купи, в случай че завали. И синият пуловер, в случай че куфарът се изгуби по пътя. Всичките ѝ по-ценни вещи, красивата сребърна гривна, изпъстреният с цветя халат, меките кожени ръкавици, напълно безполезни в тази част на страната, все подаръци от Норма и Сесил. И преди всичко от Норма, която очевидно беше пощедра от приятелката си.

Изправи се. Трябваше да измине още само един завой на улицата, за да стигне до дъба, под който щеше да я очаква някоя от сестрите ѝ. Сигурно бяха изчислили разписанието на автобуса и времето, необходимо ѝ да се прибере, както правеха всеки път, когато не разполагаха с кола, за да докарат някого от града. В голямото семейство колите никога не достигат, още повече че всички работеха на различни места. Ние не сме хора, които биха могли да се нарекат бедни, но винаги нещо ни липсва.

И наистина, най-сетне забеляза Лорена с широка усмивка върху детинското ѝ лице. С радостни викове двете се втурнаха една към друга.

В стаята на Лорена имаше спалня и люлка за бебето. Трябваше да внесат походно легло за Аманда, тъй като Томи беше вече прекалено голям, за да спи при момичетата, и се премести при Ханк и Боб. Къщата беше пренаселена, особено откакто Лорена и трите ѝ деца се върнаха. В помещението беше задушно, тъй като валеше и прозорецът беше затворен. Аманда не успя да се изкъпе този ден, защото баща ѝ, братята, най-малката ѝ сестра Бейби и децата на Лорена бяха ползвали банята през целия ден, докато стана доста късно, а тя бе прекалено уморена дори да си вземе душ.

Отвън се разрази буря. Трясъкът на гръмотевиците разтърсваше къщата и бебето се разбуди. На мъглявата светлина видя как сестра ѝ отиде да го вдигне. Докато малкият проплакваше, тя не спираше да го притиска към себе си и да го люлее. Вече минаваше два през нощта, а Лорена ставаше всяка сутрин в пет и половина, за да приготви закуската, преди да тръгне с баща им към фабриката. Щеше да ѝ бъде много трудно, ако майка ѝ не може да си остане у дома и да се погрижи за децата.

— Изглеждаш променена — бе казала тя, щом видя сестра си.

— В какъв смисъл?

— Не знам. По-друга си от последния път, когато си идва за Коледа. Винаги си била различна, но сега повече от всякога.

— Е, ти пък си си същата. Все така красива.

Само дето не беше истина. Под очите ѝ имаше торбички, страните ѝ бяха хлътнали, беше прекалено слаба и някак остаряла. Остаряла на двадесет и седем години! Гърлото на Аманда се сви от жалост.

Естествено не е задължително да изглеждаш по този начин само защото живееш в Мил Ривър. Нито пък да се омъжиш за преуспял негър единствено защото и двамата сте в състояние на абсурдно, безразсъдно заслепение. Не е необходимо да създаваш повече деца, отколкото можеш да подсигуриш, както направиха техните родители. Всичко зависи от избора ти на разумен човек.

Сега, докато лежеше будна върху тънкия, изтърбушен дюшек, тя се върна мислено към масата, където по време на вечерята всички я приветстваха радостно. Както очакваше, те приеха за нещо естествено това, че се върна завинаги при тях.

— Ще ни се наложи да те опознаваме отново — оплака се баща й. — Миналото лято си дойде само за една седмица и побърза да се върнеш в колежа.

Недоволството му беше очевидно. Тя бе отговорила колкото може по-меко:

— Налагаше се да работя, татко. Заплащането беше много добро, дори без да броим бакшишите и безплатната храна. Нямаше как да остана по-дълго.

— С тази твоя диплома ще можеш да си намериш хубава работа и тук — намеси се майка й. Челото й беше набраздено от тревожни бръчки, гласът й — тъжен. Беше се връщала няколко пъти до печката, пълнеше отново чиниите им и всеки път повтаряше едно и също: — Има подходящо свободно място в администрацията на гимназията. Сигурна съм, че ще го получиш, ако искаш, Аманда. Сигурна съм.

И отново баща й:

— Или пък в управата на фабриката. Представяш ли си, ти, Лорена и аз ще ходим заедно на работа. Ние с нея в работни дрехи, а ти на високи токчета и с диамантени обеци на ушите! Как ти се струва? — запита я през смях.

— Аха, само недей да се жениш за някой глупак и не се връщай с хлапетата си като Лорена — най-малкият й брат Боб крещеше дори когато произнасяше банални фрази като „Подай ми маслото“. — Къщата вече пращи по шевовете.

С бебето в скута си, сестра му се наведе да избърше изцапаната уста на Доти, очевидно прекалено уморена, за да му отвърне.

— Недей да говориш така, Боб — притеснено се обади майка им. — Момичетата ни могат да се връщат у дома с децата си, ако изпаднат в нужда.

— Особено ако са красиви като тези трите тук — подкрепи я баща им. — Погледни ги само. Трябва да ги снимат в киното. Тогава няма да ни се налага да работим.

— На нас също — допълни майка им. — Ти ще пееш, а аз ще танцувам.

Значи и тук можеха да се шегуват и да се смеят! Все пак това е мястото, където израсна и привикна към всичко, дори към миризмата на прегоряла мазнина, носеща се от разхвърляната кухня. Ако се наложеше, човек би могъл да свикне с това отново. Както и към града,

в който никога нищо не се случва, нито ще се случи. Утрешният ден ще е като днешния, следващият също и следващият... Винаги се бе чувствала не на място тук, а сега повече от всякога.

Дъждът барабанеше по прозореца. И внезапно, с напредването на нощта, Аманда изпита усещане за самота и плашеща необходимост да се улови за нещо солидно. Сега ѝ се струваше, че единственото стабилно нещо в живота ѝ е приятелството ѝ с Норма и Сесил. Едно семейство като на Норма, въпреки брат ѝ, щеше да е златен ключ, който да отключи много врати.

Много преди да настъпи дъждовното утро, тя взе решение. Норма я покани да прекара в дома ѝ няколко седмици преди сватбата на Сесил. Значи можеше да остане вкъщи до следващия понеделник, после с известно съжаление щеше да целуне близките си за довиждане и да замине за Мичиган.

ВТОРА ГЛАВА

Люлката на верандата се поклатяше със скърцане. Лари имаше досадния навик да я засилва нависоко с дългите си крака и седнала до него, Аманда се чудеше как да му каже да престане. След третата седмица тук тези вечери я изпълваха с напрежение. В атмосферата се чувстваше някакво очакване, сякаш всички се надяваха нещо да се случи, нещо да бъде решено. И всички знаеха точно какво е то.

— Утре ще е най-кратката нощ в годината — отбеляза Норма, опитвайки се да поведе незначителен разговор. — Вече минава десет, а все още не се е стъмнило съвсем, нали?

— Много ми се иска да си взема един свободен ден и да го прекарам на открито, но се очертават две сделки, които не искам да изпусна — каза Лари. — Трябваше да стана учител като теб. Тогава щях да имам два месеца отпуск през лятото. Ти винаги знаеш какво правиш, Норма.

Той също се опитваше да говори непринудено, но в гласа му се долавяше вълнение, което накара сестра му да се разсмее, сякаш бе казал нещо смешно. После тя се изправи, извини се и прикри с ръка прозявката си.

— Ако нямате нищо против, смятам да си легна.

— И да оставиш гостенката? — във въпроса на баща ѝ имаше укор, което се случваше за трети път от пристигането на Аманда. Беше ги броила. Затова остана с впечатлението, че Лорънс Болсън е перфекционист.

— Нямам нищо против — каза тя бързо. — Свикнала съм ѝ. В общежитието винаги си лягаше най-рано от всички. И защо не, щом ѝ се спи?

— Вижте само колко добре ме познава — ведро каза приятелката ѝ.

— Просто не е много любезно — настоя мистър Болсън, сякаш дъщеря му имаше нужда от поучение.

— Едва си държа очите отворени — отвърна Норма и без да обръща внимание на недоволството му, отвори остъклената врата.

Аманда беше наясно, че приятелката ѝ се оттегля, за да не им пречи. Вероятно Лари я беше помолил да ги остави насаме. Ала баща им нямаше такова намерение. Издаваха го забележки от рода на „подходящи хора“ и „добър произход“. Затова бяха тези любезни, случайно подхвърлени въпроси за семейството ми, размишляваше момичето. Господ ми е свидетел, кой би го разбрал по-добре от мен? Имам ли право да го обвинявам, че иска най-доброто? Изградил е бизнеса си от нула и иска да задоми сина си. Всичко е толкова просто. Смешното е, че знае, че аз съм наясно. На няколко пъти улових погледа му.

Лъч светлина откъм къщата освети Лорънс, седнал в креслото, облечен в костюм и с вратовръзка, макар нощта да беше гореща. Имаше добре оформено лице, без излишна плът, прикриваща костите, леко орлов нос, решителна брадичка и добре изразени блестящи, младежки очи. Високомерно изражение. Служителите му сигурно се страхуват от него.

Неволна усмивка изкриви устните ѝ. Помисли си, че тази сцена би могла да излезе от роман от деветнадесети век. Тролъп или Дикенс биха я описали брилянтно с всичките ѝ подробности, съдържащи едновременно трагикомизъм, разочарование, амбиции и конфронтация, прикрити зад лятната вечер.

Сладостта на нощта! Тъмносини сенки под дърветата и бяла лунна светлина между тях. Крясък на обезпокоена в гнездото си птица. Сияние на бели ириси под лампите покрай пътеката.

— Мислех си, Лари — обади се Лорънс, — че трябва да вложим малко пари в онзи апартамент. Естествено от нас ще очакват да участваме със сериозни инвестиции, но предпочитам да бъдем предпазливи. Вероятно нещата ще потръгнат, но винаги съществува риск от конкуренция.

— Най-вече заради онзи празен парцел зад ъгъла. Да, и аз реших, че скоро ще го обявят за продан — съгласи се синът му. — След година, най-много две ще започнат да го застрояват.

За разлика от баща си, който се изразяваше кратко, Лари говореше бавно и спокойно. Досега Аманда не го беше забелязала, нито пък си бе дала сметка, че гласът подхожда на притежателя си.

— Дори татко е наясно, че Лари е безценен за фирмата — й каза веднъж Норма. — Всички много го харесват.

Да, и така трябва. Има приятни маниери, които я караха да се чувства удобно. Но по някакъв свой начин беше твърд. Изненада я фактът, че напоследък често започна да мисли за неговите качества.

Докато люлката продължаваше да я люлее, скърцането, което допреди малко толкова я дразнеше, започна да я унася. Което също е удивително. Беше сигурна, че в мига, в който баща му се оттегли, Лари щеше да я вземе в прегръдките си и да я целуне. Това беше нещо, което искаше. В края на краищата не беше неочаквано. Той я желаше. Наистина, този човек нямаше да ѝ подари златния ключ, отключващ много врати. Единствената причина, поради която не стигнаха подалеч от няколко целувки, бе, че просто се намираха под семейния му покрив. Не беше мъж, който би се задоволил със задната седалка на колата, за което тя, имайки подобни преживявания преди, му беше благодарна.

Двата мъжки гласа, макар и толкова близо до нея, ѝ звучаха някак си далечни, едва доловими, а в съзнанието ѝ се зародиха странни мисли. Ако той ѝ предложеше направо, за което не се съмняваше, че ще се случи, дори може би още същата вечер, трябва ли да му откаже? Може би с времето ще се науча да го харесвам, размишляваше Аманда. И в този ред на мисли за момент изпита срам от набързо споходилата я идея да го използва като трамплин към нещо по-добро.

Привързаността лесно може да се превърне в любов, дори пообсебваща от онази, която би изпитала, ако беше луда по него, което за Лари без съмнение важи безпрекословно. Открай време хората се женеха по чисто практични причини и браковете им често бяха по-успешни от онези, сключени по любов. Това се случваше през цялата човешка история и щеше да става и в бъдеще.

Докато люлката се движеше, усещането за мъжкото рамо до нейното ѝ се стори приятно и опияняващо. Натискът стана по-силен, сякаш предугади нейното желание. Одеколонът му миришеше на бор и смесица от лимон и портокал. Да, помисли си Аманда отново, наистина бих могла да се привържа към него. В розовите си мечти се видя като добра съпруга, която се стреми да се образова и да постигне нещо значимо, и това я стопли и я накара да се притисне към него още

по-плътно. Бих могла да съм идеална за него, реши мислено. Никога не бих измамила толкова добър човек. Той беше доверчив като сестра си.

Странно, но неодобрението на баща му правеше предизвикателството още по-привлекателно.

За тези няколко седмици нещата се промениха коренно.

Най-сетне Лорънс се обади:

— Влизам вътре. Трябва да ставаш рано сутринта, Лари, и да си в добра форма. Нали не си забравил, че утре имаме среща с хората на Флеминг? Точно в девет.

— Не съм, татко — когато остъклената врата се затвори, Лари се усмихна. — Той лае, но не хапе. Нали не те уплаши?

— Изобщо.

— Иначе е много сърдечен. Наистина трябва да го опознаеш. След смъртта на мама за нас с Норма беше и майка, и баща — изправи се, свали я от люлката и я притегли в обятията си. — Ела тук. О, Аманда, ела. Бих искал да можем да отидем някъде... нали разбираш? Знаеш, че те обичам.

Стояха притиснати един към друг. Когато отвори очи, през рамото му тя видя хиляди звезди на небето. И усети, че е трогната от топлотата на нощта, от нежния вятър, който люлееше дърветата. Сякаш се гледаше отгоре, напуснала тялото си, и виждаше жена, пристъпваща от тъмнината към звездната светлина.

— Всичко е като в сън.

— Не е. Още първия път, когато те видях със сестра ми, си казах: „Ще се ожения за това момиче“. Оттогава не съм преставал да мисля за теб. Норма знае всичко. Непрекъснато ми говори колко си прекрасна. Колко упорито работиш, колко си умна. Не че аз не съм видял достатъчно... Така че би ли могла... Аманда, ще го направиш ли...

— Та ти си ме виждал само някакви си шест седмици? Сигурен ли си?

— Не бих могъл да съм по-сигурен, дори ако те познавах от раждането ти.

Когато се отдръпна и стисна силно ръката ѝ, грозноватото му лице засия. И тя бе трогната от радостта, която бе изписана върху него. В погледа му имаше толкова нежност, но и някаква замисленост, която я изпълни с топлина и я накара да се просълзи.

Малко по-късно, когато минаваше полунощ, Лари се върна към по-деловите въпроси.

— Ще се оженим веднага след сватбата на приятелката ти Сесил. Не е редно да крадем от славата им. Може би няма да ми повярваш и не ми се смей, но в мечтите си през последния месец си представях как наемаме свой собствен дом. Продават се няколко къщи, които сигурно ще ти харесат. Всяка от тях е с прекрасен двор със стари дървета, а вече забелязах колко държиш на зеленината.

Къща още в самото начало? Женитба и собствен дом наведнъж?

— Изглеждаш щастлива — отбеляза Лари.

— Наистина съм щастлива.

И вярно, когато невероятното се случи и най-сетне повярва в него, наистина се чувстваше щастлива.

Продължаваха да си шепнат пред вратата на стаята за гости.

— Не знаеш колко бих искал да остана с теб, Аманда.

— Идеята ти не е добра — подразни го тя, поглеждайки към спалнята на баща му.

— Почакай само докато им съобщим сутринта — въодушевено каза Лари. — Норма няма да се изненада, но татко ще се шокира. Или пък не. Знае, че вземам решенията си импулсивно.

— И винаги ги отстояваш?

— И винаги ги отстоявам, скъпа Аманда.

Каквито и да бяха скритите му помисли, а Аманда имаше представа какви са те, Лорънс Болсън ги изрази на следващия ден. При това в нейно присъствие.

— Е, избрал си си красива булка. Колкото до сватбата, къщата и дворът са на твое разположение. Вие решавате дали ще е вътре или отвън.

От самото начало Аманда обясни на Лари, че е невъзможно сватбата да се проведе в нейния дом, за което той очевидно бе уведомил баща си. Колкото до близките ѝ, бъдещият ѝ съпруг бе провел разговори с всеки един поотделно, в това число с родителите ѝ, братята и сестрите, и ги покани за тържеството с уговорката да останат колкото искат. След като получи учтивите им извинения и обяснения защо не биха могли да присъстват, той им обеща да поддържат връзка като в едно ново голямо семейство.

— Мъчно ли ти е, че няма да дойдат? — попита я той.

— Ами... да, но не толкова, колкото си мислех. След пет години, прекарани в колеж, някак си свикваш да си далеч от семейството си. В известен смисъл се чувствам по-близка с Норма, отколкото с тях. Кое е естествено, като се има предвид, че сме живели заедно толкова време.

Лари великодушно предложи да заплати пътуването на семейството ѝ до Мичиган и с разбиране прие причините за отказа им: счупеният крак и продължителното отсъствие от работа. Към всичко това Аманда би могла да добави: липсата на подходящи дрехи и неудобството, тъй като никога не се бяха отдалечавали от дома на повече от двеста километра.

Не беше необходимо майка ѝ да ѝ обяснява, защото винаги се бяха разбирали без думи.

— Скъпа, трябва да знаеш, че сме много щастливи заради теб. По-късно, когато със съпруга ти се установите в собствен дом, ще бъде по-удобно, нали знаеш. О, по телефона звучеше толкова приятно, че без съмнение ще ти е добре с него.

За Лари, занимаващ се с недвижими имоти, летният период беше най-натоварен, така че прекарваше повечето вечери и недели извън дома. Аманда се развличаше с приятелките на Норма около градския басейн или на тенис кортовете. Бяха приятни, лениви дни, първите без ангажименти в целия ѝ живот.

Той ѝ подари годежния пръстен на майка си — кръгъл диамант, който предизвикваше възхищение и, без съмнение, известна завист сред обкръжението на Норма. Аманда нямаше никаква представа за стойността му, тъй като, доколкото ѝ беше известно, размерът често заблуждаваше. Беше чела някъде, че кръглите камъни притежават особена красота. Във всеки случай ѝ бе много приятно да протяга ръката си така, че на светлината от него да струят искри. Евтино бижу на Сесил бледнееше пред нейното.

Не се беше виждала с приятелката си от началото на учебната година. Първо заради следването на Питър в Ню Йорк, а после трябваше да се направят покупки за сватбата и апартамента, който бяха наели недалеч от работата му, на няколко пресечки от дома на родителите ѝ.

— Някой ден трябва да отскочим дотам — каза ѝ веднъж Норма. — Не си виждала града, като изключим нашия квартал, а се налага, щом ще живееш тук. Може да идем до къщата на Сесил, просто да я видим, тъй като нея сега я няма. Впрочем пратих ѝ един брой от вестника, в който татко обяви годежа ви.

Аманда се разсмя.

— Аз също.

И в същия момент си помисли колко е странно, че едно появяване на името ти във вестника, както това на Сесил, и сияен пръстен на пръста ѝ, също като на приятелката ѝ, беше в състояние да я накара да се почувства наравно с нея.

— Доста се разрастваме — говореше Норма на бъдещата си снаха, докато насочваше колата към центъра. — Преди бяхме един от най-големите градове в Мичиган, но сега сме незначително място. Или не чак толкова. Всичко е започнало от брега на реката с корабоплаването. Преди всичко със зърно, желязо, цимент, такива неща. Днес всяка голяма корпорация на юг от Мисисипи има дял от бизнеса. През последните няколко години се въведоха нови технологии. Погледни нататък. Всеки месец се издига по една нова кула — тъй като обичаше историята, анализите и обясненията, Норма беше добър учител. — Съвсем естествено хората се насочиха към предградията, колкото може по-далече от реката, докато този район запада. Ето я старата гара. Сама виждаш колко елегантна и достолепна е била. Надявам се в скоро време да я възстановят. Иначе двадесет и седем километра релси и траверси ще бъдат загубени. Железният път държи доста висока цена, за която настояват консерваторите, но всичко е такава каша, а още нищо не е направено. Както и да е, всичко е политика. А ето и Лейн Авеню. Не е ли срам, че хора живеят в такива коптори? Само погледни училището. Можеш ли да си представиш да прекараш целия си ден в такава дупка? Единственото приятно зрелище в този квартал са проститутките. Може и да са никаквици, но са красиви, не намираш ли?

— А кой тук има пари, за да им плаща? — попита Аманда.

— Не е задължително клиентите да живеят на съседните улици. Те идват отвсякъде. В тези сгради се дават много стаи под наем, дори цели апартаменти. Всеки мъж може да отскочи от предградията за половин час. Много е удобно.

— Започна да ми става ясно. Досега няхах представа.

Норма се разсмя, не бе смятала приятелката си за толкова наивна.

— Провинциалистка! Както и да е, просто не приемай покана за парти в този район, разбра ли?

— Добре, ще го запомня.

— Веднага след моста ще можем да подишаме малко чист въздух.

Пейзажът рязко се смени от бетон към зеленина. Отначало градът сякаш остана назад, после се появиха първите къщи на предградията със спретнатите си дворчета. Широко, свободно, цъфтящо пространство.

Удобно шосе водеше към големи сгради, сгущени в малки горички. Бели огради отделяха полета, по които тичаха коне. Патици плаваха в езерата. Кафяво-бели крави пасяха спокойно близо до оборите, на чиито покриви имаше ветропоказатели. Тишина и спокойствие се носеха над хълмовете и пътищата, които ги опасваха.

Аманда беше необичайно мълчалива и Норма започна да се чуди дали гледката не я отегчаваше, затова попита:

— Пътуването приятно ли ти е? Каж ми. Можем да се върнем, ако искаш.

— О, не! Толкова е красиво. Сякаш е късче от рай.

Влагата в очите ѝ трогна Норма до такава степен, че тя извика съвсем искрено:

— Толкова се радвам, че брат ми те намери!

— Аз също — усмихна се другата.

— Вие сте създадени един за друг. Ти си жизнена, той е уравновесен, ти си емоционална, а той е спокоен. Противоположностите се привличат и така трябва да е.

— Лари не е толкова безстрастен, уверявам те.

— О, имах предвид... Мога много да говоря за това. Брат ми е силен мъж, но не използва целия си потенциал. Трудно ми е да го изрека, но истината си е истина. Когато младеж започне бизнес с баща си, винаги има някакви усложнения. Не че татко не е добър човек и не е изцяло отдаден на нас, но... вече го познаваш достатъчно добре, за да ме разбереш. Той се разпорежда. Това е. Трябва да му е било много трудно след смъртта на мама, когато е останал сам с дванайсетгодишно

момче и осемгодишно момиче. Но направи всичко за нас и наистина няма от какво да се оплачем. Бяхме отгледани в уютна и спокойна атмосфера. Но не бих могла да кажа, че сме живели в щастлив дом. Затова се радвам за Лари. Е, толкова по този въпрос. Искаш ли да отскочим до къщата на Сесил? Само на няколко минути път е.

Продълговатата, ниска къща стоеше окъпана в светлина. Колата спря на алеята пред металната порта, скърцаща на пантите си.

— Това ли е домът на Сесил? — извика с изумление Аманда.

— Да. Красиво е, нали?

— Но аз... аз си мислех, че живее във ферма! Нямах представа... Това не прилича на никое от стопанствата, които съм виждала...

— Е, наистина е нещо като ферма, но ферма на „джентълмен“! Ако ми беше гостувала по-често, щях да те доведа по-рано. Наистина е много приятно. Отглеждат животни, занимават се със земеделие, а къщата е в типичен провинциален стил.

— Може ли да влезем и само да надникнем? — възбудено попита Аманда. — Как мислиш? Ще можем ли?

Норма изобщо не бе предполагала, че приятелката ѝ ще е толкова впечатлена. Но понякога — само понякога — се случваше да ти се удаде да влезеш в главата на друг човек и в този момент тя се озова сред мислите на Аманда, облечена в синята униформа.

— Не е необходимо да надничаме. Просто ще отидем и ще позвъним на звънеца. Семейството ме познава откакто бях петгодишна и дори да ги няма у дома, прислугата им със сигурност ме помни. Идвай.

Вратата им отвори майката на Сесил — Хариет. Както всеки път, след като не я бе виждала дълго време, Норма се удиви от невероятната прилика с дъщеря ѝ. Същата пригладена коса, същата фигура, може би малко по-масивна, и същата пола в шотландско каре, захваната с красива безопасна игла. Без съмнение Аманда, която винаги обръща внимание на подробностите, бе забелязала същото, както и топлото посрещане на госпожа Нюман. Дори самата къща ги приветстваше с удобните си столове, пълните с цветя вази и двете лаещи кучета.

— Това е Аманда — обяви Норма. — Видяхте я набързо в деня на завършването, а ето че сега е тук.

— Аманда! — извика мисис Нюман. — Знам много за теб още преди да те зърна. Ти си южнячка, много умна, добра и красива. Поне

така те описа Сесил. Съжалявам, че я няма у дома днес. Отиде да пазарува в града.

— Реших, че няма да имате нищо против, ако наминем — каза Норма.

— Да имам нещо против? Разбира се, че не. Почакайте да извикам Еймъс. Той е в градината, както обикновено. Трябвало е да стане градинар. Елате оттук. Ще ви покажа къде ще се състои сватбата. Молим се времето да е хубаво. Но ако не е, ще се съберем вътре. Как са у вас, Норма? Баща ти? Брат ти?

— И двамата са добре, благодаря. Особено Лари. Ще се жени това лято.

— Чудесно! Виждала съм го само веднъж, но веднага го харесах. Той е човек, който прави впечатление. А коя е булката?

— Стои точно пред вас. Аманда.

— Наистина ли? Но това е прекрасно, мила! Трите съквартирантки съвсем близо една до друга, като едно семейство. Спомням си как ние с моите съученици се разделихме и всички поеха по своя път. Да, това ще е чудесно за вас!

Минаха през просторното антре и се отправиха към верандата, от която се откриваше красив изглед към градината. В далечината се виждаха ниските хълмове.

На едно от стъпалата Аманда спря.

— Никога не съм виждала такава гледка — сподели тя. — Израснала съм на съвсем различно място.

— Ами хората смятат, че ние в Средния запад живеем сред царевични полета, и в повечето случаи са прави. Точно заради това тези тепета са безценни. А ето го и Еймъс насред градината. Това е неговата сламена шапка.

Еймъс Нюман беше толкова висок, че шапката му можеше да се види дори над оградата. Имаше продълговата глава, която съответстваше на ръста му. Когато Норма и Сесил бяха малки, той ги бе носил на раменете си. Този спомен се връщаше всеки път, когато Норма го виждаше. Мили спомени, помисли си тя, докато съобщаваше за годежа на брат си с Аманда и приемаше съответните поздравления.

Мили спомени с мили хора, размишляваше момичето, застанало напред онова, което мнозина биха нарекли разкош.

— Какви невероятни цветове! — възхищаваше се на розите Аманда. — Наистина ли сватбата ще се състои тук?

— О, не. Прекалено е тясно. Това е английската ми градина, оградена от всички страни с тухлена ограда, за да я предпазва от вятъра. Направих я специално за розите ми и... погледнете насам, експериментирах с някои плодни дръвчета, макар и не много успешно. Съвсем забравих, че не се радваме нито на френски, нито на английски климат.

Еймъс се усмихна мрачно. Сега, когато имаше осигурени слушатели, можеше да се върне към любимите си рози. Норма изчака за момент и без съмнение Аманда веднага се бе досетила какво иска домакинът.

— Тези са много необичайни, господин Нюман. Не съм виждала такива преди.

— Обзалагам се, че не сте. Те са източен сорт, наречен „Фониция“. Много са редки. Засадили съм малко от тях в оранжерията. А тези, елате да ги видите, са есенен синкавочервен сорт. Ще цъфтят цяло лято, чак до октомври. В градината има две лехи от тях, точно където ще минава алеята за венчавката. Всеки ще си помисли, че са засадени умишлено, но, кълна се, станало е съвсем случайно. Елате, ще ви покажа.

— Еймъс — намеси се съпругата му, — не всеки се увлича от рози.

— О, аз се интересувам — бързо отвърна Аманда. — Не че знам кой знае колко, но цветовете са удивителни. А и този аромат!

— За миризмата са необходими стари цветя — обясни домакинът, докато малката процесия се придвижваше из градината. — Големите, които изглеждат внушително, всъщност не миришат на нищо.

Жените покорно го следваха измежду лехите, покрай добре оформените храсти, които, кой знае защо, той причисляваше към розовата си градина.

Аманда попиваше всяка дума с огромен интерес и Норма се забавляваше от мисълта как със същото внимание би слушала

излиянията на Лари за недвижимите имоти. Ала приятелката ѝ знаеше как да достави удоволствие на другите.

Когато обиколката на градината приключи, всички бяха поканени настойчиво да изпият чаша чай на терасата. Нищо не се бе променило от детството на Норма. Все същите поля отляво, по които породисти крави преживяха храната си. До масата кучетата все така очакваха да им бъде обърнато внимание. Прислужницата донесе сребърния чайник, докато в добре познатите ѝ чинии от син китайски порцелан във формата на мидени черупки бяха подредени прясно изпечени сладкиши.

— Целувки! — възкликна тя.

Аманда също беше въодушевена.

— Да, наистина. Винаги съм си мислила за тях, когато четях „По следите на изгубеното време“. Те не са бисквити, а нещо като торти.

— Мисис Нюман беше впечатлена.

— Чели сте Пруст?

— Е, не всички седем тома, макар да не съм го споделяла с никого. Приятно е да оставяш хората с впечатлението, че го познаваш добре.

Аманда се разсмя и сбърчи нос. Жестът беше очарователен.

Следобедът беше сънлив. „Бих могла да легна на тревата и да наблюдавам трептенето на листата“, размишляваше Норма. Разговорът премина в тихо мърморене без особен смисъл, с изключение на някои фрази.

— След като крава счупи крака си, трябва да я застрелят — със съжаление в гласа каза Еймъс.

— Питър започва работа недалеч оттук — обади се мисис Нюман. — Няма да се учудя, ако двамата със Сесил решат да потърсят къща и се обърнат за съвет към агенцията за недвижими имоти на Болсън.

Разнесе се скърцане на столовете, когато всички се изправиха, и Норма се стресна. Аманда целуваше домакинята и ѝ благодареше за гостоприемството.

— Беше прекрасно. Никога няма да го забравя.

— И дума не може да става да забравиш или да запомниш. Съвсем естествено е да ни посещаваш често след завръщането на Сесил.

— Позволете ми да погледна още веднъж! — възкликна Аманда с мелодичния си глас.

Изправила грациозната си фигура на самия край на терасата, тя се загледа към виолетовите хълмове.

— Прекрасно момиче — прошепна Еймъс. — Брат ти има добър вкус.

Не е ли странно, помисли си Норма, че дори така невинно един мъж може да говори пред мен за красотата на друга жена? И той, а и колко други като него смятат за съвсем естествено, че самата аз не долавям разликата. Питам се дали Аманда си дава сметка какъв късмет е извадила.

Озовала се отново в спалнята за гости в дома на семейство Болсън, подпряла брадичка върху ръцете си, Аманда се взираше в къщата на отсрещния тротоар на улицата, която много приличаше на тяхната. И двете бяха строени още преди Първата световна война и бяха конструирани така, че да просъществуват вечно. Може да беше и така, но внезапно ѝ се сториха ужасно грозни, ъгловати и схлупени с широките си прозорци, изцъклени като очи на жаба, и с издадени напред веранди, напомнящи издути търбуси. Малки деца препускаха с крясъци по улицата на колела с три гуми. Тийнейджъри караха скейтбордовете си, издаващи звук, който я караше да скърца със зъби. Улицата, беше мизерна и прекалено населена.

Беше в лошо настроение, а може би дори потисната. Колко бързо духът преминаваше от едно състояние към друго! Онази къща и прекрасната градина от изминалия следобед! А тя бе смятала Сесил за дъщеря на фермер!

— Стопанство на джентълмен — беше ѝ казала Норма и допълни с усмивка: — Можеш да го наречеш хоби. Те са потомствени богаташи, не са като нас. Освен това са най-щедрите хора в околността, изключително любезни и винаги готови да помогнат. Известни са с това.

Мога да си ги представя, продължаваше да размишлява Аманда, как седят там всеки следобед, пият чай със сладкиши и съзерцават розите и хълмовете. В студени или дъждовни дни се отпускат пред

пращящите дърва в камината. Кой би могъл да допусне, че посредствената Сесил се радва на такъв живот?

Накъдето и да се обърнеш, всичко беше толкова красиво... кучетата, тичащи из моравата... сребърният чайник с монограм... голямата чиния за торта във форма на раковина... майката на Сесил, спокойна и дружелюбна, наливаща чая... Стил. Във всичко имаше стил.

Все още седеше до прозореца, когато някой почука на вратата. Докато отваряше, през съзнанието ѝ мина една мисъл: у дома никой не чука на вратата.

Норма носеше голяма плоска кутия.

— Роклите ни пристигнаха. Остави ги така, просто надникни под капака. Утре ще ги занесем да ги преправят, ако е необходимо. Но непременно погледни!

Лъскавата лимоновожълта коприна лежеше на дълги, равни дипли. От допира по пръстите на Аманда остана приятно хладно усещане.

— Вероятно ще ни се наложи да носим и бели рози? — измърмори тя.

— Да. Няма ли да е прекрасно? За първи път ще бъда шаферка — вълнуваше се приятелката ѝ.

— Аз също.

— Една братовчедка ме покани веднъж, но роклята беше много къса и не можех да си позволя да я облека, затова ѝ отказах. Сигурна съм, че тя изпита облекчение.

— Дългите дрехи винаги са по-елегантни — отбеляза Аманда.

За момент обзета от съчувствие, тя обви ръце около Норма, която за втори път този ден възкликна радостно:

— О, толкова съм щастлива, че брат ми те откри!

ТРЕТА ГЛАВА

Щастлива е младоженката, която се омъжва в слънчев ден, мислеше си Норма. Обикновено на сватба поне един от гостите, най-често приятна възрастна дама, произнасяше тези думи. А днес ги бяха казали трима души.

Слънцето, клонящо на запад, беше зад тях, така че без да ги заслепява, осветяваше сцената, състояща се от стари тисове, обграждащи моравата, обвита от бръшлян, ограда и насядали по столовете гости сред изобилие от цветя. Бризът ги галеше леко и развяваше дантеления воал на Сесил. Сред тишината тържествените думи на старинната служба звучаха като мелодия.

Докосната от вълшебен прах, мислено отбеляза Аманда очарована и белите розови пъпки потрепериха в ръцете ѝ.

Рядка птица, определи я Норма, докато я наблюдаваше. Тя е рядкост. И защо не? Опита се да намери дума, с която да определи този ритуал. Кулминация? Връх? И цялата красота и благоговение трябваше да доведат до висшата проява на любовта — нощта в леглото. Колкото до тези двамата, Сесил и Питър, за тях нямаше да е за първи път и все пак щеше да е по-различно. Мислено си ги представи как се събличат, радвайки се на уединението си.

Тогава внезапно, по средата на венчавката, тя се засрами от себе си и си нареди да се усмихне. Всички шаферки бяха усмихнати. Виждаш ли как се усмихва Аманда?

Аманда се бе вживяла в случващото се няколко минути преди то да свърши. Трябваше да запомни всичко до най-малките подробности. Как сияеше Сесил! Тъмните ѝ очи, бялата ѝ кожа, перлите около шията ѝ, всичко блестеше. С деликатната си структура, въпреки заниманията със спорт, тя изглеждаше перфектно. Просто притежаваше класа. Точно това беше думата: класа. Може би се дължеше на спокойния ѝ, осигурен живот? Или на простичкия факт, че е израснала на такова място?

Питър слагаше халката на ръката ѝ и гледайки я в очите, говореше:

— С този пръстен аз се обричам на теб...

Той беше привлекателен мъж, с гъста коса, с характерен глас и класически черти. Мъжката версия на съпругата си, също толкова силен и чувствен. Дори прекалено чувствен, отбеляза тя мислено. В края на краищата беше архитект, човек на изкуството. А такива хора бяха много, много интересни...

Майките на първия ред попиваха сълзите си с кърпички. Хариет Нюман беше наистина красива жена. Всички присъстващи бяха посвоему привлекателни и достойни. Живееха по строго определен начин. На подходящо разстояние музикантите, скрити зад храстите, засвириха сватбения марш на Менделсон и гостите се изправиха, за да поведат сватбената процесия по украсената с цветя пътека. Да, достолепни и съвършени, организирани като един да се наредят в редица под тежката сянка на масивните дървета.

Сесил беше поруменяла от вълнение.

— Питър, Аманда, вие се познавате достатъчно, но, Лари, ти трябва да опознаеш съпруга ми по-добре, защото почти не сте се срещали...

— Виждали сме се два пъти — заяви Питър. — Веднъж, когато Норма гостуваше тук, ти ме откара до вкъщи.

— Тогава бях едва втора година студент и бях впечатлен от теб като мъж, който вече има собствен бизнес.

Лари се разсмя:

— Помня, че се шегувахме с момичетата, въпреки че още не се бях срещал с Аманда. Наричахме ги тримата мускетари в рокли.

— Да, и така ще си остане, още повече че вече ще живея тук...

Той я прекъсна:

— Защо просто не кажеш, когато се омъжиш?

— Не е ли прекрасно как всичко се подреди? — възкликна Сесил. — Досега нямах възможност да ви поздравя подобаващо.

— Гостите ни очакват — напомни ѝ Питър.

— Да, разбира се — съгласи се Лари и дръпна годеницата си за ръката: — Ела, скъпа. Можем да поговорим по-късно.

— Трите ще се срещаме поне веднъж в месеца — подвикна младоженката през рамо, — независимо с какво сме се захванали.

Значи делова среща, за която не бива да забравяме.

Докато се отдалечаваше, водена от ръката на Лари, Аманда бе обзета от непознато досега чувство: нейното място беше тук. Топлина изпълни гърдите ѝ. Това не беше временно. Щеше да продължи завинаги.

— Чудесно е, нали? — обърна се към нея бъдещият ѝ съпруг.

„Чудесно? Каква глупава дума. Страхотно е и аз съм на седмото небе.“

— Всичко е много хубаво. А ти изглеждаше прелестна, застанала там, скъпа.

— От теб се очакваше да гледаш булката, а не мен — игриво го подразни Аманда. Беше си позволила малък флирт и си даваше сметка за това. Не ѝ допаднаше, но често си го позволяваше с Лари, без да знае защо.

— Сесил беше невероятна, но не може да се сравнява с теб. Честна дума — каза ѝ откровено.

— Къде изчезнахте? — втурна се към тях Норма. — Търсих ви навсякъде. Трябваме им за общите снимки.

И отново същата редица хора, близки от страната на Питър и от тази на Сесил. Аманда наблюдаваше множеството. Цели групи се придвижваха по тревата, а говорът им се сливаше в общия шум. Ако затворя очи, помисли си тя, бих могла да си представя шумоленето на ручей.

В най-отдалечения край на моравата беше опъната палатка, където щяха да се състоят вечерята и танците. Щеше да е нещо като шведска маса, доколкото ѝ беше обяснил Лари.

— Ще седнеш, където пожелаеш, което мен напълно ме устройва. Най-хубавото нещо у семейство Нюман е, че винаги правят нещата прости. Като по домашному. Виж, дори са пуснали кучетата — и сякаш в отговор на незададения от нея въпрос, продължи: — Присъствах на празненството по случай осемнайсетия рожден ден на Сесил. Момичетата трябваше да идват с придружители и Норма доведе мен.

Горката, трябвало е да ходи с брат си.

— Тя ще седне с нас — заяви Аманда. Двете позиции се изключваха взаимно. Норма, която винаги беше доминираща и ръководеше приятелката си, сега по някакъв особен начин зависеше от

нея. Когато в шатрата се разнесе музика, в главата ѝ се зароди една мисъл. Досега беше ръководена. Сърцето ѝ заби учестено.

— О, толкова обичам да танцувам — извика тя.

— Наистина ли? Аз също. Ей, момиченце, остави този букет и да започваме. Хайде!

Лари имаше същия усет за ритъм, стъпки и движение на тялото.

— Какво ще кажеш, не се ли допълваме? Не е ли страхотно, Аманда?

Смееше се високо, по момчешки, със заразителна радост. И наистина е още момче, мислено отбеляза тя. Невеж хлапак в силното тяло на висок, строен мъж.

— Не е ли чудесно, че старите танци отново се върнаха? Така мъжът може да притиска любимата си по-близо — ръката му обгърна кръста ѝ по-плътно. — Приятно усещане, нали?

У него имаше нещо, което дълбоко трогваше сърцето ѝ. Той беше мил. Много мил човек. Затова му се усмихна и разтегли устни в гримаса, наподобяваща целувка.

— Обичам те, Аманда — прошепна в ухото ѝ.

Движението, музиката, мъжкият допир, всичко се смесваше и я опияняваше, заедно с изпитото шампанско, каквото беше опитвала само веднъж в живота си. Само веднъж. Кога беше това? А, да, на рождения ѝ ден, отпразнуван в общежитието. Сесил беше донесла една бутилка.

Сега двамата се въртяха и въртяха на дансинга. Някои от присъстващите дори ги забелязаха. Гостите, настанили се на една от масите, започнаха да ги аплодират.

— Ей, вижте ги тези двамата!

Да, беше като полет, като реене из въздуха. Полата ѝ се развяваше и един от музикантите ѝ намигна, докато се носеше покрай него. Дори дочу одобрителните му подмятания.

— Обичам те, Аманда — отново прошепна Лари.

Щастлива съм, помисли си тя. Разбира се, че е така.

И имам всички причини за това.

Норма им беше запазила местата. Освен това бе напълнила чиниите им с най-изисканите деликатеси, в това число любимите

омари на Лари.

— Все едно че ми е майка — прошепна Лари на Аманда. — По същия начин ще се държи и с теб. Само почакай.

Сестра му изобщо не се притесни от това, че го е чула. Взаимоотношенията им бяха доста сложни и въпреки че той сигурно никога не си е правил труда да ги анализира, тя често мислеше по въпроса. И ѝ беше приятно, че и сега, както винаги, той веднага се включи в разговорите, водени около масата.

— Вие сте Лари Болсън? Разбира се, че ви познавам. Аз съм Джейсън Бейтс, собственик на ипотечна компания, и покрай Питър чувам името ви поне десет пъти на седмица. А това трябва да е Аманда. И вас също ви познавам задочно. Ето я и сестра ви Норма. Приятно ми е да ви видя.

Тя знаеше, че никой няма намерение умишлено да я изключи от общия разговор. Просто изобщо не ѝ обръщаха внимание. Беше свикнала с това. Другите млади жени около масата, преди всичко братовчедки на Сесил, или току-що бяха завършили, или вече бяха омъжени. А те, съвсем естествено, предпочитаха да обсъждат сватби, обзавеждане и дори отглеждането на деца. Високите им гласове, смесващи се с басовете на съпрузите им, бяха чисто и просто дразнещ ушите ѝ шум.

— Познавахте ли Питър преди този ден? Аз не го бях виждала досега. Казват, че е умен и приятен младеж. Съпругът ми веднъж се срещна с негов съученик в Ню Йорк.

— Какъв забравим ден, нали? Тези двамата са създадени един за друг.

— Питър ли? Той е от някакво малко градче на север, почти в Канада.

— А какво е семейството му?

— Нищо особено. Няма тук пукнат грош. Ще му се наложи да разчита само на себе си.

— Казват, че било любов от пръв поглед.

— Виждали ли сте такива цветя? Доколкото чух, баща ѝ сам ги отглеждал.

— Не и тези. Подобни орхидеи растат само на Хаваите.

Всичко това забавляваше Аманда. Езикът на тялото ѝ говореше, че не пропуска нито дума. Когато се налагаше, подхвърляше по някоя

дума. От време на време поглеждаше пръстена на ръката си, от една страна, за да се увери, че все още е там, а от друга — за да се порадва, че е неин. Наблюдавайки я, Норма се чувстваше едновременно развеселена и трогната.

„Предполагам, че ако положи малко усилия, размишляваше тя, бих могла да се впиша в това общество. Но там, където хората ходят винаги по двойки, както днес тук, не бих издържала.“

Погледна часовника си. Слава богу, беше по-късно, отколкото предполагаше, и вероятно скоро щеше да дойде време да си тръгнат. Тези й мисли бяха прекъснати от бащата на Сесил, който заедно с кума бе тръгнал да обиколи гостите в качеството си на домакин. Еймъс беше изключително весел този ден, вероятно благодарение на шампанското, което важеше двойно повече за мъжа, който го придружаваше.

— Не, не, моля ви, останете седнали — говореше той на младежите, скочили на крака при приближаването им. — Ти познаваш този човек, Лари, но бих искал сестра ти да се запознае с приятеля ми Алфред Коул.

— Да, да, много държа да видя Норма. Казаха ми, че преподава латински в нашето училище, а синът ми Лестър ще бъде назначен като заместник-директор там през септември. О, скъпа, учителите по този предмет не бяха млади и очарователни, когато аз бях ученик — заяви мъжът, протягайки ръка към Аманда.

Лари побърза да заглади недоразумението:

— Това е годеницата ми. А красивата дама от другата ми страна е сестра ми.

На Норма й се стори, че всички се смутиха. Остана с впечатлението, че отвсякъде е оградена от изчервени лица, а най-червено беше това на Алфред Коул.

— О, моля да ме извините — смотолеви той, без да се обръща към никого конкретно. — При толкова много красиви жени... човек се обърква. Както и да е, надявам се, че вие с Лестър ще се... Ще му кажа да търси приятна млада учителка по латински... Той е прекрасен младеж, за това ви гарантирам. Простете, че го хваля, но е единственият ми син, така че...

— Да вървим, Алфред — обади се мистър Нюман, улови го здраво за ръката и го отведе настрана.

Норма отново погледна часовника си. Вероятно трябваше да се чувства засрамена, тъжна, дори ядосана. Но ядосана на кого? Този човек нямаше намерение да я нарани, нали? Много шум за нищо, би казал всеки, освен нея.

— Сесил и Питър скоро ще тръгнат, за да хванат полета за Ню Йорк. Накъде ще поемат след това, си е тяхна тайна. Празненството почти приключи, а не държа да присъствам на изпращането, затова смятам да се прибирам у дома — заяви тя.

— Не искаш ли да видиш как ще хвърлят ориз и конфети? — попита Аманда.

— Всъщност не.

— Потанцувай с мен преди това — настоя Лари.

— Благодаря ти, но предпочитам да си тръгна, преди да е започнала суетнята. И отново да стана обект на насмешливи погледи.

— Тези проклети нейни крака! Много ми се иска лекарите да можеха да направят нещо за тях, а и за нея — измърмори Лари в края на деня. — Те съсипаха целия ѝ живот. Тя се старее и през повечето време успява, но в крайна сметка дори отношението ѝ към нея самата се промени.

— Този глупак — въздъхна Аманда.

— Просто беше доста пийнал. Неволна, глупава грешка. Друга жена изобщо не би ѝ обърнала внимание. Иначе Алфред Коул е много симпатичен човек. Изключително способен адвокат. Занимава се с корпоративни дела и от време на време се обръщаме към него за някоя недвижима собственост. Предполагам, че са го поканили, защото съпругата му е била най-близката приятелка на мисис Нюман. Казвал ми е, че след смъртта ѝ понякога го включвали в семейните празници. Вероятно се чувстват задължени. Затегна ли предпазния колан? Няма да мога да запаля колата, докато не го направиш — Лари беше разстроен. Аманда бе разбрала, че в такива моменти е по-добре да не задава въпроси, докато сам не реши да заговори. Бяха минали по алеята и едва когато излязоха на главния път, той най-сетне се обади: — Толкова добре умееш да общуваш с хората, скъпа. Може би когато се установиш тук и завържеш нови приятелства, ще можеш да направиш нещо за Норма. Не ми е приятно да си я представям затворена по цял ден в онова училище в компанията на попрехвърлили средната възраст учителки.

— Тя сама ще си устрои живота, Лари. Ще се оправи. В колежа всички я харесваха. Уважаваха я заради ума и чувството ѝ за хумор. Беше душата на компанията.

— Кои „всички“? Само жените. Казвала ми е. А тя има нужда от мъж. Естествено е, нали?

Той е толкова добър, помисли си Аманда. Толкова сърдечен. Човек, така дълбоко загрижен за сестра си, със сигурност щеше да се отнася добре и към съпругата си.

— Ще направя каквото мога — обеща му откровено.

— Сигурен съм. Помести се, скъпа. Ела по-близо — за миг огромната му ръка покри нейните. — Господи, прекрасна си. За какво мислиш?

— Само, че се чувствам много добре. Денят беше прекрасен, а и този красив пейзаж.

Пътят беше опасан от тучна зеленина, дърветата — обсипани с листа, земята беше мека и сочна. Всичко бе много грижливо поддържано.

— Погледни конете, Аманда. Прекрасна гледка, нали? Този край е истински рай за отглеждане на коне. Искаш ли да се поразходим, или предпочиташ да се приберем? — без да изчака отговор, той обърна рязко колата. — Сега ще ти покажа нещо, щом така и така сме дошли дотук. Кагни Фолс. Най-красивото малко градче, което си виждала някога. Никога няма да повярваш, че се намира само на тридесетина километра от нашата къща. От временното ни жилище имах предвид. Скоро ще трябва да поговорим за собствен дом. Но не сега.

Селището се появи някак внезапно. В един момент минаваха през порти и алеи досущ като тези на семейство Нюман, а в следващия, само след един завой, иззад хълма шосето се превърна в улица, водеща до елегантен градски площад. Беше обграден от магазини, чиито квадратни прозорци и опънати сенници го правеха да прилича на скъпа, натруфена играчка, а в най-отдалечения ъгъл се виждаше малка, обшита с дъски църква, излязла сякаш от английски пейзаж. В средата имаше цветна градинка с няколко пейки и стари дървета.

— Това някога беше съвсем обикновено място. Помня го много добре. Железария, аптека, супермаркет, бензиностанция... сама можеш да си представиш. Разбираш ли какво имам предвид?

Да, много добре го разбираше.

— А сега е класно — додаде тя.

— Хайде да отидем да поогледаме. И не бързай. Жените обичат да обикалят из магазините, нали?

Наоколо имаше хора, но нищо, което да напомня шумната тълпа в големите градове, затова беше приятно да се разхожда спокойно, да наднича във витрините, да се мести от дамските дрехи към екипите за езда, ръчно бродираните бебешки дрешки, книгите, бижутата, сладкишите и накрая, до старомодната, украсена с колони банка, чиито офиси бяха на втория етаж.

— Всичко блести като на Коледа — отбеляза Аманда. — Струва ти се, че тук можеш да си купиш всичко необходимо.

Лари се разсмя.

— Трябват ти само пари в брой. Ела да изядем по един сладолед. Недалеч има много приятно заведение.

— Какво? След всичко, което изядохме днес? Не, благодаря. Нека просто да минем още веднъж по улицата, за да разгледам останалите магазини.

— Харесва ти, нали?

— Очарователно е. Старомодно. Би ми допаднало да живея тук.

— Наистина ли? Само че трябва да ти кажа, че парцелите тук струват колкото златото. Колкото диамантите. Добре, нека се поразходим още малко.

Улицата беше истинско съкровище. На една витрина — розова жилетка, на друга — изящна златна гривна, после — чудесен набор от домакински прибори.

— Трябва да дойдем пак някоя вечер — обади се Лари.

— Нагоре по пътя има чудесен ресторант. Някога там са били конюшни, но сега е заведение от класа. Трябва да си направиш резервация две седмици по-рано, толкова е популярно. Малко пресилено в известен смисъл, нали? Но храната е много добра, трябва да им се признае. Струва си пътуването. Впрочем, като заговорихме за пътуване, трябва да ти купим кола, Аманда. Тук не може да се мине без нея. Няма градски транспорт, освен ако не искаш да се тъпчеш в един автобус с учениците, което се съмнявам, че ще ти позволят. Каква предпочиташ?

— О, не знам. Някаква малка. Нещо като тази отпред. Да, напълно би ме устроила.

— Ха-ха. Та това е БМВ. Имаш добър вкус — Лари се обърна и я целуна по челото. — Но няма значение. Ще ти намерим нещо, което ще ти хареса.

Предишното веселие от танците я беше напуснало, но на негово място се появи успокояващото чувство на задоволство и сигурност, което ту си отиваше, ту отново се връщаше през последната седмица. Обзе я някаква сънливост и тя си призна направо:

— Всеки момент ще заспя.

— Заради слънцето е. Движим се срещу него. Сложи глава на рамото ми и се отпусни.

Вече съвсем смътно чуваше гласа му като неразбираемо мърморене. Това ѝ създаваше усещане за уют и спокойствие. Несъзнателно се изправи на седалката, когато прекосиха моста и навлязоха в града.

— След онова място, което току-що посетихме, можеш ли да повярваш, че се намираме в същия щат? Пък дори и в същата държава? Господи, каква каша! Като се започне от Лейн Авеню и се стигне до терминалите, минаваш само през някакви си руини. И целият проблем, като се замислиш, опира до железния път. Двайсет и седем декара гола земя, която ще бъде погубена. Нещо трябва да се направи и да се надяваме, че ще е скоро. Бих искал да участвам в това. Но естествено си правя сметките без кръчмар. От железопътния транспорт се очаква да изплати голяма част от външния ни дълг. Както и да е, всичко това е въпрос на политика и на хора, които познават подходящите хора. Ей, да не те събудих? Спеше ли?

— Почти — прозя се Аманда. — Да, спомням си, че Норма ми говори нещо по темата.

В по-новата част на града, далеч от дома на семейство Болсън, улиците образуваха нещо като мрежа. Спретнати малки къщи се криеха между короните на двайсет-трийсет годишни дървета. Дворчетата, сигурно два пъти по-малки от този на бъдещия ѝ дом, бяха оборудвани с най-съвременните машини.

— Ако къщите могат да изглеждат щастливи, това в пълен смисъл важи за тези — каза Лари и спря колата.

— Ето тази е обявена за продан. Собственикът ѝ доста бързо се замогнал. Ще се наложи да я пребоядиса, преди да я предложи на пазара, в противен случай още утре щях да те доведа да я огледаш. Мисля, че ще я харесаш — продължи той ентусиазирано. — Все пак се огледай наоколо, докато сме тук.

Аманда наистина го направи. Прекалено тясно, реши мислено. Но пък не приличаше на старата ъглова сграда, в която живееше семейството му. Дори изглеждаше доста привлекателно. Пък и „винаги можеше да я спазариш“, както често правеха хората наоколо.

Лари обви ръка около раменете ѝ. И тя забеляза, че той напрегнато изучава изражението ѝ. Очевидно полагаше много усилия, за да ѝ достави удоволствие. И я заля вълна от благодарност, като гореща вода върху измръзнали ръце или топъл чай в студен ден.

— Е, какво мислиш? Харесва ли ти?

— Да — отвърна тя. — Много ми харесва. И ти благодаря за всичко.

Беше обичана, наистина обичана. И беше наясно с това. Знаеше къде се намира и къде е мястото ѝ. И също както младоженката в този слънчев ден, се обърна към него, сякаш да му отдаде цялото си сърце, събрано в една лъчезарна усмивка.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Двамата лежаха един до друг, добре намазани с лосион против изгаряне, закрили лица със сламени шапки. Водата се люшкаше ритмично от движението на вълните. Чайките крещяха тревожно. Сесил се измъкна изпод прикритието си, за да види какво би могло да се случва, но нямаше нищо, освен платноходка, движеща се на линията на хоризонта. Но в следващия момент шумните птици се разлетяха, оставяйки синьото пространство спокойно, както преди.

Питър бе отпуснал ръце от двете си страни. Венчалната халка на лявата му ръка беше съвсем същата като нейната. Как е възможно един такъв дребен предмет или няколкото думи, произнесени пред упълномощено лице в градината на родния дом, или дори листът, подписан в Гражданското, да променят нещата до такава степен? В последно време беше прието да се твърди, че няма никаква разлика, а и самата тя бе свикнала да мисли всеки път, когато бяха заминавали някъде за по няколко дни, че са свързани завинаги.

И все пак винаги когато погледнеше към двата пръстена, я обземаше благоговение.

Той се размърда, протегна се и приседна.

— Да не би да се възхищаваше на красотата ми, докато спях?

— Мислех си колко те обичам. Вярвам, че ако нараниш малкия си пръст, моят ще започне също да кърви. Разбираш ли ме?

— Да — храбро отвърна Питър. — Да. И с мен е същото. Хайде, ще видиш, че ще те изпреваря на връщане.

Вълнението работеше против тях. Но тя беше отличен плувец и състезанието както винаги щеше да завърши само с малка преднина за съпруга ѝ. Беше ѝ приятно, че толкова си подхождат във всичко, което обичат. Независимо дали играеха тенис, дали изкачваха хълмове, или танцуваха, помежду им съществуваше съвършена хармония.

Сега, щом приближиха закътаното заливче под къщата, двамата се изтегнаха върху затоплената трева с ухание на море, отвориха кошницата за пикник и започнаха да си говорят. Нещата, които имаха

да си кажат, нямаха край. Пред тях се откриваше един нов свят, изпълнен с чудеса. Поредният им щастлив ден, както всички други техни дни, бавно отминаваше.

Над тях се издигаше обградената от палми вила. Стаите вътре бяха прохладни, сякаш из тях се носеше морският бриз. Тези, с изглед към морето, бяха в синьо, обзаведени с непринуден чар с английски антики, китайски палми и украсени навсякъде с цветя.

— Нали знаеш онази известна картина на Уинслоу Хоумър, представляваща боядисана в лимоновожълто къща със заслепяващо бял покрив? Това би могла да е и тази вила — отбеляза Питър. — Или е рисувал точно нея, или някой негов роднина е преработил творбата му.

— Допускам и двете. Била е собственост на семейството ми от цяла вечност. Вече не си спомням от колко поколения. Старата леля на татко е изключително великодушна. Винаги заминава някъде, когато предстои меден месец или се събират роднини, желаещи да се порадват на слънцето на Бермудите.

— Семейството ти е изключително интересно. Някакви твои братовчеди ми разказаха на сватбата, че майка ти е имала разрешение от губернатора за разчистване на бедняшките квартали. Вярно ли е това? Или за разширяването на предградията? В интерес на истината онзи ден не размишлявах много трезво. Не мога дори да си обясня как изобщо се държах на краката си. Коленете ми се подкосяваха, а в главата ми беше пълна мъгла. Все пак разкажи ми повече за нея.

— Не знам откъде да започна. Може би с това, че винаги довежда нещата докрай. Не само организира благотворителни обеда и името ѝ фигурира в логото на много организации, което също е вярно, защото е неизбежна част от общата картина. Но двамата с татко са истински граждани. Постъпват различно. Например детското онкологично отделение в болницата е тяхно дело. Както и новият парк, за който се пребориха с общинарите, които искаха да направят там служебен паркинг. Израснала съм, слушайки постоянно за тези неща, и съм сигурна, че и с тях е било същото. Техните родители също са били много щедри.

— Нямах представа, че родът ви е толкова заможен. Откъде идва богатството ви?

Сесил сви рамене. Бегло знаеше, че средствата идват от различни източници и няколко завещания.

— Петрол, траверси за железопътни линии, такива неща. Освен това един от прадядовците ми изобретил някаква машина, която споява метални части, и впоследствие, не знам как, започнали да я използват в цял свят.

Питър се усмихна и поклати глава с удивление.

— Човек не би допуснал подобни неща за теб, освен ако с очите си не види къде живееш.

— Извадили сме късмет — отвърна Сесил простиичко.

— И това никога ли не те е притеснявало?

— Не. А трябва ли?

— Според мен, не. Попитах само защото на твое място сигурно бих изпитвал известно неудобство.

— Какво? Да не би сега да се чувстваш така?

— Да. Не съм съвсем сигурен. Но вероятно ще дойде и такъв момент.

— Но ти се ожени за мен, така че...

— Въпреки това парите са си твои, а не мои.

— Този разговор е много глупав — отсече Сесил и промени темата. — Съвсем забравих да ти кажа, че една от шаферките ми предаде съобщение. Някаква приятелка на леля Сюзън пита дали бихме приели покана за вечеря в дома ѝ.

— Остават ни още само четири дни.

— Е, вече ми даде отговор. И на мен не ми се ходеше. Какво искаш да правим?

— Довечера? Ще се насладим на пицната вечеря, както винаги. Жената, която готви тук... Впрочем припомни ми пак как ѝ е името?

— Силвестрина. Но предпочита да я наричат Сали, за което не можем да я виним.

— Невероятна готвачка. Тази сутрин ѝ го казах.

— Е, дотук добре. И така, след вечерята?

— Ще се настаним в огромното двойно кресло и ще послушаме музика, докато се появят звездите.

— Чудесно. Каква музика? В шкафа има стотици дискове. Доверявам се на твоя избор.

— Нещо, изпълнено на пиано. Нощта е толкова тиха, че един оркестър би разрушил спокойствието. Не ти ли се струва разумно?

— Гениално. А после?

— Хайде да поплуваме. Съвсем голи, като рибите.

— И след това?

— О, не знам — каза Питър. — Хрумват ми няколко възможности.

Въпреки че само преди месец се заклеха, че вече знаят всичко един за друг, откритията продължаваха да ги изненадват. Разхождаха се, плуваха, излизаха в морето с лодка и през цялото време разговаряха. Нито една тема не беше пропусната, като се започне от това колко деца щяха да имат, предположенията за политическата ситуация в Китай и предпочитаната храна.

— Изпитвам непреодолима нужда да хапвам нещо шоколадово всеки ден — съобщи му тя.

— Аз пък бих могъл да мина и без сладко. Това, което наистина обожавам, е индийски ориз с месо, много подправки и обилно полят с кърри.

Говореха много и за работата си. Сесил се отнасяше към въпроса много сериозно и не без известна гордост. Поне за момента нямаше намерение да гради кариера в истинския смисъл на думата. Следващия месец щеше да постъпи като доброволка в детската болница, където бе работила по няколко месеца през последните две лета. Там ѝ харесваше, а сега я бяха назначили на петдневна работна седмица с допълнително време за обучението ѝ като социален работник.

— Преподавателят ми по социология ми помогна да разреши проблемите в семейството си. Понякога дори се учудвам на себе си, защото професионалистите се отнасят с голямо уважение към онова, което правя.

Тогава Питър ѝ разкри своите планове. Новата му работа беше временна. Веднага щом получи старт и си извоюваше име в професията, смяташе да стане независим. Само като го слушаше да говори за реставрация на исторически паметници или докато разглеждаше снимките в книгите му, Сесил бе дълбоко заинтригувана. Всичко преливаше от история. Предполагаше се, че в малката тухлена странноприемница, строена през 1857 година, са сервирали храна на човека, застрелял Линкълн. Независимо дали беше истина или не,

сградата си струваше да бъде съхранена, също както часовниковата кула на брега на Атлантика, където някога са пристигали и отпътували огромни плавателни съдове. Миналата година бе ходила с него на научна експедиция до малка железопътна гара, декорирана отвън с викторианска дърворезба във вид на дантела, преустроена в елегантен и уютен ресторант. Дори тук, на Бермудите, той не преставаше да прави скици на сградите, покрай които минаваха.

Да, двамата, изцяло обсебени от работата и любовта си един към друг, щяха да са свършената двойка.

В предпоследния ден от престоя си станаха много рано, защото не желяха да изгубят нито един приятен час. Питър трябваше да довърши скицата на стара готическа църква.

— Сигурно се питаш защо го правя — каза ѝ той. — Наистина може и никога да не ми се наложи да знам повече за конструкцията на този тип храмове, но човек не може да е сигурен. По време на курса, който посещавах миналото лято, ни заведоха в църква от деветнадесети век, почти изцяло унищожена от пожар. Водеше се разгорещен спор между онези, които искаха да я реставрират, и другите, които настояваха да я срутят и да построят на същото място друга.

— И какво стана накрая?

— Каквото всеки път. Последно чух, че полемиката продължава.

След последната ленива закуска на терасата над брега двамата се отправиха бавно към Хамилтън. Екскурзионното корабче беше пристигнало и улиците бяха препълнени с пазаруващи туристи. Ала в църквата, доста отдалечена от пъплещото множество, цареше божествена тишина. Всъщност те бяха единствените посетители, така че, необезпокоявани от шепот и чужди стъпки, разглеждаха стенописите, четяха историческите факти и биографии на известни хора, изписани върху плакати и мемориални плочи.

Дворът отвън, с изключение на няколкото чуруликаци врабчета, беше също тъй пуст, затова Сесил се отпусна на тревата, а Питър за втори път тръгна да изучава уллиците, украсени с фантастични фигурки, и да оглежда островърхите прозорци. Тя от своя страна наблюдаваше него. Стройната му фигура се движеше между сянката и

светлината, докато обикаляше сградата, а върху лицето му се появяваше леко смръщена гримаса, когато облягаше бележника си върху стените. Толкова се гордееше с него! Е, нали точно в това се състоеше този съюз, тази цялост, както би се изразила Норма по своя уникален начин. Цялост. Отсега нататък щяха да са отговорни един за друг. Този Питър и тази Сесил. Нямаше да има повече раздели, никакво „ще се видим скоро“. Напротив, щяха да се събуждат в едно легло, да закусват заедно, вечер отново да се хранят заедно и накрая пак заедно щяха да се връщат в същата спалня. След известно време щяха да се появят децата, а с тях и сериозните тези за обсъждане. Неизбежни щяха да бъдат и дребните ежедневни задължения, през които трябваше да минават. Нали само преди няколко дни, когато идваха в Хамилтън, за да обядват, не му бе разрешила да облече кафявия си пуловер и широките светлосини панталони!

Сега, оприличавайки се на майка си, Сесил едва не се разсмя. Хариет Нюман, въпреки всичките ѝ обществени ангажименти, беше безупречна домакиня. А и защо не? Какво лошо има в това да поддържаш дома си подреден и винаги да имаш топла храна и чисти дрехи?

Никога досега не съм мислила колко интимно нещо е бракът, каза си тя. Това да мислиш за другия постоянно и да се грижиш за него до края на живота си.

— Е, това беше — обади се Питър и пъкна бележника в джоба си. — Може никога да не ми потрябва, но не вреди, че го имам. Какво следва по програма? Завръщане в къщата на брега, надявам се.

— Разбира се, но преди това ще спрем на едно място само за няколко минути. Трябва да купим прощален подарък за Сали, с който да ѝ благодарим за чудесното готвене.

— За нея съм приготвил доста тлъст чек.

— Знам, но нещо, опаковано в красива кутия с панделка, също ще я зарадва. Бермудите са известни с красивите си пуловери, а това е нещо, което тя не би купила за себе си.

Тълпата беше оредяла в сравнение със сутринта най-вероятно, защото приближаваше обяд. С подаръка за Сали в ръка, Сесил крачеше бавно до съпруга си, хвърляйки бегли погледи към витрините на магазините, покрай които минаваха. После внезапно спря.

— Погледни, Питър. Това са най-красивите лампиони, които съм виждала. Обикновено не са с такива интересни цветове.

Шест порцеланови ръце, всяка държаща бял фитил, се протягаха от изящно оцветено тяло, украсено с коралови цветя и кафяви листа.

— Съвършен чифт. Обикновено на подобни антики или нещо им липсва, или са абсолютен фалшификат. Те биха стояли чудесно отстрани на бюфета в трапезарията.

— Сигурно струват цяло състояние.

— Не, виждам етикета. Цената е доста приемлива. Какво ще кажеш да използваме чека, който братовчед ми Люк ни подари на сватбата?

— Сел, прави каквото искаш с чека на Люк. Но къде ще сложиш това чудо? Нямаме бюфет в трапезарията... просто защото нямаме трапезария.

Той се усмихваше, сякаш развеселен от женската ѝ слабост. Изглеждаше точно като баща ѝ, когато майка ѝ си позволише да купи нещо екстравагантно, което се случваше доста рядко, като например чифт розови кадифени пантофи с високи остри токчета.

Тя отвърна на усмивката му. От две седмици насам пазеше най-чудесната тайна, изчакайки подходящия момент, за да му я разкрие. Но внезапно решителността ѝ премина във въодушевление и думите сами излетяха от устата ѝ:

— Скъпи, имаме собствена къща с трапезария! Нямах намерение да ти го кажа, преди да се приберем у дома. Искях да те изненадам, но повече не мога да се въздържам. Като я видиш, ще се влюбиш в нея. Само почакай да се приберем.

— Какви ги говориш, Сесил?

— Има едно чудесно място в Къгни Фолс. Не е в самия град, а в предградията. Прекрасна къща с около два декара двор. Собствениците искат да я продадат, а татко ги познава бегло... е, поне достатъчно, за да ги помоли да поизчакат, докато я огледаме. Аз съм я виждала и смятам, че е точно по твой вкус, изградена от дялан камък, с бели щори и традиционен колониален портал. Можеш да си помислиш, че е строена преди революцията.

Питър не каза нищо, което беше доста странна реакция. Сякаш се взираше в празното пространство над рамото ѝ.

— Е, какво ще кажеш?

— Два декара? Та това е малко имение! Не знам какво да кажа. Нямам представа какво си въобразяваш, Сел.

— Цената ли те притеснява? О, няма значение. Тя е нашият сватбен подарък.

— О, скъпа, не. Това е прекалено. Вече получихме достатъчно.

— Що за глупост! Този ще ни остане за цял живот, ще бъде нашият дом. Всеки, който може да си го позволи, го прави за децата си.

— Може би, но лично на мен идеята не ми допада. Ще се настаним следващия месец в апартамента, който и двамата харесахме, и ще вървим напред стъпка по стъпка.

— Чуй ме, Питър. Както ти казах, не става въпрос за някаква луксозна, претенциозна къща. Съвсем обикновена е. Много подходяща за нас. Честна дума.

— За твоите стандарти, вероятно. Но аз не съм богаташ и едва ли някога ще стана, така че не желая да живея на чужда издръжка.

Този решителен отпор я стресна. Чувстваше се едновременно озадачена и наранена.

— Това звучи ужасно, скъпи — възрази меко.

— Нямах намерение да те засегна. Само честно изразих мнението си. Това е, което изпитвам.

— Ами какво ще стане, ако... — каза колебливо, — когато татко си отиде от този свят?

— В момента той е все още млад, здрав и способен да работи. За мен важи същото, само дето съм още по-млад, затова не мога да допусна нито той, нито който и да било друг да плаща сметките ми.

Стиснатите му решително устни не подхождаха на останалата част от лицето му. Никога не го беше виждала такъв и се чувстваше неловко.

— Няма ли поне да я видиш?

— Не. Няма смисъл, след като вече съм взел решение — макар да бе повишил глас едва доловимо, това беше достатъчно да накара минавачите да се обърнат към тях и Сесил си даде сметка, че изглеждат съвсем не на мястото си, застанали пред витрина, препълнена с порцелан и сребро.

— Да се махаме оттук. Много съм разочарована, Питър. Дори нямаш представа колко. Можеше поне да ми доставиш удоволствието

да я погледнеш. Не искам кой знае какво, нали? Може би после ще промениш мнението си.

— Първо на първо, Сел, не мислиш практично. Нямах представа дори колко струва полицата върху камината. Едно е да получиш къща като подарък и съвсем друго да я поддържаш.

— Бих могла сама да се занимавам с градината през почивните дни. Едва ли някой ще се затрудни с използването на косачка.

— Сега вече наистина говориш глупости. Ти да косиш моравите! От всички твои детински... Хайде да си вървим. Това е последният ни следобед на брега, а го пропиляваме на този тротоар.

Сесил бе обзета от чувство, много близко до гнева. Не само че се бе влюбила в онази къща със стари дървета и розови храсти, които я скриваха откъм пътя. Повече я нараняваше, че щедростта на баща ѝ е така категорично отхвърлена. И тя даде воля на чувствата си:

— Честно казано, според мен постъпваш лекомислено. Какво ще кажа на татко?

— Не е необходимо да му обясняваш нищо. Аз ще го направя вместо теб. Нещо от сорта, че високо ценя предложението му, което е самата истина, но не мога да го приема.

— Не си ли даваш сметка колко ще го нараниш?

— Не мисля, че ще го приеме така.

— Как може да „мислиш“, след като не го познаваш?

— В такъв случай много съжалявам, Сел. Страшно харесвам баща ти, но не искам да съм един от подчинените му. Задръж си парите, за да можеш да си купуваш всички лампиони, които ти харесат. Но е мое задължение да издържам семейството си, каквото сега сме ние двамата. Моя работа е, Сел.

Как ѝ говореше само! Звучеше като съпруг от Викторианската епоха, разполагащ с пълната власт. Изостанал си с цели векове от времето си, идваше ѝ да му извика, ала не посмя.

— Е, искаш ли да влезем, за да купиш онези неща? — попита Питър. — Застанали сме точно пред магазина.

Ето че сега се опитваше да успокои своята наивна, деликатна, малка съпруга.

— След като няма да има къде да ги сложа, какъв е смисълът да ги купувам? Така че е безсмислено да влизаме — отвърна тя, наблягайки на думата „безсмислено“.

— Просто попитах — каза той, също натъртвайки на „просто“.

И ето че те стояха на тротоара втренчени един в друг, като двама непознати, срещнали се при странни обстоятелства, без да знаят какво да направят.

— Не те разбирам — обади се най-сетне Сесил.

— Опитай.

— А защо не опиташ ти?

— Защото вече съм те опознал. Видяла си нещо, което ти е харесало и което можеш да си позволиш, но аз се заинатих. Съжалявам, че трябва да ти откажа, но...

Бавният му, натъртен говор я изкара извън търпение и се наложи да го прекъсне:

— Но защо? Защо?

— Извинете ме — рязко се обади някаква жена, която искаше да разгледа по-отблизо лампионите.

— Да си тръгваме, Сесил. Пречим на движението.

Зад ъгъла спряха да почакаят такси. Покрай тях минаваха туристи на мотопеди, като повечето подсвиркваха, смееха се и очевидно нямаха никакъв опит. Поради някаква необяснима причина тяхната глуповата радост я дразнеше, затова каза студено:

— Не се качихме на мотопед нито веднъж, откакто пристигнахме. Искам да го направим сега.

— В никакъв случай. Вече говорихме за това. Никога не съм карал мотопед и нямам никакво намерение да експериментирам, докато седиш зад гърба ми. Вече съм преживял три инцидента на пътя.

В думите му имаше здрав разум. Назидателният му тон беше това, което я обиждаше и я накара да стисне устни в тънка линия. Мълчаливо го последва в таксито и не пророни нито дума през целия път до къщата на леля Сюзън.

Поради някакъв абсурден принцип той бе разбил на пух и прах любовните ѝ блянове. Доста често през изминалите няколко седмици се беше връщала в мислите си към своята изненада, към просторните стаи на онази къща: спалнята и леглото, което нямаше кралски размери, но беше доста оригинално, шкафовете за книги, боядисани в пролетно зелено, удобният кабинет, където Питър необезпокояван щеше да чертае плановете си. Как би могла да предположи, че той ще се откаже от всичко това? И като капак сега очевидно той беше ядосан,

защото тя си е позволила да се разстрои. Докато седеше до нея в колата и разглеждаше задълбочено скиците си, без съмнение очакваше от нея да заговори първа. Но имаше много да чака.

Пристигнаха и влязоха в къщата. Сесил намери Сали, подари ѝ пуловера и преднамерено дълго говори с нея за децата ѝ. Ако Питър се надяваше, че ще отиде с него на плажа, много му здраве.

Довечера беше последната им нощ тук и трябваше да се превърне в празник за двама. Вместо това на гости им бяха по-младите двойки от познатите на леля Сюзън, която се обади по-рано през деня, за да ги покани на вечеря. Сесил бе извъртяла поканата така, че на Питър не му оставаше нищо друго, освен да играе ролята на домакин. Той беше изключително раздразнен от необходимостта да прекара вечерта сред непознати хора. Какво пък, така му се пада.

Доста по-късно, докато тя четеше в леглото, съпругът ѝ се появи в стаята. Загледа се в нея, скръстил ръце пред гърдите си.

— Изпусна изключително приятно плаване.

— Не бях в настроение.

— Просто беше навирила нос.

— Случайно ми беше по-приятно да седя сама на плажа с хубава книга в ръка.

— Не, не ти беше приятно, защото беше изпълнена с гняв. И реши да ме накажеш, като покани онези хора. Най-смешното е, че те много ми допаднаха и си прекарах добре. Дори нямаш представа колко.

— Изобщо не съм мислила по въпроса.

— Излязох на верандата с Марк и по мъжки го попитах дали двамата с Роуз се карат. Обясних му, че съм нов в това поприще.

Наистина ли ѝ намигна, или само така ѝ се стори?

— Той ме изгледа, сякаш съм идиот — продължи Питър. — „След петнайсет години брак ме питаш дали се караме? Слушай, млади човече, ако някой се опита да те убеди, че между съпрузите никога не избухват скандали, той или е луд, или е невероятен лъжец“.

— През нашия меден месец? Да се скараме по време на медения си месец, след като преди това никога не ни се е случвало?

— Както ти е известно, досега не сме прекарвали толкова много време заедно.

— Върху лицето ти е изписан толкова много гняв...

— Хората не правят мили физиономии, когато са ядосани, Сел. Не че бях толкова сърдит в действителност. По-скоро ти беше бясна. Аз просто отстоявах позицията си.

— Винаги сме се разбирали толкова добре. Днес за първи път...

— Нима си очаквала цял живот да живеем като огледални отражения един на друг? Извинявай, че бях толкова рязък днес, и наистина съжалявам за къщата. Бог ми е свидетел, че искам да ти дам всичко каквото мога, скъпа. Но не и това. Така бих ограничил независимостта си, а аз искам да се докажа. Не мога да обясня защо, но просто съм си такъв. Моля те, опитай се да ме разбереш.

Пряко волята ѝ, от очите ѝ се отрониха две големи сълзи и се стекоха по страните ѝ.

— О, Сел, няма смисъл да плачеш. Наистина ли си толкова огорчена?

Да, беше дълбоко наранена, но не толкова, че чак да се разплаче. Искаше ѝ се да му каже, че неочаквано пред очите ѝ се е разтворил някакъв прозорец, през който тя бе надникнала и видяла по дългия път на живота две дребни човешки създания, които щяха да вървят неразривно свързани до края, да се карат, да се нараняват взаимно и после да съжаляват за това.

— Остави тази книга — каза ѝ Питър и изтри сълзите с върха на пръстите си.

Едва тогава тя разтвори широко обятията си.

ПЕТА ГЛАВА

Лорънс Болсън, който обичаше да допива бавно втората си чаша кафе, тази вечер беше в приповдигнато настроение.

— Мисля, а и по-рано споменах, че нямам нищо против да използвате двора — каза той. — Достатъчно голям е за една скромна сватба. Сигурно точно това съм имал предвид, когато купих допълнително земя преди двадесет и три години.

Въодушевлението му се дължеше на факта, че Лари е сключил много изгодна сделка същия следобед. Откакто живееше с тях, Аманда се научи да го разбира и изобщо бе навлязла в динамиката на семейството.

— Вярно, че ще трябва да се откажете от пищно празненство — повтори Лорънс. После добави не без известна ирония: — За съжаление, не можем да си позволим нещо толкова помпозно като сватбата на Нюман, на която бяхте поканени.

— Там срещнах поне десетина души, които добре познаваш — отбеляза синът му. — Бейтс от „Сентъри Мортадж“, Ралф Фрайд, семейство О’Конърс, Алфред Коул и...

— С други думи, само незначителни хора. Трябва да им е струвало цяло състояние. Радвам се, че няма да ми се наложи да плащам за нещо подобно.

„Така е, Лорънс, помисли си Аманда, много добре си давам сметка колко си разочарован. Ти си мечтаеше за снаха като Сесил Нюман. Зная го, но което е по-важно, ти знаеш, че съм наясно с това.“

Високомерното му лице с орлов нос бе застинало в иронична гримаса, сякаш едва се въздържаше да не се разсмее. На моменти като че ли я преценяваше, защото проницателният му поглед се спираше върху нея, пробощдаше я и я караше да изпитва неприятното съмнение дали не е размазала върху лицето си малиновия сос, който току-що бе дояла, или още по-лошо, дали някое от копчетата на ризата ѝ не се е разкопчало.

— Напълно ли си сигурна, че не желаеш да поканиш някого от близките си, поне родителите си? — обърна се към нея той. — Разполагаме с достатъчно стаи, така че има къде да ги настаним.

Никога не би изложила семейството си нито на острата критика на този човек, нито на студената му любезност. Те просто нямаше да бъдат на мястото си заедно. Точно се канеше да му каже за трети или четвърти път, че нито един от тях не може да отсъства от работа, когато Лари отговори вместо нея:

— Имаме намерение да ги посетим, вместо да ги караме да идват дотук.

Всъщност изобщо не бяха обсъждали този въпрос. Предложението бе дошло от него. Но въпреки че той не беше нито съдия, нито сноб, как би могла да допусне да види потрошената кола, паркирана зад обора, малкото бебе на Лорена, пълзящо напред-назад с пълните си пелени, или омазненото гърне с варено, сложено в средата на масата?

— Каквито и да са плановете ви — заяви Лорънс, като се изправи, за да напусне трапезарията с махагоновата маса, — трябва добре да ги обмислите.

— Не е задължително да направим сватбата тук — каза ѝ Лари, когато останаха сами. — Зная, че идеята не ти допада.

— Вярно, така е.

Или правиш нещо както трябва, което означава семейството, музиката, цветята и приятелите, или се отказваш съвсем. В незначителния компромис нямаше нищо красиво.

— Знаеш ли, Аманда, мислех си, че една скромна церемония в някое провинциално градче само в присъствието на свидетелите би била много по-интимна. При това е далеч по-романтична, отколкото цялата тази суета. Естествено знам, че всяка жена мечтае за бяла рокля и дантелен воал — съчувствено ѝ се усмихна Лари.

Но в усмивката му личеше и някакво безпокойство. Той я беше разбрал.

От дните и нощите, отработени в „Сандейл“, ѝ бяха останали неколкостотин спестени долара. Тъй като вече беше август, по

магазините вървеше разпродажба с намаление на летни дрехи, така че можеше да си позволи да похарчи малко пари.

— Купи си бански костюм — посъветва я Лари. — Това място се намира на самия бряг на езерото. Ходил съм там веднъж и съм сигурен, че ще ти хареса.

И така, екипирана със собствените си дрехи, няколко нови вечерни рокли, други не толкова елегантни и син ленен костюм, в който щеше да се омъжи, Аманда беше готова за следващите няколко седмици.

Впрочем той неколкократно я бе питал къде иска да прекарат медения си месец и тя, тъй като никога не бе ходила, където и да е, винаги му отговаряше с въпрос:

— На Бермудите?

Ала Лари всеки път ѝ отвръщаше, че прочутият курорт би могъл да изчака, докато ще са в състояние да си позволят по-дълъг престой там, и Аманда остави избора изцяло на него.

Вечерта, преди да заминат, той натовари куфарите им в колата и след като остави бележка на масата, двамата тихомълком се измъкнаха призори.

— Те няма да имат нищо против — уверяваше я бъдещият ѝ съпруг. — Дори вероятно ще изпитат облекчение от малката ни измама. Татко е претоварен с работа този месец, а Норма така или иначе не обича да ходи по сватби — в преносима хладилна чанта беше сложил старомоден букет, обвит в дантела, и две бутилки шампанско. — Цветята са за сега, а виното — за по-късно, когато стигнем там, закъдето сме тръгнали.

Лари е прав, размишляваше Аманда. Действително съществуваше някакво тайнствено вълнение в това бягство, също като при Ромео и Жулиета. Бяха се отправили на север. След шестчасово пътуване пристигнаха в някакъв град, където той предварително бе направил резервация и двамата свидетели ги очакваха.

Изкачиха няколкото стъпала на малка, мрачна сграда, в която по всяка вероятност се помещаваше градският съвет. Впечатленията ѝ бяха много бегли, тъй като предишното вълнение бе отстъпило място на обзелия я страх. Независимо колко лесно беше да се получи развод в днешно време, всичко това е твърде окончателно. А и законната раздяла не влизаше в бъдещите ѝ планове. Родителите ѝ бяха

отпразнували два̀сет и девет годишния си съвместен живот, ако това изобщо можеше да се нарече празненство. Но пък защо не? А Лорена се надяваше да върне обратно безполезния си съпруг.

Що за мисли ме спохождат в такъв момент?

Без съмнение точно те бяха причината да се препъне и да изпусне букета.

— Спокойно, миличка — каза Лари с характерния си бавен говор, докато тикаше цветята обратно в ръцете ѝ.

Той е най-милият човек на света.

Аманда вдигна глава и запристъпва редом с него към възрастния мъж, който ги очакваше зад бюрото. Там имаше и някакъв младеж, вероятно един от свидетелите, и в очите му тя прочете възхищение от красотата ѝ... Когато постави ръката си в тази на Лари, пръстенът на майка му заблестя с всички цветове на дъгата. Този пръстен ѝ казваше: постоянство, доброта, честност, откровеност.

Беше странно да се сравнява тази кратка, скромна церемония с многословието на свещеника. И все пак резултатът беше същият. Двата пръстена бяха разменени, последваха задължителните целувки и те напуснаха малката служебна стая точно толкова женени, колкото и ако бяха вървели под звуците на сватбения марш на Менделсон.

— Усещаш ли някаква разлика? — попита я Лари, след като известно време пътуваха в мълчание.

— Не знам. Чувствам се вцепенена — съвсем откровено отвърна тя.

— Прочети ми брачното свидетелство.

— Много е смешно. Изглежда толкова официално, като съобщение от данъчните: Аманда Луиз и Лорънс Даниел.

— Винаги съм искал да ме наричат Даниел. Дан. Не ти ли звучи по-добре? И не изглеждам ли повече като Дан? Лари е име за хлапе от футболен отбор в основно училище. Зрял мъж не може да се казва така. Но баща ми предпочита да си има малък син и не ми дава сърце да споря с него по въпроса.

Той беше толкова чувствителен. Коѐто не би могло да се каже за него при първа среща. Никой не би допуснал, че нещо толкова простичко, като името, би могло да го развъ̀лнува до такава степен. Коѐто бе напълно допустимо за мъж като Питър например. Много смешно.

— Сега ще видиш планините, скъпа. Тази странноприемница се намира на самата граница с Канада. Не си забравила банския си костюм, нали? Езерото е малко бжу. Всъщност целият терен е осеян с водни басейни, от Канада до нашите Големи езера — после додаде нервно: — Храната тук е чудесна. Понякога нощем палят огньове отвън. И винаги има прясно уловена скумрия. Обичаш ли риба? Още толкова неща не знам за теб.

Естествено той се притесняваше за нощта, която им предстоеше само след няколко часа. И сигурно вече нямаше търпение. В днешно време беше немислимо да се смята, че първото преспиване заедно и първата брачна нощ могат да съвпаднат. А и тук случаят нямаше да е такъв, ако неговата спалня не беше в дъното на коридора.

Лари си тананикаше нещо.

— Знаеш ли тази мелодия? През цялото време ми се върти в главата, но изобщо не мога да си припомня текста.

Някаква необяснима нежност към него се надигна и се задържа в гърдите ѝ. Като че ли през деня през нея преминаха всички възможни чувства. Без съмнение това беше напълно естествено. В края на краищата този ден е най-важният в живота ѝ. Както и в живота на всеки един човек.

— Дявол да го вземе, не мога да си спомня думите — повтори той. — Знам само, че е много стара.

— Наистина е така. От 1939-а, ако не се лъжа. Чувала съм я по радиото. „Винаги, винаги ще те обожавам“ или нещо такова.

— Точно така. „Ти си прекрасна“. Това беше.

Аманда беше свикнала да става рано още от детството си, а после и в университета, където трябваше да пише домашните си сутринта, тъй като нощем беше заета в „Сандейл“. Така че едва се бе зазорило, когато в първия си ден като омъжена жена излезе на верандата, облегна се на парапета и се загледа в пейзажа.

Дървени бунгала, същите като тяхното, бяха разположени на дискретно разстояние едно от друго по целия бряг на езерото. Малко по-встрани, на продълговатото възвишение в края на прашния път, по който колата на Лари се бе промъквала с друсане през тъмнината, се намиреше хотелският център — масивна сграда от дърво, оградена от

морава, където върху висок пилон бризът развяваше националното знаме. Водата блестеше и въздухът беше прозрачен като кристал. От всички страни, докъдето стигаше погледът ѝ, се тъмнееха борови гори.

— Борове преобладават — бе обяснил съпругът ѝ, — но ако се поразходиш по-дълго, ще видиш също така бучиниш и хвойна. Ако има желаещи, организират три-четири километрови екскурзии. Веднъж платих за цели десет километра. Изглеждат много, но всъщност не е така. След това се чувствах страхотно.

Крясъците на ято канадски гъски се разнесоха над нея и нарушиха тишината, сякаш в центъра на града стотици автомобили бяха надули клаксоните си. Тя се загледа как се отправят на юг, възстановявайки след себе си предишното спокойствие. Дълго след като бяха изчезнали от погледа ѝ, продължаваше да се взира нагоре в небето, което ги бе погълнало, после надолу към неподвижното очертание на сиво-синьото езеро. И накрая към собствените си, добре познати ръце, украсени с два непознати пръстена, които ги правеха да изглеждат като ръцете на друг човек.

Всичко се оказа съвсем различно от онова, което очакваше... Възхищението, прошепнатите думи, страстните ласки, докосването, прегръдките — всичко беше грабващо, обсебващо, всепоглъщащо. Предишният ѝ опит не я бе подготвил за това трескаво вълнение, може би защото се състоеше от няколко нескопосани натискания на задната седалка в някоя кола и бързи целувки върху твърдата трева.

— Добро утро, скъпа. Наслаждаваш се на гледката, а? Невероятна е, нали?

Беше си взел душ и сега стоеше мокър до входната врата. Тя го изгледа с любопитство. Добре сложен, с широки рамене, тесен таз и никакви признаци на затлъстяване. Въпреки това нямаше желание да го прегърне.

— Долу не виждам никакво движение. Сигурно е прекалено рано за закуската. Какво ще кажеш да се върнем замалко в леглото?

Нямаше никаква възможност да му откаже или дори да покаже неохота. Щом се озоваха под завивките и той ѝ каза шепнешком колко много я обича, трябваше да му отвърне със същото. Как по друг начин би могла да отговори на подобно страстно признание? Докато лежеше в прегръдките му, се чувстваше напрегната и обърквана: не беше честно да се преструва, че изпитва нещо, но от друга страна, щеше да бъде

жестоко, ако не го направеше. Лари вярваше в нейната любов. Имаше доверие в нея. Още по-странно беше, че действително го обичаше по някакъв свой начин.

После се облякоха и слязоха да закусят. Непретенциозната трапезария беше много уютна със сините покривки и пръстени саксии с астри върху всяка маса.

— Чудесна си, когато се усмихваш — заяви Лари. Значи не трябваше да забравя да го прави по-често...

Което не ѝ беше трудно този ден. Ходиха да плуват, возиха се на кану и се поглезиха с пищен обяд. Той беше изключително общителен. Другите гости, всички по-възрастни от тях, бяха двойки пенсионери или семейства с деца, което малко я разочарова, защото се надяваше да се запознае с младежи на тяхната възраст. Все пак между тях имаше и изключително приятни и приветливи хора, които проявяваха мил интерес към младоженците. Лари, с типичното си поведение, се сприятели с всички, показва на десетгодишен хлапак как се плува кроул и прекара половин час с възрастен мъж, обсъждайки бизнеса с недвижими имоти.

— Довечера ще се облечем официално и ще пийнем шампанско — каза ѝ той. — Ще бъде нашата сватбена вечеря.

Понякога, когато се погледнеше в огледалото, Аманда оставаше недоволна от себе си: ту косата ѝ се нуждаеше от подстригване, ту обувките не подхождаха на роклята или пък лицето ѝ изглеждаше прекалено бледо и уморено. Но тази вечер нямаше нито един недостатък. Слънцето ѝ бе придало здравословен тен, прическата ѝ беше безупречна, а семплата рокля от бяла коприна, украсена около деколтето и подгъва с бледорозово, ѝ стоеше прекрасно. И така, в чудесно настроение за празненство, тя улови Лари под ръка и двамата влязоха в трапезарията.

На входа Аманда се спря и извика учудено:

— Не мога да повярвам!

Всички се бяха изправили и ръкопляскаха. На тяхната маса, където сутринта стоеше пръстен съд с астри, сега се бяха появили традиционните бели цветя, гардени и фрезии. С един бърз поглед установи, че шампанското се охлаждаше в шампаниерата, а при по-подробен оглед видя, че такава има до масите на всички гости. Поласкана и щастлива, тя се обърна към съпруга си и възкликна:

— Ах, ти! Организирай си всичко това!

Изчервен от задоволство и леко засрамен, той призна:

— Не го отричам.

— И си поръчал толкова шампанско?

— И това не отричам — и след като за своя изненада не намери думи за коментар, Лари продължи: — Това е една-единствена нощ в живота, Аманда. Твоят звезден миг. Ти си младоженката.

Сигурно си спомня сватбата на Сесил, каза си мислено. Искане да ми се реваншира. Леко сконфузена, тя го целуна по бузата.

Организаторите предвидливо бяха преместили масата им в един отдалечен ъгъл, така че след няколко усмивки и помахвания в тази посока двамата бяха оставени насамоте. Едва след като бе внесена огромната торта, отново станаха център на внимание. Вдигаха се тостове, чашите се пълнеха отново и отново и цялото множество от непознати внезапно се превърна в близки приятели, изпълнени с доброжелателност. Всеки получи парче от празничния сладкиш. Малките фигурки на младоженци, поставени най-отгоре сред изобилие от бяла сметана, бяха поднесени на Аманда точно в мига, в който оркестърът засвири в съседното помещение.

После танцува с Лари, въртейки се в ритъма на музиката, както го бяха правили на една друга сватба. Сърцето ѝ се свиваше от болка. През откренатата врата виждаше белите цветя на масата. Колко трогателно е всичко от негова страна! И колко мили са всички тези хора! Мили, мили... Изглежда, виното ми замайва главата.

Мъжете питаха Лари дали има нещо против да потанцуват с булката. Естествено нямаше. Беше толкова мил. Все пак след известно време той я накара да седне и поръча силно кафе за двамата. Не преставаше да се смее.

— Каква нощ! Хайде да се поразходим малко по хълма. Хладният въздух ще ни се отрази добре.

Щом се озоваха обратно в стаята, Лари я наблюдаваше как се съблича и в очите му прочете онова, което следваше. Когато ръцете му я обгърнаха, усети топлина от допира с тялото му, но нищо друго, освен това докосване и непреодолимо желание за сън. И наистина заспа.

Лари никога не правеше планове, без да се посъветва с Аманда. Единият ден щяха да отидат на пикник на остров, недалеч от противоположния бряг на езерото. На следващия щяха да се запишат за кратка екскурзия. А дали не би искала да пояздят? Нямаше значение, че никога не се е качвала на кон, седлата бяха много удобни, а и освен това при толкова тесни пътеки и множество надвиснали над тях клони не се искаше нищо друго, освен да оставиш животното само да върви напред. Така че дните бяха приятни и разнообразни.

Все пак август изтичаше и тук, на север, вече започваше да се усеща първият полъх на приближаващия студ.

Късно през следващата нощ започна да вали и не спря до сутринта. Температурата рязко се понижи и дъждовните капки падаха като режещ лед върху кожата. В трапезарията единствената тема на разговор беше времето.

— За нас това не е нещо ново. Но вие трябва да си купите дъждобрани, ако не сте си донесли. Вероятно дъждът ще продължи до края на седмицата.

Отскочиха до града, за да си купят подходящи дрехи. Когато се връщаха по обяд, все още валеше. Влагата замъгляваше гледката и правеше стаята им мрачна и студена. През цялата нощ и на следващия ден барабаненето по стъклата продължаваше.

— Днес няма какво да се прави — отбеляза Лари. — Едно на ръка е, че трябваше да има поне телевизор, а такъв няма. Предлагам да отскоча до рецепцията и да взема някакви списания. Ти искаш ли нещо?

— Не, благодаря. Донесох си няколко книги.

Той надникна през рамото ѝ.

— Шърли от Шарлот Бронте. За какво се разказва?

— Ами това е стар роман, на повече от сто години. Става въпрос за млада англичанка, която заминава за Белгия и се влюбва в един учител, за когото по-късно се омъжва. Разбира се, има много повече...

— Ясно. Схванах основната идея. Не си падам по такива истории, но явно ти ги харесваш, щом си донесла цели три книги, които биха стигнали на всеки поне за шест месеца. С моята скорост на четене естествено. Не знам ти как го правиш.

Възхищението в гласа му я раздражни. Все едно говореше на малко дете, което току-що е прочело първата си приказка

самостоятелно.

— Истината е, че никога не съм чел много. В професионалния колеж не ми оставаше много време, освен за икономическа литература естествено — стоеше прав, все още изпълнен с благоговение към нея. — Вие двете с Норма и вашите книги. Само дето при нея положението е още по-зле. Латински, представи си! Ти поне четеш на английски.

Цели три дни дъждът продължаваше да се излива тихо, но непрестанно. На четвъртия, след като през нощта бе понамалял, отново се засили, превърна се във водна пелена, блъскана от вятъра в прозорците, а после изливаща се в буен поток по улиците. Студът се просмукваше през стените. Беше толкова тъмно, че рано следобед вече им се налагаше да включват осветлението, за да могат да четат.

Аманда беше приключила с Шърли и започна Студеният дом. Лари беше прегледал всички налични в хотела списания.

Той се отдалечи от прозореца, където през последния четвърт час се бе взирал в сивотата, подрънквайки през цялото време с монетите в джоба си. Тя вече бе установила, че това е един от многото му дразнещи навици наред с фалшивото му свирукане, докато се бръсне.

— Студеният дом — прочете над рамото ѝ. Това също не ѝ беше приятно.

— Да, „студен“. Много подходяща дума за последните няколко дни.

— Знам, знам. Но никой не може да влияе на времето.

— Местните хора твърдят, че това е обичайно за този период от годината.

— Е, може би. Но иначе тук е много приятно. Храната не би могла да бъде по-добра, пък и е идеалното място за меден месец. Избрах го — додаде с известно нетърпение, — защото не смятах, че някой шикозен хотел ще ни предложи нещо по-приятно. Все още мисля, че скромната ни сватба и това бунгало превъзхождат отвсякъде пицната показност на семейство Нюман.

— Напротив, празненството им беше съвършено. Организирано с вкус — вдигна поглед от книгата Аманда. Нямахте представа защо се опитва да защитава Сесил, която нямаше нужда от никаква защита.

— О, никой не може да подложи на съмнение добрият им вкус — призна Лари. — Те са типичният пример за „омаловажаване“, нали

така би се изразила ти? Винаги съм казвал, че са забележителни с посредствеността си. Такава простота, при това с техните пари.

Какво толкова хубаво имаше в „простотата“? Двамата с Норма непрекъснато обсъждаха колко обикновено е семейство Нюман! Като че ли това беше някаква добродетел! Беше й писнало да ги слуша, пък и не беше истина.

На една от снимките Сесил и Питър бяха застанали на терасата. Над парапета се виждаха палмите и океанът. От едната страна се виждаше боядисаното в лимоновожълто крило на къщата и снежнобелият ѝ покрив. Бермудите очевидно бяха райско кътче.

Веднага след това прилив на срам обагри страните ѝ в червено. Тук също беше красиво! Сутрините, когато излизаше на верандата, за да вдиша жадно чистия въздух с мирис на бор! А Лари беше толкова мил и внимателен, солта на земята, както би се изразила Норма по своя старомоден начин. Той беше самата доброта.

— Ей, скъпа, какво ще кажеш за малко чай и кейк? — питаше я в момента. — Поне ще има какво да правим.

През последните дни бяха погълнали огромно количество храна и сладкишът беше последното, което ѝ се искаше, но тя се изправи веднага, наметна дъждобрана и улавяйки го под ръка, тръгна с него по склона под дъжда.

Дадоха поръчката си в почти празната трапезария. Повечето от гостите вече бяха напуснали хотела, а останалите, изслушали внимателно метеорологичната прогноза рано сутринта, опаковаха багажа си по стаите.

— Трябваше да сме по-предвидливи — подхвърли минаващ покрай тях мъж. — Никой не идва тук в края на август.

— Май и ние трябва да си тръгнем — обади се Лари с изражението на хлапак, на когото току-що са се скарали. — Какво ще кажеш, мила? Или предпочиташ да изчакаме още малко?

— Както решиш — отвърна Аманда развеселена. — Но си прекарахме чудесно въпреки времето, нали?

По-късно същия следобед те прекосиха моста, минаха покрай безлюдната гара по Лейн Авеню и се насочиха към центъра на града.

Също като преди, Лари отбеляза:

— Това е срам за щата. Толкова много земя се пропилява, а сградата на гарата е паметник на културата от деветнадесети век. Да не говорим, че Лейн Авеню се е превърнало в помийна яма.

Аманда незабележимо сви рамене. Всеки път, когато минаваше оттук с него или Норма, неизменно чуваше подобни коментари. Беше й омръзнало до смърт.

— Познай къде отиваме — ведро каза съпругът й.

— У дома естествено — отвърна тя и усети лека болка в гърдите при споменаването на думата „дом“. Сега й беше трудно да повярва, че някога е смятала тази грозна кафява къща за наслада. Думата, неизползвана повече от един век, изскочи в съзнанието й от Студения дом или не, още по-отдавна, от някой роман, писан през осемнадесети век. Наслада. Парк, градина, място, където намираш удоволствие.

През изминалото лято в този дом имаше малко удоволствия. Всеки път, когато на вечеря вдигнеш очи от чинията си, срещаше погледа на Лорънс Болсън. Той я объркваше с изражението си, променящо се от безразличие до жив интерес. В такива случаи винаги се извърещаше, а после неохотно отново се вглеждаше в очите му.

Сега, когато носеше на ръката си венчален пръстен от сина му, може би най-сетне щеше да покаже малко топлина! Ала колкото по-скоро се изнесяха от къщата, толкова по-добре. Атмосферата там беше прекалено тежка.

Сякаш прочел мислите й, Лари каза:

— Трябва колкото може по-бързо да се пренесем в свой дом. Дори ако си в настроение, още сега можем да отскочим да огледаме онази къща, която веднъж ти показах. Собствениците вече са се преместили, а ключът е в джоба ми. Искаш ли, или си твърде уморена от дългия път?

Такъв ли щеше да е през целия им живот? Винаги ли щеше да се съобразява с нея? Повечето мъже не биха го правили.

— Да идем веднага.

Малките къщи бяха построени в редица. Една имаше синьо-зеленикави щори, на друга вратата беше боядисана в червено, на някои оградите бяха направени от изострени колове, а повечето изобщо не бяха оградени. На почти всяка морава висеше надпис: „Продава се“. Пред някои пишеше: „Продадена“. На всички табели неизменно беше изписано: „Агенция за недвижими имоти Болсън“.

— Купуваме, продаваме — отбеляза Лари. — Ето откъде идват парите ни. Все пак ми се иска някой ден да построя нещо наистина значително. Сам да извоювам името си.

Когато колата спря пред къща, чиято белота блестеше на слънцето, той ѝ обясни, че външното боядисване е негова идея, но обзавеждането ще бъде направено изцяло по неин вкус.

— В случай че ти хареса естествено. За което се надявам, тъй като имотът е разумна инвестиция. Собствениците са направили много подобрения. Кухнята е съвсем нова, пристроили са отзад веранда, обградена с храсти, които ѝ придават неповторим уют.

Кухнята наистина беше подновена, слънчева, оборудвана с всичко необходимо, дори със закрито барбекю. Докато следваше съпруга си из стаята, трябваше да признае, че всичко е безупречно и дори тапетите нямат нужда от освежаване.

— Чудесно местенце — каза Лари. — Не ти споменах, но само на няколко пресечки оттук има училище.

Аманда се разсмя.

— Училище! Какви ги говориш? Та аз току-що завърших колежа. Едва на двадесет и две съм, а ти ми приказваш за училище.

— Е, след време имам предвид.

— При това след много време. Първо трябва да си намеря някаква работа, при това скоро, преди да съм се побъркала между тези четири стени — очевидно се изрази твърде рязко, защото той ѝ хвърли изненадан поглед, след което тя побърза да добави по-меко: — В наши дни хората мислят за семейство доста по-късно.

— Някои да, други не. Повечето от приятелите ми в колежа са по на двайсет и седем години като мен, а вече имат деца. Но сега не е време да обсъждаме този въпрос. Какво ще кажеш за къщата?

Аманда погледна през прозореца. В задния двор растеше красив, потънал в зеленина клен. Слънцето огряваше свежата трева.

— Бихме могли да се нанесем веднага. Ще приключи сделката още идната седмица.

Под дървото в басейнче за птици, което предишните собственици бяха оставили, се плискаха два гълъба.

— Толкова скоро?

— А защо не? Трябва само да напиша чека.

„Моята къща. Не е нищо особено, но е приятна, а и аз бих могла да я направя още по-уютна. При това ще е моя. Мама ще е удивена. Ще направя много снимки и ще им ги изпратя заедно с онази, на която съм застанала до Лари в бялата рокля.“

— Не знам какво да кажа.

— Сигурен съм, че с радост би избягала от дома на семейството ми — намигна ѝ той. — И от баща ми.

— Никога не съм споменавала подобно нещо.

— Добре де. Кажи, че ме обичаш.

— Знаеш, че е така.

— Тогава ми го докажи.

Тя обви ръце около него и го целуна. Лари я притисна към себе си, удължавайки целувката. Освободи я само за да извади бележник и химикалка от джоба си. Докато си правеше някакви записки, Аманда го наблюдаваше. Когато вдигна лице към нея, очите му бяха присвити замислено.

— Изчислих всичко. Онова, което е останало в сметката ми, ще е напълно достатъчно за обзавеждането. Ще имаме нужда от мебели за гостната, за да можем да каним приятелите си. Ти трябва да завържеш някои познанства. После идва трапезарията. Традиционните осем стола напълно ще ни устроят. Бихме могли да вземем и няколко разтегателни, в случай че компанията се окаже по-голяма. Втората спалня горе бихме могли да преустроим в удобен кабинет с телевизор и компютър и две канапета за повече комфорт. Сега за нашата стая. Никакви единични легла — ако само престанеше да ѝ намига... — Приемаш сделката нали, мила? Ей, вече е време да хапнем нещо, а вкъщи ни очакват. Да вървим.

На Аманда ѝ допаднаше начинът, по който Лари поема нещата в свои ръце. Баща ѝ, единственият друг мъж, с когото беше живяла, винаги е бил изцяло зависим от жена си.

— Той си носи заплатата вкъщи — постоянно повтаряше майка ѝ, — но докато столът му и телевизорът са в исправност, му е все едно дали покривът няма да се срути.

Сега съпругът ѝ даваше кратък отчет на семейството си.

— Покупката е много изгодна, татко. Собствениците са понатрупали доста пари и нямат търпение да се нанесат в новия си дом, така че не искат да губят време в пазарлъци. Колкото до обзавеждането, ще се обадя на приятеля си Том Рим. Помниш ли го? Има мебелна фабрика близо до железницата. С удоволствие ще се заеме с поръчката. Впрочем двамата с теб, Аманда, ще отскочим утре, за да видим какво може да ни предложи. Ако го няма на склад, би могъл да ни го достави в най-скоро време.

— Радвам се за вас — отбеляза Норма. — Пък и изглеждате толкова щастливи! Това е чудесно — по кръглото ѝ лице се разлива широка усмивка. — Не забравяйте, че аз поех отговорността за този брак. Трябва да ми имате повече доверие.

— Имаме ти — кимна снаха ѝ. — Но стига толкова за нас. Хайде да поговорим за вас.

— Какво толкова има да се каже? Уроците започват след една седмица. Поех латинския на второкурсниците. Ще преподавам и френски няколко часа. А, да, и нещо, което наричат „Музикално възпитание“.

— Това се казва график — сърдечно се провикна Лари. — Доста предизвикателно, бих казал.

Ала тя би предпочела да си намери съпруг и да се занимава с обзавеждането на дома им, мислено отбеляза Аманда. Не че всички жени в днешно време мечтаят за това, но повечето, независимо дали си го признават или не, се стремят именно към него. И Норма беше една от тях.

— А какви са твоите планове, Аманда? — попита Лорънс.

Въпреки че я целуна и ѝ пожела много щастие, когато пристигна преди час и половина, това беше първият въпрос, адресиран пряко към нея. Всъщност, помисли си тя с презрение, след като той от самото начало реши, че Аманда никога няма да принадлежи нито към градския, нито към който и да било елит, почти никога не се бе обръщал към нея директно.

Отговорът дойде от сина му:

— Аманда смята на първо време изцяло да се отдаде на обзавеждането на дома ни.

— А след това? Не е от онези жени, които биха се заключили вкъщи, откъсвайки се от целия свят. Тя иска да живее — с тези думи

Лорънс обърна искрящите си младежки очи към нея.

Въпреки че се почувства едновременно изненадана и кой знае защо, смутена, снаха му успя да отвърне бързо:

— Мислех да се запиша в курс по машинопис. Справям се добре с правописа, а и обучението не продължава дълго. Не е като да учиш висше образование. Пък и не е много скъпо.

— Никога не си ми споменавала! — възкликна Лари.

— Не бях съвсем сигурна.

— Както и да е, не можеш да започнеш веднага. Домът ни е на първо място и със сигурност ще ни отнеме поне два месеца.

— Той е прав — обади се Лорънс. — Няма защо да бързаш, Аманда. Това са най-хубавите ви дни. Недей да ги пропускаш.

Подобен мъдър съвет беше последното нещо, което очакваше да получи от Лорънс Болсън. Е, хората често те изненадват, нали?

След като Лари отнесе куфарите им на горния етаж, ги остави в стаята за гости, където само допреди няколко кратки седмици не беше допускан.

— Всяка нощ, когато минавах покрай тази затворена врата, едва не полудявах от желание да вляза. Не се ли чувстваше самотна в това голямо легло?

— Разбира се, но нищо не можеше да се направи, нали?

— Само един поглед върху щастливото ти лице е в състояние да накара човек да се почувства по-добре.

Отново онова объркване, онзи смътен страх, че играе някаква роля. Но побърза да се смъмри: Аз го обичам, нали? Нали съществуват различни видове любов?

Докато се събличаше, той я наблюдаваше усмихнат и не й оставаше нищо друго, освен да отвърне на усмивката му.

ШЕСТА ГЛАВА

Мис Елизабет Дженкинс излизаше в пенсия. Норма си спомни за това, докато прекосяваше коридора след последния час по френски в петък и я видя в стаята на третокурсниците да събира нещата си в голям кашон.

— О! — извика тя. — Чувствам се толкова виновна! Бях решила да подготвя нещо специално за последния ти ден, но времето не ми стигна. Въобще не погледнах към календара. Ще ми простиш ли?

Уморените очи, прекалено остарели за възрастта на жената, срещнаха нейните.

— Радвам се, че изобщо дойде — каза мис Дженкинс протичко. — Приятно е да има с кого да се сбогуваш, преди да си отидеш.

Очевидно никой друг не бе наминал в стаята, за да отбележи този ден. Или бяха прекалено заети, или са забравили. Това беше шокиращо. Една мълчалива трагедия. Норма не знаеше какво да каже, освен да ѝ предложи помощ и да продължи да изрича празни, лишени от смисъл фрази.

— Ще опаковаш ли книгите върху бюрото? Да ти донеса ли още един кашон?

— Не, благодаря. Книгите са на училището. Ще взема само съдържанието на чекмеджето.

Бе застанала пред нея, тази дребна жена с посивяла кестенява коса и живо, дяволито лице. Същинско врабче.

— Колко време мина? — попита Норма, колкото да каже нещо. — Колко години?

— Тридесет и пет. Струва ти се невъзможно, нали? — мис Дженкинс имаше навика да задава риторични въпроси. — Понякога ми изглежда прекалено дълго, а друг път — че съм дошла тук едва вчера. Но хората казват това, нали?

— Ще липсваш на всички. Да ти кажа честно, не си падам по новата програма за преподаване на чужди езици, но ми беше много

приятно да вода френския в твоя клас. Децата ти са толкова интересни, толкова будни. Просто... са по-различни от останалите.

— О, наистина ли мислиш така? Много се радвам да го чуя. Винаги съм се стремела да извадя на повърхността най-доброто у тях, да ги науча да виждат и чуват всичко около себе си — хората, птиците...

Норма проследи ръката ѝ, която сочеше към стената, където в стройна редица бяха подредени в красиви рамки илюстрации на птици.

— Прекрасни са — каза тя. — Ще ти помогна да ги свалиш.

— Не, не, ще ги оставя тук. Правят стаята по-приятна за децата. Пък и ще стоят по-добре на тази стена, отколкото в стаята ми у дома.

Забелязала отчупено парче тебешир на пода до черната дъска, Елизабет Дженкинс се наведе, взе го и го хвърли в кошчето за боклук. Тридесет и пет години. Трябва да ѝ се е налагало да вдига хиляди такива парчета, мислено отбеляза младата жена.

— Трябва да ти кажа нещо, Норма. Преди теб съм виждала много преподаватели по чужди езици, но още от онзи ден миналия септември, когато за първи път влезе в класната ми стая, разбрах, че си по-специална. Макар и толкова млада и без никакъв опит, забелязах, че си открила правилния подход.

— Благодаря ти, Елизабет. Много ти благодаря.

През годината, в която се завърна тук не като ученичка, а като преподавател, Норма общуваше повече с учениците, тъй като се чувстваше неловко да се обръща като към равни към онези, които доскоро са били нейни учители. Ала с Елизабет Дженкинс ѝ беше по-лесно, тъй като никога не е попадала в неин клас.

— Какво смяташ да правиш с многото свободно време, което ще имаш оттук нататък? — попита младата жена.

— О, ще бъда достатъчно заета. Двете с майка ми живяхме в чудесен апартамент, но той се намира на втория етаж на сградата и до него се стига по прекалено стръмни стълби. Тъй че ще ни се наложи да се преместим. Миналия месец падна по тях, докато се е изкачвала, слава богу, без сериозни последствия, но все пак си счупи глезена. Договорът за наема изтича следващия вторник, затова напускам една седмица по-рано — Елизабет се усмихна, макар да нямаше повод за усмивка.

Това сигурно ѝ е станало навик, помисли си Норма. Начин да спечелиш благоразположението на отсрещния. Една възрастна жена, която се прибира вкъщи при старата си майка! Без приятели, без съпруг, без дете! А около нас има милиони такива лични трагедии, които не забелязваме именно защото са твърде интимни.

— Е, Норма, май е по-добре да тръгвам. Беше ми приятно, че те познавах. Продължавай да работиш все така добре.

Двете отнесоха кашона до колата и се разделиха.

— Ще се обадя на директора, за да съобщя новия си адрес. Така колегите ще могат да се свързват с мен.

Едва ли мнозина щяха да го направят. В началото аз сигурно ще ти се обадя, но след първите няколко опита ще престана. Защото за цялата година не сме си говорили толкова, колкото днес.

Норма наблюдаваше как колата даде на заден ход, пое напред и отново спря.

— О, току-що се сетих. Имаш ли нещо против да отскочиш до горе и да провериш прозореца? Опасявам се, че съм оставила едното крило отворено. Ако завали, паркетът ще се надигне, а съвсем скоро го изциклиха.

— Веднага. Не се притеснявай.

Нея наистина я бе грижа за пода... Щом се озова обратно в класната стая, Норма се загледа навън, усещайки следобедната пустота на празното училище. Тридесет и пет години, повтори отново. Класовете идваха и си отиваха, нови лица се появяваха и избледняваха, листата на стария дъб падаха, розовите азалии напълваха и разцъфтяваха. Тридесет и пет години, а след това у дома, при мама.

— Ти ли си, Норма?

Обръщайки се, тя видя мистър Коул. Понякога, в училищния бюфет, когато никой не можеше да чуе, той ставаше Лестър. Иначе беше мистър Коул, а тя — мисис Болсън. Само към две-три жени, достигнали вече възраст за пенсия, по навик се обръщаха с „мис“.

— Да, дойдох да изпратя мис Дженкинс.

Щом я бе нарекъл по име, значи можеше да си позволи да даде воля на чувствата си.

— Нямаше никой друг. Беше много тъжно.

— Права си. Всички сме толкова заети, че не ни остава време да различим важните неща... Не зная. Вчера проведох разговор с нея в

кабинета и ѝ казах колко я ценя. Нещо като признание. Трудно е. Каква би могла да бъде благодарността за такава преданост? През всичките тези години?

Изглеждаше притеснен, сякаш наистина го преживяваше. При това искрено, отбеляза тя. Беше чувала за толкова много инциденти, включващи учители и ученици, че можеше да му вярва. Беше тих човек, често облечен в костюм от кафяв туид, с кестенява коса и кафяви очи. От толкова много кафяво от него се излъчваше някакво спокойствие. Изглеждаше точно като учител, което беше абсурдно твърдение, тъй като как точно изглежда един учител, за бога? Все пак, ако го поставиш до брат ми, веднага ще разбереш, че Лари няма нищо общо с преподавателската работа.

Мелани Фишер си падаше по него. Не го беше споделила с никого, но въпреки това не беше трудно да се забележи. На всички беше известно, че е излизал с нея един или два пъти и никога повече. Хората често го виждаха по ресторанти, веднъж с „изумителна“ млада жена с червена коса и чуждестранен акцент, друг път с момиче, което би могло да стане модел.

— Забравила е илюстрациите на птиците — забеляза Лестър.

— Не, умишлено ги остави за децата.

— Много са сполучливи, знаеш ли. Ето този папагал например. Не съм специалист, но обичам птиците и случайно съм чел точно за този вид. Е, време е да си вървим. Ти?

— Не знам. Може би ще остана да посвирия на пианото в музикалния кабинет. По-добро е от нашето вкъщи. Ако нямаш нищо против, разбира се.

— Защо да имам? Върви. Само внимавай портиерът да не си тръгне и да не те заключи тук за цяла нощ.

Това не беше обичайното ѝ петъчно настроение. Като за повечето хора петъкът за нея бе очакван и приятен ден. Остави химикалката върху купчината контролни по латински, които трябваше да бъдат проверени. Обикновено това занимание ѝ доставяше удоволствие, тъй като латинският език за нея беше онова развлечение, което математиката е за друг. Ала днес заедно с тетрадките бе довякла вкъщи тежък товар от самосъжаление и тъга.

Щеше ли тя в крайна сметка да се превърне във втора Елизабет Дженкинс? Виждаше как животът ѝ се изплъзва от контрол. Веднъж беше наблюдавала една плажна топка — леко, безгрижно нещо, кръгло и ярко, подхвърлено от вълната навън, после отнесено отново навътре и пак навън, и по-навътре, докато накрая съвсем изчезна от погледа ѝ. Тогава си помисли, че подобно на тази топка животът би могъл просто да отплава от теб.

Беше абсурдно и тя си даваше сметка за това, че човек едва на двайсет и три години би могъл да се чувства така.

Откъм улицата се разнесе звън, последван от висок смях. Две момичета на не повече от шестнайсет-седемнайсет години живееха в отсрещната къща и вече очароваха момчетата, което им се бе удавало още в началното училище. Какво беше това? Защо те? Защо Аманда или Сесил? Или Елизабет Дженкинс? Или тя?

От вътрешната страна на вратата на килера имаше голямо огледало. Водена от някакъв необясним порив, тя скочи от креслото, застана пред него и започна да се изучава от главата до краката. Косата ѝ беше хубава, особено след скъпото подстригване, на което се бе съгласила по настояване на снаха си. Кожата ѝ беше чиста и гладка. Очите ѝ не бяха нищо особено, просто добре оформени кафяви очи, същите като на Лари. Вярно, носът ѝ беше малко по-широк, но не предизвикваше чудовищния ефект, който бе забелязала при някои хора. Уста като уста. Равните зъби, по-бели отколкото при другите, правеха усмивката ѝ да блести. Фигурата ѝ беше стройна, не съвършено оформена, но приятна като на повечето млади жени.

И накрая краката. Мили боже, как можа да ме създадеш с такива крака? Като диреци, без всякаква форма, с глезени, широки колкото коленете, натъпкани в обувките, така че плътта преливаше над тях. Имаш ли представа какво е чувството на училищно парти да видиш как някакво момче идва към теб с явното намерение да те покани на танц, но после поглежда краката ти, променя решението си и се отдалечава? Шибой^[1]. Така по времето на прабаба ми или може би дори на нейната прабаба са определяли дамата, която седи усмихната, надява се, но така и не дочаква вниманието на някой кавалер. Освен ако собственият ѝ брат не ѝ спести унижението.

Иначе вечният разговор за това колко е несправедливо жената да бъде оценявана заради красотата или липсата ѝ беше много приятен.

Кажете го на някое момиче в дискотека или на жена, навлязла вече в живота. Разбира се, че е несправедливо! Но нещата стоят именно така, въпреки множеството изписани статии, които твърдят, че не трябва да е така. Всъщност всичко е много просто: хората обичат красотата и не само на жената, но и на мъжа, в природата... дори в кучетата.

Обзета от гняв, тя смъкна полата си с рязко движение и извади чифт панталони. Ако не беше този твърдоглав директор на училището, непоправимият сухар доктор Грифин, щеше да ходи облечена така всеки ден. Но докато зависеше от него, щеше да настоява на своето. Може би ако някой поговореше с Лестър Коул? Не, не. Младият заместник-директор, самият той нов в работата, не би трябвало да се насърчава да се опълчи срещу шефа си. Нямахше да е честно.

Ала Лестър щеше да я изслуша. Личеше си, че е любезен и открит човек. Беше се натъжил заради Елизабет Дженкинс...

Чудя се дали е влюбен в някоя? Сигурно е много нежен. Един бог знае какво ме кара да мисля така, след като нямам никакъв опит. Какво знам аз?

Седна до прозореца и се загледа към улицата. Лекият пролетен вятър развяваше завесите, а светлината започна да се променя с напредването на вечерта. Пораснали момчета, шумът, от чиито скърцащи скейтбордове бе раздразнил Аманда, когато още заемаше стаята за гости, отново се бяха отдали на любимото си занимание. Децата, играещи на дама, едно по едно бяха привикани на вечеря. Възрастният мъж, който очевидно цял ден бе работил над живия плет, вече прибираше инструментите си.

Нямахше представа колко време прекара така, когато чу гонга в трапезарията на първия етаж. Той известяваше вечерята. Баща ѝ го беше поставил, тъй като във всички по-големи къщи имаше такъв гонг.

Когато се изправи, за да слезе при семейството си, изпита чувството, че настроението ѝ се е променило. Дали не се дължи на увереността, която се бе върнала, докато наблюдаваше здравословния шумен живот на улицата? Може би. Или пък беше работа на нейната воля, която бе възстановила вътрешната ѝ хармония. Изживей деня. И тя винаги го беше правила, всяка сутрин, нали? Разумът преди чувствата. И с това беше свикнала.

---

[1] Игра на думи. На английски понятието, освен име на растение означава и дама, останала без кавалер на танцова забава. — Б.р. ↑

СЕДМА ГЛАВА

Аманда чу лекото почукване на Норма с чукчето. Хвърли последен, одобрителен поглед на дома си. Най-послед, най-послед всичко беше завършено! Гарнитурата — дълъг извит диван и подходящи фотьойли, всички във винен цвят, за да съответстват на двете маси, запълваше едната стена. Отсреща бе поставена масивна секция от бледо, полирано дърво, последен писък на модата при мебелите на пазара, както ги увери продавачът. Освен рафтовете за книги и украшения, бе допълнена с шкаф за всякакъв вид бутилки и облицован с огледала бар.

Зад отворената врата на стаята се намираше трапезарията, обзаведена с маса, столове, китайски бюфет и шкафове, всички в един нюанс, допълващи се взаимно.

Моят дом, помисли си със задоволство. Притежанието на подобни красиви вещи я изпълваше с вътрешна топлина. Останалото беше второстепенно.

Докато се отдалечаваше с колата на Норма, не можа да се въздържи да не се обърне и да погледне още веднъж тази малка бяла къща, която е нейна.

— Радвам се, че Сесил измисли тези ежемесечни обеда — каза Норма. — Така сякаш удължаваме ученическите си години. Поддържа предишното чувство за близост. Хората се отдалечават, ако дълго време не се виждат.

— Не мога да си представя, че това би могло да се случи с нас трите.

— Надявам се. Почакай да видиш апартамента на Сесил. Какво могат да направят боята и новите тапети! Няма да можеш да го познаеш. Приближава първата им годишнина, а едва сега приключиха с ремонта. Можеш ли да повярваш? — и тя се разсмя с обич.

— Мога. И на нас ни отне доста време — отвърна Аманда не без известно самодоволство.

Около половин час по-късно, когато колата спря пред квадратен площад, образуван от жилищни блокове, отново изпита същото чувство.

— Би ми било неприятно да живея тук, в малък апартамент, скупчена сред толкова много хора — заяви тя.

— Като видиш какво са направили с техния, може би ще си промениш мнението. На мен ми харесва и един ден, рано или късно, ще си купя свой. Имам нужда от собствено пространство.

Сесил и Питър бяха превърнали три от стаите в закрыта градина. Увивни растения в сребристи саксии пълзяха по пролетно зелените стени и очертаваха тавана. Разпилени цветове, сякаш паднали измежду листата, украсяваха кафявия килим. В ъгъла, близо до маса, отрупана с книги, бе поставен червен люлеещ се стол, а от другата страна в пурпурна ориенталска саксия растеше огромна папрат.

Аманда стоеше прехласната.

— Какво сте направили?

— Това са все неща, останали от баба ми — обясни Сесил. — Хайде да обядваме.

Масата се намираще в решен в зелено и бяло кът, чиито прозорци бяха украсени с още саксии. На пода, в плетена кошница, дремеше персийска котка.

— Това е Мери Джейн — представи я домакинята. — Не е ли красива? Вижте тези сини очи. Питър я видя на витрината на един магазин за домашни любимци и не можа да устои на чара ѝ.

От много време насам Аманда не се бе чувствала толкова непохватна. За последно вероятно ѝ се бе случило, когато за първи път видя дома на семейство Болсън. Не дори и когато бе гостувала в провинциалната къща на родителите на Сесил. Ала сега изпитваше точно това.

Ако съществува такова нещо като съвършенство, то е именно тук и котката само го допълваше. Краищата на белите ленени салфетки с монограм бяха украсени с плетена на една кука дантела. Среброто бе излъскано до блясък, салатата беше свежа и хрупкава, рулцата бяха топли. Розовата памучна рокля на Сесил беше съвсем семпла и единственото ѝ украшение бе широка златна гривна. Дори в колежа изглеждаше по-различна от всички, което особено пролича през последната година. Причината беше в това, че тя притежаваше класа,

която липсваше на повечето хора. Това беше: нещо неопределено, което разпознаваш веднага щом го видиш. Е, може би не всички, но за мен е очевидно.

Очите ѝ продължаваха да шарят. На един от рафтовете на видно място бе сложена сватбената снимка на Сесил и Питър. Ето ги, увековечени под отрупаната с рози арка. Спомняше си момента много ясно, както и всичко останало от онзи ден. Не би ли било чудесно да имаш нещо подобно, към което да се връщаш постоянно?

— Добре стана, че Питър не започна работа в онази фирма в града. А сега дели един кабинет с другия секретар и така има възможност да посещава курсове за повишаване на квалификацията.

— По каква специалност? — поинтересува се Норма. — Опазване на историческото наследство?

— Че по каква друга? Много го влече. Това лято ще ходим във Вашингтон и разбира се, всичко е заради викторианските сгради, Фредериксбург, плантацията и онези красиви къщи, в които има да се видят толкова много неща. Не знам дали ще ми повярвате, но на мен ще ми липсва работата ми. Господи, нещата, които видях, могат да ви скъсат сърцето! Има едно чудесно малко момиченце с рак на белите дробове. Ще го оперират и може би ще се оправи, но майката е проститутка. Живеят на Лейн Авеню, но колко би могла да се грижи за него, когато се прибере. От такива истории направо ми прилошава — настъпи тягостна тишина, нарушена пак от нея: — Виждаш ли тези книги в библиотеката, Аманда? Вече няма къде да ги слагаме. Някой ден ще ни се наложи да отделим специална стая с рафтове по всички стени, за да ги съберем.

— Мога да те разбера. И аз непрекъснато купувам книги. С меки корици, защото другите са много скъпи, но пак е по-добре от нищо.

Никога не съм си падал особено по четенето, бе ѝ заявил Лари. Когато се прибере у дома, предпочитам да си отпочина пред телевизора.

Тя се замисли за Питър. Какъв ли е той в действителност? За какво си говореха двамата, когато оставаха сами вечер?

— Нещо ново при теб по въпроса за работата, Аманда? — попита Сесил. — Взе ли някакво решение?

— Оглеждам се за нещо с машинопис, но още не съм решила. Норма кимна.

— И аз не забелязвам да си особено ентузиасирана от подобна перспектива.

— Лари каза, че вероятно ще откриват нов офис в Дери, затова си помислих, че бих могла да работя на компютъра, да водя документацията и други такива неща.

— Не е добра идея съпрузите да са заедно през цялото време — възрази Норма. — Какво е мнението на Лари?

— Още не съм споменала нищо.

— Но с какво искаш да се занимаваш в действителност? — поинтересува се Сесил.

— Да се запиша да следвам, може би английска литература. Това бих желала, ако имам възможност. Но ще ни създаде прекалено много проблеми. Не се виждам като учителка, така че остава само издателската работа. А всички по-големи издателски къщи са в Ню Йорк. Пък и тук няма университет, но дори да имаше, щеше да струва доста пари.

Аманда чу собствения си глас да заглъхва. Всички хора ли менят настроението си толкова бързо? Само допреди няколко часа се чувстваше по-близо до удовлетворението, отколкото през целия си живот.

— Имам едно предложение за теб — решително подхвана Сесил. — Смятах да ти го кажа след обяда, но бихме могли да го обсъдим по време на десерта. Ето за какво става въпрос. Мама има една приятелка, мисис Лайънс, която е собственичка на чудесен магазин в Кагни Фолс, на самия площад. Много модерен бутик, продават се само европейски стоки, при това на изключително високи цени. За нея от много години е хоби да обикаля из Европа и да мъкне оттам всякакви неща. Но вече остарява и ѝ е все по-трудно да се занимава с магазина. Въпреки че няма нужда от пари, иска на всяка цена да го запази. Затова ѝ е необходима млада и енергична жена, която да се заеме с управлението му. Като разбрах, веднага се сетих за теб.

— Какво? За мен? Сигурно се шегуваш. Какво знам аз за търговията?

— Не, изслушай ме. Вече ѝ разказах за теб, без да споменавам имена естествено, и тя много се заинтригува. Не е необходимо да имаш опит, за да се справиш, Аманда. Достатъчно е да си отговорен човек. Там си има шивачка, която прави корекциите и работи от

откриването на бутика. Продавачка е Доли и чудесно се оправя с клиентите, защото е изключително общителна и приветлива, а също и счетоводител, който идва редовно и оправя сметките. От теб се иска само да следиш всеки да си върши работата и да се спогажда с останалите.

— Кой се е занимавал с това досега?

— Една млада жена, но тя се мести в ново жилище и се налага да напусне. Би могла преди това да те обучи.

Ето, току-що им разкрих желанието си да получа степен по английска литература, мислено отбеляза Аманда, а тя ми предлага работа в магазин. Би следвало да ме познава по-добре.

— Заплащането е изключително добро — продължи Сесил. — Дори аз се учудих. А ти ми каза, че спешно се нуждаеш от пари.

Наистина ли беше използвала думата „спешно“? Сигурно. Вероятно ѝ се е изплъзнала неволно. Но беше съвсем вярно. Трябваша ѝ спешно. Но все пак бутик?

Приятелката ѝ беше изключително настоятелна:

— Няма да е завинаги, ако това те притеснява. А и би могла да посещаваш вечерните лекции, докато работиш. След време ще имаш деца и ще се наложи да напуснеш.

Аманда продължаваше да търси основателни причини да откаже.

— Единственият ми професионален опит е като сервитьорка в „Сандейл“. Твърде млада съм за нещо повече.

— Не е съвсем така. Момичето, което напуска, е на двайсет и осем, а ти си на двайсет и три, което не е кой знае каква разлика. При това си много по-умна от нея. Сигурна съм, защото я познавам.

„Магазин за дрехи, помисли си Аманда отново. Заплатата може и да е добра, но не е това, което искам. Все пак може би не трябва да бързам да откажа, преди да съм го видяла.“

— Добре, ще се срещна с въпросната дама — каза накрая. — Само ще ми кажеш кога.

— А защо не веднага? Следобедът е толкова приятен, само за разходка до Кагни Фолс.

— Днес само ще поразгледаме, Доли — заяви Сесил. — Не съм дошла да купувам. Искан да покажа магазина на приятелките си.

Продавачката беше приятна жена, която макар и прехвърлила тридесетте, продължаваше да се държи като бърлива тийнейджърка. Откакто бяха влезли в бутика преди десетина минути, не престана да върви след тях.

Ако ще работя тук, трябва да се сприятеля с нея, реши Аманда. По всичко личеше, че жената е много приятна. От нея се излъчваше благоразположение. Клиентите без съмнение много я харесват.

— Чудесна стока — измърмори Норма. — Всичко е толкова изискано.

— Вярно е — отвърна Доли, дочула забележката. — Такива неща не се срещат на всеки уличен ъгъл — измъкна една кашмирена жилетка, украсена с бели цветя. — Погледнете. Бродирана е ръчно. Можете ли да си представите да се разхождате с такова нещо?

Не и на тази цена, помислиха си едновременно Аманда и Норма.

Във всяко кътче, на всеки рафт, във всеки ъгъл се криеше истинско съкровище: индийска ръчна чанта с дръжка от коруба на костенурка, вълнен костюм с цвят на праскова, плисиран от деколтето до подгъва, вечерен тоалет, драпиран с водопад от дантела. Аманда беше възхитена.

Може би в крайна сметка щеше да се чувства добре тук, поне за малко...

Озовали се обратно на улицата, трите поеха към колата.

— Очите ми се отвориха — заяви Аманда. — Тук всичко е направено точно за това. Да си отвориш очите.

— Е, какво ще кажеш за предложението? — попита Сесил.

— Изненадана съм от себе си и сигурно ще изненадам и вас. Да, ще опитам, стига мисис Лайънс да ме хареса. Наистина бих искала да опитам, дори да е за кратко.

— Радвам се. Няма начин да не те одобри. Ще ѝ се обадя веднага щом се прибера у дома да я попитам кога ще се срещнете. Е, връщаме ли се?

— А не може ли да се поразходим няколко минути? Идвала съм тук веднъж с Лари, но всичко беше затворено, а и той бързаше, като всеки мъж. За да се разгледа това място, е нужно време.

Сесил веднага се съгласи.

— Наистина е един прекрасен малък град. Не бих имала нищо против да живея тук, дори не в центъра, а в предградията.

Норма посочи един часовник.

— Изглежда като месинг, нали? Но не е. Лакирано дърво. Виждала съм такъв, когато бях на вечеря у един от моите ученици. Красив е, нали?

— Погледнете тези сребърни жабки! И тази музикална кутийка! — възкликна Аманда. — Всички тези красиви неща, които хората са създавали с ръцете си. Хайде да влезем за малко.

Просторното помещение беше отрупано с ракли, картини, столове, часовници, порцеланови и сребърни фигурки, всички показани по подходящ начин. Аманда се чувстваше замаяна.

На достолепния джентълмен, който се приближи към тях, Норма обясни протичко:

— Само гледаме, ако нямате нищо против.

— Моля, заповядайте и ако нещо ви заинтригува, не се стеснявайте да ме питате.

— О, вижте това бюро! — възкликна Аманда. — Не е ли прекрасно! В спалнята си имаме две, но едното е прекалено малко. На една от стените има свободно място, а това е толкова красиво. Погледнете колко изящно е боядисано.

Мъжът, който се навърташе наоколо, побърза да я поправи:

— О, господи, не. То не е боядисвано. Това е най-фина инкрустация, свършена изработка — измърмори той и намигна на Аманда, очевидно развеселен.

— Всичко опира до пари — прошепна Норма в ухото на снаха си и я побутна към Сесил, която, без да е чула разменените реплики, разглеждаше някакъв старинен скрин.

Продавачът ги последва, когато отидоха при приятелката си, която имаше въпрос:

— Тази ракла. У дома имам подобна. Изработена е някъде около 1770-а, нали? Поне така предполагам.

— Близко сте. Правена е през 1781-ва на Роуд Айлънд, както повечето от останалите мебели тук.

— Така си и мислех. Типичен стил, нали? Колко искате за него?

— Седем. В много добро състояние е, както сигурно сте забелязали. При това изработката е оригинална.

— Седем хиляди долара за това? — извика Аманда с намерението да хвърли цялото си презрение в лицето на този човек. —

Само за някакъв си скрин с четири чекмеджета, и то, защото е достатъчно старинен, за да мине за „антика“? Не ставайте смешен.

— Е, на вас може и да ви изглежда така — мъжът едва сдържаше смеха си. — Но има хора, които ще намерят цената му, която в действителност е седем хиляди, за напълно нормална, въпреки че не е част от комплект.

— Хайде — обади се Норма. — Минава три и половина и трябва да се прибираме. Нямаме време за пилеене по такива места.

На тротоара се спряха и Аманда даде воля на чувството си за унижение:

— Той определено ни се присмиваше! Видяхте ли лицето му? Опита се да ме направи на глупачка. За кого се мисли?

— Той е просто непоправим сноб — мрачно отбеляза Норма. — Забрави — забелязала сълзите в очите на снаха си, допълни по-меко: — Човек трябва да е подготвен за среща с нечувствителни хора. Свиквай с това.

О, да! Нейните крака. И все пак дори тя не е привикнала към чуждата безчувственост.

Сесил се обади с типичното си спокойствие:

— Разбира се, той се държа недопустимо неучтиво. Никой не е длъжен да е запознат със скъпите антики, нали? Повечето хора изобщо не им обръщат внимание. Всичко, което трябва да знаеш за тях, е написано в книгите. Не е кой знае колко сложно да го научиш.

Норма се разбърза:

— Хайде, момичета. Аманда, нали не си забравила, че тази вечер двамата с Лари ще вечеряте у нас? А татко не търпи гостите му да закъсняват.

Когато Аманда и Норма пристигнаха с двуминутно закъснение за вечерята, Лари ги погледна с укор. И с неодобрение изслуша как двете са прекарали деня си.

— Как ти хрумна така изведнъж? Нали изкара машинописния курс. Какво става?

— Не бях сигурна, че го искам наистина.

— Какво? Аманда, щом си ми го казала веднъж, значи точно това си искала.

Бяха застанали един до друг, така че когато тя се обърна към него, лицата им се оказаха само на няколко сантиметра разстояние. Беше странно, че никога преди не се е заглеждала в очите му толкова отблизо. Оказа се, че не са кафяви, както си мислеше, а пъстри, с преобладаващ зелен оттенък.

— Струва ми се глупаво да пропътуваш толкова път само за да стоиш на крака цял ден и да продаваш дрехи.

Норма ѝ се притече на помощ:

— Не е чак толкова далеч, Лари. Час и петнайсет минути оттук.

— Както и да е. Няма никакъв смисъл. Защо трябваше да се записваш на онзи курс, щом си нямала никакво намерение да работиш като машинописка?

— Защото това ми хрумна. Ти поиска да ти отговоря и аз казах първото нещо, което ми хрумна.

Лорънс Болсън ги слушаше. Има вид на човек, който се забавлява от положението, мислено отбеляза Аманда. Както в повечето случаи, изражението му беше иронично. Синът му, точно обратно, изглеждаше объркан.

— Не мога да разбера какво искаш — измърмори Лари.

— Което, предполагам, се дължи на факта, че просто си престанал да опитваш — намеси се рязко Лорънс. — Ако мога да вярвам на часовника си, спорът ви продължава вече повече от двайсет минути — дръпна нагоре ръкава си, за да погледне към масивния златен часовник, и продължи: — Аманда го иска и не виждам нищо нередно в това. Заеми мястото, мила, стига да те одобрят. Нали не се венчаваш за него. Можеш да го напуснеш веднага щом намериш нещо по-добро. Не виждам за какво е този спор.

Беше странно, че от всички хора на света точно този мъж е застанал на нейна страна и ѝ отправи поглед, който рядко придаваше такава светлина на лицето му.

Изненадата беше толкова голяма, че Лари не можа да схване положението веднага. Друго щеше да е, ако той се беше опълчил срещу баща си.

Така всичко беше уредено. Ала в следващия момент Аманда не бе сигурна дали го иска. Дали решението ми не е взето само защото знаех, че Лари ще се обяви против? Защото денят беше толкова странен, като се започне от обяда в шикозния апартамент на Сесил,

после приказния магазин и накрая ужасния мъж с неговите антики. При спомена за него все още я побиваха тръпки.

Вкъщи, приготвяйки се да си ляга, Лари я запитва за четвърти път:

— Добре ли мина денят ти? Онзи малък град е прекрасен, нали?

— Чудесен е. Сесил смята да се премести там не след дълго.

Той повдигна рамене, сякаш да потвърди очевидното.

— И защо не? При състоянието на семейството ѝ сигурно ремонтът на апартамента им е продължил две години, ако не и повече. Учудвам се, че още не са си купили къща. Защото ние вече го направихме.

Само дето не говорим за една и съща къща, както и за всичко останало, помисли си Аманда. Седна на леглото, за да свали обувките си, и огледа стаята, решена в „колониален“ стил — легло, нощни шкафчета и бюро, върху което беше поставена сватбената им снимка, направена до празничната маса в хотела. Макар това да не им излезе евтино, беше безлично, лишено от всякакво очарование, безвкусно и банално. Такива снимки имаше във всяка къща по тази улица. Беше като фабрика за дребни удоволствия, създадена от милиони хора, които не бяха виждали нищо по-добро. И тя е една от тях... Отново видя водопада от зеленина, плъзгащ се от тавана в апартамента на Сесил, и поставената в сребърна рамка сватбена фотография върху скрина от осемнадесети век. Спомни си пълния с истински съкровища магазин и присмехулната усмивка на мъжа в антиквариата.

Без да има намерение да се кара, тя извика:

— Трябваше да видиш дома на Сесил!

— Прекрасен е, нали? Е, не може да е нещо по-добро от това. Господ ми е свидетел, че платих достатъчно за този лукс. Но си струваше. Добрите мебели биха могли да ни служат години наред — докато говореше, Лари разкопча ризата си, после се протегна с прозявка. — Единственото, което трябва да направим, е да добавяме към това, което вече имаме, в случай че се преместим в по-голямо жилище.

— По-голямо? След като си съсобственик на агенция за недвижими имоти, би трябвало да знаеш дали няма да се намери нещо подходящо близо до Кагни Фолс. Човек никога не знае.

— Миличка, аз знам. Цените се качват даже само ако погледнеш имота. Не, ако някога се преместим, което не мога да ти обещавам, ще бъде в дома на баща ми. Както знаеш, Норма смята да си купи собствено жилище около Кънтри Дей. Тогава на татко може би няма да му харесва да живее сам в онази голяма къща. Господи, толкова ми се иска сестра ми да си намери подходящ съпруг, като онзи Питър например. Някой, който от време на време да я извежда на вечеря. Прекалено е млада, за да води този затворен живот. Сигурно ѝ е много трудно да гледа приятелките си, имам предвид Сесил и теб, щастливо омъжени и радващи се на благополучие. А тя само от време на време ходи на кино с колегите си от училището или седи вкъщи, чете и свири на пиано. Дори татко напоследък излиза повече от нея.

Това беше нещо ново и интересно.

— Така ли? С жени?

— Естествено. А ти какво си мислеше? Това е въпрос, който никога не би задала на баща си, но в края на краищата той е млад човек, едва петдесет и две годишен. При това изглежда много добре, не намираш ли?

Болсън, както винаги го наричаше в мислите си, ако не друго, беше наистина забележителен мъж. За нея бе истинско изпитание да гледа цяла вечер надменния му профил с аристократичен нос и хладен поглед, в който само от време на време проблясва светлина като пламък от свещ.

— Да, в известен смисъл.

— Не е като мен. Дори косата му е по-гъста от моята. Аз скоро съвсем ще оплешивея — Лари се усмихна, сякаш бе казал някаква шега.

За момент тази усмивка я трогна. В нея имаше някакво самосъжаление, въпреки че съпругът ѝ винаги се е отличавал, ако не с друго, поне с увереността в себе си.

Легнала в постелите, докато той си вземаше душ, тя се замисли за себе си. Колкото повече остаряваш, толкова по-малко се познаваш, казват хората и очевидно това е самата истина. Тя действително искаше да е щастлива с този мъж! Искам, повтаряше си мислено Аманда, искам, искам да съм щастлива. Но имам нужда и от красота. Искам да слушам хубава музика, да чета, да се образувам, да видя света и да изживея истинската любов. Но повече от всичко, трябва да

си призная, искам да съм обградена от красиви неща. Преди да напусна дома си и да дойда тук, няхах представа, че те съществуват.

Почти в края на есента майка ѝ пристигна на гости.

— Баща ти не можа да дойде — обясни тя, — защото някаква голяма компания иска да купи фабриката и той се страхува да не изгуби работата си. Много време беше в болнични заради крака си. Нищо чудно да го освободят.

Лек снежец се сипеше, когато напуснаха летището. В тънкото си палто възрастната жена трепереше.

— Ще ти купя нещо по-солидно — обеща Аманда. — Още утре сутринта.

— Не, няма нужда. Благодаря ти, но трябва да пестиш парите си.

— Никой не може да ми попречи да направя подарък на майка си, нали? — колкото може по-ведро възрази Аманда. Майка ѝ изглеждаше толкова уморена... — Толкова съм щастлива, че дойде. И Лари ще се зарадва. Сигурна съм, че веднага ще си допаднете.

— О, аз вече го харесвам. Все едно го познавам. Нали всяка седмица си говорим по телефона. Господи, не мога да повярвам, че съм толкова далече от Мичиган, за да гостувам на дъщеря си в нейния собствен дом. Къщата изглеждаше прекрасна на снимката, която ни изпрати. Далече ли е?

— Не много. Седни отзад и ми позволи да те запозная с околността.

Майка ѝ беше много по-въодушевена от пътуването, отколкото клиентките на мисис Лайънс от пътешествието до Ориента. Тя беше във възторг от къщата, от двора, от двете нови коли в гаража. Когато зет ѝ я прегърна, едва не се разплака.

Лари искаше да я изведе на вечеря, на кино и да ѝ покаже красотата на провинцията, ала единственото ѝ желание беше да „седи в тази красива къща“ с тях и да гледа филми на видеото. Веднъж дори направи орехов пай, защото той никога не бе опитвал този типичен за Юга сладкиш.

— Напомня ми на моята майка — каза той на жена си. Изражението му винаги беше мило и тя се впечатли от това. Зад повърхността прозираше чувствена и уязвима личност.

През последния ден на престоя си гостенката изпече още два пая, които трябваше да съхранят във фризера. Този фризер заедно с вградената фурна и всички останали кухненски уреди бяха истинско чудо в нейните очи.

— Дори подът е чудесен — отбеляза тя.

Аманда се загледа в мраморните плочки. Сякаш прочел мислите ѝ, Лари бръкна в джоба на самото си, измъкна бял плик и го пъкна в ръката ѝ, щом останаха сами.

— Дай го на майка си, когато отидете на летището. Да оправи пода и в нейната кухня — каза с все същото милостиво изражение.

Когато се качиха по стайте си същата вечер, майка ѝ направи неочакван коментар:

— Притежаваш истинско съкровище. Бих искала всичките ми дъщери да имат съпрузи като твоя. Добротата направо струи от него.

Да, тя беше наясно с това и знаеше какво точно би трябвало да изпитва. Затова по-късно, когато легна до нея в леглото, веднага разбра какво му се иска. Той си имаше свой начин да я привлече към себе си. Едва ли някога ѝ се е искало по-малко да му отвърне. Ала това се очакваше от нея, затова трябваше да го направи.

ОСМА ГЛАВА

Дългоочаквани облаци заплуваха по небето, закривайки оранжевия диск на слънцето и лек, влажен бриз, също толкова желан, започна да подухва откъм Мисисипи. Ала въпреки всичко беше един чудесен ден за проучване на Ню Орлиънс. В сенчестата градина на ресторанта Питър говореше авторитетно и категорично:

— Ще си хванем такси до хотела, Сел, и не искам да спорим по въпроса. Днес вървя достатъчно пеша, което беше изцяло по моя вина. Не трябваше да го допускам.

— О, за бога, не знаеш ли, че бременните жени трябва да се движат повече? Чувствам се чудесно. Направо се нося във въздуха.

Което беше самата истина. Сега, след третата година от сватбата им, бебето беше на път, както и кариерата на Питър, който беше завършил магистърската си степен по същото време. Тази седмица той щеше да започне работа по реставрирането на невероятна къща от осемнадесети век. Толкова се радваше за него! Толкова се гордееше!

— Удивен съм, че все още има хора, които ме оценяват тук, в Ню Орлиънс — каза той. — И съм много развълнуван. Нямах представа, че знаят, че съм в града.

— Това означава, че си започнал да работиш за собственото си име! Ти обожаваш тази работа и това си личи. Всички тези великолепни старинни къщи, всичката история, романтиката...

— Разбира се. Но опазването на културното наследство не е романтика, а и това, че Джордж Вашингтон е живял тук, съвсем не означава, че всичко е предрешено от само себе си. Това включва как са живели обикновените хора, градоустройствения план и как сградите са се вписвали в развитието на града, климата и социалния живот. Има хиляди неща, скрити зад тухлите и хоросана. Не много отдавна хората са се обърнали към Викторианската епоха, защото е била старомодна, суетна и непоследователна. И сега изведнъж виждаш как архитектите копират верандите от онези времена, тяхната приветливост и гостоприемство... — Питър се усмихна на себе си. — Ей, все едно

чета лекция. Трябва да ме възпираш в такива моменти. Знаеш, че не съм преподавател.

— Един ден може и да станеш, ако наистина го пожелаеш.

— Ще видим. Ще видим. А сега ще опиташ ли най-последната супата от бамя? Това е най-хубавото ястие във всичките петдесет щата.

Сред сивата мъгла двамата се отправиха към хотела.

— Хайде да се разберем така — предложи Сесил. — След като се отбием в една книжарница, ще си хванем такси. Видях страхотна книга със снимки на Ню Орлиънс и искам да я купя за Аманда.

— Добре, но след това — край. Искам да си легнеш.

От време на време ѝ беше досадно, че се отнася с нея като с дете или като с болна старица, но от друга страна, като всяка независима жена ѝ беше приятно да я глези така.

— Дадено, шефе.

— Много ми се искаше да дойдеш с мен утре, но може би ще отсъствам цяла седмица, а ти трябва да се прибереш и редовно да посещаваш женската консултация.

— А дали да не отскоча отново да огледам онази къща?

Въпросът с преместването беше обсъждан до втръсване. Двегодишният им договор за наема на апартамента почти изтичаше. Собственикът настояваше следващият да е със срок от три години, а през това време детето щеше да порасне, без да има своя стая. Жилището просто не беше приспособено за семейство с дете. Сигурно Питър си даваше сметка, че покупката на нов дом е неизбежна. И все пак тя усещаше притеснението му.

— Да, къщата е малка и стара — каза той. — Струва ми се, че бих могъл да се справя с вноските. Всъщност сигурен съм.

Наистина беше стара и малка. В далечната 1890-а бе служила като дом на портиера на голямо имение и неотдавна бе преустроена. Строителите я бяха съхранили вероятно защото беше живописна, изградена от същия камък и в същия стил като голямата сграда и бе обградена от малък, гол двор, което означаваше напълно неподдържан.

Щом пристигнаха в хотела, Питър продължи да размишлява:

— Ще се наложи да ремонтираме кухнята. Да, това е добро начало. Малка къща с чудесна всекидневна и две спални е точно това, което ни трябва. Значи действай.

— Знаеш ли, че имам намерение да използвам част от личните си средства, за да я преобоядисаме и да сменим тапетите?

— Виж, Сел, не съм фанатик по повод на парите ти, но внимавай. Не ги харчи безразсъдно. Слава богу, печеля достатъчно. Не слагай тигана, преди да сме уловили рибата. Сега дай да ти помогна да събереш багажа. Тази книга тежи цял тон. Ще я сложа в моя куфар.

— Не, ще се оправя. Купих я за рождения ден на Аманда. Напоследък доста се увлича по изкуствата, така че ще ѝ хареса — Сесил замълча и се загледа в съпруга си. — Каква е тази физиономия?

— Да кажем, че тази твоя Аманда не ми допада.

— Как можеш да говориш така? Не ти подхожда. Пък и винаги се отнасяш към другите благоразположено.

— Вярно е, но не мога да харесвам всички.

— Но защо точно Аманда? Тя е една от най-добрите ми приятелки.

Зает да подрежда вратовръзките си, Питър се замисли върху въпроса. После се намръщи леко и отговори:

— Може би защото съчувствам на Лари.

— Съчувстваш му?

— Да. Струва ми се, че го подценява.

— Наистина ли? Нямам представа за какво говориш. Те винаги изглеждат толкова щастливи заедно.

Питър поклати глава.

— Всичко е много по-сложно. Когато се събираме, тя винаги насочва разговора към почивките на други хора, към техните бижута, дрехи и къщи. За нещата, които купува от магазина, в който работи.

— Но тя никога не е имала нищо, Питър. Нямам предвид, че е била като теб и ѝ се е налагало да пести парите си. Искам да кажа наистина нищо.

— В такъв случай би следвало да цени повече онова, което притежава сега — тросна се той. — И най-вече да уважава съпруга си.

Имаше нещо тревожно в изказването му. Докато разсъждаваше върху него, няколко случки, които би трябвало да ѝ направят впечатление, неочаквано нахлуха в съзнанието ѝ. Например роклята на цветя, която приятелката ѝ носеше, когато излязоха заедно на вечеря преди повече от месец, струваше повече от хиляда долара. Самата тя я беше видяла на витрината и се отказа да я купи заради цената. Ами

златната гривна, от която невинно се бе възхитила по време на един разговор с Норма? Самата Норма преднамерено и доста рязко промени темата. Дали не е изтълкувала думите ми като завистливо неодобрение? — притеснено си помисли Сесил. Или още по-лошо, ако ги е приела като злостно разпространение на клюки? Но аз изобщо не съм имала това предвид, каза си, все още чувствайки се неудобно.

— Ти съжаляваш Лари, а аз — Аманда — заяви накрая. — Или поне щях да ѝ съчувствам, ако нещата между тях не вървяха.

— Е, можеш да си спокойна, че приятелката ти е в състояние сама да се погрижи за себе си каквото и да се случи. С тяло и лице като нейните няма да ѝ е никак трудно.

— Как можеш да говориш така?

— Наблюдавал съм я, когато е сред хора. Привлича като магнит. Нима не си забелязала?

— Сигурно просто не съм обръщала внимание.

— Не е необходимо да се натъжаваш.

— Изобщо не съм тъжна. Само се замислих върху думите ти — отвърна Сесил и додаде неохотно: — Трябва да е чудесно да привличаш другите като магнит.

— О, не и по този начин, миличка — разсмя се Питър. — Определено не по този начин.

— Седнал ли си? — попита Сесил. — Имам страхотна изненада за теб. Искях да я запазя, докато се прибереш другата седмица, така че да гледам лицето ти, когато ти я съобщавам, но нямам търпение. Ще си имаме близнаци!

— Какво? Шегуваш ли се?

— Как, за бога, бих могла да се шегувам с такова нещо? Сигурно е.

— Лекарите могат ли да го твърдят категорично?

— Разбира се. Близнаци. Можеш ли да повярваш?

— Близнаци. Представяш ли си как бутаме двойната количка, а хората се спират да видят бебетата и се усмихват? — засмя се Питър. — Знаеш ли какво? Това ми харесва. Наистина! Сигурна ли си, че няма грешка?

— Какъв си идиот! — смеейки се, избърбори Сесил. — Естествено, че не грешат. О, скъпи, мечтая за две момчета, които изцяло да приличат на теб.

— Не, момче и момиче, които ще изглеждат като теб. Особено момиченцето. Искане ми се сега да бях до теб. Ако успея да ускоря нещата тук, бих се прибрал със следващия полет, но се налага да поработя със строителите още няколко дни.

— Не бързай. Ще държа шампанското охладено. И знаеш ли, скъпи, не можем да купим онази къща. Тя има само две спални.

— Двете креватчета няма ли да се поберат в едната от тях?

— Разбира се, че ще се поберат. Но децата растат много бързо. Ще имат нужда от пространство, където да играят. А ако едното е момиче, а другото момче, ще трябва да спят в отделни стаи.

— А какво правят хората, които не могат да си позволят такъв лукс?

Господи, нали нямаше да започнат отново спора, който бяха водили на Бермудските острови? Или си бе въобразила, че долавя познатата упоритост в тона му?

— Справят се някак — отвърна му спокойно. — Например слагат голямо легло във всекидневната, което не е най-страшното нещо на света, но не е и най-удобното, пък и щом не ти се налага, защо трябва да го правиш?

— Е, може и да си права.

— Впрочем сега бихме могли да се нанесем в онази къща. Много е хубава, но само след една-две години ще ни се наложи да се местим отново, което ми се струва неразумно.

— Съгласен съм. О, Сел, толкова съм щастлив. Вярно, и малко замаян, но щастлив — познатият смях се разля от другия край на линията. — Иди да потърсиш нещо още сега. И... Виж, сигурно вече ти е омръзнало да го чуваш, но бъди разумна. Не забравяй, че едва сега започвам.

— Няма, обещавам.

Баща ѝ няколко пъти бе натъртвал върху независимостта на Питър.

— Много мъже биха си отдъхнали, разчитайки на богатството на съпругите си. Затова се възхищавам на съпруга ти. Допадна ми още щом го видях за първи път.

И така, зачитайки желанието на Питър да върви по свой собствен път, Сесил се впусна в търсене. Първата ѝ мисъл беше да се обади на Лари. Ала веднага се сети за две неща: първо, агенцията за недвижими

имоти Болсън не проявяваше интерес към жилища в тази част на града, и второ, недоволството на Аманда от собствената ѝ къща и амбицията ѝ един ден да се засели в района, който тя имаше намерение да огледа.

С учудване откри колко много къщи са неподходящи за тях. Едни бяха много малки, други — прекалено големи. Сред тях имаше доста неугледни, както и такива с огромни дворове, чиято поддръжка излизаше прекалено скъпо. Но на повечето цените им бяха космически. Едва на петия ден, след като огледа около трийсетина имота, намери онова, което ѝ трябваше. Умореният брокер сигурно бе изгубил надежда да задоволи желанията на клиентката си, когато, след десетминутен оглед, бе заявила:

— Ще я купя.

— Но вие нямахте време да помислите. Пък и съпругът ви не я е виждал. Сигурна ли сте?

— Съвсем. Харесва ми и съм сигурна, че той също ще я одобри.

В което изобщо не се съмняваше. Някакъв архитект бе изградил за себе си копие на къща, която бил виждал в Уилиъмсбърг. Беше семпла, елегантна, много приличаща на оригинала. По време на огледа тя мислено прехвърляше плановете си за бъдещата обстановка в дома си. Ето я стаята на децата с ленени завеси на прозорците. Пианото щеше да постави в левия ъгъл, а надолу по коридора беше стаята с отварящия се към северната веранда френски прозорец, където Питър щеше да работи и да рисува на спокойствие.

— Както виждате, къщата е празна и ще можете да я купите веднага, което е необичаен късмет — заяви брокерът, забелязал ентузиазма ѝ.

Може би не необичаен, но наистина късмет. Децата ѝ щяха да израснат тук, внуците ѝ да ѝ идват на гости, щяха да устройват празнични вечери, да посрещат приятели — всичко това ще вдъхне живот на тези стаи. Може би даваше прекалено воля на чувствата си, но пък защо не? Такъв момент е много важен в живота на всеки.

Все пак, след известно време, в душата ѝ се породило съмнение. Макар да се бе съобразила с цената, надхвърли предела, наложен от Питър. Не беше забравила урока, научен на Бермудските острови. Това не е миниатюрно „имение“, нямаше да бъде подарък от баща ѝ, а допълнителните разноски щяха да се покрият от собственото ѝ

наследство, оставено от баба й. Впрочем то не беше голямо, а и вече е теглила от парите. След тази покупка остатъкът ще е незначителен. После щеше да им се наложи да живеят пестеливо със заплатата на Питър.

Ала тя не беше прахосница, значи щяха да се справят.

— Не мога да повярвам — каза Питър. — Мислех, че сме се разбрали по въпроса още преди две години, на Бермудите, а ето че го правиш отново.

Току-що се бяха върнали от огледа на къщата. Куфарът му, все още неразопакован, бе захвърлен на земята до кошницата на Мери Джейн, която се взираше към тях, сякаш уплашена от непознатия гняв в гласа му.

— Нищо не правя отново! Татко няма пръст в тази работа — Сесил беше бясна. — Колко пъти трябва да ти повтарям, че използвах своите...

— Престани да ми говориш за наследството от баба ти. Би трябвало да го запазим за отглеждането на децата, които очакваме, а не да го пилеем за някаква си глупава къща.

— Глупава къща? Та ти току-що я видя и се влюби в нея, докато не ти съобщих цената й. Наистина я хареса.

— Добре де, така е. Но хората се влюбват в много неща, които не могат да си позволят. Това е проблемът на по-голямата част от човечеството и аз нямам намерение да се присъединявам към тях.

— Сега ти ме чуй. Мой ред е. Опитвам се да ти обясня, но ти май не разбираш, затова ще взема лист и химикалка и ще напиша кое колко струва, за да видиш, че не съм похарчила нито цент излишно. Обзавеждането може да почака. Нещата при теб потръгнаха доста добре, а ти винаги си бил песимист и дори не си си помислял, че ще се справиш. Това не ми харесва. Дай тази химикалка... не мога да намеря моята. Измъкни я от джоба и ми позволи да ти докажа, че всичко ще е наред.

— Това са празни приказки. Ще си живеем чудесно в къща, пълна с празни стаи. Направо страхотно.

Звънецът иззвъня.

— О, за бога, кой ли е сега? Иди да отвориш, Сел. Не искам да виждам никого. Цял ден се прехвърлям от едно летище на друго, а и трябва да изпразня този куфар.

— Моите родители са. Почти не са те виждали, откакто се дипломира миналия май, и искат да те поздравят.

Еймъс и Хариет Нюман изглеждаха смутени. В тези апартаменти с тънки стени всичко се чуваше и докато ги посрещаше, Сесил се досети, че бяха станали свидетели на разправията им.

Питър също разбра, затова веднага започна да се извинява:

— Съжалявам, че ни сварихте в такъв момент, но се радвам да ви видя.

Точно както бе очаквала, баща ѝ постави въпроса направо:

— Предполагам, спорът е около къщата. Ако съм прав, кажете искате ли да го обсъдим заедно или не? Честно казано, това не е наша работа.

Зет му въздъхна:

— Ще ви обясня с няколко думи. Сел е намерила чудесна къща, но не можем да си я позволим. Това е всичко.

— Защото не искаш да ѝ позволиш да харчи от парите си.

— Точно така. Толкова е просто.

Еймъс кимна.

— Така си и мислех. Искаш да се справиш сам, без чужда помощ, и ти се възхищавам заради това. Казвал съм ти го и преди. Но мога ли да бъда съвсем откровен?

Те все още стояха прави в средата на стаята. Двамата бяха силни мъже — единият много млад, а другият — все още млад. Бяха възпитани и благи по характер, но всеки от тях би могъл в определен момент да покаже изблик на справедлив гняв. Сесил беше наясно с това и бе изпълнена с напрегнато очакване.

— Мога ли да бъда съвсем откровен? — отново попита Еймъс.

— Надявам се.

— Добре тогава. Както всяко добро нещо, като витамините, заниманията със спорт, дори благотворителността, независимостта би могла да те отведе прекалено далеч. И тогава те губят стойността си. Стават фалшиви.

Известно време Питър осмисляше думите му.

— Фалшива гордост, искаш да кажеш.

— Да, може би.

— Трудно ми е да се науча да се възползвам — почти недоловимо прошепна той.

— Това какъв човек си се корени или в гените, или в някое събитие от миналото ти — продължаваше Еймъс. — Нито ти, нито аз знаем със сигурност. Пък и няма голямо значение. Истината е, че дойдох тук не само да те поздравя, но и да ти предложа една идея — той се усмихна. — Сесил, може ли да използваме масата в трапезарията? И в случай че ти се намира, можеш да предложиш на майка си парче кейк и чаша кафе. Повлякох я насам, преди да успее да изяде десерта си, а знаеш колко много обича сладко — Еймъс извади от джоба си лист хартия, голям почти колкото плота, и го разгъна. — Тук виждаш груба скица на огромна, неизползвана железопътна гара, която се простира на двайсет и седем акра близо до реката. Така си и стои, отрупана със стари коли и боклуци чак до Лейн Авеню, което също е бунище, макар там да живеят хора. От много време насам това е срам за града и за целия щат.

След като донесе на майка си кафе и парче сладкиш, Сесил застана до него. Беше все още прекалено обидена и разгневена, за да се приближи до съпруга си.

— Положението е такова от толкова дълго, че всички свикнаха с него. Онези, на които не им е безразлично, се разделиха на групи, но сигурно вече си чел за това. От време на време някой вестникар изважда проблема на преден план и излага своята гледна точка: че пазим блатата за мигриращите птици, имаме намерение да правим парк, да строим достъпни жилища в края на улицата, да издигаме търговски център близо до моста, с други думи, да го облагородим, та дори и дотам, че да го превърнем във високотехнологична сграда с луксозни офиси.

— Да, висока шейсет етажа — презрително изсумтя Питър. — Със стъклени кутийки на върха. Нима не знаят, че тези неща вече не са актуални? Студено през зимата, горещо през лятото, освен ако не си решил да пожертваш доста пари и електроенергия, за да ги обзаведеш с климатици.

— Мнозина биха направили точно това.

— И кой ще спечели битката?

— До голяма степен зависи от идващите избори. С малко повече законодателна власт губернаторът би могъл да махне с вълшебна пръчица. Всичко е навързано. Банките, общинските съветници, местните неразбории. Всичко. Но все нещо ще се предприеме —

Еймъс направи кратка пауза. — Ти така и не ме попита защо ти казвам всичко това. Не те ли учудва?

— Да, разбира се. Става дума за неща, доста далеч от професията ми.

— Но има нещо, което не е, Питър. Независимо дали ще успея да наложа мнението си за резервата за птиците, или ще построят стъклен небостъргач, всички трябва да се съобразят със сградата на старата гара. Тези терминали бяха възстановени в цялата страна. Това означава реставрация, което е точно по твоята специалност.

От отсрещната страна на масата Сесил забеляза блясъка в очите му. Изглеждаше едновременно въодушевен и стреснат.

— Искаш да кажеш... Но аз съм начинаещ... Няма ли да искат някое известно име, някоя голяма фирма?

— Всички са почнали отнякъде. А пък ако предложиш добър дизайн, защо да не си ти? Имаш опит, талантлив си, а и подобна работа ще ти донесе известност в национален мащаб. — И преди да успее да му отговори, Еймъс продължи, размахвайки ентусиазирано молива: — Най-вероятно гарата ще бъде превърната в музей, нали? Защото в града нямаме — моливът очерта някаква фигура във въздуха. — Възможностите са огромни и независимо за какво ще се използва земята, гарата ще бъде запазена. Е, какво мислиш?

Питър премигна.

— Поразен съм. Доверието ти е голяма чест за мен и много ти благодаря. Да, наистина съм поразен.

— Пак ще повторя, че това няма да стане още утре. Сигурно ще отнеме няколко години. Но непременно ще стане. Неизбежно е. Имам доста връзки с влиятелни хора, които ще помогнат. И когато се случи, ще е най-голямото събитие в историята на града през последните петдесет години. Това е. Имаш достатъчно време да довършиш всичко, с което се занимаваш в момента, и да обмислиш проекта. Иди там и огледай мястото. Направи си няколко скици — той внимателно сгъна листа и го прибра обратно в джоба си. — Но трябва да те предупредя. Това, което се каза днес, не трябва да излиза извън стените на тази стая.

— Разбира се — съгласи се Питър.

— От тази стая — повтори Еймъс. — Радвам се, че чу всичко, Сесил. Никому нито дума. Една необмислена реплика, макар и съвсем

невинна, може да предизвика разни мисли в главата на онзи, който я е чул, и всичко отива по дяволите. Не го забравяйте. И така, момчето ми! Идеята ти допадна, нали? Така си и мислех.

— При това много. Как да ти се отблагодаря?

— Щом ме питаш, ще ти кажа. Позволи на жена си да купи онази къща, защото много я харесва.

— Той също — извика Сесил.

Питър се загледа в пода, после вдигна глава, за да срещне погледа ѝ, и измърмори както преди:

— Иска ми се да можех да ти я подаря, Сел. Иска ми се да ти осигуря всичко, но не мога да си го позволя.

„Когато се прибрах след първата си среща със семейството ти, си помислих, че съм на път да направя ужасна грешка. Реших, че съм се прицелил прекалено високо. Картините, огромният дом — това момиче не е за мен. Бях чувал хората да говорят, че семейство Нюман са скромни хора, които не се големят, и се оказа истина, но скромността зависи от гледната точка. В продължение на дни размишлявах и спорех със себе си, но винаги се озовавах в началото: ние сме създадени един за друг.“

Тя сякаш чуваше вътрешния му глас. И двамата останаха така, загледани един в друг.

Накрая Еймъс, очевидно трогнат от ситуацията, се обади отново:

— Гледай на нейните пари като на заем, Питър. Ако това ще те накара да се чувстваш по-добре, когато можеш, ще възстановиш сумата, оставена от баба ѝ.

— Като че ли бих се съгласила — извика Сесил. — Аз не печеля нищо. Той сам изкарва прехраната ни! Нима от мен се очаква да му се отплащам за това?

Родителите ѝ се разсмяха.

— Хайде, целунете се и сложете край на спора. Не бъдете толкова глупави и двамата — смърри ги Хариет. — Време е да се погрижите за близнаците си.

ДЕВЕТА ГЛАВА

От време на време, на път за магазина в Кагни Фолс, Аманда отделяше по няколко минути, за да огледа къщата на Сесил. Дори в мразовитите зимни утрини видът на правоъгълната масивна сграда, стояла сякаш на това място от няколко века насам, неустойимо я привличаше. Това малко я притесняваше и тя много добре знаеше защо.

Къщата притежаваше семпла красота. Рамките на прозорците — пет на горния етаж и девет на долния, тъмнозелената врата, до която водеше алея, засипана с плътен килим от есенни листа, тесните, полукръгли стълби към верандата — всичко си беше точно на мястото. Аманда ежедневно се сблъскваше с онова, което според нея беше „от класа“, винаги можеше да го различи. Всичко, което Сесил и Питър притежаваха, кажеха или направеха, беше „от класа“. Дори постъпиха достатъчно умно, като се бяха оженили.

Понякога с примирение продължаваше по пътя си. И едва когато влезеше в града и паркираше колата си — малка кола, която изглеждаше като внесена от чужбина, но не беше, — възвръщаше обичайния си дух.

В крайна сметка се оказа, че работата ѝ е най-хубавото нещо, което ѝ се бе случвало досега. Кой би повярвал, че ролята на продавачка в бутик толкова ще допадне на едно момиче, което доскоро е мечтало да получи диплома по английска литература? Никога не си е мислила, че има усет за бизнес, но очевидно е така, щом мисис Лайънс ѝ възлагаше все по-отговорни задачи. Мисис Лайънс, която по маниери, говор и стил би могла да мине за двойничка на майката на Сесил, беше изключително проницателна жена. Искаше на всяка цена да задържи Аманда, защото присъствието ѝ ѝ позволяваше да пътува и да отсъства от магазина по няколко седмици. Освен това привличаше клиентите, особено мъжете, които с желание купуваха подаръци. От друга страна, момичето също искаше да остане, с което тя беше наясно. Знаеше също, че обича красивите дрехи, така че няколко малки

или не много малки отстъпки щяха да го направят щастливо, а жертвата си струваше. По този начин безмълвният договор между двете жени беше подписан с усмивка.

Цялата атмосфера в магазина беше весела. Дори шивачката си тананикаше, докато работеше. Доли беше все така шумна и, според мнението на Аманда, не много умна, но иначе дружелюбна и по някаква причина силно привързана към нея. Сутрините, преди вратите да се отворят, трите пиеха кафе с понички в задната стая и се чувстваха на работното си място почти като у дома си.

Това беше чудесно място да прекараш по-голямата част от деня! Особено през зимата, когато навън дъждът или снегът можеха да придават някаква сивота на гледката, но вътре, на масата, където бяха подредени дребни предмети, винаги имаше букет, поръчан специално от мисис Лайънс. Дрехите бяха страхотни. Собственичката определено имаше усет към нюансите и различните комбинации. Стоката действително беше неустоима. Истинско чудо е, че въпреки космическите цени малцина от клиентите си тръгваха, без да купят нещо, пък било то само шал.

Съвсем случайно първата покупка на Аманда беше именно един копринен шал на цветя.

— Носи го с бял костюм — я посъветва мисис Лайънс, която току-що се беше върнала от Париж с поредното съкровище.

Когато младата жена обясни, че няма такъв тоалет, собственичката побърза да я убеди:

— Веднага си купи. Вземи един от нашите. Давам ти го с двайсет и пет процента отстъпка.

Ето така просто започна всичко. И бързо се превърна в навик. Когато се обличаш елегантно, ставаш друг човек. Дрехите винаги могат да заменят онова, което ти липсва в живота.

Беше се стъмнило рано в един декемврийски ден, когато в пет часа Аманда заключи вратата на магазина и се отправи към паркинга. На площада все още блещукаха няколко светлини. Бяха от магазина за порцелан на ъгъла, където на витрината беше изложена красива зелена купа. От седмици насам привличаше вниманието ѝ. Тъй като още не беше продадена, очевидно цената ѝ беше изключително висока, но въпреки това тази вечер се спря да я разгледа.

Някъде отзад, вероятно от музикалния магазин, се разнесе мелодията на позната коледна песен. Иначе площадът беше почти безлюден. Неколцина минавачи се поспряха във вечерния здрач, очевидно да се насладят на песента. Двама влюбени, уловени за ръце, ѝ се усмихнаха, докато минаваха покрай нея, явно доловили красотата на момента, която надигна непозната топлина в гърдите ѝ.

„Е, човек живее само веднъж! Вземи всичко хубаво, до което можеш да се добереш! Тогава влезе и купи зелената купа.“

— Това е уникален екземпляр — увери я младият продавач. — От началото на двадесети век е, вероятно 1910-а, не по-късно. Скъпа е, но си струва парите.

Той имаше чувствено лице, със спокойни, хармонични черти, които ѝ напомняха на Питър Мак. Ръката му с брачна халка беше небрежно отпусната близо до купата. Ръбът на маншетите му беше протрит. Когато вдигна глава към клиентката, погледите им се срещнаха и мигом сведе очи. Тя знаеше какво си е помислил, ала мъжът нямаше никаква представа нито за нейните мисли, нито за чувствата, които я вълнуват. Беше само един продавач, предлагащ неща, които никога не би могъл да си позволи, а у дома го чакаше жена, може би и деца. Ето това е бедността, отбеляза мислено и изпита съжаление към него.

Докато опаковаше покупката ѝ, трябваше да поговорят за нещо, затова Аманда отбеляза, че обича порцелана, но не знае нищо за него.

— А има какво да се научи — отвърна той. — Датира от гръцката култура, ако не и от по-отдавна — от Египет. Не желаете ли да купите книга за него? Намира се ето там, на рафта зад вас.

И така, обзета от някакво странно чувство на превъзходство, тя купи тежкия албум, пълен с илюстрации.

Беше толкова приятно да се прибере у дома, носейки нещо, увито старателно, и след като също толкова внимателно го разопакова, да го постави на подходящото място. Чудесната гланцирана книга, прекалено голяма за всеки рафт, естествено трябваше да бъде поставена върху масичката за кафе. Украшена с нея и саксия с красиво цвете, незначителната мебел не ѝ се струваше толкова грозна. Но с купата ѝ се наложи да експериментира. Дали да я сложи между двата шкафа в трапезарията, или да я постави между прозорците?

Когато отлепи стикера от дъното, цената изскочи пред очите ѝ и я накара да се почувства неловко. Не че Лари имаше някакво право да възрази. Ако беше решила да похарчи надницата си за следващите две... не, за следващите няколко седмици, за да си купи тази купа, това си е нейна работа, нали? Все пак по-разумно щеше да е да не му казва.

Продължаваше да се наслаждава на двете си нови придобивки, когато той се прибра. Първо я целуна по бузата, след това, воден от навика, огледа стаята.

— Ей, кога взе това?

— Днес.

— И за какво служи?

— За какво може да служи една купа? За всичко, което решиш да сложиш в нея. Аз смятам да поставя цветя.

— Скъпа ли е?

— Не много. Всъщност не.

— Това е добре. Би трябвало да можеш да спестиш малко пари, след като ти увеличиха заплатата — отиде до барчето и си наля питие. — Колко ти даде или е тайна? Е, както искаш. Нямам нищо против. Но ти имаш възможност да видиш колко съм отделил аз. Спестовната ми книжка е в лявото чекмедже на бюрото — изтегна се върху един фотьойл и изпружи крака върху табуретката. — Знаеш ли какво си мислех, докато си идвах насам? Нали ми спомена, че мисис Лайънс смята да се пенсионира скоро? Може би ти се иска да откупиш от нея бизнеса, който толкова ти харесва. Бих могъл да отделя малко пари и с твоя помощ да ѝ платим, без да теглим от истинския ми капитал. Какво ще кажеш?

Истински капитал. Запита се с колко ли пари разполага. Сигурно са много, реши мислено. Фамилната агенция беше стара и солидна. Всички от рода Болсън бяха пестеливи, разумни и предвидливи. Много пъти по време на вечеря беше слушала бащата и синът да обсъждат сделки и печеливши инвестиции. Да, щеше да е чудесно, ако двамата ѝ помогнеха да започне свой собствен бизнес.

— Много бих се радвала — заяви Аманда.

— Представи си, че един ден заминеш за Европа, за да донесеш стока! Дори бих могъл да отделя време, за да дойда с теб. Но това е все едно да впрегнеш коня зад каруцата. Първо трябва да помислим за деца.

— Непременно. Но няма какъде да бързаме.

— А, какво е това върху масичката за кафе? Да не си купила нова книга? Я ми я подай.

— Едва ли ще те заинтересува. За историята на порцелана е.

Лари се разсмя. Интересите му съвсем не бяха интелектуални.

— Порцелан? Много важно. Дай да погледна — когато му подаде книгата, той разгърна няколко страници, после понечи да ѝ я върне, но погледна задната корица и извика недоволено: — Шейсет и пет долара! Платила си толкова пари за този боклук?

— Не е боклук — отвърна тя спокойно. — И ти добре го знаеш. Това е изкуство, история.

— О, добре. Значи история и изкуство. Но шейсет и пет долара са доста висока цена за една книга, Аманда — настоя той ядно. — Чисто прахосничество. Не си от тези, които... които могат да си го позволят. При това само на десет минути път оттук има чудесна библиотека.

— Която използвам доста често. Не разбирам как можеш да кажеш, че покупката на книга е прахосничество. Смятам го по-скоро за инвестиция — обзета от желание да се защити, продължи разгорещено: — Те са храна за мозъка. Нима това е прахосничество?

— Питам се как тази ще обогати твоя мозък. Ще я поглеждаш само когато трябва да забършеш праха от нея. При това къщата ни вече е пълна с книги, които никога не си отворила.

Много рядко се случваше Лари да избухне за нещо и когато това станеше, му минаваше почти веднага. Затова най-добрата реакция от нейна страна е да премълчи. Беше се заела да спуска щорите на прозореца за през нощта, когато той се обади отново:

— Не исках да го споменавам, Аманда, защото съм спокоен и сговорчив човек, но вчера случайно надникнах в гардероба ти и установих, че прилича повече на магазин за дрехи. Сигурно си най-редовната клиентка на мисис Лайънс.

— Но това е абсурдно! Имам нужда от дрехи. Трябва да изглеждам прилично, нали? Впрочем смятах, че и ти искаш същото и заради себе си, и заради мен.

— Естествено. Но седмицата има само седем дни. Защо са ти толкова много? При това на цените, които си ми споменавала.

— Купувам ги с отстъпка. Не ми струват почти нищо. И това ти е добре известно. Защо да не се възползвам от дадената ми възможност?

Тонът ѝ постепенно се повишаваше и той омекна. Гневът му беше като сапунен мехур, само поза.

— Добре де, добре. Наистина си ми казвала. Сигурно съм забравил. Но все още смятам, че книгата е излишна покупка.

— Ще я върна, ако това ще те зарадва — отвърна Аманда поспокойно.

— О, остави. Слушай. Татко иска да отпразнуваме рождения ден на Норма утре вечер. Ще бъде нещо като двойно тържество. Днес сключих доста добра сделка и той много се гордее с мен. Наистина е доволен. Става въпрос за ферма недалеч от магистралата. Сигурно ще минат поне още пет години, преди да успеем да ѝ намерим купувач, но междувреме ще я давам под наем. На един богаташ, който иска да отглежда бизони.

Наистина е доволен. Ел Би, както мислено го наричаше Аманда, напоследък се държеше с нея видимо по-любезно. Струваше ѝ се, че търси тяхната компания, купуваше билети за спортни състезания, канеше ги на семейни събирания с братовчедите, чиято възраст варираше от неколкомесечни бебета до оглупели старци, и все по-често ги водеше в скъпи ресторанти.

— Хайде, Аманда — казваше ѝ често. — Облечи се подобаващо и им вземи ума.

Като си спомняше хладния му, преценяващ поглед, когато му я бяха представили за първи път преди четири години, никога не би повярвала, че такива думи биха могли да излязат от неговата уста.

— Ще вечеряме във Френския ресторант недалеч от Кагни Фолс. Храната там струва цяло състояние, както неведнъж съм ти казвал, но си струва, пък и старият е решил да се прави на великодушен.

Описанието беше напълно погрешно. Ел Би не беше стар и никой не би повярвал, че е достатъчно възрастен, за да е баща на син и дъщеря, които изглеждат доста по-големи от годините си. При това изобщо не можеше да се нарече „великодушен“. Въпреки че отношението му към нея се бе посмекчило, все още беше прекалено дистанциран и високомерен.

— Щеше ми се Норма да си покани някой приятел — както винаги, се оплака Лари. — Нима в онова училище няма подходящ мъж

за нея?

Някой, когото да харесва? Сигурно имаше повече от един. Например помощник-директорът Лестър Коул. По един или друг повод Норма често споменаваше името му, когато говореше за работата си.

— Мисля, че се е увлякла по един човек.

— И какво?

— За това са нужни двама, нали?

Лари въздъхна.

— Тя е толкова добро момиче. Жалко за нея.

Да, така беше. Понякога да си „добро момиче“ не е достатъчно.

Сесил се огледа и остана доволна. Гирлянда от коледни звезди с характерния си наситеночервен цвят, примесени с любимото ѝ бледозелено, украсяваше камината в трапезарията. На мястото на Норма на масата бе сложен подаръкът за нея — чифт поставки за книги с копие на лика на Линкълн в мавзолея. Твърдяха, че бил грозноват, но това не беше вярно. Спокойното му, смело лице изглеждаше красиво в очите на младата жена и със сигурност приятелката ѝ щеше да го види по същия начин.

Беше приятен зимен ден, студен, но без вятър и всяко клонче изглеждаше на фона на небето като рисунка на молив върху лист хартия. От всеки прозорец на къщата гледката беше еднаква. Отвсякъде струеше светлина и в дома нямаше нито една тъмна стая. Докато обикаляше наоколо, остана напълно доволна от резултата.

През изминалите три месеца постигнаха голям напредък. Две от трите спални бяха напълно завършени. Обзавеждането за детската бе пристигнало едва вчера, точно когато завършваха облепянето на стените с тапети с героите от Мечо Пух. Рафтовете бяха претъпкани с фигурки на животни и книги, тъй като съвременните родители знаеха колко е важно да четат на децата си. Веднага щом Норма и Аманда пристигнеха за обяд, щеше да ги отведе на горния етаж и да им покаже всичко.

Лошото беше, че не се чувстваше добре. Всъщност последните няколко дни страдаше от лека треска. Наоколо всичко бе сковано от студ, както всеки път преди празниците. Гърбът я болеше непоносимо и понякога ѝ се струваше, че не може да помръдне. Все по-трудно

понасяше тежестта на огромния си корем. Често изпитваше неприятното усещане, че ще се пръсне на парчета.

Слезе на първия етаж, спря пред огледалото в коридора и се обърна да огледа профила си. Беше станала като слон! Наблюдавайки я как наедрява ден след ден, Питър непрекъснато се шегуваше с нея. Харесваше му да усеща как близнаците се обръщат и ритат. Но през последните няколко дни това ставаше все по-рядко. Сигурно се хранят, успокояваше я той. Вече са станали лакоми. Като нищо биха могли да ни разорят.

А домът ѝ щеше да е толкова щастлив. Което вече се бе случило, тъй като Питър се радваше, че го бяха купили, дори повече от нея, въпреки всичките си предишни съмнения. Неговият кабинет, какъвто винаги е искала да му осигури, беше с изглед към онова, което след време щеше да стане градина. Не се съмняваше, че баща ѝ ще им помогне. Розите щяха да стоят чудесно до оградата, защото там беше най-слънчево. Бюрото му бе поставено до сенчестата страна на прозореца, така че да може да рисува на естествена светлина. А за вечерите, през които щеше да работи, му намери чудесен лампион с два абажура.

За момент остана така, обзета от приятни мисли. Той наистина вървеше нагоре, след като реставрира старата дървена църква и се бе заел да преустройва фабриката за трикотаж в обществена сграда. Освен това сериозно обмисляше предложението на Еймъс.

Внезапно седна. Отново тази болка в гърба ѝ, която ставаше все по-остра от ден на ден. Но сега беше нещо съвсем различно! Това е контракция. Тя извика и вкопчи ръце в облегалката на стола. След минута поутихна, после изчезна съвсем. Тогава, треперейки от уплаха, Сесил се изправи.

Сигурно е от преумора, помисли си тя. За бога, това не е първият мускулен спазъм, който усещаше! Всички спортисти, а тя винаги се бе занимавала активно със спорт, понякога изпитват тази рязка, режеща болка.

Беше почти дванайсет и половина, а двете мускетарски винаги бяха точни. Все пак имаше достатъчно време да сложи гирляндите на входната врата и да закачи коледния венец. Точно в този момент съседката ѝ Джуди Милър мина покрай къщата и свали стъклото на колата.

— Как си? Имаш ли още болки или контракции?

— Не много, но последната преди няколко минути беше твърде силна.

— На всяка цена трябва да отидеш при лекаря си, Сел. Ако не друго, поне му позвъни и се посъветвай с него.

— Тази седмица е извън града, а аз изобщо не познавам другия, който го замества. Ще изчакам, докато се върне. Не се безпокой, нищо ми няма.

— Не съм съвсем сигурна.

— Не ми харесва да съм от онези бременни, които будят мъжете си в полунощ и ги пращат да им купуват ягоди, сладолед и не знам още какво.

— Все пак постъпваш глупаво. Каза ли на Питър?

— Не. Защо да го тревожа заради някакви болки? Погледни ме, станала съм като слон. Което не е изненадващо, нали?

— Не знам. Нито аз, нито ти сме лекари. Но ако не кажеш на съпруга си, ще го направя аз.

— Добре, добре. Сигурно си права. Ще поговоря с него още днес следобед. Може би ще се прибере по-рано.

— На твое място не бих отлагала. Казвам ти, не се дръж като глупачка.

— Дадено. Обещавам.

Остана загледана, докато колата изчезна от погледа ѝ. Джуди сигурно е права. Все пак не може да очаква да стигне до деветия месец на бременността си без никакви оплаквания. Но от друга страна, докторът сигурно ще знае дали... О, господи! Ето че започва пак.

Болката разкъсваше гърба ѝ. Не, не гърба, а огромната издатина, където лежах бебетата. Беше нечовешка и тя чу собствените си крясъци и ехото, което им отвърща.

Оставяйки входната врата широко отворена, притиснала с две ръце големия си корем, Сесил се втурна нагоре по стълбите, като хлипаше и се молеше. Тичаше ужасена и почти обезумяла, докато стигна до банята, удари главата си във ваната, всичко около нея се обгърна от тъмнина и тя припадна.

Норма чакаше Аманда в колата си, паркирана недалеч от магазина, и се питаше защо понякога изпитва смътно съжаление към нея. Причината беше напълно необяснима. Трябваше само да си я спомни, когато за първи път пристигна в дома на семейство Болсън, понесла стария си окъсан куфар, а после да си я представи сега, вече омъжена жена със собствена къща, със съпруг, безумно влюбен в нея, и работа, която ѝ доставяше удоволствие. Тогава защо?

Нейният дефект, който тя приемаше като недъг, беше направил Норма невероятно чувствителна към нюансите, които другите хора не забелязваха. Дори когато стоеше пред класа си и преподаваше латинска граматика, с някакво кътче на съзнанието си винаги можеше да разпознае прикритата подигравка или приближаващ проблем. Така например дълго време се бе озадачавала от неугледния вид на едно момиче на име Джеси, което със сигурност би могло да си позволи да изглежда по-добре. Докато един ден, когато майка му дойде в училище с вид на модел, ѝ стана ясно, че Джеси е нещастна, необичана дъщеря.

Добре, но какви проблеми би могла да има Аманда? Ето и сега вървеше към нея, усмихваше ѝ се и ѝ махаше с ръка, с решителна крачка, красива, с гъсти къдрици, спускащи се над кашмирената яка.

— Умирам за нещо сладко — заяви с обичайната си жизненост. — Сесил със сигурност е купила страхотна торта за рождения ти ден. Цяла сутрин си мисля за това. Наистина ли хареса подаръка ми?

— Вече ти казах, че да. Даже съм го облякла — Норма разкопча сакото и показа бродираната блуза.

— Предложих на Сесил да ѝ запазя една, за да я носи, след като роди, но... можеш ли да си представиш? Каза ми, че е прекалено скъпа.

— Какво пък, може би в момента е така.

— Сигурно се шегуваш. Като че ли има нещо, което да е прекалено скъпо за нея. Семейството ѝ сигурно има милиони в сметката си. Не искам да кажа, че им завиждам...

Разбира се, че им завиждаше, при това още от мига, в който за първи път видя огромната им къща. Колко дълъг път изминахме от невинните дни в общежитието, когато перяхме дрехите си на ръка в банята и оставяхме недоядените парчета пица върху масата!

— Сега живеят само със заплатата на Питър. За което ѝ се възхищавам впрочем.

— Ами, това са глупости. Биха могли да са по-пестеливи. Не си ли забелязала?

Без да отговори, Норма се съсредоточи върху пътя. Никога не се бяха обсъждали една друга, дори и за най-невинни неща. Но напоследък ѝ правеше впечатление, че често се подмятаха хапливи забележки най-вече от страна на Аманда и почти никога или по-точно никога от страна на Сесил. Дано това да е прецедент. Добрите приятели не злословят зад гърбовете си.

Мълчанието ѝ очевидно беше доста красноречиво, защото Аманда додаде припряно:

— Естествено това не ми влиза в работата, а ти знаеш колко обичам Сесил. Искях да кажа само, че прекалено много се съобразява с чувствата на околните, а не би трябвало да се лишава от нищо.

— Сигурна съм, че получава онова, което иска.

Продължиха напред мълчаливо, което беше необичайно за тях. От двете страни на улицата се издигаха красиви къщи с паркирани пред тях коли; имаше пързалка, препълнена от деца с вълнени шапки, а по тротоара се движеше млада двойка, разхождаща две ловни кучета. И внезапно в съзнанието на Норма сякаш се отвори някакъв прозорец.

Това беше то значи. Зеленото чудовище. Сега, когато имаше повече от когато и да било в живота си, Аманда искаше още и още. Горката тя! И горката аз също! Дали наистина ми харесва да ходя на гости в дома на Сесил, където във всяка стая има по нещо, било то снимка на Питър или креватчетата на бебетата, което да ми напомня за онова, от което съм лишена? Всички ние, по свой начин, сме малко или много алчни. Може би това не важи за Сесил и Питър, тъй като животът при тях се подреди гладко, но е вярно за всички останали.

— Тя ни очаква — отбеляза Аманда, щом колата забави ход. — Виж, оставила е входната врата отворена.

— В този студ?

Двете влязоха, затвориха вратата и извикаха:

— Пристигнахме! При това само с пет минути закъснение.

Не последва никакъв отговор.

— В кухнята ли си?

Обходиха целия първи етаж, без да престават да викат, и спряха в подножието на стълбището.

— Сесил? Сел? Къде си?

Когато отново никой не отговори, момичетата си размениха тревожни погледи.

— Крадци? — прошепна Норма.

— Те не биха оставили входната врата отворена.

Сърцето на Норма заби учестено. Във въздуха увисна неизречен въпрос.

— Може би си подремва. Ще ида да проверя.

— Тук е толкова зловещо. Не се качвай горе, Аманда.

Ала Аманда беше смела и на Норма не ѝ оставаше нищо друго, освен да я последва. На горния етаж първото нещо, което им се наби на очи, беше зеещата врата на банята. И веднага след това Сесил, просната в безсъзнание на пода сред огромна локва кръв.

Това беше най-ужасната седмица. Един изключителен отрязък от време, който Норма щеше да запомни и да преживява до края на живота си, с всеки един детайл, с всяко лице и всеки глас, дори със студа, който се открояваше на фона на неописуемия ѝ страх. Сякаш се върна в деня, когато майка ѝ почина или когато съседско семейство изгуби сина си в самолетна катастрофа над Атлантическия океан и цялата улица скърбеше заедно с тях.

Ако училището не беше затворено заради ваканцията, щеше да си намери оправдание да стои колкото може по-далече. Нищо друго нямаше значение, нито на този континент, нито по цялото земно кълбо, освен това, че Сесил щеше да оживее. Наистина ли е била толкова наивна да си въобразява, че Сесил и Питър са надарени с някаква благословия, която ще ги предпазва от всякакви беди през целия им живот?

Тя лежеше на едно от онези високи бели болнични легла, които по някаква причина винаги напомняха на Норма за мраморния саркофаг, върху който е положена отдавна умряла кралица, чието младежко лице предизвиква съчувствие. До нея седеше Питър, застинал и бледен, сякаш издялан от камък. Пръстите му стискаха ръката на жена му, а погледът му бе като закован върху лицето ѝ.

— Не знам дали изобщо се прибира — отвърна сестрата на въпроса на Норма. — Когато си тръгвам вечер, той е тук, а щом дойда на работа на другата сутрин, отново го заварвам до леглото ѝ.

По време на едно от дневните ѝ посещения той ѝ каза:

— Кръвното ѝ налягане е много нестабилно. Едва днес научих, че е получила някаква инфекция. Но каква е причината? Те само говорят и говорят. В края на краищата стигат до някакви „вродени малформации“, от което не ми става по-ясно. Знам само, че това е ужас... Извини ме, не разсъждавам много трезво — гласът му беше неестествен, а лицето му от мъртвешки бледо ставаше болезнено червено. — Какво ще правя, ако тя...?

Това страдание сигурно беше по-тежко от преживяното от Сесил, защото тя поне можеше да поспи и без да съзнава ужаса на Питър, говореше единствено за загубата на бебетата.

— Тя не осъзнава, че ще може да има други деца — хлипаше той. — Това е разликата между нас. А мен това не ме интересува. Наистина. Интересува ме единствено тя... още от първия ден...

Да изгубиш себе си в друго човешко същество, размишляваше Аманда, да се чувстваш толкова свързан с него, означава да отвориш душата си за такава скръб. Тогава защо всички копнеем точно за това? Все пак, ако можех да го преживея поне веднъж, бих поела риска!

И пристъпвайки на пръсти, тя излезе от стаята.

Най-последно, благодарение на чудото, сътворено от антибиотиците, Питър отведе Сесил у дома. Беше мъглива, влажна утрин, чиято тишина само от време на време се нарушаваше от далечен крясък на гарван. Докато ги чакаше, Норма подреди горния етаж, прибра всички играчки от рафтовете в детската и затвори вратата, за да не може приятелката ѝ да види тъжната стая. Какво друго може да направи един мускетар, освен да предложи помощта си, когато е нужна?

Долу Аманда приготвяше лек обяд.

— Странно — каза тя, щом Норма влезе в кухнята. — Сестра ми има още едно дете, въпреки че нито го иска, нито може да го издържа. Струва ми се нелогично, не намираш ли?

— Питам се дали Сесил ще може да забременее отново.

— Още един въпрос без отговор. А, колата завива по алеята. Пристигнаха.

Облегната на Питър, Сесил изкачи бавно стъпалата пред входната врата.

— И двете сте тук! — извика тя. — О, толкова мило от ваша страна!

— Наистина ли не си очаквала да ни видиш? Ние сме трите мускетарки, нали помниш.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Има дни, в които всичко върви наопаки. Когато часовникът не звъни и човек се успива. И времето, от което по Коледа се очаква да е студено и ясно, вместо това е влажно и мрачно, а улицата се превръща в опасна, хлъзгава пързалка.

Такива мрачни мисли занимаваха Аманда, докато приближаваше магазина. Без съмнение днес щеше да е претъпкано със закъснели купувачи, предимно мъже, които припряно щяха да купуват подаръци, без да имат ясна представа какво търсят. Обикновено колкото повече хора влизаха, толкова по-добре, но понякога от тълпата направо ѝ призляваше.

Дори когато хората бяха любезни, безсмисленото им бърборене беше досадно. Така например пропускането на имената: О, тя не прилича на никого от рода на майка си. Те всички са стройни и слаби, предполагаше близки отношения с някое знатно семейство. Или пък коментарите за нечие богатство: Както знаеш, те натрупаха състоянието си по време на последния бум на стоковата борса. И накрая идваха надменните разговори на пътешествениците: На Фиджи е чудесно, но не може да се сравнява с Бора Бора.

А нещата, които купуваха тези жени, бяха толкова обикновени и веднага заменяни от други! Друг свят, ето какво беше. Друг свят.

Колко хубаво би било да може да се откъсне оттук за известно време, да отиде някъде, където и да е, поне за празниците. Питър бе завел Сесил на Карибските острови за няколко седмици. Вярно, приятелката ѝ беше много болна и се нуждаеше от спокойна почивка. А и тя не можеше да се сравнява със Сесил. Но Лари беше винаги прекалено зает, за да излизат, и често дори близкото кино му се струваше твърде далече. Просто беше много консервативен.

Значи и тази Коледа ще е като миналата. Съгласно традицията домът на семейство Болсън щеше да е препълнен с братовчеди. Бащата на Лари ще им раздаде традиционните подаръци, купени от местния универсален магазин. Несъмнено храната, печеното телешко и пуйката

щяха да са много вкусни, а къщата, пак според традицията, ще изглежда великолепно, украсена с бодлива зеленика и имел. В тази къща всичко е традиционно, дори червената рокля, която Норма неизменно обличаше, откакто при първото съвместно празнуване на празника снаха ѝ ѝ каза, че ѝ отива.

Сега изненадващо, въпреки волята си, Аманда се разсмя. Времето и допълнителната работа, заедно със смътната, безименна досада, тежаха на плещите ѝ и даваха странен обрат на настроението ѝ. Не, това беше наистина непростимо. Ами достатъчно е само да си помисли за горката Норма! Още една година измина, без да се отличава за нея с нищо от всички останали досега. От тази мисъл я побиха тръпки.

Щом влезе в магазина след изживяното раздражение, суетата наоколо я развесели. Беше наела допълнителна помощница, която опаковаше пакетите и ги украсяваше с панделки. За клиентите бяха приготвени бисквити и яйчен шейк. А вътре, в задната стая, чакаше новата доставка.

— Ако искаш вярвай — каза Доли, — но вече започнаха да изпращат пролетните стоки. Ето това пристигна вчера, само пет минути след като си тръгна. Вече започнах да ги разопаковам.

— Какви са?

— Обичайните неща. Нали познаваш вкуса на мисис Лайънс.

Познаваше го естествено. Чувствайки се като Али Баба в пещерата на разбойниците, тя надникна вътре, като вземаше в ръце всяка вещ от натрупаното съкровище толкова внимателно, сякаш е произведение на изкуството. И изведнъж нададе вик:

— Доли, ще дойдеш ли веднага да погледнеш едно сако? Как би определила този цвят? Кайсиен? Прасковен? Не, нито едното не подхожда, но не е ли страхотно? Трябва още сега да изложим едно на витрината. Обзалагам се, че само след пет минути някой ще го купи.

— Не съм много сигурна. Видя ли му цената?

Аманда погледна етикета и въздъхна:

— Боже мой.

Млада жена, редовна клиентка на магазина, която можеше да си позволи почти всичко, беше първата, която го видя, отбеляза, че е „толкова сладко, че ти идва да го изядеш“, после го премери, поколеба

се и заяви, че трябва да помисли, но непременно ще ги уведоми за решението си.

Когато късно следобед и последният посетител напусна бутика, жакетът продължаваше да виси на закачалката. Доли го облече и застана пред огледалото.

— Направо да си умреш по него, а? Няма друг град като Париж.

— Той случайно пристигна от Милано — поправи я Аманда.

— Както и да е. Но е невероятен. Кашмир. Пипни само колко е мек. Хайде, пробвай го и ти.

Хем ѝ се искаше, хем не. Този особен цвят, извивката на реверите, свободната линия на гърба! Беше прекрасна дреха и в съзнанието ѝ нахлуха противоречиви мисли, сякаш разумът ѝ казваше да бяга и в същото време да остане на мястото си.

— Какво пък толкова, само го пробвай.

Ала ако го облечеше, нямаше да ѝ се иска да го свали. Купеше ли го, щеше да се измъчва от чувство за вина. Но ако го оставеше, щеше да съжалява.

— Искаш го. Чета го в очите ти.

— Хората често искат неща, които не могат да си позволят.

— Но ти можеш. Постоянно купуваш по нещо. Поглези се с още нещо. Направи си коледен подарък. Така, сега го закопчей. Или пък го остави разкопчано. И в двата случая стои чудесно. Огледай се. Направо е правено за теб.

Да, точно така си е. Раменете, свободният гръб, който вече бе забелязала, необичайният цвят на фона на светлата ѝ коса — всичко си подходеше перфектно. И остана като онемяла пред отражението си в огледалото.

Доли продължаваше да я насърчава без капка завист, сякаш си даваше сметка, че подобна красота е създадена не за нея, а за Аманда.

— Да, цената е космическа — измърмори Аманда, като в същото време си мислеше, че дрехата е изключително практична: беше класическа и никога нямаше да излезе от мода, а и се съчетаваше чудесно с много други цветове: сиво, кафяво, морскосиньо, бяло, черно... — започна да брои на пръсти тя. После додаде бързо, за да няма време да промени решението си: — Ще оставя бележка на мисис Лайънс. Ще ми го удържи от седмичната заплата, както прави винаги.

— Спря да вали, но докарай за всеки случай колата до вратата. Аз ще изтичам да ти подам сакото.

Доли няма големи претенции, мислеше си Аманда, докато вървеше към паркинга. Това сигурно ѝ спестяваше много усложнения. Просто работеше тук и не искаше много. Отсега нататък и аз трябва да се спра. Вероятно изглеждам като алкохоличка, която си налива още едно питие, само още едно, преди да спре да пие.

В багажника имаше още един пакет, резултат от последното ѝ посещение в магазина за порцелан. Всеки път, когато им идваха гости за вечеря, масата беше подредена като на картинка, на което, честно казано, се бе научила, наблюдавайки Сесил. Повечето от тях изобщо не обръщаха внимание на фините ленени салфетки, купени от Ройъл Долтън. Поне Лари със сигурност. Но това нямаше значение. Тези неща бяха нейното съкровище и я радваха. И така, в много по-добро настроение, отколкото сутринта, тя потегли към къщи.

Норма седеше в колата си пред входа. Беше забравила, че ще идва на вечеря, както правеше от време на време, когато баща ѝ нямаше да си е вкъщи. Не можеше да я вини, че не иска да седи съвсем сама в огромната като хамбар трапезария.

— Пазарува ли днес?

В интонацията ѝ имаше нещо нечисто. Фразата би могла да се тълкува и като твърдение, и като въпрос. И в двата случая би могла да бъде подхвърлена нехайно или не толкова нехайно. Напоследък все по-често забелязваше нещо озадачено и критично в изражението на Норма.

— Да, взех някои неща — отвърна ведро и додаде предупредително, щом приятелката ѝ предложи да ѝ помогне: — Внимавай да не изпуснеш този кашон. В него има сервиз.

Едва бе успяла да закачи жакета в гардероба си, когато чу гласа на Лари. Това беше неговият шумен начин да съобщи за прибирането си. Понякога викаше толкова високо, че ѝ се искаше да запуши ушите си с ръце. Друг път просто поздравяваше сърдечно, особено когато им гостуваше Норма. Спомняйки си собственото си семейство, както и останалите, които познаваше, Аманда продължаваше да се изненадва от съществуващата близост между брата и сестрата.

— Прибрах се, мила. И умирам от глад! — разнесе се откъм стълбището викът му, последван веднага от тежките му стъпки.

— Ей сега идвам. Ще вечеряме след половин час — беше ѝ приятно да се чувства полезна с винаги навреме поднесената добре приготвена храна, при това в една толкова приятно подредена къща.

Вече беше в кухнята, когато чу гласът му отново да се носи от втория етаж:

— Аманда! Ела веднага тук!

Беше застанал на последното стъпало на стълбището и държеше в ръце окаченото на закачалка сако.

— Какво е това, по дяволите?

Тя потрепери от главата до петите. Забеляза, че е обзет от ярост, а това беше толкова нетипично за него, че не знаеше какво да очаква.

— Попитах те какво, по дяволите, е това?

— Сако. За сестра ми Лорена. Знаеш, че от време на време изпращам подаръци вкъщи.

— Но не и такива. Никога не купуваш неща на такава цена, за да ги пращаш на някого, който живее в някакъв забутан град с един-единствен кон, ако може да се вярва на описанието ти.

— Взех го от разпродажба на много по-ниска цена. Много по-ниска, Лари.

— Трябва да се научиш да сваляш етикетите, когато искаш лъжите ти да минат. Не съм израснал след последния дъжд. Чуй ме, ти си се вманиачила в пазаруването, което не е по-добро от пиянството, комарджийството и всеки друг порок. Да, съвсем ясна си ми. Не исках да го казвам, нито пък да си го мисля, но прищевките ти прехвърлиха всякаква граница, а тази вечер, точно в този момент, търпението ми стигна своята. Пилееш парите като вода, въпреки че хората би трябвало да се отнасят по-пестеливо и с нея.

Пристъпваха към спалнята и погледът ѝ се насочи към леглото, върху което изпъстрена с цветя и листа кувертюра скриваше грозотата на лакираните табла. Нито веднъж през изминалите хиляди нощи не бе изпитала удоволствие в това легло, освен в съня си. Значи му беше ясна, така ли? Не, той не виждаше нищо. Дори не бе започнал да я опознава.

Видът на спалнята и на мъжа, застанал пред нея с полюшващото се в ръката му сако, бяха толкова абсурдни, че страхът ѝ премина в желание да се защити.

Но по някакъв начин той изглеждаше жалък, прекалено състарен за тридесетте си години, беше напълнял и отпуснат и не след дълго щеше да е плешив. Този изблик на гняв изобщо не му подходеше. Все пак ѝ се струваше странно, че усещаше своята власт над него и в същото време го съжаляваше.

— Дори да приемем, че съм прахосница, Лари, не е необходимо да се горещиш толкова. Харча собствените си пари.

— Не, въпросът е принципен. Човек, който работи по осем часа на ден, би трябвало да има някакви спестявания, в противен случай по-добре да си стои вкъщи. Освен ако във всичко това няма замесено нещо нечисто.

— Спестявам. И изпращам по нещо на семейството си.

— Не ти говорех за това. Естествено, че трябва да им помагаш. Имах предвид... вече обсъждахме темата веднъж. Не ти повярвах тогава, не ти вярвам и сега. Ако е така, докажи ми.

— Не съм длъжна.

— Ти се съгласи, че и двамата трябва да отделяме пари, за да купим магазина. Каза, че го искаш. Тогава защо не ми покажеш какво си събрала? Аз ще го направя с удоволствие. Нямам какво да крия — от чекмеджето на нощното си шкафче взе някаква папка, отпусна се върху леглото и измъкна няколко листа. — Ето тук, най-отдолу. Чети. Това е извлечението от сметката ми към тридесети януари.

Аманда погледна цифрата и остана изненадана. Сумата беше жалка. Беше очаквала много повече и му го каза открито.

— Като се имат предвид часовете, които прекарваш в офиса, и сделките, които сключваш за фирмата, бих казала, че не ти се плаща достатъчно. Баща ти би трябвало да те оценява по-високо.

Дълбоко оскърбен, той изсумтя в отговор:

— Това е само между него и мен.

— Е, в такъв случай моята работа също засяга само мен.

— Това е само наполовина така. Щом искаш, твое право е да работиш. Но ако от заплатата си не заделяш по нещо в наша обща полза, аз пък съм в правото си да те накарам да си останеш вкъщи и да се заемеш сериозно със семейството. Искам дете. Дори няколко деца. Тогава с радост ще издържам и тях, и теб. Ще се грижа добре за вас.

— Нещо загаря на печката — извика отдолу Норма. — Изключих го, но мисля, че тенджерата не става вече за ползване.

Двамата се втурнаха към задимената кухня.

— Телешкото задушено! — простена Аманда. — Бях го сложила да се претопли.

— Дай ми няколко хамбургера за грила — пое нещата в ръцете си Лари, все още ядосан. — Ще ги направя отвън. Къде са ми ръкавиците? Много е студено. Ей, а какво има в онзи кашон?

— Не го пипай. Ето ти ръкавиците.

— Искам да знам какво има вътре.

— Нищо особено. Заета съм и нямам намерение да го отварям сега.

Застанала в ъгъла до вратата, Норма се чувстваше неудобно.

— В случай че се чудиш какво става — обърна се към нея брат й, — разстроен съм заради начина, по който жена ми пилее парите. Вече има достатъчно дрехи, за да си отвори бутик направо тук, в къщата.

Ето ти храна за клюката, която Сесил и Норма щяха да предъвкват дни наред! Не че на Сесил щеше да й достави удоволствие. Но Норма истински ще се забавлява. В нейния изключително скучен живот нямаше какво да се обсъжда. Но от устата й думите щяха да изхвърчат като куршуми.

— Смяташ, че имам излишно много дрехи? Не знаеш какво приказваш. Трябва да видиш какво си купуват останалите жени. Да станеш свидетел на онова, което наблюдавам всеки ден.

— Говориш за хора, които са трупали състоянията си цели три поколения. Напусни работа, ако не можеш да приемеш факта, че не си от тяхната класа. Ако не можеш да понасяш горещината, стой далеч от кухнята.

— Та като спомена кухнята, защо не се огледаш наоколо? Подът трябва да се подмени. Погледни де. Пък и докато си тук, защо не хвърлиш един поглед на шкафовете за съдове, на новите щори, на сервиза за закуска. Всички красиви неща в тази къща са купени от мен.

— А да съм те молил за това? Не аз, а ти искаш да имаш всяко лъскаво нещо, което видиш в рекламите. Не че не бих ги купил охотно, ако смятах, че можем да си ги позволим. Но не можем. Набий си това в главата най-последно.

— Щяхме да можем, ако баща ти ти плащаше толкова, колкото заслужаваш.

— Какви ги дрънкаш? Заплатата ми е много добра.

— Не, напротив. Това не е честно. Получи ли някакво повишение след двете големи сделки, които сключи? Не. Би трябвало да поговориш с него по този въпрос.

— Стой настрана от отношенията в семейството ми, Аманда.

— Ако не ти стига смелост да му поставиш въпроса, ще го направя аз.

— Ти сигурно полудяваш. Казах ти, стой по-далеч.

След като той затръшна вратата и излезе на двора, настъпи ледена тишина, която Аманда накрая наруши:

— Не оставай с впечатлението, че такива сцени са обичайни за нас. Не е така. Напоследък е много напрегнат — каза тя, давайки си сметка, че това изобщо не е вярно.

— Е, кой познава брат ми по-добре от мен? Той е много любвеобилен, но и изключително упорит. Щом си науми нещо, никой не е в състояние да го разубеди.

Аманда се усмихна на себе си. Лари беше податлив като глина — с малко повече търпение винаги можеш да получиш от него онова, което искаш. Но, разбира се, това важи за повечето мъже, нали?

— От детството му насам непрекъснато му се налага да се приспособява. На мен също, но положението при момичетата чисто психологически е доста по-различно от това на момчетата. Татко, такъв какъвто го знаеш сега, не е човек, с когото се живее лесно. Напоследък доста се е променил. Когато бяхме малки, беше изключително критичен и очакваше винаги да постъпваме по правилния начин. Вероятно сега Лари иска същото от теб.

Психология на аматьор, мислено отбеляза Аманда. В днешно време всички се мислеха за специалисти. Прочитат една статия в някакво списание и веднага стават психоаналитици.

Следвайки я до масата в кухнята, Норма продължи да говори:

— Независимо от онова, което ти казах, винаги е бил много грижовен баща. Когато един мъж овдолее толкова млад, обикновено се жени повторно, но той така и не го направи. Без съмнение се е опасявал, че новата му съпруга ще иска свои деца и ще пренебрегва мен и Лари. Не си спомням някога да ни е повишавал тон. Никога. Винаги е внимателен, просто малко студен и мълчалив... Господи, не е нужно да ти разказвам повече, нали?

Наистина не беше нужно.

Ала Норма още не бе свършила.

— Наприказвах ти всичко това заради думите ми по-рано как един баща може да въздейства върху сина си, като го направи свое копие или своя противоположност. Ала през последната година ми се струва, че по-скоро той се опитва да се държи като Лари, не намираш ли? Всичките тези вечери и местата, на които ни води, са нещо съвсем необичайно за него... — гласът ѝ заглъхна и не без известно притеснение тя попита Аманда дали наистина смята, че брат ѝ не получава достатъчно: — Той не иска да наранява татко, нито пък да го ядосва, разбираш ли?

— Естествено — прикривайки нетърпението си, отвърна снаха ѝ. Норма беше добронамерена, но можеше да ти докара главоболие, обяснявайки ти онова, което вече ти е известно.

Леденият въздух очевидно бе охладил гнева на Лари, защото изглеждаше доста по-спокоен, когато влезе в стаята с чиния, пълна с хамбургери.

— Пържени картопки? Най-хубавият парфюм на света — подвижна той, душейки въздуха. — Е, умирах от глад, затова хапнах един бургер и вече се чувствам по-добре.

— Пътят към сърцето на мъжа минава през стомаха — измърмори на себе си Аманда, цитирайки майка си.

Докато почукваше бутилката с кетчуп върху чинията си, Лари приличаше на голямо гладно момче. Уловил погледа ѝ, той ѝ се усмихна смутено.

— Така и не ми каза какво има в онзи кашон.

— Порцелан. Утре ще го върна.

— Какво по-точно?

— Сервиз за хранене.

Чиниите бяха изработени през осемнадесети век специално за някакъв сляп английски аристократ. Беше чела някъде за тях и ги позна от пръв поглед.

— Харесва ли ти? Наистина ли го желаеш?

— Харесвах ми, но вече не ги искам — това беше самата истина.

Той кимна.

— А оранжевия жакет?

— Не е оранжев. Него също не го искам — което вече беше лъжа.

— Задръж го — каза Лари тихо. — Трябва много да ти е допаднал, щом си платила за него такава цена.

Само допреди половин час и двамата кипяха от гняв. Яростта е примитивно чувство, размишляваше тя, изключително силно и обсебващо. Но когато си отиде, всякакви объркващи емоции заемаха мястото му: срам и вина, съжаление и копнеж и... да, точно така... дори любов.

По някаква причина коледната вечеря, на която бяха поканени официално, както всяка година, този път беше по-различна. Аманда се огледа, за да преброи разликите.

Цялата стая беше осветена със свещи. Сигурно бяха повече от две дузини, хвърлящи отблясъците си върху изобилието от рози в центъра на масата и лицата, насядали наоколо. Шампанското този път беше от най-скъпите вносни вина и тя развеселена си помисли, че само допреди няколко години не би могла да го различи от останалите. Учудващо беше как работейки всеки ден, е натрупала толкова много информация.

Дори местата бяха променени. Обикновено до домакина бяха настанявани най-възрастните от братовчедите му, но сега от двете му страни седяха Аманда и Норма, а за Лари бе отреден стол до съпругата му.

— Е — обади се Ел Би, — какво ще кажете за десерта?

Пред него върху сребърен поднос бе поставена обилно полята с шоколад торта, обгърната с бодлива зеленика. И това го бе виждала веднъж във френския ресторант, където понякога ги водеше.

— Любимата ми — каза му тя.

— И аз така си помислих. И на Норма също.

— Тази вечер се получи истински банкет — прошепна в ухото ѝ Лари, очевидно също доловил различната атмосфера.

Домакинът беше по-приказлив от всякога и привличаше вниманието на всички. Беше изключително оживен и орловият му профил, озарен от постоянна усмивка, изглеждаше толкова млад, че би могъл да мине за по-голям брат на сина си. Сякаш внезапно бе решил

да е душата на компанията, вместо критичен страничен наблюдател. Тогава ѝ хрумна ужасното съмнение, че може би има любовница, което тя веднага отхвърли. Вероятно се дължеше единствено на шампанското.

След вечерята всички се отправиха към всекидневната, където по традиция се раздаваха подаръците. Братовчедите получиха полезни неща: книги, вратовръзки и други дреболии, както винаги избрани от Норма от близкия универсален магазин. Ала в края на вечерта дойде и най-голямата изненада. Ел Би подаде на Норма, Лари и Аманда малки кадифени кутийки.

Тримата бяха толкова удивени, че се гледаха един друг, докато домакинът изчакваше, доволен като възрастен, присъстващ на рождения ден на дете.

— Е, какво чакате — настоя той, очевидно забавлявайки се. — Няма ли да ги отворите?

Синът му намери в своята чифт златни копчета за ръкавели и след като благодари, отбеляза, че отсега нататък ще му се наложи да носи ризи с маншети.

Норма извади златна верижка с диамантена висулка във формата на сърце. Аманда получи същото. Сред усмивките на възрастните братовчеди Ел Би закопча колието около шията на дъщеря си и то мигом изчезна във високата червена яка на роклята ѝ.

— Не се вижда — каза той, докато я целуваше. — Ще трябва да го носиш с други дрехи.

Кадифеният тоалет на Аманда беше изрязан така, че медальонът заблестя точно на мястото си, там, където започваше цепката между гърдите ѝ. Във високото старомодно огледало между прозорците тя наблюдаваше себе си и свекър си, когато се навеждаше да закопчее верижката на врата ѝ. През съзнанието ѝ мина нелепа мисъл: „Никога не съм усещала допира му“. Надяваше се, че няма да я целуне по бузата. Засрамена от неприличните си помисли, тя изпита истинско облекчение, когато той не го направи.

Когато всички си тръгнаха, навън бе завалял сняг. Първите колебливи снежинки проблясваха на светлината на фаровете и от съседните къщи започнаха да излизат хора, които също като тях бяха празнували. Аманда изпитваше удоволствие, каквото не се бе надявала да получи.

— Тази вечер беше доста приятна за теб — отбеляза Лари, когато се озоваха в спалнята. — Бижуто е прекрасно — после се разсмя и докосна с пръсти извивката на гърдите ѝ. Понякога е наистина досаден. — Умирам от студ. Давай да лягаме по-бързо. Съгласна ли си, мила?

— Трябва да си направя горещ чай и да взема един аспирин. Неочаквано се почувствах недобре.

— Вероятно си преяла или си препила с шампанско. Поне с мен е така.

— Не, сигурно е някой вирус. Имам нужда само от аспирин и здрав сън.

Просто не искаше онова, което той очакваше от нея. Утре отново щеше да стане добра и да му се реваншира.

Аз наистина не познавам себе си. През повечето време ми се струва обратното. Знам, че искам прекалено много, и смятам, че разбирам защо, но дали е така? Например въобразявах си, че едно диамантено бижу би ме направило невероятно щастлива, защото диамантите винаги са били недостъпни за мен, но когато го получих, не почувствах нищо. Да, точно това е думата: нищо. Може би защото се опасявам, че не го заслужавам? Което е глупаво, защото никой човек не е заслужил да живее в лукс.

Такива мисли занимаваха Аманда в неделята след Коледа. Лари бе завел един клиент да разгледа някакъв имот, а Норма я покани да отидат на пързалката, но налегналите я размисли я накараха да откаже. И предпочете да излезе с колата си.

Какво бе накарало Ел Би да постъпи така? Вероятно е изпитал дълбоко съжаление към дъщеря си. Лари не преставаше да повтаря колко е загрижен за нея. Във всички случаи той е в състояние да си позволи онова, което направи. Иначе не би похарчил толкова пари.

После мислите ѝ отново я върнаха към неприятната разправия от предишната вечер. Мразеше кавгите. В детството си бе ставала свидетел на множество такива у дома, недостатъчно сериозни, за да предизвикат разрив, но все пак разправии, породени от теснотията и неприятностите в работата, които бързо бяха потушавани, но оставаха в съзнанието. Може би заради това, когато се откъсна от дома и заживя

в общежитието, всички я знаеха като сговорчива и спокойна. Случилото се между нея и съпруга ѝ не биваше да се повтаря вече. Може би е прав, като я упреква, че не е спестила нищо от заплатата си, но и тя имаше право да се оплаква, че при толкова много и упорита работа той не е добре платен.

Лари се страхуваше от баща си, но го беше срам да си признае. О, да, и той, и Норма се надпреварваха да хвалят Ел Би и да я убеждават колко добър е бил към тях. От какво се плашеха тогава? У него нямаше нищо друго, освен изтънчените маниери и високомерието на бащата, главата на семейството, останали завинаги в отминалия век. И двамата бяха прекалено чувствителни. Макар съпругът ѝ да не го показваше външно, бе живяла с него достатъчно дълго, за да разбере колко е уязвим. Майка им трябва да е била плаха душа и очевидно децата ѝ са били привързани към нея. И приличаха много на нея, ако се съди по снимките, които е виждала.

Мисля, че бих могла да поговоря с Ел Би, каза си тя, докато колата завиваше зад ъгъла, иззад който се показваха стройните очертания на къщата на семейство Болсън. Да, ще го направя, реши окончателно и пое нататък. След като заработваше достатъчно и можеше сама да се грижи за себе си, вече нямаше нищо общо с момичето, което преди години за първи път посети този дом, носейки очукан, неугледен куфар. Размишлявайки върху промяната, която бе станала с нея, изкачи предните стълби.

Отвори ѝ прислужницата Елза, която не скри изненадата си от неочакваното посещение.

— Ами да, да, мистър Болсън си е у дома. Както знаете, чете неделната преса рано сутрин — съобщи тя.

— Няма да му отнема много време.

— Заповядайте, той е във всекидневната.

Картината, която се разкри пред очите ѝ, сякаш беше излязла изпод перото на английски художник: строен мъж със сресана назад коса, седнал до прозореца, на перваза, на който снегът навяваше малки преспи, с две кучета, легнали до дългите му, кръстосани крака. Щом я забеляза, се изправи и върху лицето му се изписа тревога.

Затова тя побърза да каже:

— Нищо лошо не се е случило. Просто исках да поговоря с теб няколко минути.

— В такъв случай сядай. Към десет часа трябва да изляза — заяви той и погледна часовника на стената.

Сега, когато действително беше тук, увереността ѝ се изпари. В профил лицето му изглеждаше враждебно, сякаш изсечено върху древна монета. Трябваше предварително да изрепетира тази среща, преди да се поддаде на моментния импулс. И тогава със зашеметяваща яснота си даде сметка, че това е първият път, когато двамата се виждаха насаме.

— Е, Аманда?

Някакъв инстинкт ѝ казваше да седи изправена, да се стегне и да приключи с всичко това. Най-лошото, което можеше да се случи, беше да получи рязък, груб отговор. Или пък неодобрението му щеше да затрудни бъдещите им контакти, но нищо повече.

— Смятам, че Лари заслужава по-висока заплата. Носи цялата отговорност за новооткритата кантора, а не е получил никакво повишение.

— Значи е недоволен, така ли? — светлите очи се разтвориха въпросително. — И те е изпратил тук? Вместо да дойде сам да говори с мен?

— О, не. Не го обвинявай. Дори не знае, че ще се срещна с теб. И не се е оплаквал, защото обича работата си. Дори сега, в неделя сутринта, е с някакъв клиент.

— В такъв случай неудовлетворената си ти?

— Но не заради себе си.

Последва дълга пауза. В тишината тя усещаше критичния му поглед.

— Не ти вярвам. Точно в теб е проблемът. Твоят вкус е доста скъп. Имам очи. И виждам всичко.

Обзе я неприятното чувство, че той не е ядосан, а по-скоро тайно ѝ се надсмива.

— Не е така. Казвам истината — настоя тя.

— О, ти си доста дръзка, Аманда. Никога в живота си не си притежавала толкова, колкото сега, но продължаваш да искаш още и още.

Това бяха остри думи. Снежинките, виещи се около улука и блещукащи на слънцето, ѝ причиняваха главоболие. Какво точно я накара да дойде тук и да се застъпи за Лари? Скромните му

спестявания и екстравагантното оранжево сако, което изобщо не беше оранжево, макар да се изключваха взаимно, бяха част от причината, довела я при този човек.

— Да, не ти липсва смелост — повтори той. — Не познавам много жени, които биха отишли при шефа на съпруга си, за да се оплакват от ниската му заплата.

— Но ти си му и баща. Което не е същото.

— И от това би трябвало да произтичат някакви привилегии, така ли?

Устните му се изкривиха в нещо, което би могло да е усмивка или насмешка, но и в двата случая бяха унижение, от което в и без това замаяната ѝ глава сякаш се разля вряла вода.

— Което не изключва уважението — отвърна тя, доволна, че е успяла да вложи достатъчно острота в думите си. — Просто търся справедливост.

И пак тази странна гримаса. Дали означаваше саркастична насмешка или просто насмешка без никакъв сарказъм?

Ел Би се изправи и тя веднага го последва, така че двамата застанаха един срещу друг. Очевидно жената очакваше отговор и той побърза да ѝ го даде.

— Да кажем само, че опитът беше добър.

— Само толкова?

— Само толкова.

Без съмнение я правеше на глупачка. Единственото, което ѝ се искаше в този момент, бе да се отърве от присъствието му. Без да каже „довиждане“, тя се извърна и тръгна към вратата. После, спомняйки си нещо, внезапно спря.

— Моля те, не казвай на Лари, че съм идвала. Обещай ми поне това.

— Имаш думата ми.

В коридора имаше друго огледало. Очевидно на стопанката на дома ѝ е харесвало да допълва интериора с тях. В мига, в който той отключваше входната врата, високомерното му отражение се мярна редом с нейното зачервено лице, обградено от разрошената от вятъра коса.

— Внимавай, стълбите са хлъзгави — предупреди я Ел Би.

Аманда не отговори и вратата леко се захлопна зад гърба ѝ. Разговорът бе продължил съвсем кратко, но щеше да ѝ е необходимо много време, за да забрави унижението, ако изобщо е възможно.

Късно следобед в понеделник Лари се прибра с новина. Едва бе успял да се промъкне през вратата, когато се провикна:

— Миличка! Няма да повярваш, но получих повишение. Десет хиляди годишно. Представяш ли си? Просто ей така. Татко дори каза, че скоро ще помисли за още нещо. Можеш ли да повярваш?

Стоеше пред нея, обзет от възторг. Приличаше на голямо добродушно хлапе и тя се радваше заради него.

Но какво бе подтикнало Ел Би да постъпи така? Хора, хора! Никога не знаеш какво става в главите им. Но от друга страна, човек често не знае какво става в неговата собствена.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Къде си? — попита Сесил.

— В училището. В момента съм в обедна почивка и изпробвам мобилния си телефон. Нямах търпение да поговоря с теб. Как си? Как вървят нещата?

— Добре съм. Всичко е наред. Върнахме се едва снощи в полунощ, но си прекарахме чудесно. Слънцето и почивката се отразиха положително и на двамата. Всъщност Питър се нуждаеше от тази ваканция много повече, отколкото аз. Знаеш ли колко беше отслабнал, докато бях болна? А той е един от малкото, които нямат нужда да се борят с наднормено тегло.

В съзнанието на Норма се мярна приятелката ѝ, просната сред локва кръв, и съпругът ѝ, с преbledняло, тревожно лице в болницата.

— Радвам се — каза тя. — И двамата имахте нужда от нещо ново.

Дори най-близкият ти човек, помисли си тя, даже и ако си го смятал за любимец на съдбата, ти става още по-мил, след като е преживял такова нещастие.

— Плувах, гмурках се и танцувах. Само дето не играх тенис, но скоро ще направя и това.

— Радвам се — повтори Норма.

— След като ни омръзна да стоим на острова, си тръгнахме, но по пътя се отклонихме и отскочихме до Ню Орлиънс, където Питър преди време е реставрирал викториански къщи. Нали си спомняш, показвали сме ти снимки? Е, сега няма да ги познаеш. Вече всички си имат градини с алеи, които ги разделят от тротоара, и цялата улица цъфти в орлови нокти и теменуги. Той направи няколко скици, за да ги покаже на хора, които се опитват да възстановят съседните квартали.

— Може би един ден ще се заинтригува и от Лейк Авеню. Няма да е излишно — разсмя се Норма. — Няма да забравя как се тревожеше дали ще ви стигнат парите да купите къщата си.

— Е, все още ни се налага да бъдем доста пестеливи, скъпа. Дори му предложих да я продадем — последва тежка въздишка. — Прекалено е голяма за нас двамата. Но той смята, че следващия път ще имаме повече късмет. Не позволява да преустроим детската стая. Постоянно ми повтаря, че ако държа вратата затворена, нищо няма да ми напомня за преживяното. И е сигурен, че ще дойде време да я използваме. Какво да се прави, Питър е такъв оптимист.

— И има право.

— Знам. Когато отида на работа в болницата и гледам как хората страдат и колко смели са повечето от тях, направо им се възхищавам. Следващият понеделник започвам отново. Пак ли прекарахте Коледа заедно?

— Да, както обикновено. Татко устрои страхотно парти в къщата — нещо я подтикна да продължи: — Колкото до Аманда, тя много се е променила. И двете сме забелязали колко екстравагантна е станала. Но в последно време прекрачи всякакви граници. С Лари се скараха ужасно точно преди празника — какъв беше този импулс, който я подтикваше да говори за снаха си? Обикновено се отнасяше с презрение към клюките, дори когато се носеха из средите на преподавателите, приближили шейсетте. Въпреки това продължи: — Случайно бях у тях, за което веднага съжалих, защото наистина беше ужасно. Можеш ли да си представиш, че не е спестила нито цент от заплатата си? Купувала е на поразия от магазина, а ти знаеш какви са цените там. В гардероба ѝ има дрехи за поне още три жени.

— Опитай се да я разбереш. Никога не е имала нищо.

— Всеки път ми го повтаряш. Много хора не могат да си позволят нещата, които тя иска. За каква се мисли, за скъпоплатена ориенталска държанка?

— О, я стига. Приемаш нещата прекалено сериозно, Норма. Както винаги впрочем.

Е, може и така да е, но пък ти ги омаловажаваш. Както винаги.

— Всъщност бедата е там, че прекалено много се притесняваш за брат си. Страхуваш се, че не е щастлив с нея. И как завърши разправията?

— Ами трябва да ти призная, че сега като че ли нещата са наред. Поне не купува всичко, което си науми.

— Откъде знаеш?

— Тя ми каза. Сигурно много съжالياва, че се скараха в мое присъствие.

— Не се съмнявам. Слушай, хората се спречкват и забравят за това за отрицателно време. Ти поне знаеш колко пъти ние с Питър сме спорили около покупката на къщата, а сега дори не мога да си припомня какво точно сме си наговорили.

— Това е по-различно. Чувствам го с цялото си същество всеки път, когато се съберем. Кое то вече не се случва толкова често. Преди много ѝ харесваше, когато татко ни водеше в скъпи френски ресторанти, но последните няколко пъти постоянно си търсеше извинения. Веднъж имала среща с приятелки, друг път ѝ било много студено. Просто не иска да е с нас.

— Е, каквато и да е причината, ти не можеш да направиш нищо. Прекалено анализираш, скъпа. Много задълбаваш. По-добре се погрижи за собствения си личен живот.

— О, точно това правя, повярвай ми. Започнах курс по латински за начинаещи, нещо съвсем различно от онова, с което се занимавах досега, и... А, някой звъни. Обади ми се през почивните дни, ако имаш свободно време.

Няколко минути след края на разговора Норма седя с телефонната слушалка в ръка. Може би действително прекалено много размишлява. Поне що се отнася до последните събития. Случилото се на вечерята на Коледа бе премисляно многократно, с което без съмнение прекали.

Начинът, по който Аманда изглеждаше с диамантеното колие, червената кадифена рокля и блясъка в очите ѝ! След вечерята, във всекидневната, всички присъстващи, и млади, и стари, наблюдаваха със зяпнали уста картината, която представляваше усмихнатата млада жена, докато свекър ѝ закопчаваше бижутото на шията.

Да, наистина беше прекалила и сега се чудеше как си позволи да стигне дотам. Може би, помисли си тя, защото когато човек е с незначителен произход и малко средства, каквато е била Аманда в училище, е по-лесно да не завиждаш на красотата му... Би трябвало да се срамувам от себе си...

По-късно същия следобед Норма все още проверяваше контролни, когато Лестър Коул мина по коридора. Щом я забеляза зад бюрото, влезе в стаята.

— Сигурно много обичаш Деня на природата, щом все още си тук — каза той.

Не за първи път ѝ отправяше подобни забележки. За момент ѝ хрумна, че сигурно му е много любопитно защо толкова често остава до късно. За нищо на света не би му признала, че класната стая, дори в такъв мрачен и студен февруарски ден, е много по-ведра, отколкото обстановката в собствената ѝ къща, празна през целия ден, като се изключи незабележимото присъствие на вечно скритата в кухнята Елза. Там беше толкова тихо, че дори изскърцването на паркета може да те стресне. Докато тук цари оживление, по коридорите непрекъснато се движат и разговарят хора, учителите се срещат с родители, а учениците стоят до късно, за да подготвят уроците си.

— Обичам празника — отвърна му протичко. — У дома го празнуваме, откакто бях в детската градина.

За нейна изненада той придърпа един стол и седна.

— Чух интересни неща за теб — каза ѝ сърдечно. — Пишела си някакъв текст на латински. Много съм впечатлен.

Норма усети, че се изчервява.

— Съвсем елементарен. Не съм кой знае какъв класик.

— Не бива да се подценяваш.

— Не се подценявам. Просто имам реална преценка за себе си. Когато стигнеш до Древна Гърция или Рим...

— Ти била ли си там? — прекъсна я той.

— Да, както и в Сицилия. Беше през лятото, преди да започна първи курс. Тогава ми се прииска да изучавам гръцки. Може би един ден ще го направя, но не сега.

Питаше се защо седи там, отпуснат върху стола, сякаш има намерение да остане по-дълго. Да не би да е обидила някого? Или пък родители са се оплакали от нея? Очевидно нещо го е довело при нея за сериозен разговор.

— Другото интересно нещо, което научих за теб, е, че имаш почти фотографска памет. Вярно ли е?

Все още учудена, Норма отвърна:

— Да, с лекота запомням различни неща. Но не е нещо, с което бих се хвалила. Не е по-различно от това да се родиш с таланта да бягаш бързо.

Лестър се усмихна.

— Бих казал, че разликата е огромна. Винаги съм се възхищавал на хора с добра памет. Например от актьорите, които запомнят наизуст цели пиеси. Не знам как го правят, след като аз поне десетина пъти в месеца не помня къде съм оставил ключовете за колата си. Затова много ми се иска да знам как ти се удава. Сигурно е глупаво от моя страна, защото едва ли би могла да ми обясниш как става. Но би ли ми го демонстрирала?

— Нямам нищо против — освен че беше поласкана, Норма се почувства и малко, но съвсем малко развеселена.

Коул отиде до библиотеката и извади наслуки едно издание на Конституцията.

— Какво ще кажеш за тази? Става ли?

— Нямам претенции. Коя страница?

— Която и да е. Добре, ето тази. Колко време ти трябва?

— Да кажем, две минути.

Давайки си сметка, че той я наблюдава, тя за момент се сети за косата си, която не беше ресала от обяд. Е, вече е късно. Затова, отгръщайки книгата, Норма се опита да се концентрира.

Обърната към отсрещната стена, тя затвори очи, оставяйки видяното да се запечата в съзнанието ѝ.

— Е, времето изтече — каза Лестър и взе книгата. По всичко личеше, че и той се забавлява.

— И така, страницата започва от средата на изречението: „никой, който е на държавна служба, няма право да получава подаръци под какъвто и да било вид без одобрението на Конгреса. Нито един щат няма право да подписва договори, да сече монети или да присъжда титли. Без съгласието на Конгреса нито един щат няма право да сключва договори за внос. Нито един щат не може да се обединява с друг и да обявява война, да поддържа войска или флота в мирно време“. После текстът продължава с „алинея втора...“ второ римско, искам да кажа. Там се говори за избора на президент, който е доста неудачен. Впрочем това го знаем и двамата.

— аз със сигурност не знаех какво пише в началото на страницата. Но за всеки случай ще взема още една книга. Ето разказите на Хемингуей. Опитай тази.

Отново ѝ се наложи да чете, докато не чу повторно: „Времето изтече“.

— Някой вижда един старец. Пита го що за животни са те. Отговорът е: две кози, котка и четири двойки гълъби. После казва, че трябва да ги изостави. Война е. Твърди, че котката ще се справи. Котките винаги се грижат за себе си. Но се тревожи за останалите. Отговорът на другия въпрос е, че никога не е бил политик. Уморен е, затова сяда. Пита къде отиват камионите. Казват му, че към Барселона. После пак повтаря, че котката ще се оправи, но се притеснява за другите, и пита автора какво мисли. Писателят го успокоява, че с животните всичко ще е наред. В последния ред най-долу на страницата старецът пита какво да прави в случай на обстрел, защото са му обяснили, че трябва да напусне именно заради такава заплаха.

— Страхотно! — възкликна Лестър. — Деветдесет и девет процента точност. Е, може би деветдесет и пет. Пропусна възрастта на мъжа.

Норма се намръщи и се замисли за няколко секунди.

— Седемдесет и шест? — подхвърли колебливо.

— Съвсем правилно.

Докато поставяше книгата обратно в библиотеката, той каза:

— Ужасно ти се възхищавам. В главата си имаш чудесно работеща малка машинка.

Може би е вярно, но откъде тогава идваше тази непохватност? Дотам, че ѝ беше невъзможно да приеме дори незначителен комплимент с достойнство, а после да продължи да води непринуден разговор? Просто ѝ липсва социален опит. Дори присъствието на този приятен мъж за нея е необичайно. Затова седеше, загледана в ръцете си, положени върху купчина листове. Поне бяха с добре поддържан маникюр, и то благодарение на постоянното натякване на Аманда.

— Не се смущавай — опита се да я ободри той.

— Не се смущавам — трябваше да се защити, затова повтори: — Не се смущавам.

— Добре, щом казваш.

Чудеше се какво ли си мисли за нея и ѝ се искаше да изчезне, когато Лестър неочаквано я попита дали не е гладна.

— Забравила съм си часовника — смотоледи тя без всякаква връзка.

Той посочи към стенния часовник над черната дъска.

— Какво общо има времето тук? Не може ли да огладнееш, без постоянно да следиш стрелките?

— Може би бих хапнала нещо.

— Ами, тъй като не съм обяждал, направо умирам от глад. Искаш ли да дойдеш с мен в „Стъфи“ да изядем по един хамбургер? Нищо особено, говорим само за сандвич.

Всичко е толкова странно! Какво би могъл да иска от нея?

— Съгласна съм.

— Зарежи тези контролни. Можеш да ги провериш и утре.

В преддверието на заведението имаше огледало, където мимоходом забеляза, че косата ѝ е сресана и се спуска на подредени къдрици около лицето ѝ. Около врата ѝ небрежно бе увит шал, подарък от Аманда, която ѝ показва как да го завърже.

— Французойките правят истински чудеса от дребни неща, като едно шалче например — обясни снаха ѝ.

Този бърз поглед в отражението ѝ я окуражи. Много от по-младите учителки биха останали учудени, ако я видеха с Лестър Коул. При това не само учудени, но и недоволни.

„Ужасно ти се възхищавам, ѝ каза той.“

Лестър беше типичният интелектуалец. Може би му е интересно да разговаря с нея, защото смяташе латинския за важен предмет и се заблуждаваше, че тя споделя мнението му. Или пък всичко се дължи на желанието му да общува с някого тази вечер.

Мили боже, толкова е неприятно, че нямаше представа как да започне! Може би трябва да подхвърли някое заглавие от днешната преса? Или пък да подхване разговор за Втората пуническа война? Само защото е мъж, а не жена, съзнанието ѝ беше съвсем изпразнено.

Тогава внезапно смущението ѝ бе изместено от гняв, породен от поредното ѝ вглеждане в себе си — нещо, което трябваше да прави по-често. Беше абсурдно да се чувства толкова неловко от милото внимание на този човек! Абсурдно. Но продължаваше да чака той да заговори пръв.

— Странно е, че обичаш да преподаваш — каза Лестър. — За беда повечето учители го правят само защото нямат друг избор или заради дългите ваканции.

Норма усети, че повдига вежди при толкова неочаквана от един заместник-директор забележка.

— Сериозно ли мислиш така?

— Добре де, не повечето, но много от тях. За хора без амбиции така е по-удобно. Не е като например да бъдеш адвокат в първокласна кантора и да се бориш да станеш партньор — усмихна се и в погледа му проблесна светлина. — Баща ми винаги ме обвиняваше, че търся, както се изразяваше, „лесния път“. Както можеш да се досетиш, той е адвокат.

— Е, не бих нарекла преподаването лесна работа — възрази Норма.

— Права си, но там няма сблъсък на остроумия. Не ти се налага цял ден да спориш. Просто помагаш на хората. Учителският труд се гради върху състрадание. Много е хуманен.

Значи темата е актуална! Норма си припомни един проблем, с който се сблъска сутринта.

— Но когато се опитваш да помогнеш, а отсреща никой не те чува, какво правиш? Просто седиш и наблюдаваш как човешки същества се самоунищожават? Петнайсетгодишно момиче, загледано през прозореца, с пълни със сълзи очи?

— А името му случайно да е Джеси?

Тя се изненада.

— Ами да. Как се досети?

— Срещал съм се няколко пъти с майка ѝ — мрачно отвърна той. — Странна птица, не мислиш ли? Горкото дете.

— Многократно съм разговаряла и с двете. Джеси смята, че имат нужда от консултация, но майка ѝ продължава да настоява, че не им е необходима. Казва, че „дъщеря ѝ просто трябва да се вземе в ръце“.

— Да се вземе в ръце — въздъхна Лестър. — Толкова просто, а? Какво бихме могли да направим за момичето? И дали бихме могли изобщо?

Друга част от съзнанието ѝ се втурна паралелно с разговора. „Той наистина беше добър. Вярвам, че въпреки авторитета, който има в училище, в действителност е изключително стеснителен. Сигурно има десетина костюма в различни нюанси на кафявото, от тъмножълто до махагоново. Странно е колко по-различен изглежда тук, когато полива печените картофи със сос и пръска вратовръзката си с кафе, отколкото на трибуната пред учениците в училището, където е сериозен, дори строг... Да, наистина е добър и с него е приятно да се говори.“

Най-натоварените часове за кафенето бяха отминали и тълпата оредяваше, докато Норма, без да си дава сметка за времето, бе увлечена в разговор, който постепенно се отдалечаваше от училището и се насочваше към концерти, стари филми, дори пътешествие до Аляска.

Сервитьорът започна да се навърта около масата им, което накара Лестър да погледне часовника си и да се извини.

— Задържам те повече от два часа. Ние останахме последните им клиенти. Вече се готвят да затварят.

Нямаше друг избор, освен да тръгне пред него към изхода. Отзад краката ѝ сигурно изглеждаха отвратително. Но защо само отзад? Нима е възможно след три години познанство да не ги е забелязал? Или просто до днес не ѝ е обръщал никакво внимание. Ако е така, следващ път няма да има. След като му благодари за приятното прекарване, Норма се запъти към дома.

— Пропусна вечерята — укори я баща ѝ. — Разтревожих се да не ти се е случило нещо.

— Съжалявам, татко. Трябваше да ти се обадя, но се заговорихме и времето направо излетя.

— С кого?

След като му разказа, той кимна одобрително. В очите му се появи особен блясък.

— Знаеш ли кой е той? Син е на Алфред Коул. Армистед и Коул. Собственик на една от най-проспериращите адвокатски кантори в щата. Почти непрекъснато поддържа връзка с тях, естествено по въпроси за недвижими имоти. Говори се, че се надявал синът му да наследи бизнеса.

Коул, мъжът, който на сватбата на Сесил бе допуснал онзи ужасен гаф.

— И той така ми каза.

— Е, дано да е доволен от работата си в училище. Харесваш ли го?

— Да, но... — тъй като в изражението на баща ѝ се четеше някакво насърчение, Норма го охлади със следващите си думи: — Моля те, не си въобразявай нищо. Просто изядохме по един хамбургер и си поговорихме служебно. Това е всичко.

Ала той действително си беше „въобразил“. И най-вече по отношение на Лари! Беше му отнело доста време, преди да се примири и да приеме Аманда.

Като се сети за тях за втори път днес, Норма си даде сметка, че не бяха идвали в дома им от Коледа насам. Но от друга страна, те си имаха своите причини и своя живот, което беше напълно нормално. Колко малко знаем един за друг! Показваме само повърхността, понякога малко повече от това, но двигателят, топлината, вибриращата сила, която ни ръководи, остава завинаги скрита.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Април се оказа студен. Небето се бе надвесило над земята като подгизнало сиво одеяло и от влагата от клоните на дърветата се сипеха капки. После започна да роси и Аманда трябваше да вдигне качулката на главата си. Без да очаква такава промяна във времето, тя излезе да тича и се отдалечи доста от дома си. Сега, усетила неочаквано умора, се облегна на нечия висока каменна ограда.

По свой начин гледката беше приятна. Наоколо беше много тихо. Поначало из малките улички на предградието движението беше слабо, а по обяд в средата на седмицата нямаше почти никого. Нарцисите, обсипали полегатата морава от другата страна на пътя, бяха започнали да цъфтят. Семейство червеношийки ровеха за червеи във влажната пръст. Покрай нея, подсвирквайки си, минаха две момчета на колела и щом изчезнаха от погледа ѝ, спокойствието се възстанови. Само велик художник би могъл да нарисува тази тишина, помисли си тя. Странно хрумване, да се рисува тишината! Ала Аманда знаеше какво има предвид.

Докато чакаше дъждът да престане, мислите ѝ прескачаха от магазина към дребните проблеми на Доли с новия ѝ приятел, после към мястото, което все още наричаше свой дом. Колко отдавна започна всичко! Сети се за колета, който трябваше да изпрати същия следобед, преди пощата да затвори в четири часа. И за трите мускетарки, макар в последно време да не се наричаха често така. В действителност традицията на ежемесечните им обеда бе прекъсната преди доста време. Ако нещата не се бяха обърнали, бебетата на Сесил сега щяха да бъдат на седем месеца. Норма редовно се срещаше в Лестър Коул или поне така твърдеше Лари. Защо тя не сподели с мен, питаше се Аманда. Както и да е, радвам се за нея. Тя е добър човек, също като брат си. А той настоява за истинско семейство. Но аз не искам. Най-добре се чувствам, когато съм на работа. Дори днес, в почивния ми ден, с удоволствие бих отишла в магазина.

Покрай нея мина кола, намали, после спря.

— Аманда? Ти ли си? Какво правиш тук? — подвикна Ел Би.

Искаше ѝ се да не я беше видял, но нямаше друг избор, освен да приближи до колата и да отговори.

— Чакам дъждът да спре.

— Много неудачен ден за бягане! Влизай вътре, преди да си се измокрила до кости.

От радиото се носеше Моцарт. Стори ѝ се странно, че свекър ѝ слуша класическа музика и още повече че прояви достатъчно чувствителност да изчака музиката да заглъхне, преди да го изключи.

В настъпилата тишина в продължение на две-три минути никой не продума. Предната седалка беше доста тясна и двете високи фигури седяха някак присвити или поне така ѝ се струваше. Без обяснима причина тя си помисли, че от сватбата си насам оставаше за втори път насаме с Ел Би. Първия беше онази сутрин в дома му, когато отиде да го моли да повиши заплатата на Лари. Чувствайки се неловко, потрепери под влажните дрехи.

— Сигурно се прибираш къщи? — попита мъжът.

— Да. Но дъждът вече понамаля, така че ако ме оставиш до булеварда, ще пробягам останалото разстояние.

— Това е глупаво. Пък и бездруго къщата ви ми е по път. Но първо искам да се отбия до едно място. Няма да се бавя повече от десетина минути.

Беше трудно да се възрази на Ел Би. Това поне ѝ е известно.

— Става въпрос за една къща във викториански стил. От четири поколения е собственост на едно и също семейство, но сега младите са решили да се местят на изток и са я обявили за продан. Тъй като са консервативни и сантиментални, изобщо — много интересни хора, не искат имотът да попадне при някой, който ще го съсипе. Естествено в днешно време хората са по-прагматични. Така че моята работа се състои в това да намеря някого, който би желал да живее в тази реликва и да я съхрани такава, каквата е. Което е все едно да търся игла в купа сено. Но пък човек никога не знае.

На широката улица, опасана от нови къщи, построени редом със старинни постройки, Ел Би спря колата пред най-внушителната, изградена от сивкав камък, с масивен портал и железен елен, украсяващ моравата пред него.

— Ела — каза той подканящо. — Бих искал да чуя мнението ти. Защото единственото, което ми хрумва, е, че бих могъл да го предложа на млади хора с много пари, много деца и много енергия, с която да го поддържат.

Озоваха се в широко помещение с висок таван, мрачно и студено като обор. Но за разлика от познатата остра миризма на сено, тук въздухът бе наситен със смесица от аромати: на прах, готварски подправки, пудра и парфюм, които — или поне така й се струваше, напомняха за предишните собственици и за живота, който бяха водили.

Застанала в центъра на огромен салон, оглеждайки празните стени и масивното стълбище, водещо без съмнение към друго просторно помещение на горния етаж, тя бе обзета от някаква смътна, романтична меланхолия. Сякаш в празната къща се носеха гласове и тиха музика.

Ел Би я наблюдаваше с любопитство.

— За какво се замисли?

Чувствайки се неловко да му разкрие истината, Аманда отвърна съвсем прозаично:

— За конструкцията. В днешно време не се строи така.

— Самата истина! Погледни масивния орех, от който са направени вратите. Ела да идем в трапезарията. Сега виж ламперията. Какво качество! — с ентузиазъм говореше той. — Ами полицата над камината? Убеден съм, че такова цветово решение в кафяво и бяло е голяма рядкост. Поне досега не съм виждал, макар да съм влизал в доста къщи от периода преди Първата световна война. Забележи и самите камини. Има по една във всяка стая, включително и в кухнята, на стената срещу готварската печка. Хайде да огледаме.

„Фурната прилича на огромна приведена мечка“, помисли си Аманда и остави въображението си да се вихри.

— Предполагам, че са я запазили по чисто сантиментални причини. Вероятно прапрабабата е готвела на нея — Ел Би потръпна. — През зимата трябва да е било много студено и сигурно още е, въпреки газовата инсталация. Всичко е прекалено голямо, а таванът е твърде висок. Искаш ли да се качим горе?

Всъщност тя не проявяваше никакъв интерес. Въпреки това го последва по стъпалата, а после по дългия коридор, през просторните спални чак до старомодните бани, докато той през цялото време й

изтъкваше достойнствата на къщата, сякаш се опитваше да ѝ я продаде. Тази проява на приятелство, като се имаше предвид предишното му дистанцирано и надменно поведение, още повече категоричният му отказ в онази неделна утрин, много я озадачи. Не че имаше особено значение.

А имаше ли? Ами да. Когато отношението на някого към теб се променя и те кара да се чувстваш объркан, винаги ти се иска да намериш обяснение.

— Внимавай — обади се той, докато я водеше надолу по стълбите.

Гърбът и раменете му в добре скроения тъмносин костюм изглеждаха внушителни. Това може и да е абсурдна мисъл, но не поглупава от онази, която твърди, че униформата действа възбуждащо.

Когато той спря най-долу и се обърна към нея, тя все още беше на предпоследното стъпало и погледите им се срещнаха. Сивкавата светлина от прозореца падаше точно върху лицето му и колкото и удивително да беше, тя за първи път забеляза, че има малка цепка на брадичката. Беше като трапчинка, придаваща мекота на това сурово, строго лице. Още по-странно беше, че я видя едва сега, след толкова много време.

— Е, ще я купиш ли? — попита я с едва прикрит смях в гласа си.

— С няколко милиона долара за основен ремонт би могла да се превърне в приятно местенце — отвърна на шегата тя. — Първото нещо, от което се нуждае, са тонове ярки бои, за да се прогони този мрак. Килими, сребро и десетки картини за дългите стени. Колкото по-големи, толкова по-добре.

— Да, права си. За провинциалиста си научила доста неща, откакто пристигна тук. Говориш като професионален декоратор.

— Да, наистина дойдох от малък град — призна Аманда, — но в магазина, в бутика, между онези жени, видях как живее другата половина от хората.

— Пък и четеш много. Норма ми каза, че къщата ти е пълна с книги.

Все още препречваше пътя ѝ и нямаше как да слезе по последните две стъпала. Откритият му, дързък поглед, толкова характерен за него, рязко ѝ напомни за онази унизителна неделя. Ала

нещо друго, може би току-що откритата трапчинка, провокира смелостта ѝ и тя на свой ред каза директно:

— Би могъл да дойдеш и сам да разгледаш дома ни. Защо страниш от нас?

— И аз мога да те попитам същото — тъй като тя не отговори, той продължи: — Защото и ти... не само Лари, не искаш да ме виждаш.

— А защо да искам? Отнесе се ужасно с мен, когато дойдох да се застъпя за съпруга си. А след това му даде онова, за което те бях помолила. При това дори повече, отколкото бих се осмелила да мечтая.

Ел Би отклони отговора.

— Не бях ядосан на теб. Сърдех се на себе си.

— Че не си се сетил за сина си?

— Да, това, но и за други неща — той се отдръпна, давайки ѝ възможност да мине покрай него. После продължи рязко: — Още не си видяла всичко. Има и голяма веранда с прекрасен изглед към градината. Доста е занемарена, но би могла да се възстанови — дъждът вече барабанеше по покрива и на изток тъмни облаци се носеха из небето. — Май приближава буря, Аманда. Слава богу, че те видях, иначе още щеше да стоиш навън, на няколко километра от дома си. Ела, ще ти покажа библиотеката. Всички стени са в рафтове от пода до тавана, така че ще трябва да похарчиш доста за книги, ако решиш да купиш къщата.

Тя не се чувстваше добре. Този едва прикрит смях в гласа му наред със странната забележка преди няколко минути я объркваша. Сърдех се на себе си... Имаше нещо, което ѝ убягваше.

— По мое мнение това е най-хубавата стая. Нямам нищо против да имам нещо подобно. Виждала ли си такива прозорци?

Не, не беше. Под прав ъгъл, докосвайки се, два прозореца запълваха ъгъла, разкривайки небето на запад, застрашително притъмняващо от приближаващата буря. Гледката, умърлушените дървета и мрачната къща — всичко потискаше настроението ѝ и я изпълваше с призрачен страх, излязъл сякаш от приказка на Братя Грим.

— Ще ми се бурята да започне и по-бързо да отминне — отбеляза тя.

— Опасявам се, че няма да стане.

Още преди да изрече думите, отвън се разнесе оглушителен гръм, сякаш десетки великани стовариха юмруци върху покрива. Светкавици раздраха тъмнината, целейки се сякаш именно в тези прозорци.

— Отдръпни се, Аманда! На провинциалистка като теб това е добре известно. Ела тук.

Не беше забелязала нито че до стената има диван, нито че той се е настанил върху него.

— Единствената мебел в къщата. Сигурно е правен тук. Ако се съди по разположението на вратите, не биха могли да го внесат, нито да го изнесат. Дълъг е почти четири метра. Луда работа.

— Да, луда работа.

— Но е удобен, при това чист. Хората се изнесоха едва миналата седмица.

Очевидно щом имаше къде да се седне, беше глупаво да седи до прозореца в такава буря. Въпреки това тя се колебаеше.

— Сменила си прическата си — отново се обади Ел Би.

— Просто оставих косата си да расте. Вече не е толкова къдрава.

— И в двата случая много ти отива.

— Благодаря — каза Аманда любезно.

— Значи правата коса отново е на мода, а? Познах ли?

Той я дразнеше и по приятен начин се подиграваше на онова, което вероятно наричаше „женска слабост“. Давайки си сметка за това, му отвърна в същия дух:

— Разбира се. Винаги в крак с модата. Това съм аз. Най-хубавата част от живота си съм прекарала в скъп бутик.

— Най-хубавата? Наистина ли?

— Да, наистина.

— Това е много тъжно — отбеляза той, вече съвсем сериозно.

— Защо пък?

— Защото означава, че през останалата му част не си била щастлива.

Какво би могла да му отговори? Че у дома животът ѝ е сив и скучен? Че в него няма нито цел, нито смисъл? Да, Лари е добър човек, може би най-добрият от всички, но неговото докосване, което никога не предизвика трепет у нея, сега я отвращаваше и тя правеше всичко възможно да го предотврати. Но беше прекалено ограничен, за да си

даде сметка какво става. А тя го смяташе за прекалено почтен, за да му разкрие истината и да понесе последствията от нея. Затова бе изправена пред въпроси, на които нямаше отговор, поставена в ситуация, която поради гордост или състрадание, а защо не и двете, не допускаше да бъде споделена с никого, най-малко пък с този мъж.

Вината за изплъзналата се неволно фраза „най-добрата част от живота ми“ си беше изцяло нейна. Една случайна грешка на езика можеше да я доведе до това положение.

— Какво има, Аманда? Какво те тревожи?

Неочаквано очите ѝ се напълниха с нежелани сълзи.

— Нищо — отвърна, поклащайки отрицателно глава. — Абсолютно нищо.

— Не ме заблуждавай. Защо не ми кажеш?

— Как бих могла след начина, по който се отнасяш с мен?

— Но сега е различно, нали?

— И какво значение има това? Беше груб и озлобен, и то без всякаква причина.

— Давам си сметка и искрено ти се извинявам, Аманда. Но се налага да ти обясня защо бях толкова сърдит на себе си и... Защо ме гледаш така?

— Защото си единственият човек в стаята — тросна се тя.

— Което означава, че ако имаше други, изобщо не би ме забелязала.

— Не съм казвала подобно нещо.

Двамата бяха кръстосали шпаги. Определено стояха на ръба на нещо, но на какво? Играеха някаква игра, но каква?

— Много си дръзка — каза той с типичната си присмехулна гримаса. — Но на мен ми харесва. Дори когато дойде онази сутрин. Много дръзка — още един гръм разтърси къщата. Светкавица просветна зад стъклото на прозореца и Ел Би извика: — Никога не стой до прозореца, когато навън вилнее буря! Вече ти го казах!

— Знам, знам. Израснала съм в провинцията, нали си спомняш.

Вятър и дъжд барабаняха върху тревата. Човек би си помислил, че подобна буря е насочена срещу него, че вятърът има намерение да го прекърши, а светкавиците — да го ослепят и изпепелят. Покорени от урагана, двамата седяха един до друг, без да разговарят.

Тогава неочаквано, въпреки предупрежденията си към Аманда, Ел Би се изправи и отиде до прозореца. Дълго време остана така, пъхнал ръце в джобовете си. От мястото си на дивана тя виждаше лицето му под странен ъгъл. Сякаш е изсечено върху старинна монета, помисли си, както често бе правила в последно време. То изразяваше гордост, предизвикателство, но и страст. Никога досега не си бе позволявала да използва тази дума по отношение на свекър си. Дали бурята, уловила ги в капан в тази призрачна празна къща, не бе извадила на светло тези объркващи, налудничави мисли?

Не искаше никакви проблясъци, каквито от време на време преживяваше в присъствието на Питър Мак, нито със съседа, който косеше моравата си в задния двор! Напротив, държеше час по-скоро да ги изтрие от съзнанието си завинаги, защото са безполезни. Не биха довели до нищо добро, още повече, когато мислите ѝ са заети от Ел Би, от гъстата му черна коса, от стройната му фигура, от докосването му.

Дори в този момент се питаше какво ли е усещането от ръцете му около нея и с кого ли си ляга, защото със сигурност той...

— Най-лошото мина — внезапно се обади мъжът. — Сега само вали проливен дъжд.

— Можем ли да си тръгнем?

— Все още е прекалено силен, за да могат чистачките на колата да ни осигурят видимост. Да изчакаме малко — той отново седна. — Може би трябва да ти обясня защо се сърдех на себе си онзи ден. Искаш ли да разбереш?

Макар смешният диван да беше достатъчно дълъг, за да побере осем-девет души, лицето му бе само на няколко сантиметра от нейното. Когато срещна погледа му, тя мигом разбра отговора. Но тъй като не го изрече, направи го той:

— Бях гневен заради чувствата, които изпитвах към теб — останаха загледани един в друг. Неговите очи, приковани към нейните, бяха тъмни и блестящи. И тя бързо се извърна. — Не исках да те виждам. Боря се с това поне от година насам. След онази Коледа, когато беше толкова красива, знаех със сигурност, че не трябва да се срещаме. Това важи и за теб, Аманда. Не го отричай, защото е съвсем ясно.

Сърцето ѝ биеше толкова силно, че със сигурност ударите му бяха видими през тънката ѝ риза. И онези нежелани сълзи, толкова

дълго сдържани изпод ресниците, сега се търкулнаха по страните ѝ.

— О, недей — прошепна той и я притегли към себе си. — Скъпа, любима Аманда.

С лекота, с желание тя се отпусна в прегръдките му. Топлите му устни се притиснаха към нейните. Смъртно усещаше как пръстите му разкопчават копчетата и я освобождават от дрехите, чуваше приглушено гласа му в ухото си. Чу собствената си въздишка, после ударите на сърцето си и усети бушуващата си кръв.

Когато отвори очи, го видя надвесен над себе си. Беше напълно облечен, а тя лежеше, завита с дъждобрана му. Обзета от паника, извика:

— Колко дълго съм спала?

— Може би десетина минути. Не знам. О, Аманда, какво бих могъл да кажа? Просто се случи...

От ужас ѝ се стори, че потъва.

— О, господи!

Ел Би се отпусна до нея, обхванал главата си с ръце. После се плесна по челото и тялото му потръпна.

— Вината е моя. Изцяло моя — каза той.

Въпреки покрусата си, успя да му възрази:

— Не, и моя също. Аз го исках... — гласът ѝ заглъхна. Да, искала го е и сега ясно си даваше сметка за това.

Тъкмо това си беше представяла, точно без това бе живяла и точно това, ако трябваше да разчита на Лари, никога не би преживяла.

Въпреки това продължаваше да потъва, разтърсвана от паника. После приседна до Ел Би.

След малко той се изправи и каза:

— Това е лудост. Точно така трябва да мислим за него. Като за нещо, което просто се случи. Стават такива неща — и додаде твърдо: — Но те никога не се повтарят.

— Знам.

Водата бълбукаше по водосточните тръби. В контраст с жизнените звуци, тишината в къщата беше зловеща. Макар че през продълговатите прозорци проникваше светлината на късния следобед, напредналото време само влоши настроението на Аманда.

— Трябва да се прибирам — каза тя. — И то веднага.

Докато закопчаваше дрехите си, той се опита да ѝ помогне, но младата жена се отдръпна. Усетил притеснението ѝ, веднага отпусна ръце. Щом тръгнаха към колата, тя тревожно огледа улицата. Разбирайки я, Ел Би я успокои, че никой няма основание да ги подозира.

— Просто представлявам собствениците и съм единственият, освен тях, който има ключ. Не се страхувай. Само двамата знаем какво се случи и никой друг никога няма да узнае.

Сядайки в колата, Аманда все още трепереше. Боже господи! Неговият баща! Ако се беше случило с някой друг, човек би го определил като непочтено и подло, но това...! С когото и да било друг, но със собствения му баща!

Пътуваха в мълчание. Ел Би се бе съсредоточил върху пътя. Покрай тях профучаваха автомобили, училищни автобуси, пълни с малки деца, пощенската кола и камиони, зареждащи магазини.

Хора изпълваха тротоарите сега, след като бурята премина. Всичко беше както обикновено. Но нали и тогава, когато откриха Сесил, просната в локва кръв, също всичко изглеждаше нормално.

— Ще те откарам до ъгъла, а до вас ще се прибереш пеша — каза ѝ той. — Ако някой те попита къде си била, тъй като вече е доста късно, кажи, че си тичала или каквото измислиш, но непременно спомени, че аз съм те докарал дотук. Забелязал съм те на пътя преди няколко минути и съм ти предложил да се качиш.

Сърцето ѝ отново лудо запрепуска.

— А какво съм правила междувременно? По време на бурята например?

— Била си в библиотеката. Потърсила си убежище, когато е започнало да гърми — той я погледна. — Добре ли си?

Аманда кимна утвърдително.

— Сигурна ли си?

— Трябва да съм — отвърна тя и изправи рамене.

— Ето, това е. Помни какво ти казах. Такива неща се случват. Животът често не върви както го планираме. Всичко става. Виждам, че вече се съвзе.

— Наистина ли изглеждам добре? Някой може ли да допусне, че съм плакала?

— Не. Прави се, че си много уморена. Ходила си дълго, уплашила си се от бурята... Ти знаеш какво да говориш — щом колата спря, той сложи ръка върху нейната. — Много те уважавам, Аманда, и много ще съжалявам, ако съм те наранил или съм ти дал повод да се тревожиш — гласът му, макар и леко треперещ, беше дълбок и уверен. — Мога само да ти кажа, че няма за какво да се притесняваш. Моля те, недей. Забрави го. Сякаш не се е случило. Можеш ли да го направиш? Става ли?

— Става.

Измъкна се от колата и остана така, загледана след нея, докато изчезна от погледа ѝ надолу по булеварда. После зави зад ъгъла, прекоси своята улица и едва успяла да изкачи няколко стъпала, се изправи пред нов шок. Огромният стар клен пред къщата ѝ бе паднал диагонално на моравата, а клоните му се вееха само на няколко сантиметра от прозорците на собствената ѝ трапезария.

Забелязал я, Лари извика и се затича към нея.

— Къде беше, за бога? Някой ми се обади в офиса, за да ми каже за дървото, но връзката беше много лоша и нямах представа дали не е разрушило къщата, докато си вътре... — той се задъхваше. — Току-що се връщам, още не съм влязъл. Едва не полудях... А ти къде беше? — сграбчи я и я разцелува по двете страни.

— Тичах, докато започна бурята. Потърсих убежище в библиотеката. На връщане насам ме настигна баща ти и ме докара дотук.

— Много добре. Слава богу.

Лъжата беше изречена и приета с лекота.

— Наистина голям късмет — спокойно каза Аманда. — Разминало ни се е с няколко сантиметра. Но старият клен ще ми липсва. Беше чудесен.

Съседите се чудеха и цъкаха притеснено.

— Направо ви е унищожил моравата, а?

— Ще ви се наложи да садите тревата отново, но ще порасне за нула време.

— Ще трябва да пожертвате някой и друг долар, за да разрежат това дърво и да го извозят.

— Погледнете как мълнията го е поразила точно през средата. Слава богу, че в къщата е нямало никого.

Не. Много по-добре щеше да е, ако си бе останала у дома през целия ден...

— Всичко е добре, когато завърши добре — заяви Лари.

Тя очакваше точно тези думи и дори бе готова да се обзаложи, че той ще ги изрече. Независимо колко малка беше бедата, изводът му винаги е един и същ.

Вечерята беше приключила, новините от деня бяха изгледани, а след тях бяха направени обичайните коментари от него и изслушани от нея. Предната и задната врата бяха заключени, после отново проверени и от изминалия ден не оставаше нищо друго, освен леглото.

— Какво ще кажеш, ако хапнем малко сладолед за разнообразие, преди да си легнем — предложи той.

Искаше ѝ се да му каже, че е започнал да затлъстява, но Лари не обичаше да се споменава за това, а и тя не беше в настроение да спори. А пък и честно казано, не беше надебелял чак толкова, просто беше набит, с едри кости и изглеждаше прекалено широкоплещест. Внезапно си спомни, че някога си е мислила или е искала да мисли, че така изглежда по-мъжествен. Колко се е променил вкусът ѝ оттогава! И докато го наблюдаваше сега, изпита съжаление към него и за всичко... което се случи.

— Какво ще кажеш, мила? Ягоди, шоколад или нещо друго?

— По твой избор.

— Ягодков. Веднага ще го донеса.

— Не, стой тук — усмихна му се тя. — Цял ден си бил на работа.

— Вярно! Така си е. А ти почиваше. Надявам се, че си се забавлявала?

Притваряйки вратата на кухнята, тя се престори, че не го е чула. Паниката отново се връщаше, а това беше ужасно усещане. Какво щеше да стане, ако в някой момент изгубеше контрол? Ами ако се разболееше, изпаднеше в делириум и започнеше да бълнува или се наложеше да я оперират? Казват, че хората говорели под въздействие на упойката. Дали е истина?

— Какво му е на сладоледа? — попита Лари.

Не беше забелязала, че лъжичката ѝ стои недокосната в купичката.

— Какво да не му е наред? Нищо. Просто не ми се яде. Нещо със стомаха ми. Отбих се в „Стъфи“ за един хотдог. Сигурно от него не се

чувствам добре.

Той се намръщи.

— Колко пъти трябва да ти повтарям да отидеш на лекар и да си обръщаш повече внимание? За твоите години прекалено често страдаш от главоболие и болки в корема. Почти всяка вечер, преди да си легнем, ми казваш, че имаш нужда от чай и аспирин. Много боледуваш. Какво не е наред?

Този път нетърпението му беше очевидно. Давайки си сметка за това, тя разбра, че ще се наложи да се примири.

— Сигурна съм, че не е нещо сериозно — каза весело. — Ти винаги преувеличаваш, Лари. Но ще се погрижа за това само за да се успокоиш.

Умилостивен по този начин, той отиде да си легне, без да предявява никакви претенции към нея, за което Аманда беше благодарна. Защото тази нощ не би могла да го понесе.

Мили боже! Неговият баща!

Само ако можех да споделя с някого, мислеше, докато лежеше будна. Чудеше се дали Ел Би също не спи, обзет от тревога и желание да поговори с близък човек. Но най-вероятно не. Той е силен мъж.

Стаята плуваше в бяла лунна светлина, която не работеше в полза на Лари, показвайки оредяващата му коса и полуотворена уста, от която излизаха ритмични похърквания.

Боже мой! Неговият баща!

Лицето, очите, устните, ръцете, чудото! Какво имаше предвид, като й каза, че „вече се е съвзела“? Да забрави и да не се надява на същото отново? Естествено, точно това. Какво друго?

Утре Лари щеше да й напомни за задължителното ежеседмично обаждане до семейството й. Как би могла да се стегне и да разговаря за обикновени неща, като например за гостуването на майка й или бременността на по-малката й сестра Дорийн?

Как изобщо щеше да погледне родителите си в очите?

Часовникът на долния етаж отброи дванайсет удара, а тя все още беше будна. Но очевидно е заспала, защото, както с ужас си спомняше по-късно, отвори очи и видя огромния белезникав диск на луната, надвиснал над перваза на прозореца. Той прогонваше нощта и заплашваше да се сблъска със Земята! И щеше да разруши цялата планета!

Извика и разбуди Лари, който я разтърси леко.

— Събуди се. Сънуваш кошмар. Нещо сигурно те е уплашило днес, най-вероятно падналият клен. Затвори очи и ще заспиш отново.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Автобусът се разтресе, спря и запълзя с боботене през града за пътуване, което сякаш се проточваше с километри. И действително му се наложи да измине значително разстояние, движейки се на зигзаг през квартали, които Аманда, въпреки че живееше тук вече четири години, никога не бе виждала. Повечето от тях бяха направо отчайващи с кафеникавите си монотонни сгради. Винаги когато се отклоняваха от големите булеварди, се озоваваха на мръсни улички, претъпкани с мизерни къщи, схлупени магазини, гаражи и бензиностанции, ресторанти и мрачни тухлени училища.

От време на време тя притваряше очи. Всеки път, щом автобусът спираше, се надигаше, сякаш има намерение да слезе, после отново сядаше. Пръстите ѝ трескаво стискаха ръчната ѝ чанта, с което издаваха напрежението, сковало тялото ѝ, при това толкова очевидно, че скоро бе забелязано от всички.

Група от четири момичета, настанили се на двойните седалки на срещуположните страни на пътеката, бяха вторачили погледи в нея. Бе привлякла вниманието им и сега я обсъждаха шепнешком. Едното се изкикоти силно, което накара възрастен мъж да се обърне към тях и да ги изгледа. Тези хлапачки, с къси панталони и полички, които едва прикриваха задниците им и показваха едрите им бедра, с рошави коси и не много чисти пръсти, стърчащи от златистите им сандали, се присмиват на мен, помисли си недоволено. Невъзпитани. Точно такива бяха, невъзпитани и груби, затова се изправи на мястото си, все още стискайки кожената чанта, и кръстоса елегантно крака, обути в подходящи обувки.

Момичетата продължаваха да си шепнат и да се смеят. Сигурно ме смятат за „надменна“, защото не изглеждам като тях.

Тогавя забеляза, че едно от тях показва на останалите някакво списание. Възможно ли е да не се смеят на нея, а на нещо, което са видели на някоя страница? И ако по някаква причина те я бяха преценявали, не беше ли правила същото и тя? А какво знаеше за тях,

освен че не са добре възпитани и им липсват маниери? Какво знаеха те за нея, като се изключи това, че дрехите ѝ са модни и много скъпи?

Не знаят какво върша, каза си мислено. Ако им кажеше, навярно щяха да останат шокирани. Или пък не, може би просто щеше да разпали любопитството им. Човек почти никога не познава другите. Ние сме просто непознати, оказали се по случайност в един автобус, които идват от различни места и вървят по различни пътища.

Устните ѝ се раздвижиха. Напред или назад? Единият ѝ крак пристъпяше напред, докато другият дърпаше назад. Но в такъв случай не ти остава нищо друго, освен да стоиш на едно място. Решавай. Решавай сега. Аз съм като изгладняла жена, която иска да счупи витрината и да си открадне комат хляб. Жадна съм, но нямам вода, което само повече усилва страданието. В нужда съм и трябва само да протегна ръка, за да взема онова, което искам. Има ли някакво значение, че нямам право да го върша, дори ако никой не знае, от което следва, че и никой няма да е наранен?

Щом е така, значи не е толкова важно, нали? Защо тогава трябва да се съпротивлява? Освен това ѝ се струваше, че наистина е изгубила съпротивителните си сили. Седмици наред ден и нощ мислеше единствено за това, обзета от чувство, лутащо се между странна тъга и дива радост.

Главата ѝ се замая и сърцето ѝ заби учестено, когато автобусът зави зад ъгъла, премина моста и излезе на Лейн Авеню. За последен път го бе виждала, когато се връщаха от медения им месец. А по време на първия Норма бе пуснала едно от малките си остроумия: Никога не приемай покана за купон на Лейн Авеню.

Внезапно я обхвана паника. Ами ако той не е там? Дали имаше обратен рейс? Трябваше да дойде с колата си. Не, бе ѝ казал той, една спукана гума или драскотина на бронята, и ще трябва да обясняваш какво си правила на онова място. Винаги обмисляше всичко и затова с него се чувстваше сигурна. Естествено, че щеше да я чака зад ъгъла. Изправи се и се приготви да слезе веднага щом автобусът спре.

— Закъсня. Бях започнал да се притеснявам — каза ѝ той. — Опасявах се, че може да си променила решението си. От онзи ден мисля само за това. Сякаш е изминала цяла година, а не само месец.

В очите му, които не се откъсваха от нея, се четеше дълбока нежност. Въпреки това нищо не бе в състояние да промени

покровителственото му поведение и когато го погледна в лицето, си даде сметка, че винаги, винаги ще си остане властен и надменен. Усмихна му се свенливо и уловени за ръце, двамата тръгнаха по улицата.

— Усмивката ти озарява цялото небе, Аманда.

Един ден в началото на есента Сесил се обади по телефона на Норма и ѝ предложи да се срещнат на летището. Общата им приятелка Лиз, предприела пътуване до Европа, щяла да бъде около два часа там, в очакване на свързващия полет. Въпреки всичките си положителни качества, Сесил понякога можеше да е ужасно досадна. Без съмнение Лиз бе настояла и тя, винаги любезна, беше приела. От своя страна Норма също не беше от тези, които могат да кажат твърдо „не“. Следователно ѝ предстоеше продължително пътуване до летището, несъмнено един приятен час с бившата ѝ съученичка, с която не се бяха виждали от деня на дипломирането, а след това досадно връщане в училището, където за удобство бе оставила колата си.

— Движението тук става по-натоварено с всеки изминал ден — оплака се Сесил, докато пъплеха към завоя.

Норма се прозя.

— Хубаво е, че ти караш. Едва държа очите си отворени.

— Жалко, че Аманда не може да дойде. Тази събота бил почивният ѝ ден, но имали много работа. Наистина се претоварва прекалено.

Колата принудително спря зад камион, който разтоварваха, почти до самия завой към Лейн Авеню.

— Погледни натам — подхвърли Сесил. — Тези сгради не са преобоядисвани поне от сто години. Ужасно е. Само погледни.

Приятелката ѝ се огледа. Когато очите ѝ се отвориха напълно, сърцето ѝ сякаш се преобърна. Възможно ли бе това да са Аманда и баща ѝ? Да вървят така, уловени за ръце... И онова сако с особения цвят, оранжев или какъвто там беше. Не, това е лудост. Невъзможно. Пък и са на цяла пресечка разстояние. Не мога да видя добре.

С периферното си зрение наблюдаваше Сесил. Дали и двете виждаха едно и също нещо? Но не, ако беше забелязала Аманда, тя непременно щеше да извика. Или пък нямаше? Предположението беше

толкова абсурдно, че никой не би му повярвал, нито пък би рискувал да допусне глупава грешка.

Във всеки случай камионът потегли и вече можеха да продължат напред. Сесил включи радиото.

— Да послушаме малко музика — предложи тя.

Сърцето на Норма биеше до пръсване, цялото ѝ тяло беше сковано от напрежение. Можеше ли да се съмнява в онова, което видя? Но пък възможно бе просто да си го е въобразила. Понякога съзнанието си правеше такива шеги.

Музиката напрягаше нервите ѝ допълнително. Онази дълга, лъскава коса и сакото със странен цвят не можеха да бъдат видени навсякъде. И баща ѝ! Кой не би познал собствения си баща, пък било то и от такова разстояние?

Норма се бореше със себе си, защото разумът ѝ не искаше да повярва в ужасния конфликт, който неизменно се пораждаше от нарастващата увереност. Обляна в пот, изтри ръцете си с кърпичка. Нетърпението ѝ от бавното пъплене на колата предизвикваше желание да изскочи от нея, да се затича, да направи нещо. Но какво? Когато знаеше, вече знаеше какво е видяла.

Но какво правеха тук, след като Аманда трябваше да е на работа? В този квартал, при това заедно? Нямаше никаква логика. Помежду им никога не е имало симпатия.

— Защо си толкова неспокойна? — обади се Сесил.

— Непокойна ли? Не съм забелязала.

— Като че ли се чувстваш неудобно. Пътуването наистина е досадно. Ще те оставя до училището след пет минути, така че ще можеш да вземеш колата си и да се прибереш у дома. Иначе денят е много приятен, нали?

В такъв момент думата „дом“ беше потискаща. Баща ѝ можеше да се прибере, преди да е успяла да си събере мислите. Нужно ѝ беше време. Страхуваше се от себе си, опасяваше се, че някакво призрачно подозрение ще се загнезди в съзнанието ѝ, че може би е получила халюцинация, както хората, виждащи вода в пустинята.

Веднага щом Сесил изчезна от погледа ѝ, насочи колата към сградата на учебния театър в далечния край на двора. Вратата беше отворена. Малко по-надолу беше къщата на директора, където очевидно имаше някакво събиране, защото пред вратата бяха

паркирани десетина коли. Поуспокоена от присъствието им, но от друга страна, обзета от желание да остане сама, влезе в музикалния салон и седна да помисли.

Споходи я съмнението, че подозрението ѝ е неоснователно. Имаше нужда от факти. Измъкна мобилния телефон от чантата си, набра номера на магазина в Кагни Фолс и поиска да я свържат с Аманда.

— Тя не е тук днес — отвърна боботецият глас на Доли.

— Така ли? Обажда се Норма. Нали ме помниш? Мислех, че е там.

— Трябваше да дойде, но си е останала у дома. Позвъни, за да ми каже, че е пипнала ужасна настинка, бронхит или не знам какво. Едва говореше. Опитах се да я потърся у тях, но никой не вдигна.

— Благодаря ти, Доли — страхът я обля с ледена пот.

— Не е възможно — измърмори на себе си.

След неколкominутно замайване набра домашния номер на брат си, но отговор не последва. След това отново взе телефона и позвъни в централния офис на фирмата Болсън.

— Мисис Фланегън? Аз съм, Норма. Баща ми там ли е? Трябва да му предам нещо.

— Миличка, нима не ти е казал? Взе си свободен следобед, за да отскочи до Крестън. Трябвало да огледа някакъв имот.

— Благодаря ви, мисис Фланегън.

Гласът ѝ беше естествен и спокоен, което бе истинско чудо. Крестън беше поне на петдесет километра оттук, което означаваше достатъчно далече, за да оправдае отсъствието му през целия следобед. В такъв случай можеше ли да твърди, че не е видяла онова, което видя? Беше шокирана като човек, станал свидетел на фатална катастрофа. Облегна глава на облегалката на стола и се загледа в тавана.

— Видях колата ти — обади се Лестър Коул — и се запитах какво ли правиш тук сама. Добре ли си?

Тя приседна на стола.

— Да, да. Внезапно се почувствах уморена.

— Извинявай, но не ти вярвам.

— Жалко, ако е така — каза му тя почти гневно.

Сигурно изглеждаше страшна с пламналото си лице и разрошени коси. Не беше нито тактично, нито почтено от негова страна да се

втурва тук така. Би трябвало да е по-съобразителен.

— Какво правиш тук съвсем сама? — повтори той.

Ето го пак този строг поглед, толкова подходящ за директор към негов подчинен. Може би съществуваше някакво правило, регламентиращо влизането в сградата без уважителна причина? Нямах представа.

— Искях да посвирия на пианото, да се поупражнявам — излъга Норма. — Сигурно си спомняш, на няколко пъти ти обясних, че инструментите тук са много по-добри от онзи вкъщи. Каза ми, че нямаш нищо против.

— Наистина нямам. Защо сега не изсвириш нещо за мен? Например това, което си свирила досега?

Или трябваше да импровизира, или да му достави удоволствието да се изложи пред него. Искаше ѝ се да му изкрещи: „Махай се! Остави ме на мира! Не виждаш ли как страдам! Дори не знам къде се намирам!“

Но вместо това примирено отиде до пианото и започна да свири по памет „Серенада“ от Моцарт. Тоновете се носеха леко и плавно през вратата към слънцето, после неочаквано замлъкнаха, защото, поддавайки се на слабостта си, тя трябваше да спре.

— Срамувам се, че ме виждаш в такова състояние. Това не съм аз — каза с пресекващ глас.

— Да, вече поне дотолкова те познавам. Няма да задавам въпроси, но ще остана тук, докато се почувстваш по-добре.

Щеше ли това да се случи някога? Освен ако не се намереха доказателства, преобръщащи фактите с главата надолу? А междувременно този добър, добронамерен мъж ще е до нея, докато тя седи и се взира в клавишите на пианото с празен поглед.

— Отдавна исках да ти кажа — подхвана той с очевидното намерение да наруши мълчанието — колко високо ценим готовността, с която пое часовете по френски, когато мадам Перо се разболя. Децата покриха блестящо изпитните тестове! Заслужаваш награда.

— Дребна работа.

— Съвсем не е така. Беше натоварен период, а пък ти водеше латинския в три класа, без да броим третото ниво по френски. Родена си за учителка, Норма, при това си блестящ лингвист. Защо не се заемеш с урду или с български в свободното си време?

След като опитът му да се пошегува не намери отклик, той се наведе да я погледне по-отблизо. Върху челото му се появиха три дълбоки успоредни бръчки.

— Съжалявам, не е смешно.

Тишината се върна отново. Само ако можеше да го накара да си тръгне, щеше да има възможност да се наплаче! Искаше ѝ се да му изкрещи: „Остави ме да седя тук, докато всички коли си тръгнат, за да мога да изтичам до моята, без някой да забележи зачервения нос и подпухналите очи“.

— Споменавал ли съм ти някога, че често съм спирал в коридора, за да те слушам, докато свириш? Казвал ли съм ти го?

— Не.

— Ти си изключително талантива жена, Норма.

И този път ѝ се искаше да му каже нещо, но не го направи. Дори да е истина, каква полза има от дарбата ми точно в този момент?

— Благодаря ти. Макар че нямам дипломи по всичко.

— Впрочем би ли ми казала какво стана с Джеси? Горката, изгубена, самотна Джеси! Поне за нея си струваше да поговорят.

— Като че ли при нея нещата се оправят. Чувства се пощастлива.

— И на мен така ми се стори, когато я срещнах в двора миналия ден. Беше облечена с една от онези глупави ризи, които са на мода сред момичетата тази година, разхождаше се с някакво момче и изглеждаше направо красива. Какво си направила с нея? Подозирам, че си намесила и баща ѝ.

— Как се досети?

— Не съм. Като се има предвид безнадеждната ѝ майка, това би бил единственият разумен изход.

— Ами посъветвах я да поговори с него да ѝ отпусне някаква издръжка, за да може да си купува дрехи и да се облича като останалите. Според мен егоцентризмът на майката е най-големият проблем. Подозирам, че иска да държи дъщеря си в позицията на грозното патенце, така че до нея да изглежда като красив лебед. И такива неща се случват.

Колко още щеше да стои? Прави се на добрия самарянин, каза си мислено, развлича ме с разговори за Джеси, но няма да се откаже,

докато не разбере какво ме тормози. Но никога, за нищо на света, дори да ме изтезава, не бих му казала истината.

Неочаквано отвън се раздадоха множество гласове и шум от включени двигатели. Неколцина минаващи се загледаха в двойката, уединила се в празната зала.

— Трябва да отидем някъде другаде — предложи Лестър.

Давайки си сметка, че присъствието им там действително изглежда неуместно, Норма се изправи веднага, тръгна към колата си, но бе принудена да спре от заповедническият му тон.

— Ще се разходим около игрищата. В момента има тренировки, така че ще можем да ги погледаме.

Това също беше разбираемо. Беше съвсем естествено в тези спокойни следобедни часове преподавателите да се разхождат и да си почиват край спортните площадки. Знаеше също така, че положението му позволява да ѝ нареди и да очаква от нея да се подчини.

Щом се настаниха на една пейка, той започна направо:

— Смятах, че сме приятели, или поне така ми се искаше. Но да ти кажа честно, Норма, понякога ми се струва, че ти страниш от мен.

Тя беше изненадана.

— Какво съм направила, за да те накарам да мислиш така?

— На практика нищо. Просто се държиш отчуждено.

— Така ли? — извика Норма. — Не съм го правила нарочно. Винаги съм била по-стеснителна. Разбрал си ме погрешно.

— Извини ме, ако е така. Но забелязах, че понякога в училище, когато се разминаваме по коридорите, се правиш, че не ме виждаш. Въпреки че гледам право към теб.

Защото винаги си бе мислила, че вижда само краката ѝ... Не намираще какво да отговори. Днес всичко вървеше наопаки. Всичко.

— В момента не съм на себе си — опита да се оправдае. — Случи ми се нещо неприятно и съм много объркана.

— Имаш предвид тук, в училище? — попита я Лестър съчувствено.

— Не, няма нищо общо с работата.

Ако можеше да сподели с някого, беше с този мил, интелигентен мъж. Доловил трепета в гласа ѝ, той тактично отклони поглед от лицето ѝ към зеленото игрище, където тичаха момичета в жълти екипи.

— Какво би направил — извика неочаквано Норма, — ако хванеш хора, които са ти близки, на които имаш доверие, да вършат нещо ужасно? Да кажем, ако си видял собствената си... — замълча, търсейки подходящите думи. — Да кажем, баба си да краде нещо от магазина. Естествено не става въпрос за нищо подобно. Говоря за нещо наистина безумно и много, много грозно. Е, какво мислиш?

— Ами ще си кажа, че горката ти баба е болна и има нужда от помощ.

Норма поклати глава.

— Не, не. Дадох неподходящ пример. Тези хора са си съвсем добре. И аз им вярвах. Невероятно е. Не можех да повярвам на очите си.

— Има огромна разлика между това да се съмняваш и да знаеш със сигурност. Може би действително не трябва да вярваш на очите си.

— Какво искаш да кажеш? Знам какво видях.

— Знаеш ли колко често в съдебната практика се случва свидетели, които са сигурни в онова, което са видели, впоследствие да се окажат неправилни?

— Да, но аз наистина, ама наистина знам какво видях.

— И те са мислили същото, при това са го съобщавали под клетва.

— Не, Лестър, не — и все пак само преди три дни бе видяла Аманда и Лари заедно и всичко помежду им беше наред. Щеше ли да изглежда така, ако другото е истина?

Да, вероятно. Но той настоя:

— Тогава да приемем, че си видяла нещо, което те е шокирало. Да кажем, че баба ти, изгубвайки ума си, е станала клептоманка. Въпреки това ти ще трябва да живееш собствения си живот, нали? Поне така се надявам.

Тя не отговори. Лестър Коул се опитваше да я вразуми както добър учител успокоява разплакано дете. Може би е прав. Може би случилото се на ъгъла на Лейн Авеню е само илюзия.

— И все още настоявам, че трябва да живееш собствения си живот — продължи той.

Норма се усмихна едва забележимо. Поне това е истина. Нищо друго не ѝ остава. Не би могла да му възрази с думите: „Теб ли видях

там, на онази улица, близо до моста? И ако е така, какво правеше заедно с нея“?

— Не бързай да си правиш изводи. Това е моят съвет. Истината винаги излиза наяве, за добро или лошо, но излиза. Повярвай ми. Един ден ще разбереш дали си халюцинирала, или наистина си видяла онова, което толкова те е разстроило. А междувременно какво ще кажеш за една вечеря утре?

Сесил бързаше. Срещата на летището ѝ отне повече време, отколкото предполагаше, а трябваше да се направят още доста приготовления за гостите довечера. Баща ѝ щеше да доведе някакви банкери, които да поговорят с Питър относно проекта му за възстановяване на старата гара и да обсъдят евентуални инвестиции. Темата, която дълго време бе потънала в забвение, беше поставена на дневен ред — напоследък се появиха няколко интересни статии в сутрешните вестници, които протестираха срещу продължителното отлагане на облагородяването на „ценния терен“.

Докато шофираше към дома, мислите ѝ бяха изцяло заети с освежителните питиета, които подготви за срещата. Баща ѝ, който винаги безпогрешно бе преценявал хората, настоя запознанството да не е официално и непременно да стане в собствения дом на Питър.

— Искам да стане център на вниманието, и то сред своя, позната обстановка — заяви Еймъс. — Защото действително е най-важният на тази среща. Всеки член на общинския съвет би могъл да предложи някоя доходна „купчина от стъклени кутийки“, както ги нарича Питър, но ние държим да е истинско произведение на изкуството. Не че такива сгради не могат да носят пари. В дългосрочен план дори могат да бъдат по-печеливши от стандартните, старомодни постройки. Нуждаем се от нещо такова, което ще кара хората да идват да го гледат, а защо не и да го копират. Нещо, с което да се гордеем.

Мислейки за всичко това, докато завиваше по алеята към къщата, Сесил се чувстваше въодушевена, но я измъчваше и смътна тревога. Нещо се бе забило в съзнанието ѝ и не ѝ даваше мира, както ухапването от комар продължаваше да сърби дълго след като насекомото е отлетяло. Какво наистина видя този следобед? Най-странното нещо, за което можеше да си помисли: мистър Болсън и

Аманда вървяха по Лейн Авеню, уловени за ръце. Беше толкова странно, че можеше само да се убеждава, че се е припознала. Все пак там със сигурност беше онова сако с онзи красив неопределен цвят, както и мистър Болсън с високата си, елегантна осанка. Също така и Норма, която ѝ бе досаждала с постоянното си въртене на седалката, необичайно мълчалива. Но всичко това бяха само догадки. А те са недопустими в съда. Вероятно изобщо не ги беше видяла.

Както и да е, сега беше прекалено заета, за да мисли повече върху това. Питър се беше прибрал преди нея и изключително въодушевен, вече бе разгънал проекта върху бюрото и сега подреждаше столовете и преглеждаше малкия бар.

— Еймъс каза, че мистър Бейкър обича бърбън със сода, а Роланд пие перие.

— Мога ли да остана да слушам, след като започне срещата, или е строго поверително?

— Строго поверително е, като събрание на Тайната полиция. Но ти си доверено лице, скъпа Сел, и си добре дошла. Впрочем ще ми е приятно да се изляя пред теб.

В осем часа четиримата мъже се събраха около масата. По тяхна молба Питър пое нещата в свои ръце и започна да обяснява, да отговаря на въпроси, да илюстрира с изразителни жестове, докато Сесил седеше сама в коженото кресло до стената.

— Според моя план музеят трябва да е опорната точка, центърът, какъвто е бил терминалът за онова време. Затова се превръща в музей, в културен център на града, точно както в миналото е бил бизнес център, обграден от хотели, офиси и големи магазини. Не знам колко време е минало, откакто за последен път някой от вас е оглеждал старата постройка, но аз прекарах доста... всъщност почти три месеца да ги проучвам и трябва да ви кажа, че е пълна със съкровища. Тавана... Спомняте ли си го? Господи, знаели са как да харчат парите си преди Първата световна война. Стенописите сами по себе си са уникални. Всяка секция изобразява по едно от природните чудеса на Америка, от Ниагарския водопад до планината Сангре де Кристо и така нататък. Имат нужда само от почистване и подходяща светлина, каквато в терминала никога не е имало. Най-хубавото е, че фреските не покриват целия таван, а са разположени в голям — не прекалено голям — кръг около центъра на купола.

Питър се усмихна с лъчезарна, почти момчешка усмивка. Очевидно се забавляваше. Сесил за първи път го виждаше да се вихри така и елегантността, с която стоеше сред тези мъже, и плавният му, убедителен говор я накараха да потръпне от задоволство. Понякога се чудеше дори с разумно да се вярва, че човек може наистина да познава друг човек изцяло, но, разумно или не, тя беше уверена, че непрекъснато го преоткрива.

Изключително горд, той бе настоял да запази независимостта си. Нима опитът не я бе научил на това още при първата им среща? Ала в тази гордост нямаше арогантност. Никога не се сравняваше с другите, а се мереше единствено според собствения си идеал. Веднъж ѝ бе казал, че всяко човешко същество има право, когато отвори сутрин очи, да види нещо красиво, било то дори редица от дървета на някоя тясна уличка. Точно това беше неговата цел — да сътвори красота там, където никога не я е имало.

— В стария терминал — говореше Питър сега — виждам научна зала, музей, обществен театър и още неща. Бих добавил и стаи за лекции и беседи и каквото още може да ви хрумне — посочи към скицата и продължи: — Ето тук е кръговото движение. От него излизат улици, които го свързват с центъра и с мочурищата край реката. По тях бих изградил жилищни сгради, не по-високи от три етажа, и малки хотели, които да събират хората, дошли да разгледат музея, да поскитат из мочурищата или пък и двете.

Когато замълча и притвори очи, сякаш за миг видя в далечината величествения си проект вече осъществен. И разбира се, Сесил не се съмняваше в това, себе си като признат творец. Защо пък не? Композиторът сигурно рисуваше във въображението си аплодиращата го публика в концертната зала. Художникът се наслаждаваше на тълпата, скупчила се пред вратите на галерията.

— Би било чудесно за града — отбеляза мистър Роланд.

— Дори да не направим нищо повече, освен да разчистим района около Лейн Авеню, пак ще заслужаваме медал.

Всички се разсмяха. Когато се обърна към другите двама мъже, изражението на Еймъс сякаш говореше: „Нали ви казах!“.

— Когато, доста отдавна, моят тъст за първи път ми спомена за проекта — обади се Питър, — едно от първите неща, за които помислих, беше, че Лейн Авеню е болно място. То има нужда от

лечение, при това продължително. Никой не бива да живее в такива условия.

Всички кимнаха в знак на съгласие, а мистър Бейкър им припомни, че вторият въпрос, който трябваше да решат, е финансирането.

— Уверен съм, че с такъв блестящ план в ръцете си няма да имаме никакви проблеми.

— Ако успеем да издействаме разрешение да вдигнем хотел между музея и реката, работата ще е напълно завършена — каза Еймъс.

— Но той трябва да се вписва в общата картина — предупреди зет му.

— Никакви стъклени кутийки на последните етажи, нали? — подразни го възрастният мъж.

— Нито пък казина — през смях отвърна Питър. — Без имитации на палат на махараджа.

— Значи — обади се Роланд, щом срещата приключи — всички сме съгласни. Да се заемем за работа. Но нито дума извън стените на тази къща. Умишлено наблягам на това. Нито дума.

— Знаем, не се тревожи — успокои го Еймъс. Веднага щом посетителите си тръгнаха, той даде воля на ентузиазма си: — Ти постигна забележителен успех — каза на зет си — и аз много се гордея с теб, особено като си помисля за всичко друго, с което си се заел, и какво се наложи да преживееш през изминалата зима — додаде мрачно.

Това беше самата истина. Въпреки ваканцията под палмите и независимо от упоритите им усилия, последните няколко месеца съвсем не бяха весели за Питър и Сесил. Празната стая на горния етаж денем и нощем им напомняше за претърпяната загуба. Всеки път, когато минаваха покрай затворената врата, неизбежно си задаваха въпроса: ще можем ли някой ден да я изпълним с живот?

Едно от хубавите неща на този проект, мислеше си тя, беше, че запълваше съзнанието му, докато чертаеше всяка вечер. Колкото до нея, тя си имаше своята работа. Ала след това, поне докато съпругът ѝ напуснеше кабинета си, в къщата беше много, много тихо...

Еймъс потупа зет си по гърба.

— Ти ще бъдеш един от най-великите архитекти в Съединените щати, ако успееш да завършиш това. С тази мисъл смятам да си тръгна. Е, лека нощ.

— Не си допускарал, когато татко ти го спомена за първи път, че толкова ще се увлечеш, нали? — попита Сесил.

— Не. Честно да ти кажа, започнах да работя по проекта, защото се чувствах задължен. Не смятах, че това е моето призвание. Сега разбрах, че съм сбъркал. Приемам го като предизвикателство, Сел, и това ми е приятно.

— Знам. Тази вечер изглеждаше много щастлив. А ти го заслужаваш.

— И двамата заслужаваме да сме щастливи, мила. И ще бъдем. Отново ще станем такива, каквито бяхме преди.

Доста по-късно, след като вече си бяха легнали, тя си припомни онова, което я тревожеше по-рано през деня. Докосна го с ръка по рамото, за да му попречи да заспи, и започна да му разказва:

— Случи се нещо много странно. Или поне на мен ми се струва така. Когато спомена за Лейн Авеню, внезапно си го спомних. Почти съм убедена, че видях Аманда и мистър Болсън да се разхождат там, хванати за ръце.

— На Лейн Авеню! Сигурна ли си?

— Ами мисля, че да. Именно онова екстравагантно сако привлече погледа ми. Гледката наоколо беше толкова мизерна, че то стоеше като късче злато сред кафява кал. Пък и като че ли познах и мистър Болсън. Такъв строен мъж с тъмен делови костюм би изглеждал доста подозрително в онзи квартал, нали?

— Със сигурност.

— В такъв случай какво са правили там? При това заедно? Изглежда нелогично, не намираш ли? Колкото повече мисля за това, толкова повече ми се струва, че не съм видяла онова, което видях. Това е невъзможно. И все пак...

— Не, Сел, когато става въпрос за човешки взаимоотношения, почти нищо не ми се струва невъзможно. Но аз определено не бих споделил това с никого. Просто го забрави.

— Естествено — каза тя.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

На Лейн Авеню, от другата страна срещу мръсните прозорци, един стар дъб, посаден сигурно от някой фермер преди Гражданската война, когато улицата е била отгъпан, пращен път, бе лумнал в червена светлина под октомврийското слънце. Вътре в стаята имаше някаква елементарна хигиена, постигната с помощта на портативна прахосмукачка, но обстановката си оставаше мизерна с люпецата се зелена боя на стените, с протритото дюшеме и изпочупените крушки, напомнящи за многочислените семейства, които бяха живели под наем тук.

Нищо от това, нито дори липсата на лампи, не притесняваше Аманда. Първо, никога не оставаха в квартирата до вечерта. Това беше място за следобедни срещи, при това не повече от два-три пъти в месеца. Но беше тайно и безопасно, пък и човек би могъл да си внесе каквото пожелае, за да си осигури малко комфорт.

На пръв поглед обстановката се състоеше от евтин креват, достатъчно голям за двама, двойка стари меки кресла, а помежду им малка, разкривена маса, до която беше поставена елегантна кошница за пикник, пълна с прибори за хранене, фин порцелан и пълен набор от чаши за всякакви напитки, като се започне от вода и се стигне до скъпо шампанско.

Днешното меню, осигурено изцяло от Ел Би, се състоеше от грозде, вносни сирена, френски хляб и вино, не точно шампанско, но само на класа по-ниско от него. Той знаеше как да празнува.

— За годишнината. Или за половингодишнината. Шест месеца от онази априлска буря, скъпа. Мислила ли си някога, че ще стигнем дотук?

Загърнат в обикновен халат, Ел Би лежеше на дивана, докато тя ядеше грозде до масата. Когато го погледна, очите му бяха пълни с обич и нежност.

— Не, никога.

Как би могла да си помисли, че ще извърши такова предателство, такъв грях? Беше престъпление пред Бога и нищо по-малко и всеки ден си даваше сметка за това. Ала животът ѝ никога досега не е бил по-пълнен и по-въълнуващ.

Никога досега не е знаела какво значи да обичаш. Докато копнееше за любов и се опитваше да си я представи, дори бе започнала да се съмнява, че тази романтика не е нищо повече от художествена измислица, сътворена и живо пресъздадена от талантиливи драматурзи, артисти и музиканти, вдъхновени от трубадурите преди много време. Но такива цинични размишления я спохождаха само когато е съвсем отчаяна, а иначе не беше престанала да се надява. И тогава, съвсем неочаквано, чудото стана.

Спомените я върнаха назад към онази ужасна нощ, когато луната бе надзъртала през прозореца, към поразителната случка в празната къща и дори по-далече — към собственото ѝ нарастващо физическо влечение към мъжа, когото никога не е харесвала и от когото се беше страхувала. Кой би могъл да обясни как и защо се случи това?

Оттогава през цялото лято този мъж и тази жена стотици пъти се бяха срещали и сливали в едно. В самото начало тя смътно се надяваше, че той ще ѝ се обади и ще я повика при себе си. Той също, лутайки се между страха и надеждата, бе желал да я види и да бъде приет с готовност. Също като нея, се беше борил със себе си и бе изгубил, за което и двамата продължаваха да се радват и до този момент.

— Знаех, че ме искаш — беше ѝ казал — точно толкова, колкото аз теб. Знаехме, че сме създадени един за друг.

Колко различен изглеждаше от Лорънс Болсън, седнал на почетното място зад масата в мрачната трапезария! Погледна подаръка, донесен ѝ днес — томче с американска поезия, върху което беше поставена обвита в навлажнено фолио розова пъпка.

— Занеси цветето вкъщи — обади се той, проследил погледа ѝ. — Би могла да кажеш, че си го намерила на някоя ограда. Последната роза за сезона. Може би ще издържи до следващата ни среща тук. А в книгата има няколко стихотворения от Едуин Арлингтън Робинсън. Струва ми се, че ще ти харесат. Много са нестандартни.

Тя се усмихна, но Ел Би я забеляза. Тъмните му, пронизателни очи не пропускаха нищо.

— Усмихна ли се?

— Да. Все още не съм свикнала да те виждам толкова различен от онзи, за когото те мислех.

— Ами бях малко скован. И защо ли? Не съм психолог. Пък и не е важно. Миналото си е минало — направи кратка пауза. — Кой знае какви са причините за дадено нещо и какъв би могъл да е ефектът от него? Единственото, което мога да ти кажа, е, че се ожених твърде млад. Бяхме съвършено различни, после тя почина и аз се опитвах да направя най-доброто за децата си. Не бях срещал любовта, докато станах на двайсет, а и тогава всичко беше съвсем различно от това, скъпа — отново направи пауза и между него и Аманда увисна името Лари, изписано сякаш с големи букви. — Знаех, че не е редно, и се борих със себе си. Но веднъж, за първи път, на онази Коледа, се предадох. Вечерята, скъпата прищявка, всичко беше заради теб. Досещаше ли се? Трябваше да се откажа, но вече не беше по силите ми. Искях да те видя да сияеш, не че имаш нужда от специална обстановка и организация за това, тъй като се открояваш дори тук, в тази дупка. А след това, когато дойде в неделя сутринта, се страхувах да оставам насаме с теб, затова бях толкова груб.

— Да, наистина беше. Надменен и студен. Но точно такъв си те представях още от първата ни среща.

— А чуй сега какво видях аз, когато те срещнах за първи път. Видях огън, който много лесно можеше да лумне. Това ме караше да се чувствам много неловко... като се имат предвид обстоятелствата.

— Как би могъл да помислиш за мен подобно нещо? Та аз бях почтена млада дама в онзи ден. Дори носех чифт ръкавици. Не си ги бях сложила, но ги стисках в ръката си.

— Не мога да ти обясня. Изглежда, усещам нещата... това е. Тогава ми се случи за втори път. През онзи априлски следобед в бурята, когато влязохме в празната къща, предчувствах какво предстои. Кълна ти се, нямах такива намерения. Но въпреки всичко го предчувствах.

Подобни разговори бяха водили многократно. Сякаш, все още зашеметени от развитието на събитията, се нуждаеха да ги преживяват отново и отново, за да ги разберат. Повтаряха ги постоянно, но дали за да се насладят на чудото, или да се освободят, ако това е възможно, Аманда не знаеше.

Други хора, всъщност повечето в днешно време, споделяха своите прегрешения по радиото или в различни телевизионни предавания. Безсрамни, без да се страхуват да говорят публично, те разказваха историите си, като например връзката на млад мъж с неговата тъща. Във вестник бе излязла публикация за отношенията на младоженка с бащата на съпруга ѝ. След като всичко излязло наяве, жената се самоубила. Аманда потръпна.

Загърнатата в копринения си халат, тя за пореден път изпита онова познато стягане в гърдите. Тъжно беше, че една жена би могла да е благословена с такава любов и въпреки всичко да изпитва толкова дълбока тъга. Как би понесла края на тази връзка? Този мъж, това чувство бяха станали смисълът на живота ѝ.

— За какво се замисли, мила?

— За това, че нашата история е отворена. Ние нито я пишем, нито я четем, просто я изживяваме. Затова се моля, горещо се моля, краят ѝ да е щастлив.

— И ще бъде. Зная, че не е редно. Това е прелюбодеяние, дори нещо повече. Но искам да ме чуеш и да запомниш, че никого не сме наранили, така ще бъде и в бъдеще. Щом никой не страда, грехът е простим. Ако не беше така, половината човечество щеше да е прокълнато. О, ела тук, скъпа. Хвърли този халат и легни до мен.

— Не ми се иска да си тръгвам — прошепна тя.

— Дори от място като това?

— Дори от място като това.

Някъде, недалече оттук, в нечие огнище гореше огън, чиято остра миризма проникваше през прозореца. Слънчевата светлина, пробила си път през клоните на стария дъб, рисуваше странни отблясъци върху тавана. В пълен покой и върховно задоволство, размишляваше Аманда, една жена почиваше до любимия си мъж, но само невинно момиче би могло да си помисли, че това ще продължи вечно. И в един неприятен момент споменът за медения ѝ месец помрачи сегашното ѝ щастие.

Гласът на Ел Би раздра тишината:

— Заслужаваш нещо по-добро. Това място е самата смърт, а ти си животът, скъпа.

— Да, но само когато съм с теб.

Каквито и удоволствия да бе изживявала, а те съвсем не бяха малко, което осъзнаваше не само защото околните говореха за това, но и защото си ги беше осигурявала, през последните няколко години имаше усещането, че те ѝ се изплъзват. Беше ставало толкова постепенно, че не си даваше сметка за него, докато Ел Би не ѝ отвори очите за огромната загуба.

За желанията ѝ не съществуваше граница. Носеше ги в себе си и те я повличаха в своя ритъм, също както отливът отминаваше, за да се завърне като прилив.

— Време е — каза той. — Трябва да тръгваме.

— О, не! Цяла седмица. Ще ми се стори година.

— Притеснявам се — каза мъжът замислено. — Срещаш се с толкова много хора. Да, аз ревнувам, Аманда. Жена като теб, толкова сияеща, с тези очи, с тази коса... кой не би те ревнувал?

— Не говори така. Няма причина, а и аз никога няма да ти дам повод да се съмняваш в мен — възрази тя, гледайки го право в очите.

— Вярвам ти. Миличка, наистина е време да вървим. Не бива да рискуваме. Побързай — щом тя се изправи и се протегна за дрехите си, той улови ръката ѝ и я целуна. Когато вдигна лице, забеляза сълзи в очите му. — Много е хубаво това сако. Какъв странен цвят! — отбеляза, докато излизаха. — Но не трябва ли да ти купим ново?

— Не. То ми носи късмет и ми харесва. Освен това изгубих интерес към новите дрехи. Сега си имам друга любов. Дори Лари забеляза, че вече не съм толкова екстравагантна. Напоследък не съм купувала почти нищо.

Ел Би се намръщи.

— Моля те, не споменавай името му.

— Съжалявам, беше неволно.

Трябваше да бъде много внимателна, да не забравя — а тя естествено никога не забравяше, че неговите взаимоотношения с Лари са съвсем различни от нейните.

Колата вече завиваше по Лейн Авеню, когато той заговори отново:

— Нима не знам, точно аз, от всички хора на света, че това, което правим, е нередно? Давам си сметка с цялата си душа. Но кажи ми, трябва ли да спрем?

— Достатъчно сме обсъждали този въпрос — извика Аманда уплашено.

— Да. И знаем, че не бихме могли. Нито ти, нито аз. Не можем. О, понякога се чувствам толкова безпомощен. Иска ми се да застана напълно свободен и да се появя пред целия свят с теб. Да постъпя като истински мъж. Да ти подарявам скъпи подаръци, а не някоя книга...

— Обичам книгите — прекъсна го тя.

— ... да се срещаме открито, а не да се крием в някаква си дупка, където никой не би могъл да ни открие.

— Но точно това прави усещането толкова приятно, не намираш ли? Така връзката ни изглежда безопасна и вечна. Нали точно това търсят хората, особено жените. Те искат постоянство...

— Повечето мъже също. Поне при мен е така.

С едната си ръка въртеше волана, а с другата бе уловил ръцете на Аманда, докато бавно се движеха към дома ѝ. Както винаги, той я остави на няколко пресечки от къщата и бързо се отдалечи.

— Кога? — попита го, преди да потегли.

— Не тази събота. Имаме много работа. Обади се на телефона в колата ми в четвъртък или петък. Тогава ще се уговорим.

Нямаше какво да се обясняват. Ясно беше, че ако Лари отиде на тенис, тя щеше да каже, че излиза да бяга.

— Ако можеш само да те отведе у дома с мен — започна Ел Би, но веднага замълча.

Тя знаеше какво щеше да ѝ каже. Щяхме да отидем да се разходим, преди да се е стъмнило, след това щяхме да вечеряме или да отнесем чиниите си във всекидневната, а после... Ала нямаше никаква полза, защото това означаваше само да стигнат с колата до някое отдалечено място и... Затова Аманда изскочи и бързо се затича към дома, за да се прибере преди Лари.

— Още една книга? — прозя се Лари, изтегнат на дивана, след което се протегна за дистанционното. — Няма нищо интересно за гледане. Дай да я видя.

— Поезия — отвърна тя и му я подаде. — Американска. Купих я втора ръка, но е съвсем нова.

След като прелисти няколко страници, той ѝ я върна обратно.

— Чудесно. Ти обичаш такива неща, нали? Винаги съм смятал, че поезията е чисто женско удоволствие.

— Това звучи доста странно, като се има предвид, че най-известните поети в света, при това много преди Шекспир, са мъже.

Нямаше намерение да отговори толкова рязко, но много често подобни забележки я вбесяваха и думите сами се изплъзваха от устата ѝ. Затова сега реши да компенсира избухването с усмивка и любезен въпрос.

— Как мина денят ти?

— Добре. Двамата с Фил сме чудесен екип, само дето постоянно ни прекъсваха. Чувствах се като лекар, когото непрекъснато търсят, дори когато играе тенис. Адвокатът на един купувач искал да пита кога ще сключим сделката. Като че ли не можеше да почака до понеделник.

Лари отново се прозя. Никога не си правеше труда да прикрие устата си с ръка, така че цялата влажна розова вътрешност, почти до сливиците му, бе изложена на показ. Норма никога не би го допуснала. Колко различни бяха двамата! Тя, подвижната енциклопедия, и нейният брат. Ел Би също не би го направил. Как е възможно бащата и синът да не си приличат по нищо? Разбира се, че е възможно. Лари имаше и майка, нали? *Ожених се твърде млад*. Сигурно са били много нещастни заедно. Трябваше да са били.

„Вярно, помисли си тя, той работи прекалено много. Хората говореха, че движи повечето от нещата във фирмата. Казваха, че е умен, изобретателен и винаги отворен за нови идеи. С усет за бизнеса.“

— Понякога — обади се Лари, прекъсвайки размислите ѝ — ми се струва, че изобщо не ме обичаш.

Стомахът ѝ се сви болезнено. Стаята сякаш внезапно се стесни, опитвайки се да я задуши. Все пак успя да му отговори.

— Това е смешно. Какво съм направила, за да те накарам да мислиш така?

— Не мога да кажа точно. По-скоро става въпрос за онова, което не правиш.

— Никога не съм обичала да изразявам чувствата си с милувки, ако това имаш предвид. Познаваш ме. Просто показвам отношението си по различен начин.

— Да, отнасяш се много добре с мен, винаги си мила. Само дето... О, както и да е, остави. Просто забрави. Страшно съм уморен и

говоря глупости... Тази вечер изглеждаш ослепително, Аманда. Поруменяла, сякаш си прекарала на открито целия ден.

— Разхождах се дълго.

— Много добре. Впрочем напоследък не се виждаме с татко често. Искам да кажа, че не се срещам с него, освен в офиса, пък и тогава е повечето време навън. Не че имам нещо против. Но няма ли да е чудесно, ако вечеряме понякога заедно? Пък и с Норма и приятеля й? Изглежда, нещата между нея и онзи Коул стават все по-сериозни. Как ти се струва?

— За Лестър ли става дума? Не ми е казвала нищо определено, но забелязах, че доста често го споменава.

— Чудесно! Тя заслужава добър мъж, а и по-добър живот. Е, какво ще кажеш за вечерята?

„Не, невъзможно! Би било непоносимо!“ — бе казал Ел Би, когато веднъж му предаде подобно предложение от сина му.

— Ами може би скоро, но не веднага — отклони Аманда. — Не мисля, че отношенията между Норма и Лестър са толкова сериозни.

Стомахът й продължаваше да се свива и тя се изправи.

— Не можеш да седиш спокойно. Къде тръгна сега?

— Навън. Забравих да заредя хранилките за птиците.

— Добре, свършвай и веднага се качвай. Тази вечер искам да си легнем по-рано.

В малките дворове и къщите надолу по улицата лампите постепенно угасваха, но от небето струеше светлина. Застана на едно място и се загледа нагоре. „Вселена“ беше погрешно понятие. Защото не е единствена, имаше много като нея. Неизвестен брой, тъй като с всеки нов, по-мощен телескоп се откриваха нови и нови галактики. Подалечни, винаги по-далечни. Ние не знаем нищо. Не познаваме самите себе си, още по-малко пък Космоса. Често дори не можем да обясним онова, което правим.

Може би някоя друга жена щеше да е много по-подходяща за бедния Лари. Ала той пожела мен. Сигурно сега е отчаян и потиснат и всичко е по моя вина. Разбирам какво иска, но докосването му е нетърпимо за мен. Ала как да го изоставя, след като винаги е бил толкова добър и внимателен? Не, невъзможно. Освен... Освен ако Ел Би и аз... Но той никога не би го направил. Защото е баща на Лари.

Тъй като нямаше кърпичка, вдигна едно листо и изтри с него потеклите по страните ѝ сълзи. В кухнята видя забравената роза. Все още влажна, вече беше започнала да вехне. Сложи я в една чаша със студена вода, отнесе я в спалнята и я постави на нощното шкафче до леглото. Когато отвореше очи на следващата сутрин, щеше да я види и с радост... О, с каква радост щеше да си спомни кой ѝ я е подарил.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Норма също отбелязваше годишнина. Измина половин година, откакто, поразена от нещо, което беше видяла или си мислеше, че е видяла на Лейн Авеню, потърси убежище в празния музикален салон на училището и бе открита от Лестър Коул.

— Онзи ден ти разчупи леда — каза му тя сега.

Наистина беше така. Срещата на следващата вечер бе положила началото на множество събития и — най-важното — на нов, многоцветен период от живота ѝ. Последваха множество вечери на свещи, концерти, лекции, които само укрепваха приятелството им. И двамата бяха затворени и резервирани хора и вероятно това е причината да се чувстват толкова добре заедно. Просто гледаха на живота по един и същи начин.

Понякога се питаше дали не е влюбена в него и не можеше да отговори на собствения си въпрос. Не знаеше какво означава да си влюбен. Много от познатите ѝ постоянно започваха и приключваха различни връзки през цялото време. Бяха съкрушени, когато всичко свършеше, а не след дълго отново бяха „също толкова хлътнали“ по някой друг. Е, какво трябваше да си мисли за подобни неща? Естествено винаги имаше изключения като случая със Сесил и Питър.

Но засега се забавляваше. Поне тази вечер в любимия им провинциален ресторант, недалеч от Къгни Фолс, беше особено приятна. Под каменната полица на камината бумтеше весел огън, но не за да топли в пролетната нощ, а за да създава настроение. Миниатюрните парникови рози внасяха допълнително разнообразие, вместо дежурните нарциси и лалета.

— Разтопил съм леда, а? — попита Лестър.

— Да. Онзи ден имах проблем, както вече знаеш. Не мисля, че имаше друг, на когото бих могла да го призная.

— Само дете не ми каза какъв е.

Това беше облак, един от онези, които надвисват в лазурното небе и хвърлят тъмна окраска върху случилото се през деня. Но когато

събитието се окаже нереално, облакът изчезва зад хоризонта и слънцето отново се връща.

Само по себе си впечатлението не е достатъчно, беше й казал той в онзи ужасен следобед. Всеки ден различни хора се кълнат, че са видели нещо, а после се оказва, че са сбъркали. Беше запомнила това. Той бе говорил разумно. Както винаги впрочем. У него имаше някаква спокойна, стабилна мъдрост. Никога нямаше да сбъркаш, ако го послушаш. Затова трябваше да прогони от съзнанието си веднъж завинаги черния облак, който продължаваше да я тормози.

— Не мога да говоря за това — поклати глава Норма.

— Добре, няма да те разпитвам. Но щом съм разчупил леда, надявам се да нямаш нищо против да продължа малко по-навътре.

— Нямам. Давай.

— Този може би е доста по-тънък, затова ще си поръчам още едно кафе за кураж.

— О, за бога, за какво става въпрос?

— За краката ти — каза равно Лестър.

Не би могла да опише реакцията си. Усети, че веждите й се повдигат, челото й се сбръква, страните й пламват и обзелият я срам изсмуква всичките й сили. Сякаш е излязла гола на улицата. Искаше й се да скочи, да избяга и да се скрие от погледа му. Беше бясна. Не можеше да мисли за нищо.

— Нямах намерение да те обидя, но е крайно време да поговорим за това — продължи той. — Наистина ли допускаш, че през всичките тези месеци не съм забелязал как постоянно придърпваш полата си, за да ги скриеш? Или пък, че не съм доловил скритите погледи, които им хвърляш.

Все още не можеше да проговори. Никой никога не беше споменавал краката й — освен Аманда и Сесил в усамотението на малкия апартамент в общежитието, — откакто бе навлязла в пубертета и я бяха мъкнали по различни лекари, които така и не й помогнаха.

— Какво се умълча? — попита Лестър, сякаш се беше ядосал. — Имаш грозни крака! Погледни се, виж това чувствено лице, тези красиви очи. Ами ако имаше нос като на Пинокио? Или пък моите уши? — несъзнателно, тя погледна към него, а той продължи: — За известно време в училище ми викаха „таксито“. Някой подхвърли, че

изглеждам като таксиметрова кола, която се движи по улиците с отворени врати.

Това беше вярно. Ако се загледаше по-внимателно, трябваше да се съгласи. Ушите му стърчаха от главата почти под прав ъгъл и бяха доста несъразмерни.

— Какво? Да не искаш да ми кажеш, че не си забелязала?

Ами и да, и не. Иначе беше привлекателен мъж, затова никоой не обръщаше внимание на този малък недостатък.

— И да, и не — изрече на глас тя.

— Но те не ми попречиха да вървя напред, да си пробивам път в живота, както на теб не са попречили краката ти.

Какво ли знаеше той за мъките в училище и танцовите забави в колежа. Дори и сега, когато ѝ се налагаше да се качи на подиума или, още по-лошо, да се изправи за снимка, за нея това беше изпитание.

— Добре, поправам се — с недоволство каза Лестър. — Жените страдат повече заради подобни глупости. Да, така е, но не би трябвало. За тях е цяла трагедия, ако имат недостатък, който не може да се прикрие с малко грим — размахвайки показалец към Норма, продължи: — Не ставай като Елизабет Дженкинс! Помниш ли как тичаше при майка си всеки ден след училище? Беше обсебена от нея, точно както ти от краката си. От няколко месеца ми се иска да ти го кажа, но досега нямах кураж. Нали не си ми ядосана? — завърши притеснено.

Тя беше, разбира се, но трябваше ли? Той беше груб и нетактичен, но в очите му виждаше, че го водят единствено добри намерения, без грам желание да я нарани.

— Ти си забележителна жена, Норма. Забележителна.

Попивайки сълзите си, тя подсмръкна:

— Животът щеше да е много по-лесен, ако мистър Грифин позволяваше жените да ходят с панталони.

— Виж, той е прекрасен човек, макар и с малко поостарели възгледи. Но не става въпрос да се криеш под дрехите си, Норма. Носи поли без притеснение. Дори къси! Майната им на хората. Нека да гледат. Знаеш ли какво? Деветдесет и девет от всеки сто души си имат прекалено много свои грижи, за да се заглеждат в краката ти. Хайде, да слагаме край на това. След като се разбрахме, можем да си вървим. Ще

седнем на верандата ти и ще се наслаждаваме на луната. В случай че не си ми сърдита естествено.

— Не съм — меко каза тя, извади пудриерата и напудри носа си.

Наистина я шокира, но го направи с добри намерения и след няколко минути вече се бе успокоила. Заедно с напрежението изчезна и несигурността, която я обземаше винаги в негово присъствие. Краката ѝ, поне по отношение на Лестър, вече нямаше да са проблем.

Докато се настаняваха в старата люлка, тя си даде сметка, че никога досега не го е чувала да обсъжда нещо с такава жар. Дори когато на събранията в училище отстояваше мнението си с характерната си твърдост, ефектът не е бил толкова поразителен.

— Много удобна стара къща — отбеляза той. — Откога живееш тук?

— Откакто съм се родила. Но имам намерение скоро да се изнеса — не знаеше защо му го казва и въпреки всичко продължи: — Чувствам, че е крайно време да заживея самостоятелно. Вярно, че татко ще остане съвсем сам, когато се преместя, но нищо не мога да направя. Има доста прилични апартаменти недалеч от училището и точно към някой от тях съм се насочила. Досега само го обмислях, но вече е време за действие — той не отговори, което беше странно, и за да запълни паузата, тя додаде: — Освен това не е далеч от къщи. Не искам да изоставям баща си. Но вече печеля повече от достатъчно, за да се грижа сама за себе си, и внезапно започнах да се чувствам като разглезена тийнейджърка, живееща на негова издръжка.

— Не си разглезена, Норма, но действително можеш да минеш за тийнейджърка. Вероятно не си се променила изобщо, откакто си завършила колежа.

Настъпи още една пауза, през която той се изкашля пресилено.

— Идеята ти е добра, но на твоето място не бих избързвал. В смисъл, не бих подписал нищо, преди да съм напълно сигурен. Това е сериозна промяна и трябва да си напълно готова за нея — озадачена, тя изчака, а след още едно изкашляне, той продължи: — Да, човек трябва винаги да е сто процента сигурен. Под секрет ще ти кажа, че доктор Грифин ще се пенсионира в края на учебната година. По-точно през май — обясни, сякаш тя не знаеше. — Каза ми, че е почти сигурно, че аз... Всъщност той се изрази така: „Със сигурност ти ще заемеш мястото ми“.

— А, че това е чудесно! — извика Норма. — Страхотно е, Лестър.

— Затова си помислих, че може би ти и аз... помислих си, че ти би... Добре де, че трябва да поговорим за това.

— Какво, да не би да искаш да ме повишиш? — опита се да помогне тя.

— Не знам дали бих могъл да нарека това повишение. Всъщност при определени обстоятелства изобщо не би било разумно да оставаш в училището. Това би могло да доведе до усложнения. Аз — директор, а ти — ако приемеш предложението ми, за което горещо се надявам — моята съпруга, моя подчинена.

През лятото дворът на семейство Болсън претърпя големи промени. Огромна палатка в зелено и бяло с климатици, дансинг, първокласен оркестър, маси с покривки в розово и украсени с тъмночервени рози — налице бяха всички признаци за предстоящо празненство, устроено не по желание на булката, а на баща ѝ. Всичко отвън и вътре в палатката, дори скоро засаденият цветен бордюр, водещ към решетъчната беседка, където щеше да се извърши сватбената церемония, беше направено с вкус, без претрупаност. Много изискано, но и с някаква елегантна простота.

И ако това не е противоречие, помисли си Норма, наблюдавайки приготвянията от прозореца на стаята си.

Ако зависеше от нея, би предпочела скромно семейно събиране, последвано от изискана вечеря, и може би, за да се спази традицията, както очевидно искаха баща ѝ и брат ѝ, да посипят булката и младоженеца с ориз, преди да поемат към летището за полета към Гърция.

Лестър я бе насърчавал да приеме плановете им.

— Те са щастливи. Нима това не те радва? Баща ти е влиятелен човек и за него това е възможност да покаже какво би могъл да направи за дъщеря си — каза ѝ той с обичайната си мъдрост. — Същото впрочем важи и за моя.

Улови ръката ѝ и я повдигна към светлината, така че петкаратовият диамант на пръста ѝ засия с цялата си прелест.

И двамата се разсмяха, защото мислеха за едно и също: за нейната изненада и за неговото глуповато обяснение, когато ѝ го подари.

— О, за бога! — бе възкликнала тя. — Не можеш да си го позволиш с твоята заплата!

— Не със заплата, а с парите, които съм пестил през целия си живот. Подаръци за рождени дни и за дипломирането ми и скромното наследство от дядо, от което не съм похарчил нито цент. Всичко това сега блести на пръста ти.

Норма беше шокирана. По някаква причина се сети за Аманда, чийто годежен пръстен беше два пъти по-малък от този и която със сигурност би оценила изяществото на бижутото по-добре от нея.

— Надявам се — каза тя — не искаш да кажеш, че си изхарчил всичките си пари?

— Всъщност точно това направих. Нямах намерение, но татко настоя — отпрати ѝ насмешлива, весела усмивка. — Каза ми: „Живейте докато можете. Двамата с Норма ще се радвате да го виждате всеки ден. Работата ти е хубава, така че няма да изпаднете в затруднение, затова защо ще държиш такава сума в банката, където не можеш да ѝ се наслаждаваш?“. Аз съм много благоразумен човек, но този път той се оказа прав.

И подкрепи думите си със страстна целувка.

От началото на връзката ни всичко се разви мълниеносно, размишляваше Норма. След почти четири години прикрито взаимно опознаване, после година на неустановени отношения, няколко спокойни вечери без никакъв намек за това той ѝ направи предложение, сякаш това е в реда на нещата и се е подразбирало от самото начало.

Не беше ли странно, че Алфред Коул, който преди пет години на сватбата на Сесил беше допуснал онази ужасна грешка, сега щеше да ѝ е свекър? Тя много го харесваше не само защото той ѝ отвърщаше със същото, но и защото очевидно страшно се гордееше със сина си. При това с основание!

И така, пръстенът беше на ръката ѝ, а на закачалката висеше сватбената рокля от бяла тафта, украсена с панделки. Изборът беше на Сесил и Аманда. Самата тя би предпочела ежедневен тоалет, може би с

къса пола, след като с помощта на Лестър бе преодоляла онова, което той наричаше „невроза“, и в никакъв случай не би сложила воал.

За какво наистина е всичко това? Двама души се чувстват толкова добре един с друг и естествено отношенията им трябва да продължат. Веднъж взели решение, просто го обявяват пред целия свят. Това е всичко. За повечето хора религията е романтичният елемент, въпреки че напоследък по-често я пренебрегват и просто заживяват заедно. Не, подобно съжителство не беше за нея. Но цялата тази безумно скъпа и претенциозна суетня? Фотографи, съобщения в пресата, подаръци, шафери и шаферки, от които тя категорично се бе отказала, какво общо имаха със същността на ритуала?

Ала Норма и Лестър бяха в центъра на подготовката и колкото и да е странно, той нямаше нищо против, въпреки че обикновено именно мъжете повече роптаеха.

Но той трябваше само да облече костюма си и да не забрави да вземе билетите за сватбеното пътешествие, докато от нея се очакваше да изтърпи фризьорката, да приеме поръчката за цветята от магазина и да се моли, независимо от палатката, този ден да не вали.

Стенният часовник показваше единайсет и петнайсет. Оставаха малко повече от пет часа преди „половин час след четири“. Защо в поканите не бяха напечатали „четири и половина“, както се изразяваха хората? Защо? Е, просто беше изписано така.

Пък и защо се усмихвам на себе си? Защото съм много щастлива. Ето затова. Много, много щастлива.

— Колко хубава е станала Норма — отбеляза мисис Нюман, обръщайки се към дъщеря си, после продължи, понижавайки глас: — Трябва да признаеш, че никога не е била красавица. Сякаш напълно се е преобразила.

Церемонията приключи с финалните акорди на сватбения марш на Менделсон и огромната тълпа бе тръгнала към двора с чаши шампанско и ордъоври в ръце. Норма и Лестър приемаха поздравления и целувки. Една двойка, която си подхождаше толкова много, че всеки би могъл да се закълне: от всички хора на света тези двамата ще се разбират най-добре.

Един познат вече бе пошушнал на Сесил, че „в сексуално отношение вероятно нямат никакви проблеми, щом булката изглежда толкова сияеща. Той прави чудеса с жените, особено с онези, които винаги са изглеждали независими и самоуверени, ако разбираш какво имам предвид“. Подобни думи Хариет Нюман със сигурност никога не би изрекла!

— Много мило, че покани баща ти и мен — каза тя.

— О, наистина държеше да присъствате. Вие сте приятели отдавна. Има само хубави спомени от вас, особено след смъртта на майка ѝ. Често споменава как си ѝ помогнала да избере роклята за абитуриентската си вечер. Нищо не е забравила.

— Отива в много хубаво семейство, уверявам те. Алфред Коул е човек с безупречна репутация.

Сесил се засмя. Чу тези думи поне десетина пъти този ден.

— Влизаме вътре. Вече успях да надникна. Сложили са дълги маси за по дванайсет души всяка и очакват повече гости, отколкото на моята сватба.

— Сякаш беше вчера — отбеляза Хариет. — А друг път ми се струва, че е било много отдавна. Като си помислиш, че са минали само пет години и един месец!

Когато въздъхна, младата жена разбра, че отново се е върнала към случилото се през изминалото време, към множеството имена, които бяха обсъждали, и към двойното креватче, което все още седеше в мазето, обвито в найлон.

Не беше ден за такива разговори, ако изобщо съществуваше подходящ момент да се говори за скръбта.

— Хайде — каза тя. — Вече всички са се настанили.

На челно място, един до друг, седяха младоженците като двойка, преживяла заедно много години, макар да се бяха обвързали само преди час и половина. А ние с Питър, помисли си Сесил, бяхме най-обърканите млади хора на света. Аз бях като в мъгла, а неговото лице беше толкова червено, сякаш е пробягал няколко километра.

Естествено във всички сватби имаше нещо общо, особено около масите, където човек се оказва привлечен в разговор с напълно непознати и неспособен да размени няколко думи с приятелите си. Такива за нея бяха новите, много млади преподаватели в колежа заедно

с доста възрастния, наскоро пенсиониран се доктор Грифин. За щастие темите, които обсъждаха, бяха доста интересни.

Но от друга страна, и също в нейна полза беше, че винаги е намирала разговорите и живота на другите за много увлекателни. Ако имаше нужния талант, сигурно щеше да напише роман. Защото сред ежедневните ѝ срещи с бедните пациенти на общинската болница и измежду изисканите дами, с които общуваше извън работата си, имаше огромно разнообразие от характери, достатъчно да се получи многотомно издание.

Освен това беше изключително добър слушател, винаги изпълнен с търпение и способен да изпадне в подходящо настроение, за да си представи сцената. Но случващото се тук този следобед беше на живо. Хората спираха да ядат и да пият, за да отидат да потанцуват. Отскачаха до другите маси и приветстваха приятелски онези, които бяха дошли до тяхната. Но преди всичко разговаряха. От време на време долавяше гласа на мъжа си сред множеството други гласове. Двамата с Лестър оживено обсъждаха нещо и очевидно бяха на едно и също мнение, което беше добър знак, защото често се случваше съпрузите на близки приятелки да не се разбират. Питър и Лари например не си пасваха така, както би ѝ се искало. Не че не се харесваха, просто бяха прекалено различни.

Сесил се обърна към мястото, където бяха настанени Аманда и Лари. Той слушаше с интерес разговора между Алфред Коул и седналия насреща му Еймъс за спомените им от Втората световна война. Младата жена беше необичайно мълчалива. Но това, което беше правила някога, бе да седи и да очаква всички погледи да се обръщат към нея, което и ставаше в крайна сметка. Дори възрастният бивш директор не бе устоял на короната от светла коса, обрамчваща чувственото лице.

— Вярно е — говореше Алфред, — никой, който не го е преживял, не би могъл да разбере. Лично аз бях танкист и колкото и добре да е направен някой филм или да е написана една книга, не биха могли да пресъздадат действителността.

— Бил си на предната линия сред мръсотия и кръв — отбеляза Еймъс, — а аз бях в авиацията, но и там видяхме достатъчно и от двете. По време на единадесетата ми мисия над Германия — господи, никога няма да я забравя, бях редом с млад авиоинженер. Прекрасен

човек от Роуд Айлънд, но един снаряд буквално отнесе главата му. Получих няколко драскотини, някои от които още ми създават проблеми, и понякога в кошмарите си още виждам тази смърт.

Другият кимна.

— Знам. На четвъртия ден в Нормандия вече бяхме навлезли няколко километра навътре в страната. Озовахме се в напълно изоставено село, из което тичаха само котки и кучета, и се установихме в някакъв обор. Някой подхвърли, че вероятно в магазина на същата улица би могло да се намери малко храна — яйца, сирене или нещо друго. Реших да отида да проверя и се върнах с цяла торба с продукти. Още помня зрелите праскови. Когато приближих постройката, видях, че върху нея е паднала бомба. Всичко беше унищожено, в това число и момчетата.

— Оказва се, че сме извадили късмет — замислено каза Еймъс. — Преживяхме кошмара, върнахме се у дома и успяхме да се изправим на краката си. Имаме прекрасен живот, здрави сме и се радваме на красотата, която ни заобикаля.

Сега ще се разчувства, помисли си с обич Сесил, защото така става винаги когато баща ѝ заговори за войната. А той се протегна през масата и стисна силно ръката на Алфред.

— Трябва да се срещаме по-често. Знам, че го казваме всеки път, когато се видим, но някак си времето минава, и двамата сме много заети, и така и не го правим. Все още ли играеш тенис?

— Не толкова често, колкото ми се иска, но продължавам.

— Тогава ела у нас да направим един мач. Поддържам корта в идеално състояние и е жалко, че толкова рядко го използваме. Живея само на половин час път от моста на Лейн Авеню.

Сесил почти никога не бе чувала да се споменава нито мостът, нито името на улицата, затова сега изпита неприятно чувство, подобно на онова, когато минаваше покрай мястото на път към къщата на родителите си. Дразнещо беше, че природата може да ти изиграе такъв номер, оставяйки в паметта против волята ти нещо грозно и глупаво, което би ти се искало да забравиш.

Лари, който бе слушал разговора с голям интерес, отбеляза, че Алфред Коул е адвокатът, когото всеки би искал да има до себе си, когато се окаже в затруднение.

— Откакто съм започнал да работя, постоянно чувам това, особено от баща си. Той ви е голям почитател, мистър Коул.

— Ей, Лари, сега, когато сестра ти се омъжи за сина ми, ще престанеш да се обръщаш към мен с „мистър“, нали?

— За мен ще е удоволствие, Алфред — любезно отвърна младият мъж.

— Между другото как е баща ти? Защо не е до булката и младоженеца?

— Разговаря с някакви роднини — през няколко маси седеше Лорънс Болсън, извисявайки се над множество посивели и плешиви глави. — Шестима от тях пристигнаха от Ванкувър — обясни Лари. — Братовчеди са на мама от Канада и не сме ги виждали от няколко години. Но сега решили да дойдат на сватбата на дъщерята на Ела. Така се казваше мама.

Обръщайки се да ги посочи, той улови погледа на баща си. Щом му помахаша, Лорънс се изправи и се приближи до Норма. В същия момент оркестърът, умълчал се за известно време, засвири отново и той притегли булката, прегърна я през раменете, целуна я и я завъртя към дансинга.

— Ще ти отнема съпругата, Лестър. Ти си намери друго момиче за този танц.

Танците започнаха. Те щяха да продължат малко и както винаги щяха да запълнят празнината между церемонията и кулминацията на празненството — разрязването на сватбената торта. В деня, в който бяха купили роклята, Норма сподели с приятелките си, че ще има романтична музика и никой няма да е принуден да се върти и да скача сам. Точно в момента, в който Сесил споделяше това със съпруга си, покрай тях минаха, танцувайки, мистър Болсън и Аманда. „Каква впечатляваща двойка!“ — мислено отбеляза тя.

— Не трябваше да ме каниш — изсъска Аманда. — Какво си въобразяваш?

— За бога, някой може да те чуе.

— Не говорех високо, макар че ми се иска да изкрещя. Пусни ме. Трябва да седна.

— Какво, да седиш сама на онази маса? Или още по-добре, дали да не седна при теб? Ти какво си въобразяваш? А сега няма ли да се

усмихнеш? Просто водим незначителен разговор, танцуваме и се забавляваме. Усмивка!

— Добре де, съжалявам. Ей сега ще се стегна. Но е прекалено болезнено.

— Да. Опитай се да мислиш за нещо друго.

— Не мога.

Напротив, можеше. Но всяка незначителна мисъл само още повече увеличаваше болката в сърцето ѝ, буцата, заседнала в гърлото, и горещите сълзи, напирани изпод ресниците ѝ. Там беше споменът за сватбата на Сесил, а и самата тя, танцуваща със съпруга си. Очевидно и те говореха за същото, защото приятелката ѝ бе вдигнала лицето си към неговото, а той я целуваше по шията. Оттогава бяха изминали пет години, но Питър продължаваше да го прави, а на нея все още ѝ харесваше.

— Мисли си за Норма и как чудесно се подредиха нещата за нея. Нали е най-добрата ти приятелка.

Да, наистина чудесно, защото дори слепец би забелязал, че си е намерила мъж, който напълно ѝ подхожда и от какъвто имаше нужда.

— Тя попадна на съпруг, който напълно я удовлетворява. Да не говорим колко се издигна в обществото, като се омъжи за сина на един от най-проспериращите адвокати, занимаващи се с недвижима собственост.

— Тази горчивина не ти подхожда, Аманда. И продължавай да се усмихваш. Хората забелязват всичко.

— Нима нямам право да бъда огорчена? Ето ме тук, в прегръдките ти, където бих искала да остана завинаги, а нямам право.

Тази нощ Норма и Лестър щяха да прекарат в огромното легло в хотела. А утре щяха да бъдат в Гърция, да се разхождат под слънчевите лъчи, да изкачват хълмове или да лежат на плажа и да разговарят, най-вероятно за къщата, която искат да си купят. Докато тя, Аманда, нямаше нищо друго, освен жалките спомени от превърналия се в пълен провал меден месец и една празна, злокобна неизвестност пред себе си.

— Тази музика никога ли няма да свърши? Искам да седна, Ел Би. Изобщо не трябваше да...

— Добре де, поканих те, защото Лари ме накара. Каза, че изглеждало странно, че съм танцувал с всички останали жени, освен с

теб.

Нямаше как да му възрази.

— Бих искал да можем да отидем някъде заедно и да останем там завинаги — прошепна той. — И съвестта ми да е чиста.

— Недей, ще се разплача. Уверявам те, няма да мога да се въздържа.

— Отдръпни се малко. Не се притискай така към мен. И казах ти, усмихай се. На сватба сме все пак.

— Като че ли не знам къде сме.

Когато вдигна лице към него, за да му демонстрира задължителната усмивка, забеляза в очите му нежно съчувствие.

— Какво мислиш за нас? — попита той. — Трябва ли да престанем?

— Дали трябва? Естествено.

— Но ще можем ли? Ти можеш ли?

Аманда поклати отрицателно глава със съжаление.

— Може да е неправилно и порочно, но нещата стоят точно така. Продължавам да си повтарям, че никой не е наранен. Ти трябва да правиш същото. Обичаме се и не можем да променим нищо.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Сесил се прибра у дома малко преди обяд. Когато отвори вратата на кабинета на Питър, той вдигна глава от чертежите си.

— Нищо — съобщи тя.

— Какво каза лекарят?

— Нищо. Какво би могъл да каже? А, да, да бъдем търпеливи.

Бяха изминали почти три години от спонтанния аборт. Стоеше пред него отпуснато, сякаш ѝ костваше върховно усилие да вдигне крак и да направи дори крачка, както и да раздвижи устни, за да произнесе поне една дума.

— Е, прав е — каза Питър. — Може би именно търпението ще реши проблема, както съм чувал да става. Или трябва да се откажем и да си осиновим дете.

— Искам свое собствено — отсеке рязко Сесил.

Той сведе глава и надраска няколко линии върху скицата.

— Питър?

— Да, мила.

— И ти ли си разстроен колкото мен?

Младият мъж въздъхна.

— Тъй като не съм жена, предполагам, че чувствата ми са различни от твоите. Да, разочарован съм, но не смятам да посветя остатъка от живота си на това нещастие. Ние сме заедно. И ако някога се решиш на осиновяване... за което се надявам... ще го направим.

Нежният му тон и съжалението в очите му я потискаха. Какво му причиняваше, като прехвърляше болката си върху него?

— Всеки път съм такава. Извинявай — побърза да каже тя. — Надявам се, че не го правя прекалено често. Или пък да? Случва ми се само когато ходя на лекар и се връщам отново празна.

— Не е нужно да се оправдаваш. Не, никога не прекаляваш с оплакванията и аз те разбирам много добре.

— Благодаря ти — целуна го някъде между бузата и ухото и се надвеси над рамото му. — Мога да се закълна, че си заобичал този

проект, макар в началото да смятах, че го прие само да доставиш удоволствие на татко.

— Е, може и така да е било. Но трябва да ти призная, че през последните месеци работата изцяло ме обсеби, независимо дали съм у дома или в службата. Вече отхвърлих две предложения този месец, за да мога да работя върху него.

— Снощи се събудих около единайсет часа, защото ми липсваше в леглото. Погледнах през стълбището и видях стаята да свети, затова не те притесних.

— Геният твореше, а? Странно, аз не съм външен оформител и нямах представа какво представлява работата му, но си имам свое виждане и си представям всяко дърво по алеите, което осигурява сянка на разхождащите се, без да пречи на видимостта на шофьорите.

— Не мисля, че съм виждала подобно нещо някъде и не мога да си представя нито улиците към реката, нито къщите по Лейн Авеню. А ти си начертал някакви кръгове около сградата на терминала и тези прекрасни стенописи около вратите... Работата определено си заслужава. Кога смяташ да приключиш?

— След година, година и половина. Пък и общината няма да е готова с решението си преди това според Еймъс. Ей, трите мускетарки не трябваше ли да се срещнат днес?

— Да, но не преди един. Аманда работи на половин ден.

— В такъв случай аз ще изляза веднага щом приключа с това. Имам среща с няколко души, които искат да реставрирам някакъв хамбар от 1890 година. Ще се върна към пет, предполагам. Точно навреме, за да изведа момичето си на вечеря. Хайде, дай ми целувка, но този път не по ухото.

Аманда смъкна палтото си във вестибюла.

— Този отвратителен есенен дъжд — каза тя. — Не си ли късметлийка, че имаш специално помещение за мокрите дрехи? У нас се влиза с мръсните ботуши направо от улицата във всекидневната.

— Не се оплаквай — каза Норма. — Къщата ти е два пъти по-голяма от моето бунгало.

— Но нали ти тъкмо това искаше — отвърна снаха й.

— Влизай. Чака ни топъл обяд, за да компенсира студа навън.

Сесил се опита да внесе спокойствие. Струваше ѝ се, че между тези двете винаги тлее враждебност, някаква тенденция да си разменят на пръв поглед безобидни забележки. Питаше се дали се дължеше на екстравагантността на Аманда, или на вечното желание на Норма да покровителства брат си.

— Винаги съм казвала, че това място трябва да се снима за някое списание — отбеляза Аманда.

По някакъв начин изказването накара Сесил да се почувства неудобно, сякаш имаше навик да показва тенденциозно онова, което притежава.

— Заслугата не е моя — каза тя, изопачавайки истината. Всичко в трапезарията, с изключение на астрите в средата ѝ, беше оставено по наследство, но всеки знаеше, че най-важното е аранжировката. Прекрасните столове с брокатена дамска бяха претапицирани в зелено, а подобните завеси бяха заменени от бели пердета. — Всичко е много старо, взето от къщите на починали роднини.

— Не те обвиняваме в превъзходство, Сел — обади се Норма. — И на мен ми предложиха да взема от къщи всичко, което ми харесва. Можех да изнеса всичко по-ценно, защото татко има намерение да си намери по-малко жилище, след като се изнесох.

Представяйки си тъмните, огромни мебели в дома на семейство Болсън, тя се разсмя, а на приятелките ѝ не им остана нищо друго, освен да я последват. Норма имаше чувство за хумор, за което никой не подозираше.

— Харесва ми къщата ти — каза след малко Сесил. — Може би не си очаквала да ми допаднат новите ти мебели, защото не съм почитател на модернизма, но истината е, че са много хубави. Макар да не стават за мен и Питър, за вас с Лестър са съвсем подходящи и аз им се възхищавам, особено с всички тези книги и картини, които освежават обстановката. Сякаш сте живели тук години наред.

— Учудвам се, че си купихте къща само с две спални — отбеляза Аманда. — Какво ще правите, когато семейството се увеличи?

— Не смятаме да го увеличаваме — отсече Норма.

Сесил беше изумена.

— Какво искаш да кажеш?

— Точно каквото казах. Не искаме деца. Не смятаме, че хората трябва да ги създават, освен ако наистина не ги желаят. Е, ние не

желаем — странна, неприятна мисъл се мярна в съзнанието ѝ: Особено ако ни се роди момиченце, което има моите крака. — Лестър е постоянно сред деца и това му харесва. Те са му достатъчни. Пък и аз, освен че пиша книга и превеждам, от време на време преподавам, както знаете.

— Все пак ми е трудно да те разбера — мрачно отбеляза Сесил.

— А на мен — не — заяви решително Аманда. — Аз също не искам. Харесвам работата си, добре ми е да излизам всеки ден. Повярвайте ми, предпочитам да научавам нови, интересни неща, вместо да стоя затворена у дома.

— За теб може би така е по-добре, но не мисля, че Лари споделя мнението ти — сръза я остро Норма.

Аманда сви рамене и над масата надвисна напрегнато мълчание. Сякаш онова, което беше правилно за едната, е неприемливо за другата.

„Никога не сме си говорили така рязко“, помисли си за втори път този ден Сесил и попита:

— Да претопля ли още рулца?

— Надявам се, че последния път са те окуражили, Сел — побърза да каже Аманда.

Толкова ѝ беше присъща тази отзивчивост към чувствата на другите. Сякаш беше прочела мислите на приятелката си. И тя ѝ го каза:

— Виждам, че ме разбираш. Без да съм споделяла, ти знаеш какво искам. Не, няма никаква промяна. Ходя по лекари, пия хапчета. Наясно си как стоят нещата. Нали много четеш.

— Внимавай какво правиш и не прекалявай със сексуалните удоволствия — подразни я Аманда.

— Независимо дали ще ми повярваш или не, нямам нищо против.

Пълната с тъга забележка като че ли отекна в стаята. Усетила го, Сесил побърза да каже бодро:

— Забелязах на витрината ви табела за разпродажба.

— Нищо особено. Глупаво е. Останали са няколко летни дрехи. В края на краищата вече е есен и е време да извадим зимните стоки. Мисис Лайънс ме накара да я сложа, а докато се пенсионира, тя е шефката. После ще видим... Е, нека ви кажа нещо наистина

налудничаво. Нещо, което чух или по-точно научих от Доли. Хората споделят повече с нея, отколкото с мен! Искате ли да чуете последната клюка? Става въпрос за една жена, която живее в Кагни Хол, затова няма да споменавам името ѝ, но е имала петима съпрузи, а последният... Не, няма да повярвате...

И приключи с невероятната история едва когато и трите се заливаха от смях.

Като по някаква магия атмосферата в стаята се променя, когато тя е тук, помисли си Сесил и съжали, когато малко след обяда Аманда си тръгна, оправдавайки се с посещение при лекаря си.

— Става въпрос за профилактичен преглед, но когато си взех час, съвсем бях забравила за обяда, така че сега е късно да го отменям. Много ти благодаря, Сел, миличка. Поздрави Питър от мен.

След като тя си отиде, домакинята отбеляза:

— Напоследък ми се струваше необичайно меланхолична. Но днес поне беше на себе си.

— Да, и аз забелязах, че се е променила.

— Както и ти впрочем, ако нямаш нищо против да го кажа.

— В какъв смисъл?

— Е, нищо драстично. Все още си като ходеща енциклопедия, но... вече не споменаваш краката си. Да не би случайно това да е дело на Лестър?

— Умно момиче. Да, заслугата е негова и не само за това.

— Толкова се радвам за теб, Норма. И за Аманда също. За двете ви нещата се подредиха чудесно. Дали, докато живеехме в онова общежитие, сме си давали сметка какво ще стане от нас след време?

На отсрещната страна на улицата, недалеч от пощата, имаше спретнат парк с пейки, поставени сред вечнозелени дървета. Дъждът беше спрял, но седалките бяха все още мокри. Въпреки това Аманда се загърна по-плътено в дъждобрана си и седна.

Пощенската станция се намиреше сред малка редица от магазини — книжарница, аптека, полуготови храни и бензиностанция. В продължение на няколко минути тя остана загледана в движението, което в този час не беше натоварено. Колите влизаха в бензиностанцията, зареждаха и си тръгваха. Една жена, понесла малко

пухкаво кученце в ръце, се бе запътила към хранителните стоки. Оттам пък изскочиха две момчета, стиснали конусовидни фунийки с двоен сладолед. Всеки един от тях Аманда оглеждаше внимателно, сякаш имаше намерение да ги опише в книга или да ги нарисува.

Налагаше се да стане и да си тръгне, защото някой би могъл да си помисли, че нещо с нея не е наред и има нужда от помощ. Кое то в момента беше самата истина. Ако можеше да изтича при майка си, би го направила веднага. Дори войниците, обикновено борбени и смели хора, когато са ранени, зоват майките си: „Мамо, мамо, помогни ми“!

Затова остана на пейката, страхувайки се да помръдне и без да знае къде да отиде. Приятелският, бащински смях на лекаря все още звучеше в ушите ѝ. Представи си само! Беше се засмял! По средата на изречението се беше засмял.

— Тази вечер ще можете да съобщите на съпруга си чудесна новина, мисис Болсън. Идният април ще станете трима. Първоаприлско бебе! Е, не е като да се роди по Коледа, за да отпечата името му във вестниците. Но въпреки всичко е хубаво.

Вероятно си въобразяваше, че демонстрира чувство за хумор. Очевидно не забелязваше или пък не разбираше какво се случва с нея.

— Но аз си мислех — успя да каже, — че онези домашни тестове не са съвсем сигурни. Затова дойдох при вас.

— Хайде, успокойте се. Няма никакво съмнение. Вече сте във втория месец — докторът изведнъж се разбърза, защото в чакалнята имаше още шест жени с огромни коремни. — На рецепцията ще ви дадат инструкции и ще ви запишат час за другия месец. Поздравления, мисис Болсън.

В ръчната ѝ чанта имаше бележник и химикалка. Извади ги и се приготви да записва. Много често всичко зависеше от думите, от това, дали са тежки и злокобни, предизвикващи страх у слушателя, или са изречени от добронамерен човек, който вижда чашата наполовина пълна и създава впечатление, че винаги владее положението. Но как, за бога, би могла да твърди, че чашата е наполовина пълна, след като е съвсем празна?

В чантата ѝ имаше и мобилен телефон. С трепереца ръка набра номера на Ел Би, надявайки се да го хване в колата. Но отговор не последва.

След половин час, каза си мислено. Ще му позвъня пак след половин час. Междувременно трябва да се стегна, да наблюдавам живота на тази малка уличка, да оглеждам минувачите и да се опитам да запазя разсъдъка си. Да не забравям за хората, за които ми е разказвала Сесил, за тежките им съдби и за това, колко смело ги понасят те. Например онази стара жена, запътила се към химическото чистене, цялата скована от остеопороза. Вероятно всеки път, когато се поглежда в огледалото, се пита с какво ли е заслужила това. Или пък мръсната кола, която току-що излезе от бензиностанцията. Сигурно шофьорът се страхува да я кара по магистралата, за да не се разпадне. Трябва да си в много окаяно материално положение, за да рискуваш да се возиш в подобна развалина.

Отново набра номера и когато Ел Би ѝ отговори, гласът ѝ заглъхна. Трябваше да бъде кратка.

— Искам да се видим днес. Можеш ли да отидеш в къщата към четири?

— Днес? Невъзможно. Затънал съм до гуша в работа. Не, не мога.

— Налага се.

— Какво? Говори по-високо, едвам те чувам.

— Казах, че се налага. Много е важно. Става дума за нещо сериозно.

— Аманда, няма да стане. До събота остават само три дни и...

— О, моля те! Моля те! — тя започна да плаче и затвори телефона.

Той беше пристигнал преди нея. Докато ѝ помагаше да свали дъждобрана, усети, че трепери, и се ядоса.

— Какво значи това? Говори. Да не би някой да е болен? Или си претърпяла злополука. Какво има? Защо е тази загадъчност? Прекъсна разговора, разплака се. Уплаши ме до смърт. Представяш ли си какви мисли са ми минали през главата?

Тя се отпусна във фотьойла и стисна главата си с ръце.

— Не ми се сърди, Ел Би.

— Не ти се сърдя, просто дадох воля на тревогата си. И тези сълзи... Какво се е случило?

— Бременна съм — каза му тихо.

— Така ли? О, за бога! — той въздъхна и продължи, галейки я по косата: — За бога! Недей да плачеш. Недей! Горката ми Аманда! Това не е най-лошото нещо, което може да ти се случи. Знам, че не го искаш, но наистина не е чак такава беда.

Едри сълзи се затъркаляха по страните ѝ.

— Ти не разбираш — изхлипа тя. — Детето е от теб — вдигна глава и го погледна в очите.

Мъжът се взираше в нея.

— Как, по дяволите, можеш да си сигурна в това? — извика Ел Би, който иначе никога не ругаеше.

— Не допускаш ли, че мога да броя?

Беше прекалено стъписан, за да ѝ отговори. Просто стоеше пред нея и чакаше.

— Лари често настива, а и аз се опитвах по всякакъв начин да отбягвам да... — изплака Аманда, изтри сълзите си с ръкав и почти изстреля останалото: — Да го отбягвам. Това го вбесяваше, но карахме седмици наред без... Затова съм сигурна, че е невъзможно.

— А някой... Искам да кажа, друг ще се досети ли за това?

— Имаш предвид него? Отговорът е твърдо не. Но нали аз знам. Господ да ми е на помощ, аз знам. Няма никакво съмнение.

— Сигурна ли си?

— Да. Няма начин да греша.

— Опитвам се да мисля... Но как е станало? Как? Вземахме всички предпазни мерки...

— Нищо не дава стопроцентова гаранция. Наясно си с това.

Ел Би изстена. Сега на свой ред той стисна главата си с ръце. Тишината я задушаваше. Сякаш внезапно се бе озовала в тъмен тунел, който нямаше изход.

Часовникът удари един. Беше изминал половин час, преди да вдигне умолително очи към него.

— Не знам какво да правя. Какво... Какво ще правим?

Отговорът дойде едва след няколко минути. Той коленичи в краката ѝ и каза почти шепнешком:

— Слушай ме сега. Ужасно е, но не е краят на света. Когато те чух да плачеш по телефона, си помислих... Един бог знае какво си помислих. Не знам какво бих сторил, ако ти се случи нещо. Прости ми,

че бях толкова груб, след като дойде. Съжалявам. Моля те да ме разбереш и да не се сърдиш.

— Но какво ще правим? — повтори тя.

— Нищо. Спомняш ли си статията, която излезе във вестника преди известно време? Ти ми я показа. За двамата, които се обичали цели петнайсет години.

— Само че тя не е забременяла. О, какво ще правя? — проплака Аманда.

— Нищо. Всичко ще си върви по реда и никой няма да разбере. Ето какво ще направим.

Макар да ѝ говореше спокойно и разумно, не успя да я заблуди. Когато се изправи, отиде до прозореца и остана загледан навън в обичайната си поза, пъхнал ръце в джобовете. Не изразяваше никакви емоции, обвинения или оплаквания. Както винаги държеше всичко под контрол. „Разумът преди чувствата“, както често повтаряше Норма. Да, сега трябваше да използва главата си, защото беше силен и можеше да се справи, но тя знаеше, че сърцето му е разбито. Знаеше, че в момента вижда лицето на сина си и изписаното върху него презрение.

Изправи се и сложи ръка на рамото му:

— И мен ме боли.

Ел Би я докосна по бузата.

— Зачервила си се от плач. Иди да донесеш малко студена вода — много нежно притисна мократа кърпа към очите ѝ и също така нежно започна да я успокоява: — Ще се справим, мила. Нали непрекъснато ти повтарям, че докато никой не знае, никой няма да страда? Това е най-важното. Недей да го забравяш. А сега трябва да се прибираме.

— Не съм сигурна, че ще имам сили да го направя. Цялата треперя. Имаш ли представа какво ще ми се наложи да понеса, когато си ида вкъщи? Как ще изрека думите и ще се преструвам, че съм щастлива?

— Дай си малко почивка и го отложи за утре. Хайде, трябва да ме последваш. Ще карам много бавно и постоянно ще те следя в огледалото. Ще се справиш, скъпа. Сигурен съм. И двамата ще се справим, защото се налага. Помни, налага се.

Нощта отмина. Аманда спа дълбоко, вероятно заради изтощението, но беше като пребита. Работният ден приключи около три следобед и изведнъж веселият глас и непринуденото поведение изчезнаха.

Доли забеляза промяната.

— Изглеждаш ми зле — каза тя. — На лицето ти няма капка цвят. Надявам се, не си пипнала нещо.

— Не знам. И аз имам чувството, че се разболявам.

Докато гледаше помощницата си, внезапно ѝ хрумна абсурдна мисъл. Какво щеше да стане, ако просто каже „Доли, помогни ми!“ и след това ѝ разкажеше цялата история? Сигурно щеше да се вторачи в нея с широко отворени очи и зяпнала уста. Доли, която не пазеше в тайна онова, което повечето хора биха нарекли „разпуснат живот“, защото тичаше от един мъж на друг, да, дори добрата, простидушна Доли щеше да остане шокирана.

Прибра се у дома, но не си легна, а отиде в кухнята, където, чувствайки се като кълбо от нерви, се зае да приготвя вечеря, достойна за празненство. Ако нямаше с какво да се занимава, сигурно щеше да тича из улиците. Помисли си, че ако отложи съобщаването на новината с още няколко дни, може би щеше да се стегне. Но веднага след това реши, че отлагането не е нищо друго, освен страх.

— По какъв случай е всичко това? — осведоми се Лари, душейки одобрително апетитния аромат от месото в тигана и пая във фурната.

— В магазина нямаше много работа, затова си тръгнах по-рано и като влязох в кухнята, ме осени вдъхновение.

— Слава богу, че не ти се случва всеки ден, защото досега щях да съм заприличал на бъчва. Но точно в момента няма да се притеснявам за това. Просто ще се наям.

Хранеше се с удоволствие. Ако нещата стояха по друг начин, ако тя беше по-различна, ако нямаше толкова много ако, сигурно щеше да ѝ е приятно да го наблюдава. Между хапките говореше, хвалеше бисквитите и описваше пазарлъка с някакъв ексцентричен клиент.

Част от нея го слушаше и даваше подходящи отговори. Друга се връщаше към вчерашния обяд на трите мускетарки. Колко път бяха извървели от онези невинни дни, когато смятаха, че вече са пораснали и мъдри! Сега Сесил копнееше за дете, каквото вероятно не ѝ беше

писано да има, Норма бе решила твърдо, че майчинството не е за нея, докато тя, Аманда, бе живяла безразсъдно...

От мястото си можеше да вижда малката масичка във всекидневната, върху която бяха наредени снимките на скъпите в живота ѝ хора: семейството ѝ на верандата пред къщата, себе си като дете, Лари на летен лагер, трите мускетарки в тоги, сватбената си снимка до огромната торта, направена по време на ужасния меден месец.

И изкрещя мислено: „О, Аманда, я се дръж като възрастен човек! Изправи се срещу проблема, казваха хората. Бъди мъж. В твоя случай, бъди жена! Давай напред“!

— Лари — прекъсна го тя. — Имам новина за теб. Бременна съм.

— Какво?

Той скочи от мястото си. Вилицата издрънча в чинията. Столът му се преобърна с трясък.

— Сигурна ли си? Кога разбра? Защо не ми каза веднага? — заобиколи масата и обзет от трескаво вълнение, започна да я целува по страните, по устните, по врата и ръцете. — Сигурна ли си? Кога разбра? — повтаряше непрекъснато.

— Днес. Ходих при лекаря си и се прибрах направо вкъщи — излъга и веднага изрече още една лъжа: — Затова приготвих празнична вечеря.

— О, боже мой! — извика Лари. — Сякаш току-що спечелих няколко милиона от лотарията. Като че ли са ме избрали за президент. Или съм поел пътуване към Марс. Кога трябва да се роди?

— През април.

— Боже мой! — продължаваше той. — А дори не сме опитвали. Почти през цялата зима през седмица боледувах от грип, а ти работеше толкова много, че невинаги беше в настроение за... Скоро ще започне да ти личи, нали? Добре ли си? Всичко ли е наред?

— Всичко е наред — усмихна му се Аманда. Не беше ли истинско чудо, че ѝ се удаде? Сигурно някоя добра фея я закриляше.

— Наистина ли си добре? Много си мълчалива.

— Защото все още съм изненадана — отвърна му, без да престава да се усмихва.

Лари погледна часовника си.

— Ей, трябва да се обадя на татко и на Норма.

— Остави баща си да прекара вечерта спокойно. Можеш да му съобщиш утре в офиса.

— Смяташ, че ще го обезпокоя, като му кажа, че е на път да стане дядо? Та той ще се пръсне от гордост! — тръгна към телефона, но спря. — Какви ги върша? Ти трябва да си първа. Хайде, звънни на родителите си. Аз ще се обадя после.

— Благодаря ти, но смятам да позвъня на мама утре, когато всички ще са отишли на работа и ще мога да поговоря с нея по-дълго. Което правим доста често, както сигурно си забелязал от телефонните сметки.

— Сигурна ли си?

— Напълно. Хайде, провеждай си разговорите, докато разчистя тук.

— Не, не. Ти пригответи вечерята, затова аз ще раздигам. Сега седни и си почивай.

Безполезно беше да спори с него, защото нямаше да спечели. Очевидно щеше да се държи с нея като с инвалид или с принцеса до самото раждане. Затова без повече приказки трябваше да прави това, което ѝ се искаше, а точно в този момент най-голямото ѝ желание беше да пропусне предстоящите разговори. Щом остана сама в кухнята, затвори вратата.

Няколко минути по-късно Лари се втурна вътре и извика:

— Татко остана изумен. Сигурен съм, защото не каза почти нищо.

— Съвсем нищо?

— Ами само, че е изненадан и че ни поздравява. Нали го знаеш какъв е. Никога не говори много, но няма съмнение, че е щастлив. Наистина, наистина щастлив. А Норма направо изпадна във възторг. Но тя е съвсем различна. Дай сега да изстържа този тиган. Целият е в мазнина. Ако толкова държиш да правиш нещо, можеш да наредиш съдовете в машината.

— Лари, държиш се много глупаво. Мило, но глупаво. Не съм болна, нито пък съм кралица.

— Ти си моята кралица — потупа я по корема. — А там вътре е наследникът на кралството.

О, Лари, горкият Лари! Искаше ѝ се да заплаче заради него, но не можеше.

— Бях много изненадан, като те видях толкова щастлива от новината — отбеляза Лестър, когато за втори път влезе в стаята, където Норма работеше върху следващото издание на латинския си разговорник. — Никога не съм те виждал да изразяваш така бурно радостта си.

Освен това, тя забеляза, че е доста озадачен. Изражението му сякаш питаше по странен начин за какво е цялата тази суетня. Повечето хора, които искат деца, ги създават без много шум. Значи не беше станало някакво чудо, нали?

Не, не беше. Но при тези обстоятелства, които много ѝ се искаше да му разкрие, но никога нямаше да го направи, за нея това беше огромно облекчение. Едно бебе, прието и очаквано с такава радост, каквато брат ѝ без съмнение изпитва, беше неопровержимо доказателство, че семейството е солидно. Или поне тя така смяташе.

— Нямам търпение да видя лицето на Лари. Отдавна чакаше това да се случи. Не че ми го е заявявал открито, но няколко пъти ми е намеквал, а и нали виждам как се отнася към децата.

Облакът, надвесил се над нея в онзи незабравим следобед, прекаран в музикалния салон на училището, се бе разсеял завинаги. Вярно, че благодарение на здравия ѝ разум и уверението на Лестър, че зрението ни понякога ни лъже, той се бе превърнал само в бледа сянка. И все пак, в редки моменти, когато вятърът се променяше, се появяваше в ясното небе като малко, тъмно петно на хоризонта.

Остана да я тревожи само чувството на срам заради собствените ѝ подозрения, толкова ужасни, мръсни и обидни. Е, поне никой друг не знаеше за тях, затова сега можеше да ги захвърли в забрава, където им е мястото.

Отвън по Лейн Авеню минаваха камиони. Пареща миризма на бензин нахлуваше през отворения прозорец. Напълно облечени, без желание или енергия да правят каквото и да било, Аманда и Ел Би лежаха на прашния диван. Доста време беше изминало, без никой да произнесе нито дума.

След малко той каза или попита, тъй като нямаше как да се разбере дали задава въпрос, или просто констатира:

— Значи Лари е щастлив.

— Много.

— Да. Последните няколко дни само обикаля из офиса и не говори за нищо друго. Наложил се да се преместя в другия. Стоя колкото може по-настрана от него. Нямам очи да го погледна.

— Ти нямаш очи? А питаш ли ме мен? Защото трябва да правя много повече, отколкото само да го гледам, както сигурно се досещаш.

— Знам. Никога ли не те разпитва за термина? Казваш, че рядко сте...

— Не, никога. Защо да не ми вярва? Освен това жената е тази, която следи календара.

Огледа стаята — този безопасен рай, извън който целият свят и времето, всеки един час, прекаран далече, съществуваше само като рамка. Беше прекрасно и красиво, като летен следобед сред природата. Нима е възможно да бъде разрушен?

Вината, която сякаш бе увита около шията ѝ, я душеше като верига, стегната толкова, че никога не би могла да бъде свалена. Щеше да си я носи следващите седем месеца, а после и до края на живота си. По някакъв начин ѝ се искаше бременността ѝ да мине бързо, а от друга страна, се надяваше никога да не свърши. Физическото присъствие на детето — на неговото бедно, невинно дете, щеше ежедневно да ѝ напомня, че се е появило на този свят нежелано от своята майка.

Как би могла да го обикне или дори да го погледне, без да се почувства по този начин? Как би могла да се грижи за него без коварната мисъл, че има нещо неестествено в отношението ѝ към малкото създание? Защото, независимо какви усилия щеше да положи, никога нямаше да е като другите майки, които прегръщаха и целуваха децата си, смееха се с тях и постоянно обсъждаха чии очи и уста са наследили.

Предишния ден пристигна красива картичка, подписана от цялото ѝ семейство, дори от непрокопсания съпруг на Лорена, с която я поздравяваха с щастливата новина. Само седмица преди това майка ѝ ѝ се жалва по телефона полу на шега, полусериозно от разликата между двамата ѝ зетъве. Единият правел деца, без да ги иска, докато

другият, въпреки желанието си, трябвало да чака с години да се осъществи мечтата му.

След края на разговора Аманда седна и се замисли мрачно за семействата и усложненията, които възникват заради тях. Ел Би без съмнение щеше да получи титлата „дядо“ или „стар татко“. Как биха могли двамата, седнали на една маса, дори да се погледнат?

— Ще задържиш ли работата си или какво? — попита я той.

— Ще работя до последно и ще се върна веднага щом мога. Иначе ще полудея — тя додаде с горчивина: — Впрочем и сега полудявам.

Ел Би стисна ръката ѝ.

— Не е вярно. Достатъчно силна си — след това, сякаш измъчван от болка, извика: — Съжалявам. Не можеш да си представиш колко съжалявам. Какво ти причиних само?

— Подари ми най-хубавите години в живота ми, скъпи.

— Нямах предвид това. Говорих за случилото се.

— Как би могло да бъде само по твоя вина? Мили, никога няма стопроцентова гаранция.

— Последното нещо, което бих направил, е да те нараня по някакъв начин. Разбира се, и Лари също.

През изминалите две години бяха произнасяли това име едва десетина пъти. Винаги се опитваха да го избягват, търсейки други начини да си кажат онова, което е необходимо.

По безброй незначителни начини всеки се променяше и щеше да продължава да се променя. Контактите, които до този момент бяха ограничавали, сега щяха да станат по-чести: Норма бе настояла баща ѝ да заведе двете си деца и уважаемите им половинки на празнична вечеря, за да отпразнуват събитието. Там двамата не посмяха дори да се погледнат. Аманда прекара вечерта, разговаряйки с Лестър, а Ел Би успя да съсредоточи цялото си внимание върху дъщеря си. След появата на бебето щеше да има много такива насилствени събирания. Нали бащата на Лари нямаше как да не изиграе очакваната от него роля на любящ дядо в живота на внучето си?

А тази стая, този безопасен рай — какво щеше да стане с него? Дали щяха да играят ролите си на поредния рожден ден на детето във вторник, а след това да очакват с нетърпение да се срещнат тук в сряда?

Сякаш имаше кой да ги чуе, Ел Би прошепна:

— Виждам сълзите ти. Виж, всичко стана неочаквано и е много рано да можем да разсъждаваме трезво. Просто трябва да продължаваме да си повтаряме, че докато никой не знае, никой не е наранен. Това ще ни помогне да се справим.

— Прегърни ме. Опитай се да ме утешиш — тихо отвърна тя.

— Винаги. Винаги ще съм до теб, за да те утешавам. Обичам те, Аманда.

Въпреки горещината и шума откъм улицата, тя затвори очи, имайки нужда да се понесе в познатото спокойствие. Смълчани, лежаха на дивана, стиснали ръцете си.

Тогава, съвсем неочаквано, в съзнанието ѝ нахлу злокобно предупреждение: *Ти ще бъдеш наказана...* Ала именно защото го обичаше, не му каза нищо.

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Аманда наблюдаваше снежинките, танцуващи пред болничния прозорец. Беше началото на пролетта, затова закъснелият сняг бе странен начин да се приветства появата на Стиви Болсън. Струваше ѝ се, че още преди тази сутрин, когато за първи път лекарят закачливо я нарече „мамче“, започна да живее в някакъв свят, изграден от сънища наяве.

Съвсем скоро майка ѝ щеше да дойде на едно от шумните си, весели посещения. Човек би си помислил, че ѝ е дошло до гуша от внуци, след като ги има толкова много. Но не, тя твърдеше, че всяко дете е различно, създадено е от различни родители и при различни обстоятелства.

Различни обстоятелства.

Сега ще има оправдание да не ходи до Мисисипи, както настояваше баща ѝ. С новата си работа и повишението на заплатата успя да постегне къщата, но все пак никой не очакваше тя да тръгне да пътува с новородено бебе.

Ръката ѝ докосна корема, сякаш да се увери, че отново е плосък. Е, почти. Предишният му обитател спеше спокойно в детското отделение малко по-надолу по коридора. Събуди се стресната, обзета от противоречиви емоции, преобладаващата, от които бе страхът, при мисълта, че приближава часът да ѝ го донесат.

Що за майка е тя? Няма никакви чувства към детето! Какво означава това? Всичко ѝ изглеждаше някак далечно — и снегът, и гласовете в коридора, бялото легло и бебето... нейното бебе, повито в синьо одеяло. Стиви. Изборът на името беше на Лари. Мислите се въртяха странно в главата ѝ.

— Позволи ми да го усетя — ѝ каза преди няколко месеца. Именно той забеляза онова, което се нарича „първи признаци на живот“, когато малкото създание мърдаше с ръчичка или с краче в утробата на майка си. Да, всички твърдяха, че това е чудо. Но за нея беше и нещо друго: страх. Що за майка е тя?

Припомни си седмиците, през които съпругът ѝ бе изключително щастлив и мил към нея.

— Много жени се чувстват зле сутрин в началото на бременността, но ти знаеш, че това е част от играта.

Беше се нагълтал с информация, повечето от която погрешна. Тя бе наясно, че много от бъдещите майки не са преживели такова сутрешно гадене, каквото измъчваше нея. Но пък и телата им не бяха изпълнени с ужас като нейното.

— Чувал съм, че нещо сладко или препечена филийка преди ставане много помагат.

Поне този съвет се оказа полезен. И така много, много сутрини лежа неподвижно, докато Лари не се появяваше с подноса с хляб и конфитюр. Щеше да ѝ е много по-лесно, ако се държеше грубо.

Съвсем неочаквано, като се имаше предвид и тежката зима, доста хора засвидетелстваха приятелски интерес към раждането. Това ѝ се стори учудващо. Една съседка изплете покривка за количката. Даваха съвети как да се избере най-подходящото столче или люлка, разменяха имената на известни педиатри. Сесил, която получи подаръци, достатъчни за отглеждането на три двойки близнаци, вече бе осигурила сатенена завивка, бейбифон за детската стая и сребърна чашка. Норма донесе цяла колекция от класически детски книжки, които имаше намерение да му чете, и две палта, върху които бе избродирано името му. През смях ѝ съобщи, че „баща ѝ ще напише чек, при това доста тлъст! Нямам представа какво се купува на бебе и аз напълно му вярвам“.

О, той много добре знае какво да подари на всеки друг по каквото и да било повод, но не и на собственото си дете, което се появи на света като всяко друго, безпомощно и невинно! Какво щяха да му кажат? Въпросът беше нелеп, защото отговорът е изключително прост: нищо. До края на живота си не биваше да узнава нищо.

Да наблюдава малкото му, свършено личице беше все едно да гледа в рана. В такива моменти човек изпитва съчувствие към болката, но едновременно с това и ужас, че някой би могъл да причини страдание на друг. И отвърщаше глава.

Веднъж каза на Ел Би, че ѝ се иска да може да сподели тайната си с някого, и той я разбра. Винаги я разбираше.

Когато телефонът до леглото ѝ иззвъня, веднага се досети, че е той. Цяла сутрин ѝ се бяха обаждали, но не се беше чувала с него.

— Сама ли си? — попита я предпазливо.

Също толкова тихо тя отговори:

— Да. Мога да говоря. Как си?

— Откакто разбрах, че всичко е минало нормално, се чувствам по-добре. Преди това бях само любопитен зрител, който не смее да проявява излишен интерес. Ужасно ли беше, скъпа?

— Не чак толкова. Нищо необичайно, доколкото ми обясниха.

— Нищо необичайно — с горчивина повтори Ел Би.

Последва мълчание, сякаш линията се разпадна.

— Не мога да понеса да го гледам — каза накрая Аманда.

— И на мен не ми се иска да го виждам.

— Но ще ти се налага.

— И това знам.

— Не мисля за нас, а за него. Какъв живот ще му осигурим?

— Прекрасен. Възможно най-добрия, изпълнен с най-добрите грижи. Останалото е въпрос на късмет, нали? Но нима това не важи за всички ни?

Този ведър оптимизъм имаше за цел да я успокои, затова му отговори в същия дух:

— Ще мисля точно по този начин, когато ми го донесат следващия път.

— И не забравяй, че съм с теб. С теб съм постоянно, през целия ден.

— Това вече го знам.

Всичко, което можеше да вижда от леглото, беше част от мрачното небе и закъснелия сняг. Внезапно я обзе усещане за самота и въпреки решението си, изплака на глас:

— Самотата е най-страшното нещо, Ел Би. Поне за нас е така от дълго време.

— Ще се справиш, Аманда. Ти си силна жена. Имам способността безпогрешно да преценявам хората и знам, че можеш да понесеш всичко. Нещата постепенно ще се нормализират. Впрочем днес ще имаш посетителки. Норма ще дойде, а и Сесил, защото работи на първия етаж в същата болница. Извади за тях най-очарователната си усмивка.

— За какво трябва да идват? За бога, утре се прибирам. Не ги искам. Не съм в настроение.

— Миличка, съвсем обяснимо е защо искат да те видят, а и трябва да ги посрещнеш приятелски, нали? Отсега нататък и двамата ще трябва винаги да сме в подходящото настроение.

Той беше прав. Беше почти обяд и като събра всичките си сили, тя стана, изми се, облече розовия халат и се насили да се разходи из стаята. Спря до прозореца и се загледа в сипещия се сняг. В книгата, която ѝ подари Ел Би, имаше чудесно стихотворение, в което се казваше: „тих сняг, тайнствен сняг...“. Опита се да възстанови останалото, но не успя, нито пък си спомни името на автора. Паметта ѝ изневеряваше. И все пак много добре си спомняше зелената обложка на томчето и дългата червена роза, поставена на масата до него. Той се бе изтегнал на дивана и я наблюдаваше. Мислите ѝ винаги се връщаха към него. И остана така, загледана в побелелия пейзаж. Не беше помръднала, когато откъм вратата се разнесоха весели приветствия. Приятелките ѝ бяха пристигнали заедно.

— Срецнахме се случайно в асансьора. От теб не се ли очаква да лежиш?

— Напротив, очаква се да съм на крака.

— Мъжът ти — започна Норма — е върхът. Дойде у нас буквално призори със сандвич с пуешко за обяд. Направил го бил лично, точно както го обичаш, което означава с пълнозърнест хляб. От мен се очакваше да ти го донеса, тъй като сигурно си прекарала нощта будна и си щяла да огладнееш, преди да успее да дойде.

— Та той беше тук почти до полунощ — отбеляза Аманда.

— И си му личи. Беше като пребит. Най-смешното е, че ти си свършила цялата работа, а изглеждаш чудесно, нали, Сел?

— Изглежда красива, както винаги. Но ние те изиграхме. Отбихме се в детското отделение, преди да дойдем при теб. Той е прекрасен.

Извади за тях най-очарователната си усмивка, каза Ел Би.

— О, те всички са еднакви, с кръгли като ябълки лица — отвърна през смях.

— Ако си виждала толкова много, колкото аз, щеше да знаеш, че не е вярно — възрази Сесил. — Това бебе има красиво оформена

главичка, нослето му не прилича на топче и... не ми се смейте, но е с изключително аристократично излъчване.

Норма обаче се разсмя.

— Аристократично! Определението ти е направо чудесно. Но иначе си права. Веднага се вижда, че е като изваян, също като дядо си. О, татко много ще се зарадва да чуе това!

— Това момченце е късметлия — продължи Сесил, — щом Бог го е благословил с толкова много любящи хора. Току-що долу оставих едно нещастно семейство. Бащата напуснал дома си заради друга жена, а днес ще изписват майката с третото им дете.

— Бедничкото — въздъхна Норма. — Но нима това е нещо ново? Всички извадихме късмет с това бебе. Да, Господ е благословил Стиви, както сама каза.

„Имам ли право да ги обвинявам?“ — запита се Аманда. Казаното от тях е съвсем естествено. Точно такива неща се говорят след раждането на дете.

Сандвичът, направен с типичната за Лари щедрост, беше огромен, а и от закуската ѝ остана почти недокоснат сок от портокали, така че имаше основателна причина да мълчи. Щеше да ѝ коства много усилия да не приспи предпазливостта си по време на разговора. Затова дъвчеше и отпиваше бавно и продължаваше да се визира през прозореца, където снегът тъжно се сипеше и съвсем безцелно покриваше земята.

От време на време, когато трябваше да отговори или да подметне някоя забележка, се обръщаше към останалите. При това странно състояние на съзнанието ѝ, за което напълно си даваше сметка, ги виждаше размити като в счупено огледало или в някоя от модернистичните картини, където чертите са преднамерено разместени, изкривени или напълно липсват. Норма имаше тесни рамене, огромни, трескави очи и безформени крака, а Сесил показваше равните си бели зъби, прекалено големи за лицето ѝ...

Аманда примигна, сграбчи облегалката на стола и се изправи.

— Добре ли си? — разтревожи се Норма.

— Малко ми се зави свят, струва ми се.

— Най-добре се връщай в леглото. Или поне седни. Чакай, ще ти помогна — предложи Сесил.

С възглавницата зад гърба ѝ беше много по-добре. Нещата възвърнаха обичайните си очертания. Очите на Норма изглеждаха както обикновено. Сесил беше облякла ирландското палто от туид, купено преди четири сезона, но все още елегантно. Ако ще пестиш, недей да искаш нищо.

— Ще отскочим до стаята на сестрите и ще помолим някой да дойде да те види — каза Норма. — Може би имаш нужда от нещо.

— Скъпа, прекалено много се тревожиш — възрази Аманда.

— Не, права е — подкрепи приятелката си Сесил. — Минал е само един ден от раждането.

„Беше много мило от нейна страна, че е дошла да види бебето. За нея сигурно е много болезнено, въпреки че никога не би го показала и дори едва ли ще го признае пред себе си. Приличаше на спокоен океан, по чиято повърхност само от време на време се появява леко вълнение. У нея никога не се разразяваха бури. Никога не би стигнала дотам, докъдето стигнах аз, размишляваше Аманда. Нито пък Норма, додаде, докато гласовете им се отдалечаваха.“

Действителността се стовари върху ѝ с цялата си сила, докато изкачваше стълбите пред дома си. Не беше като някой шегаджия да изскочи от килера ти неочаквано и да ти извика: „Бау!“.

Ето те тук, говореше ѝ реалността, с горд съпруг и спящо бебе на ръце. С памперси, шишета, лекарства и всичко необходимо за отглеждането на едно дете. Ето я добрата ти съседка Джоан, понесла топла вечеря, въпреки че добрата ти приятелка Сесил вече ти остави ядене. Добрата ти зълва натъпка хладилника с толкова продукти, че няма да ти се наложи да пазаруваш поне през следващите две седмици. На пода е натрупана цяла купчина подаръци за малкия. Във всекидневната има огромен букет от бели лалета и нарциси. Такова посрещане, като се има предвид насъбраната в теб горчилка, е достатъчно, за да разбие сърцето ти.

Джоан, която имаше три деца и очакваше още едно, веднага започна да я съветва:

— Изписали са те твърде скоро, Аманда. Наистина трябва да се качиш горе и да се напиш добре в собственото си легло. Това може да ти се струва глезене, но не е. Слушай какво ти говоря. Ще ти е

необходима цялата сила, която притежаваш. Едрото бебе, което си износила, е енергично поне колкото теб, ако не и повече. Сама ще се убедиш.

— Взел съм си цяла седмица отпуск — обади се Лари. — Тя ще има възможност да си почине. След това отново ще влезе във форма. Ей, все още не си го видяла. Скъпа, отгърни одеялото и ѝ го покажи.

— О, погледнете тази коса! — възкликна Джоан. — Струва ми се, че я е наследил от теб, Аманда.

Искаше ѝ се единствено да се отърве от тях, от покровителственото им отношение и бърборенето им. И отвърна весело:

— Коса? На мен ми прилича повече на мъх.

— Не, мисля, че ще е рус. Знаеш ли, Лари? Много прилича на баща ти.

— Сериозно? Дай ми го, мила. Ще го занеса горе и ще го сложа да спи. А ти върви със сестра ми. Норма, накарай я да си легне. Обади ли се на татко? Знае ли, че днес се прибират?

— Обеща да се опита да намине довечера.

— Да се опита? Какво трябва да означава това? Та той още не е виждал Стиви.

— Успокой се, Лари. Ще дойде — каза Норма, после се обърна към снаха си, докато ѝ помагаше да изкачи стълбите: — Можеш да останеш с впечатлението, че брат ми току-що е преживял раждането, нали? Мъжете са толкова смешни.

Сега, след като вече е омъжена, тя знаеше всичко за другия пол, помисли си Аманда. Или поне така си мисли, бедната душа.

Щом остана сама, тя се облегна върху възглавниците и се загледа в тавана. Лари беше оставил вестника на нощното шкафче. Норма бе донесла малка фруктиера с плодове. Сесил си беше тръгнала и в къщата бе тихо, като се изключеше шумът от гласовете на брата и сестрата, които се суетяха около бебето. Именно той бе изслушал всички инструкции, дадени от санитарката в болницата. Кое то беше добре, тъй като по-голямата част от казаното мина покрай ушите ѝ и мигом беше забравено. В главата ѝ нямаше място за нищо друго, освен за страха.

Не след дълго, когато ѝ се стори, че чува звънеца на входната врата, ужасното чувство я сграбчи за гърлото. Знаеше кой идва, преди

съпругът ѝ да влезе в спалнята.

— Исках само да се уверя, че си будна, скъпа. Татко е тук. Искан да види Стиви и да те поздрави.

— Не, не! — извика тя. — Едва си държа очите отворени, а и не съм облечена...

— За бога, нали си завита с одеялото! Пък и той е член от семейството.

— Лари, вече казах не. Не ме интересува кой е дошъл. Затвори вратата. Току-що се прибрах и искам да си почина.

— Добре де, добре. Смешно е, но ще му кажа да намине друг път. Той ще разбере.

„Чуй ме, беше ѝ казал Ел Би. С времето нещата ще се нормализират.“

Възможно ли е тя действително да не желае детето, или просто така ми се стори, питаше се Норма на път към къщи. Когато се прибра, лицето ѝ беше като изсечено от камък. Да откаже да приеме татко беше непостижимо и грубо, а трябва да ѝ се признае, че маниерите ѝ винаги са били безупречни. Да, много странно.

По-късно, в дома си, Сесил постоянно мислеше за прекрасното бебе. Може би ако имах някакъв голям талант, ако можех да творя, както по цял ден прави Питър, вложил цялата си душа в Големия проект, нямаше да изпитвам този болезнен копнеж за дете. Да създадеш свое собствено е най-великото творение... Толкова завиждам на Аманда.

Лари беше недоволен.

— Ако бях здрава жена като теб, щях непременно да искам да кърмя бебето. Я виж Джоан. Хранила е така всичките си деца. Това е съвсем естествено.

— Тя безспорно е чудесен човек, но аз не съм Джоан — отвърна Аманда. — Искам колкото може по-скоро да се върна на работа. И едва ли съм единствената жена, която желае това в днешно време.

— Не знам как ти дава сърце да го оставиш. Колкото до мен, нямам търпение да се прибера у дома вечер. Докато му сменях

памперса преди малко, той ми се усмихна.

Нека си мисли така, ако това го прави щастлив. Едномесечните бебета не се усмихват. Но съвсем скоро ще започне и тогава няма да имам сили да го погледна. Защото каква причина за радост би могло да има горкото малко момченце? Над него тегнеше проклятие. И вината за това е изцяло моя. Лари не може да стои далеч от него, а аз не мога да съм наблизко, защото това разбива сърцето ми. Толкова мило и невинно! Какво му причиних?

Съпругът ѝ продължи да се оплаква:

— Понякога не мога да намеря никаква логика в постъпките ти. Вчера ти казах, че татко ще намине. Той е толкова зает, че ми се наложи едва ли не да го заставам. А когато дойде, вместо теб видях бавачката.

— Съжалявам, но вече ти обясних, че ме боли зъб, а зъболекарят можеше да ме приеме само тогава.

— Не знам какво ли си е помислил баща ми.

— Нищо. Прекалено си чувствителен, Лари.

— Същото бих могъл да твърдя и за теб. Целият свят ти е поднесен на тепсия. Имаш прекрасна къща, любящ съпруг, чудесен син, а се държиш напълно неадекватно. Не мога да те разбера.

— Казах ти, че искам да се върна на работа.

— Добре, кой ти е казал, че не можеш да го направиш след време? Но точно сега мястото ти е тук. Първокачествената бавачка струва цяло състояние. В случай че въобще успееш да я откриеш.

„Трябва да се измъкна отгук, мислеше си Аманда. Не мога да стоя по цял ден затворена с вината си. Не мога.“

— Е, не е нещо необичайно — заключи лекарят. — Страдате от лека форма на следродилна депресия. Ще ви напиша рецепта за успокоителни и отново ще ви посъветвам да не седите вкъщи по цял ден. Излизайте на разходка или идете на чай с други млади майки. В квартала ви сигурно е пълно с такива.

— Но, моля ви, бихте ли казали на съпруга ми, че трябва да се върна на работа? Моля ви. Наистина го искам.

Докторът я погледна.

— Има ли нещо, което бихте желали да споделите с мен? — попита внимателно.

— Не, благодаря ви. Освен че искам да работя.

— Ще му кажа — обеща ѝ със същия тон.

Той знае, че с мен нещо не е наред, помисли си на излизане Аманда. След известно време, освен ако... Ако какво?... Е, всички щяха да разберат.

Лари беше предсказал, че няма да е лесно да намерят подходяща детегледачка, но сбърка. Беше се появила приятна млада жена, Елфрида Уеб, която щеше да се грижи за Стиви, докато Аманда работи, а мисис Лайънс с радост я прие отново в магазина.

Сега, след като беше в колата си, лесно би могла да се свърже с Ел Би по телефона. Докато контактите им бяха ограничени, имаше неприятното усещане, че се носи сама върху вълните насред океана. Точно това му обясни, когато за първи път от месеци насам отново се озоваха в познатата стая, на няколко преки от Лейн Авеню. Седяха на фотьойлите един до друг. Надяваше се, че след толкова дълга раздяля щяха да... но не, нямаше как да се случи, още повече толкова скоро след раждането. И така, каза му всичко, което се бе насъбрало у нея, и замълча. Той също не проговаряше, така че просто се взираха един в друг.

Първа заговори тя:

— Недей да скърбиш. Сега е мой ред да ти напомня, че се обичаме и не нараняваме никого. Когато съм с теб, се чувствам по-добре.

— Мразя това място, Аманда, и ти много добре го знаеш.

— Само че няма друго подходящо, нали?

— Точно затова ми е толкова неприятно. Ненавиждам дори себе си — мрачно отбеляза Ел Би.

— Да, разбирам те. Не мислиш ли, че и за мен е същото? Как според теб се чувствам, когато вземам бебето? Понякога ми е трудно дори да го погледна. Замислям се как бих могла да го накарам да страда и тогава... тогава тичам горе, прегръщам го и плача.

Ел Би разтърка лицето си с ръка.

— Боже мой! — изстена той.

Аманда се изправи, коленичи до него, обви ръце около главата му и прошепна:

— Недей! Недей! Нали сам ме уверяваше, че ще се справим.

— Но преди да го видя, преди да забележа онзи особен израз върху лицето на Лари, когато го държи. Толкова радост, такава гордост... О, господи!

Онова сравнение с океана не означаваше нищо друго, освен че разчиташе на този мъж. Винаги е бил по-силният от двамата. Ала сега се бе вкопчил в нея в буквалния смисъл на думата и тя беше много уплашена. До нея нямаше никого. Не би могла да се облегне нито на семейството си, нито на милата си, любяща майка. А ето че и скалата в живота ѝ, Ел Би, започна да поддава.

— Искане ми се изобщо да не ми бе казвала — измърмори той.

— Кое?

— Ако си мислех, че е на Лари, бихме могли да продължим.

— А сега не можем, така ли? Това ли се опитваш да ми кажеш в действителност?

— Как бихме могли? — повтори мъжът.

Тя скочи от мястото си.

— Значи между нас всичко е свършено и трябва да го забравим, сякаш не се е случвало?

— Какво очакваш да чуеш от мен? Как да постъпя?

— Все някак ще се оправим. Нали постоянно ми повтаряше, че щом никой не е наранен, всичко помежду ни ще е наред? Защо да не се виждаме веднъж месечно или дори на два месеца? За мен няма значение. Нали затова съществуват телефоните. Стига ми да знам, че си мислиш за мен.

— Постоянно мисля за теб. Но съществуват и други хора, особено синът ми.

— А, сега се сети за него? Едва сега? Защо не преди... преди да станем един за друг това, което сме? — замълча, за да си поеме дъх. — О, не трябваше да ми причиняваш това, Ел Би.

— Не ми се наложи да те убеждавам, нали? Бъди реалистка. Нещата просто се случиха. При това и двамата го искахме.

Погледът ѝ спря върху дивана, където толкова често лежаха заедно.

— Какво можем да направим? — попита с нисък глас.

— Най-доброто решение е аз да замина.

— И да ме оставиш с Лари, въпреки че знаеш какво би означавало това за мен?

— Може би ако ме няма, двамата с него бихте се...

— Много добре знаеш, че никога няма да стане! Как можеш да говориш така точно ти, който познаваш душата и сърцето ми по-добре от всеки друг?

— Наистина ли смяташ, че ми се иска да го кажа? Погледни ме. Но няма друг начин, затова трябва да го направя, нали?

— Ако го мислиш сериозно, значи не ми остава нищо друго, освен също да се откажа.

— Налага се да бъда сериозен, Аманда. О, моля те!

— Не мога да повярвам на онова, което чувам, още повече че го чувам именно от теб — от ужас и гняв изгуби контрол върху емоциите си. Грабна чантата си и се отправи към вратата. — Тръгвам си. Животът ми е съсипан. Струва ми се, че ще полудея. Ще се кача в колата и ще се прибера у дома. С малко повече късмет може да ме блъсне някой камион.

— Къде си мислиш, че отиваш? Сядай. Не можеш да тръгнеш просто така — Ел Би я улови за рамото, но тя успя да се освободи. — Дошла си тук със своята кола? Знаеш, че е опасно да го правиш. Ако някой те види...

— Само за това ли те е грижа? — извика Аманда от средата на стълбището. — Толкова исках да те видя, че нямах търпение да пътувам с рейса. Така бързах...

— Спри! — изкрещя той и се втурна по стълбите.

Заблъска по вратата на колата, но тя беше заключена и заслепена от сълзи, Аманда потегли, оставяйки го отчаян на улицата.

Без съмнение и двамата бяха наясно, че това не е окончателната им раздяла. Всъщност всичко продължи едва до следващата сутрин, когато на път за магазина телефонът в колата й иззвъня.

Той не искал да каже онова, което е изрекъл. Просто бил в лошо настроение, уплашен и обсебен от чувство за вина. Бил се вкопчил в идеята да замине отгук. Което, трябвало да признае, било недостойно. Още повече било невъзможно, защото я обичал. Прекалено много, за да си позволи да го направи. Което тя без съмнение знаела.

И така двамата продължиха по същия начин, срещайки се, когато могат, независимо колко рядко. Нима мисълта, че са все още заедно, не е достатъчна, за да ги поддържа?

Когато, малко след края на разговора, влезе в магазина, у нея беше настъпила такава промяна, че Доли я забеляза:

— Е, Аманда, най-сетне заприлича на себе си — заяви тя и отново подчерта колко добре ѝ се отразява майчинството.

Доколко добре ѝ се отразяваше новата роля на майка, беше спорен въпрос. Със сигурност малкото момченце не е расло в утробата ѝ в продължение на девет месеца, без помежду им да се създаде някаква връзка. И все пак, докато го наблюдаваше как спи със свити юмручета и хвърлящи сянка върху лицето му дълги ресници или срещнеше любопитния му поглед, когато му сменяше памперсите, дори когато на шест месеца той вече седеше и за първи път посегна към протегнатата му дрънкалка, не я напускаше чувството, че ѝ е чужд. Гледаше го през очите на съжалението и ужаса, сякаш е дете, изоставено наред шумна улица.

На всичко отгоре, като че ли подтикван от самия дявол, Лари не преставаше да пита всеки познат не намира ли, че „Стиви е одрал кожата на дядо си“.

— Не знам — отвърна му тя един ден. — Мисля, че прилича на себе си. Много красиво дете е.

— Винаги казваш „дете“, все едно говориш за бебето на някой съсед. Името му е Стивън. Стиви — тросна ѝ се съпругът ѝ.

След раждането на малкия настроенията му често се меняха. Всъщност при него не можеше да се говори за някакъв темперамент. Нима плоското му, глуповато чувство за хумор не я дразнеше? Но напоследък, или поне на нея така ѝ се струваше, често ставаше рязък или точно обратно, изпадаше в еуфория, докато си тананикаше или пееше на сина си, когото обичаше да носи на рамене из къщата.

Беше роден да е баща. Сега би могъл да се нареди сред другите мъже в квартала — преуспяващ бизнесмен с чудесно малко момченце. Държеше да се наложи. Все още негодуваше, че Аманда постигна своето и се върна на работа. Тъй като разбиранията му бяха доста старомодни, смяташе, че има нещо неестествено в това една жена да предпочете, при това, без да е принудена, да остави детето си у дома през целия ден с непознат човек.

Как би могъл да знае, че магазинът е нейното спасение? Той запълваше съзнанието ѝ. И я държеше далеч от Стиви. Никой нямаше представа, че дългите разходки с детската количка, които предприемаше през почивните дни, когато Лари не си е у дома, си имаха своите причини. Едната беше да поуспокои нервите си, а другата — да избегне необходимостта да играе със сина си. Така не можеше постоянно да вижда израсналата му къдрава косичка, досущ като нейната, нито лицето му, точно копие на Ел Би.

А колко щеше да се радва на това бебе, ако нещата се бяха развили по друг начин! Толкова се бореше да не го обикне, защото никой, никой не знаеше какво ще се случи занапред. Какво наказание я очакваше? Чудеше се на увереността на Ел Би. Дали наистина я изпитва, или се преструва заради нея и детето?

Нищо, нищо не би трябвало да сполети това малко нейно момченце с дебели крачета и пръстчета, стиснали здраво шишето с мляко. Какви големи, сериозни очи! Често си представяше как ѝ задава въпроса: Кой съм аз? Веднъж дори, пряко волята си, се разплака и го притисна в прегръдките си, а той с цялата си невинност се вторачи в нея.

Движа се по опънато въже. Спряла съм на ръба на скалата, откъдето дори най-лекият полъх на вятъра би могъл да ме събори.

Да, размишляваше тя, отстрани вероятно представляваме чудесна картина. И вероятно хората смятат точно така, защото един ден, докато Лари ги снимаше на моравата, възрастен мъж се спря да ги погледа.

— Прекрасна гледка — бе казал той. — Трябва да я запечаташ непременно. Ти си късметлия.

Сега поставената в рамка снимка стоеше във всекидневната, а друго копие украсяваше бюрото му в кантората. Беше предложил и едно на баща си, ала Ел Би деликатно отказа, заявявайки, че не обича да показва близките си в кабинета. Лари намери това за странно, още повече за дядо, който е проявил такава щедрост към внука си със значителна сума пари на негово име, а толкова рядко идва да го види. Дали Аманда е съгласна с него?

Е, според нея беше съвсем разбираемо. Той е зает човек, освен това си има свой личен живот.

Да, таен, също като нейния. Във връзката им сега имаше много по-малко радост, отколкото преди раждането на детето, но все пак взаимоотношенията им бяха станали по-дълбоки и по-скоро касаеха духа, отколкото телата им. Двамата взаимно се утешаваха. Дните в малката стая близо до Лейн Авеню минаваха без цветя, подаръци и препълнени кошници за пикник. Често лежаха мълчаливо, докато станеше време да си тръгват, после се прегръщаха и се разделяха. Случваше се дори да не се видят цели седмици.

Ел Би изстена.

— Нямам сили да гледам това дете. Иска ми се земята да се разтвори и да ме погълне.

— Не можеш да се измъкнеш — повтори тя. — Само ако можехме да избягаме някъде!

— „Ако“ е дума с огромно значение.

— А трябва ли да е така? Защо да не можем? Стиви няма нужда от мен. Даже ще му е по-добре. Опитвам се, Бог ми е свидетел, че се опитвам. Но няма да се променя с времето. Напротив, ще става още по-зле и той неминуемо ще усети, че има нещо нередно, без да знае какво е то. Да, горкото ми малко момченце ще е много по-щастливо без мен. Какво ще правя? — тъй като отговор не последва, Аманда закърши ръце: — Може би е по-добре изобщо да не ме познава. Лари го обожаваш. Норма също. Дори обича да седи с него вечер. Казвала съм ти, че двамата с Лестър често идват у дома да го гледат. О! — изхлипа отчаяно, — как мога да говоря така? Той е единственото ми дете и аз много го обичам. Какви ги приказвам? И все пак...

— Говориш глупости, миличка, и много добре го знаеш — меко се обади Ел Би. — Прав ли съм?

— Предполагам — въздишката ѝ изпълни стаята с дълбока тъга. — Стига толкова за днес. Трябва да дойдеш на празненството. Не съществува логично обяснение, което би могло да оправдае отсъствието ти.

Месеците се изнизваха. Неусетно Стиви Болсън навърши една година. На Лейн Авеню Аманда отправи поканата за празненството.

— Реших да те предупредя, защото Лари така и така ще ти каже. Поканил е братовчедите, които винаги идват на гости за Коледа.

Естествено съседите също ще са там. Няма начин да се измъкнеш.

Лари беше уредил всичко: дългите маси, взетите назаем столове и балоните бяха изцяло негова работа през седмицата, докато Аманда беше заета в магазина в Кагни Фолс. Въпреки че денят бе топъл и безоблачен, спомените ѝ я върнаха цяла година назад, когато валеше сняг и единственото, което чувстваше, бе тъга.

Предишния ден Стиви проходи. Облечен в ръчно избродирано костюмче от жълт лен, подарено от Сесил, крачеше смело по моравата между ръцете на Лари и Аманда. След това, омазан със сладолед и в много добро настроение, великодушно позволи да го прехвърлят от скута на един братовчед към скута на друг.

— Невероятен е! — възхищаваха му се те. — Толкова е общителен. Винаги ли е такъв?

Отговори им Норма:

— Да. Не е ли истинска благословия, че е толкова послушен? Не е ли цяло щастие, че го имаме? Но, Стиви, още не си бил у дядо. Ето, татко, вземи го.

Аманда се зае усърдно да прибира използваните салфетки и захвърлените картонени чаши.

— Остави това. Ще почистим по-късно — възрази Лари. — Къде е фотоапаратът? Донесе ли го, скъпа? Искам да снимам татко и Стиви.

Един от братовчедите имаше друго предложение:

— Защо да не направим снимка на цялото семейство? Дядото ще държи детето, а родителите ще застанат от двете му страни. Дайте на мен. Казват, че имам усет за фотографията. Застанете тук, за да не сте с лице към светлината. Така.

Как ще преживея този ден, терзаеше се Аманда. Погледна часовника си. Беше едва два часа, а гостите сигурно щяха да останат докъм четири. Поне Лари щеше да настоява. Естествено повечето от съседите бяха дошли именно заради него. Винаги се е отнасял приятелски към тях, докато тя беше само неговата съпруга. Почувства, че ѝ премалява. Гласовете се носеха из моравата, смесваха се и се отдалечаваха.

— Хайде, Стиви, ела да си поиграем с топката — това беше Норма. Прекара цялата сутрин, показвайки на племенника си как да търкаля играчката, което му се струваше много забавно.

Наведена над масата, Аманда се бореше със слабостта си. Давайки си вид, че е заета с разчистването, не поглеждаше встрани.

— Толкова добре се занимаваш с него, Норма — отбеляза един от братовчедите и добави невинно: — Не мислиш ли за свои деца?

Без да се притесни, младата жена отговори закачливо:

— Не. Но бих могла да взема Стиви.

Всички се разсмяха.

— Ела да видиш красивата топка.

Евтина играчка, оцветена в червено, бяло и синьо, подарък от семейството ѝ. Можеше да си представи майка си и другия дядо как внимателно увиват пакета и го отнасят до пощата, намираща се само на три врати разстояние от църквата. Освен майка си, от доста време не се беше виждала с никого от тях. Съжаление сви гърлото ѝ на топка и тя изтри сълзите с обратната страна на ръката си.

Трябваше да поговори с Ел Би! Веднага щом гостите се разотидат, ще се качи в колата под претекст, че има да връща книги на библиотеката. Той със сигурност няма да се е прибрал, така че може да го хване по пътя.

— Истински ад, нали? — каза той. — Истински ад.

— Горкият Стиви. Жалко и за нас, че му причинихме това.

— И преди съм ти казвал, че с него всичко ще е наред. Кой ще постави под съмнение произхода му? Ти никога не би го изоставила, още по-малко пък Лари. А щом нито детето, нито някой друг няма да узнае истината, нищо не го заплашва — само веднъж досега ѝ беше говорил толкова рязко. Знаейки, че този спомен му е неприятен, тя му го припомни. Ел Би веднага се извини. — Съжалявам. Но слушай, милото ми момиче. Колко пъти трябва да ти повтарям, че ще го преодолеем? Налага се. Чуваш ли ме? Ще те чакам следващата събота. Ще можеш ли да дойдеш?

— Нямам представа какво ще правя този ден, но няма значение. Нищо, повтарям ти, нищо не би могло да ме спре.

Успокоителните му думи ѝ подедържаха като студена вода след неколкодневна жажда. Но имаше нужда да остане сама, за да се наслади на напитката, затова вместо да се прибере направо у дома, действително се отби до библиотеката, избра наслуки няколко книги и измисли обяснение за половинчасовото си отсъствие от дома. Едва тогава пое обратно.

Уморен от изтощителния ден, синът ѝ беше вече в креватчето си.

— Сложих го да си легне по-рано — каза Лари. — Започна да мрънка, което не е характерно за него. Толкова е сладък!

— Защото има твоя благ характер — откровено отвърна Аманда.

Ето го нейния съпруг, удобно разположил се в кухнята, с просмукана от пот риза, по която бяха останали петна от морковената каша, с която бе хранил Стиви. С лъжица в ръка, ядеше сладолед направо от кутията.

— Бяхме я забравили отвън на слънцето — оправда се той. — Пък е почти пълна. Жалко е да го изхвърля, затова реших да го изям. Между другото разтопен е много по-вкусен. — И ѝ отправи познатата си детинска усмивка.

Това не подхожда на другото му лице — на бизнесмен, който сключва сериозни сделки. Все пак, размишляваше тя, кой от нас няма скрити страни? И както се очакваше от нея, седна на масата, за да му прави компания.

Неволно започна да го наблюдава. През последните две години непрекъснато го предупреждаваше, че е натрупал излишни килограми. Коремът му изпъкваше над колана, брадичката му се бе удвоила. Досега не забелязваше тези недостатъци. Очите му определено бяха станали по-малки. Надигналото се отвращение я накара да потръпне.

— Ах, шоколадовата глазура — смукна с устни той.

Мляскането винаги ѝ е било противно. Беше чистоплътен, при това много, но имаше отвратителни навици, като например да седи на леглото, докато реже ноктите на краката си и да ги хвърля върху килима. Странно беше как можеш да изпитваш приятелски чувства към някого и в същото време да се потрисаш при всеки допир до тялото му.

— Доста е топло за април — отбеляза той. — Помниш ли какъв сняг валя на този ден преди една година?

Да, спомняше си.

— Ако имахме плувен басейн, веднага щях да се гмурна, независимо че е едва началото на пролетта. Иска ми се да се топна в гореща вода. Как ти се струва?

— Чудесно — покорно отвърна Аманда.

Лари се изправи, блъскайки стола така силно, че съдовете върху масата издрънчаха, после се прозя.

— Тъй като няма как да стане, какво ще кажеш да си вземем душ заедно?

— Друг път. Денят беше ужасно дълъг.

Прозаявката, усмивката и засмените очи мигом изчезнаха. На тяхно място се появи суров поглед.

— Никога не искаш това, което ми се иска на мен! — извика той.

— Не е вярно, Лари. Аз...

— Не е вярно, Лари! — подигра я той. — Колко ли пъти съм го чувал по един или друг повод? Какво има? Ти изобщо не ме желаеш! Вечно аз съм този, който прави първата крачка, а ти просто се подчиняваш, освен ако не можеш да измислиш някакво оправдание. Наистина ли смяташ, че не съм го забелязал? Погледни ме в очите. Да ти приличам на слепец?

Наистина го погледна. Малките цепки се бяха разширили и пламтяха от гняв. Това беше нападение, а тя нямаше време да подготви отбраната си, затова едва успя да промълви тихо:

— Не, не, Лари. Не.

— О, да, да. Какво става? Да не съм мръсен, болен или нещо друго?

— Не, чуй ме, грешиш...

— Да не би да си имаш друг? Ами да, точно това е. Намерила си си някого там, в Кагни Фолс. Точно така.

„Дръж се, дръж се“, мислено си повтаряше Аманда. Тук е детето. Гневните гласове могат да нанесат непоправима травма дори в такава крехка възраст.

— Грешиш. В Кагни Фолс няма нищо друго, освен магазин и жени, които пазаруват в него.

— Нима не виждаш как се чувствам? — отново извика той. — Толкова си студена. Като кубче лед. Как бих могъл да те разтопя?

— Не съм искала да бъда такава, Лари. И най-малко от всичко съм имала намерение да нараня чувствата ти. Ако съм го направила, съжалявам. Просто съм си такава, точно както и ти си такъв, какъвто си — забелязвайки, че лумналият огън е започнал да гасне, продължи: — Винаги си твърдял, че се отнасям добре към теб. Нима не е така? Не си ли го казвал?

— Сигурно — измърмори мъжът.

— Със сигурност. А сега тази разправия заради някакъв си душ — каза с подкупваща усмивка, сякаш се обръщаше към дете, което се е държало лошо.

— Може би си права — отново измърмори той.

Беше толкова лесно да го манипулира, че ѝ стана жал за него. При тази мисъл очите ѝ се напълниха със сълзи.

Забелязвайки ги, Лари веднага омекна. Естествено изтълкува погрешно причината за тях и ги отдаде на гнева си.

— О, не плачи, Аманда. Наговорих толкова глупости. За някакъв мъж там... в Кагни Фолс... Забрави. Впрочем толкова ми се спи, че изобщо не ми е до къпане. Не трябваше да ям този сладолед. Стана ми тежко.

От гнева му за броени секунди не остана нито следа. Беше като дим след силна експлозия, който се издига, разсейва се и изчезва в небето. Тананикайки си, Лари отиде да си легне.

— Тя определено отново се държа грубо — отбеляза Норма на път към къщи. — Наистина ли не го забеляза, Лестър?

— Не обърнах особено внимание. Седях си в сянка и разговарях с Питър. Невероятен човек, много артистичен, точно мой тип. Не знам почти нищо за архитектурата.

— Онази семейна снимка, на която татко държи Стиви — настоя тя. — Не можеш да го отречеш.

— Лицето ѝ също е произведение на изкуството — засмя се той. — Това пък ти не можеш да отречеш.

— Не се опитвам да отричам нищо. Но изражението ѝ е съвсем друго. Като замръзнало, сякаш издялано от камък. Питам се какво не е наред. Има нещо. Усещам някакъв бунт у нея още откакто се роди Стиви. Продължавам да мисля, че изобщо не е искала деца.

— Хайде да не задълбаваме в психологията. — Лестър знаеше как да отклони разговора с чувство за хумор. — Ако онова, което казваш за изражението ѝ е вярно, вероятно се дължи на разстроен стомах или лека настинка.

— Не. Надушвам нещо. Не съм глупачка, скъпи.

В една друга кола, носеща се в противоположната посока, Сесил заяви, че определено е забелязала някаква враждебност между Аманда

и мистър Болсън.

— Чудя се на какво ли би могла да се дължи?

— Не е необходимо непременно да има нещо. Понякога хората просто не си допадат, особено когато става въпрос за семействата на двама съпрузи.

— Но те и двамата са толкова мили.

— „Мили“? Това не означава нищо. Всеки ден се случва „мили“ хора да се ядат помежду си, при това именно в рамките на едно семейство. Обикновено става въпрос за пари.

— Знаеш ли, от време на време си спомням онзи ден... колко ли време мина оттогава, когато ги видях двамата на онази ужасна улица, Лейн Авеню, близо до моста. Чудя се защо ли все още мисля за това?

— Кой знае? Но е странно, че спомена Лейн Авеню. Днес точно приключих с проекта за преустройството си. Няма да повярваш какъв булевард смятам да направя от тази уличка.

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Дай ми време — каза Ел Би. — Това е като да развързваш възел или да се опитваш да намериш изход от лабиринт.

— Е, можеш ли да развържеш възела? Или да откриеш изхода? Дали не се оказахме затворени в този лабиринт?

— Не, но трябва да помисля. Само ми дай време.

Май отмина и дойде юни с песента на птиците и ранните рози. Изобилстваща от лек вятър и зеленина, със свежо ухание и пеперуди, земята намекваше за приближаващото лято. Лари обикаляше двора и си тананикаше: „О, каква прекрасна утрин, какъв прекрасен ден“. Кленът, посаден предишната година, бе израснал половин метър. Стиви се научи да казва „мама“, заради което той заяви, че ще го изпрати в Харвард.

Всичко беше непоносимо. Аманда се чувстваше объркана. Нервите ѝ бяха опънати до крайност. Разплака се на един филм заради някакво гладно, захвърлено куче. Заплака, когато подаде бисквитка на сина си и той я прегърна през шията.

В какво се бяха превърнали всички?

Автобусът се разтресе. От това ѝ се пригади, точно както в първите месеци на бременността. Сложи в устата си бонбон, както Лари я бе съветвал тогава, и затвори очи. Пред нея две дами на средна възраст, без съмнение тръгнали към универсалния магазин в града, разговаряха дискретно. Гласовете им бяха добре модулирани, без никакъв акцент. Най-вероятно са учителки, защото много приличаха на гостите, които Норма и Лестър канеха на вечеря в дома си. Запита се какво ли биха казали, ако знаят, че тя, също толкова добре облечена като тях в тъмен памучен костюм, добре възпитана и образована, се е

запътила към една стая, ключът, от която лежи в джоба ѝ, за да се срещне и вероятно да прави любов с бащата на съпруга си?

След като излезе от главните улици, където повечето от пътниците бяха слезли, автобусът пое по тесните пресечки, вече толкова добре познати ѝ, че би могла да опише с подробности всяка сграда по тях, и зави към Лейн Авеню.

На входа на постройката, в която сега се чувстваше повече у дома си, отколкото в собствената си къща, я поздравиха някакви младежи, живеещи отсреща. Не можеше да каже, че са ѝ намигнали, но блясъкът в очите им и предизвикателните им усмивки ѝ показаха, че не би могла да ги заблуди и те много точно знаят какво търси тук. Това малко приключение толкова я разстрои, че се втурна разтреперена по стълбите и почука на вратата.

Ел Би я посрещна и веднага я притегли в прегръдките си.

— Какво има? Случило ли се е нещо?

— Днес ми дойде в повече. Не знам защо. Един от онези лоши дни.

— Да, да — измърмори той, притискайки я силно.

— Много ми е трудно да водя този двойствен живот, Ел Би.

Стояха така, притиснали гърди, докато тя започна да хлипа.

— Давай, миличка, наплачи се. Не го задържай в себе си. Това ще ти помогне.

Стресна ги звукът на сирена.

— Време за обяд. Никога не сме идвали тук толкова рано, затова донесох сандвичи с пилешко, салата, праскови и чудесно вино. Ще празнуваме.

Говореше умолително. Искаше да я измъкне от мрачното настроение, но то беше толкова дълбоко, че никак нямаше да му е лесно. В крайна сметка тя също беше дошла да го моли.

— Да празнуваме? Имаме ли повод?

— Заедно сме. Нима не е достатъчно? Ела, хайде да хапнем — наля виното и без тост чукнаха чашите си. Хранеха се мълчаливо. От време на време тъжните им погледи се срещаха. Атмосферата беше натежала от проблемите им и следобедната жега. — Свали си самото — каза накрая Ел Би.

Копринената риза беше прилепнала към тялото ѝ. Тя я смъкна и перлената огърлица се спусна между гърдите ѝ. Очите им отново се

срещнаха. Без да изрекат и дума, двамата заедно се отправиха към леглото.

Слънцето се бе придвижило толкова далече, че стаята беше в сянка. Изведнъж отвън се разнесе гръм.

— Мисля си за първия път — прошепна тя, нарушавайки мистичната тишина. — Помниш ли бурята? Гръмотевиците направо раздираха небето и аз бях ужасно уплашена.

— От бурята?

— От теб. И от себе си, защото знаех, че съм влюбена.

— Както знаеш, аз те обикнах много преди това.

— Какво ще правим? — изплака отново Аманда.

— Първо, трябва да сме много предпазливи. Норма смята, че ти... Че не се разбирате.

Все още не може да произнесе името на сина си, помисли си тя. Ето докъде води болката.

— Какво я е накарало да мисли така?

— Отбила се у вас един ден и те заварила със зачервени очи.

— Да, наистина бях плакала.

От гърдите му се отрони толкова дълбока въздишка, че би могла да го остави без дъх.

— Чуй ме — започна Аманда вече по-уверено. — Да отидем някъде заедно, където кажеш. Може в Аляска или в някой залив. Няма значение. Бих могла да купя магазин за дрехи, а ти ще се занимаваш с недвижими имоти. Ще се справим.

— На приказки е много лесно. Ами Стиви?

— Той ще остане с Лари. Не бих го взела, никога не бих причинила това на съпруга си. А и ще е по-добре някой да се грижи за него тук. Норма ще помага. Нали знаеш, че го обожава — с жест, станал ѝ вече навик, тя плесна с ръце. — За мен също ще е идеално разрешение, ако го оставя сега, преди да е пораснал и отношенията ни да се задълбочат. Ще ми е по-лесно да се разделя с него — додаде и потисна надигащото се ридание.

— Доста висока цена — с нисък глас изрече Ел Би. — Доста висока.

— Може би ако си признаем вината и понесем последствията...

— Питаш ли ме, или ми го казваш?

— И двете.

— Смяташ ли, че след това бих могъл да погледна децата си в очите?

— Няма да ти се налага, ако заминем — твърдо каза Аманда. След като не получи отговор, изплака отчаяно: — Трябва да си забелязал, че положението стана непоносимо за мен! Вече не мога да живея в онази къща! Трябва да се върна там след час, а не бих могла да го понеса. Да спя в една стая... Използвай въображението си... Не издържам повече!

Ел Би стана и отиде до прозореца. Това е начин да се освободиш, макар и само за момент, от мястото, където си затворен, мислено отбеляза тя. Може би навън, на улицата, в гората, където и да е, отговорът е изписан върху камък или дърво. Изпълнена със съчувствие към страданието му, пристъпи към него и сложи ръце върху раменете му.

— Да се събуждаме сутрин и да се откриваме един друг — каза му шепнешком. — Винаги. Винаги.

Когато той се обърна и я притегли към себе си, й се стори, че вижда сълзи в очите му.

— Дай ми време да помисля. Обичаме се. Не е редно, но е истина. Дай ми време да помисля.

— Тук направо умираме от жегата — говореше майка й. — В къщата е горещо като във фурна. Сигурна ли си, че искаш да дойдеш точно сега?

Аманда знаеше какво се крие зад думите й: „Как ти скимна да идваш именно тази седмица, след като толкова време не си направи труда да ни видиш?“.

Някак успя да отклони неизречения въпрос, като попита майка си къде ще отседне.

— Налага се да си вземеш стая в мотела на магистралата. В момента сме доста натясно. Приятелят на Бейби ще живее у нас, докато получи първата си заплата от новата работа.

Бейби, най-малката от момичетата. Нима щяха да я наричат така до края на живота й? Струваше й се, че едва вчера е завършила гимназията. Внезапно я обзе желание да види всичките си близки.

Може би за първи път, откакто, горда и развълнувана, се раздели с тях, за да отиде в колежа.

Но най-вече ѝ беше домъчняло за майка ѝ. Не че очакваше да получи мъдър съвет. За това си имаше Ел Би. Просто от време на време всяка жена изпитва необходимост да стовари проблемите си върху раменете на друга, която я обича. А кой е по-подходящ от родната ти майка?

— Ще взема обичайния автобус — съобщи Аманда. — Ще чакам на някоя пейка на спирката да дойдете да ме вземете.

Лари беше разстроен, че не може да я придружи.

— Заболяването на майка ти сериозно ли е? Какво ти казаха?

— Според брат ми става въпрос за лек инфаркт. Може да се окаже безобиден, но и да доведе до тежки последствия. По тона му разбрах, че е наложително да замина.

— Естествено. Виж, нямаме извинение, че досега не сме отишли да посетим семейството ти. Непременно трябва да го направим през есента, най-вероятно в Деня на благодарността. Ще запозная Стиви с другия му дядо и ще поканя всички в хотела или в мотела, каквото и да е там, на вечеря. Къде тръгна?

— Горе, да си стегна багажа. Няма да ме има близо седмица, така че ще са ми нужни някои неща.

— Остани още малко да погледаме заедно телевизия. След десетина минути започва страхотна програма — изтягайки се върху огромния фотьойл с разкопчана риза, Лари потупа издутия си корем и се оригна. После се разсмя. — Извинявай. Пряхдох с пържени картофи. Веднъж започна ли, нямам спиране. Но какво пък толкова, жени харесват дебелиите мъже, нали? Те са много добродушни, прав ли съм? Можеш ли да отречеш, че съм добър?

— Не, не мога — ласкаво отвърна Аманда.

Вероятно Рип Ван Уинкъл^[1] се е чувствал точно така. Нищо не се бе променило. От пейката на ъгъла до църквата Аманда можеше да види салона за красота с множеството шишета на витрината, до него магазина на Бен с изложени ризи, дънки и други дрехи. Над тротоарите се извиваше мараня, асфалтът около дупките се топеше и

всичко — от сипещото жарава небе до неизмазаните сгради — беше сиво.

Точно на същото място беше чакала в онзи паметен ден, когато се върна с диплома, скрита в черно-белия сак. Точно тук беше чакала автобуса, когато пое на север, за да приеме — в случай че изобщо ѝ предложи, Лари Болсън, макар изобщо да не го желаше.

Хубаво или лошо е, че не можем да надникнем в бъдещето?

Стресна я писъкът на клаксон.

— Ей, хлапе, помниш ли ме? Аз съм брат ти Ханк.

Тя се качи в пикапа и го целуна. Той, както всичко останало, си беше същият, с разголени загорели рамене и къдрава като нейната коса.

— Какво те води насам? Проблеми?

Въпросът беше провокиращ и би могъл да мине за саркастичен, но когато го погледна, откри, че е искрен. Впрочем от брат си не би могла да очаква нито сарказъм, нито ирония.

— Просто исках да ви видя.

— А, добре. Често говорим за теб и трябва да ти кажа, че сме ти много благодарни за онова, което ни изпращаш. Сигурно си открила златна мина.

— Не съм. Вярно, че изкарвам добри пари и ми е приятно да помагам. Това е. Както и да е, не съм дала кой знае колко.

— Достатъчно, за да ремонтираме кухнята. Купихме нова печка и хладилник. Освен това обличаме децата на Лорена. Онзи неин нехранимайко не би могъл да им осигури дори обувки.

— Радвам се, че мога да ви помагам, Ханк.

— Искаш ли да се отбием, за да видиш гимназията? Откакто си завършила, не са имали ученичка като теб. Пълна отличничка. Хората още те коментират.

Дори пълна отличничка би могла да обърка живота си, мислено отбеляза Аманда.

Пътят, дърветата, дори къщата, когато приближиха, всичко сякаш протягаше ръце към нея. Приветстваха я не само хората, нейна кръв и плът, но и усещането за сигурност, за липсата на промяна, съзнанието, че нищо лошо не може да ѝ се случи.

Това беше — сервираната за вечеря маса в кухнята, познатото меню, включващо шунка и пай от сладки картофи, направен специално

в нейна чест, кучетата, очакващи подхвърлените им огризки, малкото бебе на Лорена с подмокрен памперс. Въпреки всички недостатъци, от които искаше и наистина избяга, това беше нейният дом. Тук е майка й, за да я изслуша и да я увери, че нещата не са толкова лоши. От майчината целувка синината преставаше да боли.

Някой каза:

— Сигурно си ни донесла снимки на детето.

Разбира се, че е донесла, и веднага щом чиниите бяха раздигнати, тя ги извади и ги пръсна върху масата. Всички тутакси се съгласиха, че Стиви е чудесно момченце. Но защо не го е довела? Ами Лари? Защо не дойде?

— Следващия път — обеща Аманда. — Доста е трудно да качиш в самолета дете на година и половина, особено толкова палаво като моето.

— Кой е мъжът, който го държи?

— А, това беше на рождения му ден.

— Ама кой е? Прилича на филмова звезда — отбеляза Бейби.

— Свекър ми.

— Неговият дядо? — възкликна сестра й. — Съвсем не прилича на дядо. Та той е направо страхотен.

Точно както когато шлюзовете се вдигнат и водата се втурне бурно надолу, чувството за сигурност се изпари. Ако в този момент можеше да се обърне и да си тръгне, сигурно би го направила. Ала вместо това попита любезно за леля си Ема.

— Когато говорих с нея за последен път, беше паднала и си бе наранила коляното. Известно време беше зле, но сега се оправя и ще се зарадва, ако я посетиш.

— Толкова хора не са те виждали от години, скъпа — каза майка й. — Чичо ти Боб и леля Мей, братовчедите Робинсън от Барнвил... Много хора.

— Е, ще остана тук няколко дни, така че ако има кой да ме закара, с удоволствие ще им отида на гости.

Може би имаше нужда да мисли именно за тях — за старата леля, за младата братовчедка с малко дете, която допреди няколко години беше амбициозна тийнейджърка, също като нея самата...

На третия ден, когато се върна от Барнвил, майка й я очакваше на предната веранда. Бяха сами, но въпреки всичко й заговори тихо и

много сериозно:

— Защо си казала на съпруга си, че съм болна Аманда?

— Какво искаш да кажеш? — попита тя и в сърцето ѝ се загнезди страх.

— Докато те нямаше, ми се обади, за да ме пита как съм.

Глупачка, глупачка! Беше имала намерение да му позвъни и да му каже, че всичко е наред, ала напълно забрави.

— Имах нужда от причина, за да дойда тук. Беше глупаво от моя страна.

— Защо? Да не би да си в лоши отношения с него и да ти се налага да го лъжеш?

— Не, не. Разбираме се чудесно. Но мъжете понякога гледат на теб като на собственост, нали? Искях да ви видя веднага, а знаех, че не може да се освободи от работа. Убеждаваше ме да го отложим до Деня на благодарността, а аз няхах търпение да чакам толкова дълго.

Чифт сини очи я изучаваха иззад очилата. Познаваше ги много добре и знаеше, че няма да ѝ е лесно да ги заблуди.

— Има нещо, което премълчаваш, Аманда.

— Не, няма. Наистина.

— Всички ние — Лорена, Ханк, Дорийн, баща ти, дори Бейби, имаме чувството, че си имаш неприятности.

Сините очи не се отделяха от лицето ѝ. Над тях се спускаше посивял кичур. Той се бе промушил изпод боядисаната в кестеняво гъста коса. Очевидно се опитваше да се пребори със стареенето. Вече не беше млада. Животът ѝ не е бил лесен и нямаше да бъде занапред, независимо какво крие бъдещето. Съществуваха бедността. Съществуваха Дорийн, Лорена с всичките ѝ неудачи и Бейби с новия си, неизвестно кой поред, приятел. Ханк и Боб, колкото и да бяха почтени, все още живееха при родителите си и не бяха постигнали нищо. Щеше да е жестоко да получи още една причина за тревоги, още повече, когато с нищо не може да помогне.

— Не ми отговори — каза майка ѝ. — Чудя се защо реши да си дойдеш точно сега. При това след толкова време.

— Може би просто от носталгия. Наистина минаха много години.

— Ако имаш проблеми, трябва да ги споделиш с мен, Аманда — думите бяха изречени нежно и също толкова нежна усмивка стопли

сините очи. — Господ ми е свидетел, че хвърлих много усилия, за да помогна на Лорена. Надявам се, че нещата при нея се оправиха. Няма от какво да се притесняваш, скъпа. Не е срамно да изпаднеш в затруднение.

Не е срамно. Нямахме как да разкаже цялата истина на майка си, нито на когото и да било, без да разкрие позорната си, непростима връзка. Тази добра, простидушна жена никога не би я разбрала. Щеше да се бори, да се опитва, но раната ще е жестока, прекалено жестока.

Мисията ѝ тук се оказа невъзможна. Аманда се изправи, целуна майка си и отново я увери:

— Обикновена носталгия. Повярвай ми. Сега, след като ви видях всички, сигурно ще си тръгна още утре.

След дълго и досадно пътуване с автобус, последвано от отлагане на полета в Мемфис, не ѝ оставаше нищо друго, освен да си купи още едно списание или ако е гладна, да отскочи да хапне нещо. Аманда седеше в закусвалнята, когато към нея се приближи Питър Мак. И двамата бяха изненадани и тя веднага съжали за срещата, тъй като беше в лошо настроение, докато той видимо бе превъзбуден.

— Виж ти, от всички места по света да се видим точно тук. Имаш ли нещо против да седна при теб?

— Съвсем не.

— Къде си ходила?

— Гостувах на нашите.

— А аз, както винаги, по работа. Чудя се колко ли ще ни забавят. Тя сви рамене.

— Нямам представа.

— Току-що се обадох на Сел да държи постоянна връзка с летището. Ти говори ли с Лари? Ако ти трябва мобилен телефон, можеш да използваш моя.

Питър се опитваше да поддържа разговора, било то и толкова тривиален. Жената се запита каква ли е причината за неговия ентусиазъм.

— Няма го вкъщи. Ще опитам по-късно.

Това не беше истина. Всъщност Лари изобщо не знаеше, че ще се връща тази вечер. Планът ѝ беше да хване такси веднага щом

пристигне и да отиде в къщата на Лейн Авеню, след това да се свърже с Ел Би и да се прибере едва на следващия ден.

— Истинско щастие е, че разполагаме с достатъчно време. Ако се беше случило на трети, нямаше да можем да отпразнуваме празника.

Съвсем забрави за четвърти юли. Напоследък ѝ убягваха доста неща. Беше изгубила четката си за зъби и Ханк трябваше да ѝ купува нова от града и, за свой срам, никак не можа да си спомни името на съпругата на братовчед си Люк.

Питър предложи да поръчат сандвичи. Тъй като не му отговори, той продължи:

— Беше много мило от страна на бащата на Лари да предостави двора си за празненството. Според Норма организацията станала в последния момент. Случило се едва завчера. Хората, у които обикновено се провеждало тържеството, внезапно заболели и мистър Болсън великодушно предложил да го устроят в дома му.

Значи ще се наложи да ходя у тях, мислено отбеляза Аманда. После се сепна и обясни:

— Оттам се открива прекрасна гледка към хълмовете и игрището, където ще има фойерверки.

— Ние със Сел сме като децата. Много обичаме разветите знамена, сладоледа във фунийки и красивите отблясъци в небето.

Отблясъци в небето. Лари никога не би се изразил така. Сигурно ако Ел Би не беше такъв, какъвто е, ако бях срещнала мъж като този тук... Той може би щеше да избере мен, вместо Сесил, ако се бяхме запознали в подходящия момент...

— Жалко, че Лари не е могъл да дойде с теб — говореше Питър. — Но работата е на първо място, нали? И с мен е така. Сел щеше да ме придружи, но в момента в болницата тече голяма благотворителна кампания за набиране на средства. Чула ли си, че искат да я направят председател на организацията за следващия мандат? — изражението му се разнежи. — За нея ще бъде добре не само заради оказаната чест, а защото работата ще запълва дните ѝ.

Значи все още нямаше никакви признаци за предстояща поява на дете. Спомни си колко се страхуваше, че Сесил може да умре. Те са сигурно най-щастливата двойка от всички, които познавам, размишляваше Аманда. Той е човек, с когото би могло да се сподели

всичко. Беше добродушен и достатъчно мъдър, за да разреши всеки проблем. Дали, ако го попитам, би могъл да ми даде съвет?

Поръча си салата, но тъй като нямаше апетит, остави вилицата.

— Какво има? Не е ли хубава? — попита Питър.

— Прекалено е голяма, а не съм гладна.

Наистина ли, макар и само за миг, допусна възможността да сподели с него? Мисълта я накара да потръпне. Не дай боже такива налудничави, ужасни думи да се излеят от устата ѝ!

„Дай ми време, каза Ел Би. Ще измисля нещо.“ Изхвърляйки тези мисли от съзнанието си, зададе любезен въпрос:

— Предполагам си ходил да разглеждаш още от онези огромни южни къщи?

— Този път не. О, слушай, обявяват нашия полет.

За нейно облекчение местата им бяха доста отдалечени. Затваряйки очи, Аманда се облегна на седалката и остави съзнанието ѝ да се рее. По време на полетите от колежа към дома и обратно често бе попадала на приказливи пилоти, които обичаха да съобщават над какво лети самолетът в момента: езеро, град и винаги, винаги река Мисисипи. Но този очевидно бе притеснен от времето, защото не се обади нито веднъж. Ала хвърляйки поглед към часовника си, макар да летеше на север към Мичиган, тя знаеше къде точно щеше да се намира, ако пътуваше на запад към старото общежитие. По някакъв лишен от логика начин внезапно ясно си представи Тери — момичето от гимназията, което една вечер бе вървяло с нея на връщане от кафенето. Отново видя дома ѝ — чиста, спретната къща, толкова спокойна и вдъхваща сигурност, сякаш излязла от нечий сън и предизвикваше завист! Запита се какво ли е станало с Тери. А дали тя от време на време се сеща за нея? Нямаше никакъв начин да разбере какво се е случило с тази стара приятелка!

Ти си млада. Невинна си, макар да не го осъзнаваш. Има много пътища и ти си избрала един, въпреки че не знаеш накъде ще те отведе.

В този момент пред очите ѝ се появи образът на Стави с неговата усмивка и току-що поникнали зъбчета. Болката беше толкова непоносима, че подскочи на мястото си и жената от другата страна на пътеката я изгледа изненадано.

Това трябва да спре, смъмри се Аманда мислено. Трябва да се отпусна. Ел Би ще знае какво да направим. Пък и на Лари може би скоро ще му омръзна. Всеки мъж много отдавна би се отегчил от жена, която му дава толкова малко. Нека поиска развод. Как бих могла да го направя аз? Как бих могла да нанеса подобен удар на такъв мил и почтен човек, който винаги се е държал добре с мен? При това, когото предадох толкова позорно? Да, нека решението да излезе от него. Ще се съглася на всичко каквото поиска. И тогава ще съм свободна. Ще се чувствам по-малко виновна. Няма значение какво ще кажат хората. Ще заминем. Ел Би ще знае какво ще направим.

Сесил чакаше на летището. Аманда се надяваше да изгуби Питър в тълпата, грабна сака и махна за такси към Лейн Авеню. Каква заблуда, след като и двамата знаеха, че се е върнала! Както можеше да се очаква, те настояха да я откарат до дома ѝ, макар че тя предпочиташе да остане сама.

— Не ви е по път — опита се да протестира и веднага забеляза странните погледи, които ѝ хвърлиха. — Моля ви, нека си хвана такси. Нямам нищо против.

— Хайде — улови я за ръката Питър. — Не ставай смешна. Ще те закараме.

Седеше на задната седалка и почти не говореше. Докато колата завиваше зад ъгъла на Лейн Авеню, за момент успя да види познатите прозорци на втория етаж. Бяха тъмни.

— Какво ли може да ѝ се е случило? — учуди се Сесил, след като оставиха Аманда.

— Определено не приличаше на себе си. На летището, докато бяхме заедно за няколко минути, сякаш не искаше дори да ѝ говоря.

— Норма е уверена, че нещата между нея и Лари не вървят. Тя се притеснява за брат си естествено.

— Надявам се да не е нещо сериозно. Но напоследък доста семейства си имат проблеми.

— Така е, затова много се радвам за нас. Разкажи ми за пътуването. Искам да чуя всичко — след като приключиха с вечерята, Сесил му подаде изрезка от вестник. — Излезе в събота. Татко каза, че

мистър Роланд и останалите са й обърнали особено внимание. Тук е публикувана една новина, а това е уводната статия.

Питър я прочете бавно, като от време на време кимаше с глава, след това отново я прегледа и каза:

— Казина. Чувал съм за тази шайка в местната управа, която поддържа идеята. „Шайка“ е точната дума. Наричат го „възраждане“. Нещо като финансов бум. Представи си само! Мочурищата край реката, малкият зелен полуостров превърнати в луксозни хазартни свърталища. Скъпи хотели, развлечения и магазини... И това вместо хубави къщи и паркове, в които се чува песента на птиците — и захвърли вестника на пода. Сесил се опита да го успокои:

— Но редакцията е изцяло на твоя страна. Татко изобщо не е притеснен. Прочети уводната статия и ще се убедиш.

— И аз не съм разтревожен. Яд ме е само, че хората могат да са такива варвари. Изпитвам същото, когато видя някоя красива стара сграда в ръцете на некадърници.

— Кажете за мрамора, който ходи да гледаш. Как ти се стори?

— Идеален. Има цвят на мляко с кафе. Много фин. Опасявах се, че не си го спомням точно, но не бях сбъркал. За щастие няма да ми е необходимо голямо количество. Трудно се добива и струва цяло състояние. Знаеш ли, Сел, обиколката из такива отдалечени места действа много ободряващо. Така например съвсем случайно се натъкнах на една рушаща се балюстрада, която не бях виждал преди. За късмет фотоапаратът беше в джоба ми. Хрумна ми, че бих могъл да направя нещо подобно във формата на полукръгла тераса покрай пътя.

Веднъж свенливо й беше споделил надеждата си, че музеят като част от цялостния проект някой ден ще намери мястото си в националния регистър на историческите паметници. Дори смяташе, че шансът това да се случи, е много голям.

Приятно й беше да гледа сияещото му лице. Беше стигнал далече без ничия помощ, както винаги е искал. Хората с парите в банките нямаха никакво значение, въпреки че сигурно бяха нужни, но именно Питър бе създал нещо велико.

Бяха тръгнали към спалнята на горния етаж, когато се разнесе трясък и нощната тъма се раздра от искрите на фойерверк.

— Хлапетата нямат търпение до четвърти — отбеляза той. — И аз навремето бях такъв.

Ако имахме дете, помисли си тя, без да отговори, щяхме да го изведем, за да погледа зарята.

— Предполагам мистър Болсън ще организира незабравимо празненство. Той обича да прави нещата със стил.

Името я накара отново да си спомни Аманда, която напоследък се държеше доста странно. Нещо се е случило на духовитото, умно момиче и това много натъжаваше Сесил.

---

[1] Приказен герой, който заспа и се събудил след сто години.
— Б.пр. ↑

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Когато младото семейство Болсън излезе от къщи, небето все още беше ясно. Лари бе малко ядосан, защото Аманда настоя, че Стиви е прекалено малък да стои до толкова късно, за да гледа фойерверките. Тя, макар и облечена в празничен тоалет в червено, бяло и синьо и твърдо решена да се държи весело и непринудено, вътрешно трепереше. Освен ако Ел Би не намереше някакъв начин да я дръпне настрана, за да поговорят, трябваше да изчака още един безкраен ден.

Както винаги раздражението на съпруга ѝ продължи кратко.

— Догодина непременно ще го вземем с нас. А след още няколко, колкото и да ми е неприятно, че времето тече толкова бързо, ще е ученик и ще може да ни придружава навсякъде. Ей, казах ли ти, че Норма е поканила и приятелката ти Доли от магазина? Винаги мисли за всичко. Впрочем Сесил ѝ напомни, тъй като ти винаги я водиш на тези празненства, но очевидно тази година си забравила да ѝ кажеш.

Да, типично беше за Сесил да се сеца за всичко. Не за Норма.

— Защо си толкова мълчалива? — попита я той.

— Просто слушах музиката. Много приятна песен. Би ли усилил радиото?

— Съвсем традиционна. „Една вълшебна нощ“. Пее се нещо такова — обясни Лари и затананика фалшиво: — ... когато откриеш истинската си любов сред препълнената зала, тогава нощ след нощ... И така нататък. Забравил съм я. Стара е като земята.

Защо дори най-простите неща вършеше погрешно? Защо, когато човек очевидно иска да се наслади на мелодията, не му стига здрав разум да замълчи и да не пречи?

От друга страна, защо друг може с малки, незначителни жестове да те плени до полуда?

— Време е за новините — обади се той. — Искаш ли да ги чуем?

Аманда въздъхна.

— Добре. Пускай ги — поне няма да ѝ се налага да говори.

Лари изключи радиото.

— Бау! Няма новини. Толкова по-добре. Нищо неприятно, което би могло да развали празника. Тези знамена изглеждат изключително, не намираш ли? Кварталът е страхотен. Ако след време имаме още едно дете или дори няколко, ще е най-добре да се преместим тук.

Внезапно интересът ѝ се разпали.

— Защо? Да не би баща ти да иска да продаде къщата?

— Не знам. Може би — той прочисти гърлото си. Винаги когато го правеше, при това един господ знае поради каква причина, беше на път да съобщи нещо важно и тя настръхна. — Докато те нямаше, с него проведохме сериозен разговор. Първо ми зададе странния въпрос дали двамата с теб се разбираме и често ли се караме. Казах му, че не. Е, имали сме недоразумения, но иначе сме сговорчиви хора, особено ти. Ако трябва да бъда съвсем откровен, ти си жената, с която най-лесно се живее.

— Какво го е накарало да те пита? — прекъсна го Аманда.

Лари се поколеба.

— Мисля, че допуснах грешка. Изобщо не трябваше да ти го казвам. Става въпрос за нещо поверително, за изненада. Сам щеше да я съобщи утре или в другиден, затова ме помоли да я пазя в тайна.

Колко типично за него да подхване някоя тема, а после да я остави недовършена! Прикривайки раздразнението си, тя подхвърли спокойно:

— Какво му е поверителното на такъв въпрос? Хайде, изплюй останалото.

— Ами добре, но да не си посмяла да продумаш и дума. Дори Норма не знае. Ето в какво се състои работата. Няма да повярваш, но ми предостави целия бизнес, прехвърли ми акциите си, така че сега съм единственият шеф. Можеш ли да си представиш? — извика Лари.

Пулсът ѝ се ускори. Значи наистина щяха да заминат... Върху устните ѝ трепна едва забележима усмивка.

— Бях направо изумен. Вярно, че очаквах един ден, когато остарее и се пенсионира, аз да заема мястото му. Но не и толкова скоро. Все още е достатъчно млад в края на краищата. А го направи просто така, скъпа — щракна с пръсти. — Просто така. Двамата с теб седим върху купчина пари. Ей, да не би да си прекалено шокирана, за да говориш?

Превъзбудата му я ужасяваше. Помисли си за следващия шок, който го очаква, когато разбере на какво се дължи щедрият жест на Ел Би. Като си представи унилото му лице, лудо препускащото ѝ сърце се сви от жалост.

Тъй като той естествено очакваше някакъв коментар, попита дали решението е било спонтанно и какво го е предизвикало.

— Изглежда, е внезапно. Помниш ли роднините на майка ми от Канада? Значи един от тях, възрастен вдовец, при това с доста разклатено здраве, притежавал голяма собственост. Бил работил цял живот и сега искал да я кара по-спокойно. Затова го поканил да го придружи на околосветско пътешествие, а след завръщането им му предложил да поеме управлението на компанията му в Британска Колумбия. Татко едва не паднал от изумление. Звучи страхотно и, разбира се, той приел.

Пътят пред очите ѝ се разми. Нещо като куршум или нож я прониза рязко, докато върху главата ѝ се стовари някаква тежест.

— Какво каза? — едва събра сили да прошепне. — Не те чух добре. Колко време ще продължи това?

— О, доста дълго. Във всеки случай няколко години, поне докато братовчедът е жив. Казвам ти, бях направо шокиран дори от самата мисъл, че баща ми изобщо може да замине оттук, но след като премислих няколко дни, реших, че идеята е страхотна. През целия си живот не е правил нищо друго, освен да работи. Да не говорим, че не е ходил никъде. Пък и щом иска, защо не? Винаги бихме могли да му идем на гости.

Усетила, че ѝ се повдига, Аманда мислено си напомни, че трябва да затвори очи, за да не вижда повече танцуващия пред погледа ѝ път.

Без да забележи, Лари продължаваше да бърбори:

— Е, пристигнахме. Виж какъв пикник са устроили! Когато татко се захване с организацията, можеш да си сигурна, че ще получиш истинска храна. Съседите никога няма да проумеят на какво ще станат свидетели тази година. Не, каквото и да си говорим, нищо не може да се сравни с този двор. Дори самите дървета, този син смърч, който мама посади! Тя обожаваше зеленината. А къщата е достойна да бъде нарисувана, не мислиш ли? Много пъти си ми повтаряла, че не я искаш, но може и да промениш решението си... Какво ти става?

— Нищо... Сигурно съм яла нещо развалено.

Лари зае последното място за паркиране на улицата, изскочи от колата, заобиколи я и отвори другата врата.

— Портокалов сок и зърнена закуска. Не виждам какво може да ти е раздразнило стомаха... освен ако млякото е било киснато?

Тя се бореше със себе си. „Ако ти прилошее тук, ще изглеждаш като глупачка. Изтрай до утре, може пък да не е разбрал правилно. На следващия ден всичко ще се изясни. Дръж се.“

По тротоара минаваха хора. Вдигна глава и в същия момент чу учудения вик на Доли:

— Какво ѝ е на Аманда?

— Нямам представа — отвърна Лари. — Стана внезапно. Каза, че я боли корем.

Да, той винаги разбира нещата погрешно.

— Вече ми минава. Каквото и да е било, сега ми е по-добре.

Но съпругът ѝ беше прекалено притеснен, за да ѝ повярва.

— Сигурна ли си? Мина ти просто така? Може би трябва да повикаме лекар? На тази улица живеят двама: доктор Бърнс и старият доктор Слатър.

Последното нещо, от което имаше нужда, беше някой, който да я засипе с куп въпроси.

— Беше моментно. Извинявай — каза вече съвсем уверено.

— Изплаши ме до смърт, мила.

— О, това е приятелят ми Джоуи Бейтс — съобщи Доли. — Толкова се разтревожих, че забравих да ви запозная.

Представянето приключи. Аманда погледна жизнерадостното лице на най-новия приятел на помощничката си, който беше водопроводчик и работеше като доброволец в пожарната. Изглеждаше приятен човек, на когото може да се има доверие. Но от друга страна, всичко е толкова несигурно...

— Това е къщата на бащата на Лари — обясняваше Доли.

Мъжът кимна.

— Чудесно местенце.

— Сигурна ли си, че си добре? — със съмнение повтори Лари.

— Абсолютно.

— Да вървим тогава.

Дворът беше претъпкан с хора, движещи се от входната врата към моравата, където бяха подредени масите, застлани с покривки в

червено, синьо и бяло и отрупани с освежителни напитки. Пред двете жени Лари отговаряше на въпросите на Джоуи за възрастта на къщата и за оградата от сини смърчове, посадени от майка му. Аманда едва се крепеше на разтреперените си крака.

Внезапно изпита необходимост да заговори:

— Не беше раздразнен стомах, Доли. Просто преживях шок. Не мога да го споделя сега, защото може да се окаже нещо незначително. Не знам... Добре ли изглеждам?

Изненадана, другата се обърна да я погледне:

— Ами... да. Не се ли радваш, че купи този ленен тоалет? Толкова добре ти стои.

— Имах предвид лицето си. Как ти се струва?

— Съвсем нормално. Както винаги. Какво не е наред, Аманда? Защо не ми кажеш?

— Не мога — очите ѝ шареха сред множеството от съседни, малки деца, шумни тийнейджъри, служители във фирмата на свекър ѝ. Както всеки път, Лари приятелски се бе смесил с тълпата.

Близо до верандата се бяха спрели семейство Мак и Коул заедно с Алфред Коул. Не ѝ се щеше да си губи времето в приказки. Имаше само един човек, с когото искаше да се срещне. Въпреки това се приближи към тях.

— Видя ли масите? — попита я Норма. — Татко поръча сандвичите във френския ресторант. Има цяла купа праскови, потопени във вино, и сладолодов пай от Ню Орлиънс. Винаги може да се разчита на него. Това е най-грандиозният Четвърти юли, който съм виждала някога — също като Лари, тя говореше за баща си с гордост.

Докато ръкомахаше ентузиазирано, диамантеният пръстен от Лестър проблясваше върху ръката ѝ. Беше странно, мислено отбеляза Аманда, че от трите мускетарки именно най-невзрачната е получила най-скъпото бижу. А не беше ли странно и това, че може да ѝ хрумне подобна абсурдна мисъл? Но най-необичайното беше, че дърветата започнаха да се въртят в някаква мъгла.

Остана права, облегната на парапета на верандата. Другите разговаряха, но гласовете им представляваха неразбираем шум, докато през съзнанието ѝ минаваха различни сцени: скърцането на люлката, когато Лари ѝ направи предложение; белите цветя, подарени ѝ в хотела

по време на сватбеното пътешествие; ужасната буря в онзи първи ден с Ел Би; стаята недалеч от Лейн Авеню.

„Качи се на автобус № 8 и слез на ъгъла, близо до моста.“

— Баща ти тук ли е? — обърна се тя към Норма.

— Естествено. Сигурно се суети около масите.

Рязко се извърна и се отдалечи. Наистина толкова рязко, че останалите сигурно щяха да се учудят. Но няма значение. Домакинът разговаряше с човека, отговарящ за напитките. Все така открито, тя се приближи до него.

— Трябва да поговорим.

— Не тук. И не сега — отвърна той и се намръщи притеснено.

— Напротив. Тук и сега. Да отидем до вратата на кухнята — когато го погледна в лицето, ѝ се стори, че прочете отговора на въпроса, който още не му бе задала. — Вярно ли е, че заминаваш за Канада? Лари току-що ми го съобщи.

Тревогата му беше очевидна.

— Не знам какво ти е казал — започна той, но тя го прекъсна.

— Трябвало да бъде изненада, но не можел повече да го държи в себе си, затова не бива да го обвиняваш. Просто ми отговори: истина ли е?

Притеснението му премина в паника.

— Нямах намерение... Не бих го нарекъл изненада. Искях да поговорим за това утре и да ти обясня всичко насаме. Но не сега. Не тук. Моля те, скъпа.

— Защо не ми отговаряш? Става въпрос за прост отговор. Дай ми прост, кратък отговор.

— Господ да ни е на помощ. Въобще не е толкова просто. Моля те, Аманда, изглеждаме подозрително уединени тук. Това не е мястото за такъв разговор.

Краката ѝ отново се подкосиха и ѝ се наложи да се облегне на касата на вратата. За пореден път я обзе ужасяващото чувство за нереалност. Наистина ли бяха тук, в двора на къщата на Ел Би, и си разменяха тези думи? И ги изрича именно той, нейната любов, нейният свят?

— Ще се видим утре на нашето място — измърмори мъжът. — А сега ме пусни, преди хората да са забелязали, че ме няма.

— Трябва само да ми кажеш: „Заминавам без теб, Аманда. Сбогом!“. Кажи го. Или ме увери, че не е истина.

— Моля те, скъпа — взираше се тревожно в нея той. — Моля те. Не сега.

— Трябва само да чуя дали късаш с мен или не — забелязваше, че е прекалено шокиран, за да ѝ отговори, но продължаваше да настоява, постепенно повишавайки глас: — Можеш ли да го отречеш?

— Скъпа моя, умолявам те, нека поговорим утре!

— Не — отсече Аманда и се отдалечи. — Няма нужда. Вече знам отговора.

Потиснато ридание се надигна в гърдите ѝ, което причиняваше болка, многократно по-силна от родилната. Искаше ѝ се да се скрие някъде, където никой няма да я види. Голяма група младежи се беше отделила в далечния край на двора и пиеше от картонени чаши. Запъти се към тях, с намерението да се слее с групата им. От мястото си все още можеше да вижда Ел Би, почти с цяла глава по-висок от останалите. Беше изключително любезен домакин. Терзание, помисли си тя. Това ли е точната дума? Вероятно той изпитва същото. Трябваше да го изпитва. Беше изписано в очите му. Колко добре го познаваше! Колко добре. Но тогава защо?

Защото, дойде отговорът, в крайна сметка не би могъл да нарани сина си. Затова аз трябва да остана и да страдам, както и той... може би не за дълго... но в Канада. Където и да отидеше, около него щяха да се навъртат жени, като момичето, което се суети около масата точно в тази минута, извъръщайки към него привлекателното си лице. Едва ли е на повече от седемнайсет години...

Връщайки се обратно на поляната, се натъкна на Лари, който беше ядосан и разтревожен.

— Търсих те навсякъде — оплака се той. — Сигурна ли си, че се чувстваш добре?

Дали се чувства добре? Вероятно си губя разсъдъка, каза си мислено и отговори с въпрос:

— Кое е момичето, застанало до баща ти?

— Не му знам името. През лятото работи в офиса. Помага ни до началото на септември. Какво ти става? Като че ли не си на себе си.

— Нищо. Нищо ми няма. Само че съм жадна. Ще ида да си взема едно питие.

Барманът, застанал зад две големи купи, ѝ обясни, че в едната напитката е „безалкохолна“, докато в другата била „изключително силна“.

— Червено вино, ром, лимонов сок... Не е за деца. Някой я донесе и мистър Болсън беше много разстроен. Затова седя тук и следя никой да не прекали с нея.

— Е, аз съм пълнолетна — отвърна Аманда и си наля.

— Едва ли искате толкова голяма чаша, мис — каза мъжът. — По-добре вземете тази. Това е твърд алкохол. Само след десетина минути няма да можете да стоите на краката си.

— Искам да го усетя — сръза го тя и допълни високата чаша. Ако се напие, терзанието може би ще изчезне. Седни на тази кръгла пейка под дървото, отпивай бавно и чакай.

Но то упорито не си отиваше. Цялото ѝ тяло, от краката до главата, сякаш гореше. Постепенно, благодарение на волята ѝ, неудържимата ярост срещу тази жестока несправедливост се примеси с мъката. Седеше и очакваше всичко това да избухне, когато се появи Лари.

— Държиш се много странно — извика той. — През цялото време изчезваш. Тук има наши приятели, а ти седиш сама с чаша в ръка! Впрочем какво, по дяволите, пиеш? Лицето ти е пламнало. Дай ми чашата!

— Това, което ми се пие — изправи се и отново отиде до купата. — И ако ми се прииска още, просто ще си наляя.

— Аманда! Ти никога не употребяваш алкохол. Не си изпила дори чаша вино от Коледа насам. Дай ми това.

— Не ми нареждай какво да правя — извика тя високо и се обърна към Ел Би, застанал до масата с напитките:

— Нито пък ти!

Той се бе втренчил в нея. Върху лицето му бяха изписани ужас, предупреждение и молба.

— Недей, Аманда — каза ѝ толкова тихо, че едва го чу. — Недей. Това не е за теб.

Нова вълна от ярост я разтърси.

— А кой си ти, мистър Болсън, за да ми казваш кое е за мен и кое — не? — изкрещя отново. — Я си гледай работата! Аз вече не съм ти никаква! Чуваш ли ме?

Гласът ѝ отекна толкова силно, че хората в другия край на градината се стреснаха.

Напълно изумен, невярващ на очите си, Лари я сграбчи за ръката.

— Не можеш да говориш така на баща ми! Да не си си изгубила ума?

— Твоят баща! — подигра го тя. — Ти изобщо не го познаваш. Знаеш ли какво направи той? Не, не знаеш. Но аз знам. Да, мистър Болсън, аз знам. О, ти си бил наясно още последния път, когато се срещнахме, какво имаш намерение да ми причиниш. Вече си го бил решил, но не ти е стигнал куражът да ми го кажеш направо.

Около тях постепенно се събираше любопитна тълпа.

Ел Би се опитваше да запази самообладание.

— Стегни се, Аманда. Пила си прекалено много, а не си свикнала.

— Да, прекалих с алкохола, но не само той ми дойде в повече — тъй като гласът ѝ продължаваше да се повишава, все повече хора разбираха, че приближава криза. Мигом настъпи гробна тишина, както след тежък инцидент на улицата. — Да — продължи тя, — колко е лесно да напуснеш страната и да забравиш! Просто захвърляш бремето и забравяш. Забравяш всичко. И любовта, и детето, което не исках. Да, да — в отчаянието и яростта от устата ѝ извираше поток от думи, докато ръцете ѝ бяха вкопчени една в друга като за молитва. — А, да, детето. Твоето дете, Ел Би, а не твоето, Лари! Нашият Стиви... Та той дори не е от теб! Ние с баща ти бяхме любовници в продължение на цели четири години — хлипайки, Аманда се отпусна върху пейката.

Тогава, както при приближаването на неизбежна катастрофа, когато самолет се разбива в земята или лавина се устремява към незащитно село, наблюдателите останаха като парализирани. Вглеждаха се един в друг, сякаш се питаха: „Наистина ли чух това, или просто ми се е сторило?“.

В следващия момент Лари се свлече на земята. Приятелите му се втурнаха към него, неуверено го отнесоха под едно дърво и го оставиха да лежи. Норма бе отведена на верандата, където Лестър, баща ѝ, Сесил и Питър ѝ наляха бренди и се опитаха да направят за нея каквото могат, макар то да не беше много. С призрачнобяло лице, Ел Би бе вкаран в къщата, придружаван от двама лекари. Родителите с деца, пораснали достатъчно, за да се досетят за какво става въпрос,

побързаха да ги отведат. Кучетата лаеха яростно. Млади мъже с мъка удържаха Лари, който, едва съвзел се и напълно обезумял, искаше да се втурне вътре и да убие баща си. Плачещата истерично Аманда бе замъкната от приятеля на Доли в колата ѝ.

— Откарай я у нас — нареди момичето, хлипайки. — Боже мой! Боже мой! Не мога да повярвам — повтаряше то непрекъснато, докато търсеше изпадналата някъде червена обувка на приятелката си.

Разменяйки объркани коментари на тротоара отвън, тълпата постепенно се разотиде.

— Тя сигурно е изгубила ума си. Възможно ли е да е истина?

— Никога не бих повярвал подобно нещо за Болсън. Такъв човек, при това с неговия авторитет.

— Просто е мъртвопияна. Какъв позор!

— Не, това е трагедия. Горкото момиче.

— Но Аманда изобщо не пие! Нищо не разбирам.

— Може би са се скарали и просто му се е ядосала.

— Ами, подобна история трябва да е върна.

— Ти огледа ли добре Болсън? Целият трепереше. Трябваше да го крепят, когато го отведоха вътре. Надявам се да не получи инфаркт или инсулт след случилото се.

— Слава богу, че наблизо имаше лекари.

Разтърсени от преживяния шок, бавно се отдалечаваха от къщата. Само кучетата останаха да събират захвърлените върху тревата останки. Шум от включени двигатели се надигна и отшумя в далечината, възстановявайки тишината на улицата. Живеещите наблизо се движеха безшумно в тъмнината, изгубили всякакво желание да гледат фойерверките. Празненството се оказа пълен провал.

Доста по-късно, изтегната върху шезлонг на верандата, Норма започна да се съвзема. Сред плач, въздишки и мълчание тя най-сетне се обади:

— Човек трябва да познава мистерията на вселената или Божият промисъл, за да разбере това. Освен ако всичко не е една голяма лъжа! Да, точно така е. Поради някаква необяснима причина Аманда е измислила цялата история.

— Не — тихо ѝ възрази Сесил. — Бях вътре и разговарях с доктор Бърнс. Баща ти си е признал, че е казала истината.

Норма покри лицето си с ръце и прошепна:

— Моят баща! Моят баща! — никой не продума, докато не извика отново: — Никога не съм ти казвала какво видях онзи ден преди много време, Лестър. Помниш ли, когато в салона на училището ти споменах, че съм забелязала... — тя замълча, неспособна да се доизкаже.

Вместо нея го направи приятелката ѝ:

— Видяла си Аманда и баща ти на Лейн Авеню, когато се връщахме от летището. Да, аз също ги видях. Питам се дали си ги забелязала, но ми се струваше толкова странно и неправдоподобно, бях толкова сигурна, че няма как да са били там, и реших, че съм се припознала. Затова никога не ти го споменах.

— Значи това си имала предвид, като си говорила за хората, които предават доверието ти — замислено отбеляза Лестър и улови ръката на съпругата си.

— Да, баща ми. Най-добрият татко на света. Почтен, достоен човек. Всеки път, когато споменът се връщаше, постоянно си внушавах, че ако действително са се разхождали по онази улица, то е било поради невинна причина, може би свързана с огледа на някоя къща. А после ми се струваше, че изобщо не са били те.

Бледата светлина на нацърбената луна правеше лицата на всички да изглеждат зеленикави и болнави. Но всъщност това е самата истина, размишляваше Сесил. Тази вечер всички сме болни. И се сети за собствения си баща, който продължаваше да обича майка ѝ дори след всичките тези години. Погледна към Алфред Коул, чието присъствие, макар и до този момент мълчаливо, сигурно беше огромна подкрепа за сина му и за страдащата му снаха.

И после пред погледа ѝ болезнено се мярна Аманда и малкото ѝ момченце. Що за бяс я е обзел? Какво я е докарало до подобно състояние? Но от друга страна, нали съществуваха пациентите на болницата, които често разказваха също толкова потресаващи истории? Истории, които звучат като кошмари?

— Чувствам се като в кома — обади се Норма. — Чувала съм, че в такова състояние съзнанието ти продължава да работи. Да не сме забравили Лари? Къде е той?

— Не, не — успокой я Лестър. — Някакъв приятел го отведе в дома си.

— Но къде? Кой приятел? — помъчи се да се изправи от стола тя. — Трябва да съм с него в такъв момент.

— Казва се Уилърд — обясни съпругът ѝ. — Чух някой да споменава името му. Един такъв нисичък, с рижа коса.

— Той е. Заедно учеха в гимназията. Джеф Уилърд. Трябва веднага да отидем у тях, Лестър.

— Не, скъпа, не е необходимо. При това не си в състояние. Остани тук, а аз ще отскоча да го видя. Само ми дай адреса.

— Не го знам — изхлипа Норма.

Питър скочи на крака.

— Аз ще ида. Ти стой тук — обърна се той към жена си. — Може да имат нужда от теб, ако се случи нещо с мистър Болсън.

След като шумът от колата му заглъхна в нощта, единственият звук наоколо беше песента на щурците. Никой не продумваше, сякаш си бяха казали всичко, което можеше да се каже. Всъщност в такива тежки моменти обикновено нямаше много за говорене, размишляваше Сесил. Наясно сме с това, но все пак се чувстваме задължени да запълним празнотата с успокоителни думи. В известен смисъл щурците се изразяват много по-добре от нас. Те напомнят, че животът продължава. Дори след най-големите катастрофи животът продължава. Ала е някак много нетактично да кажеш това на някой, преживял такъв разтърсващ шок.

На горния етаж, където вероятно беше стаята на мистър Болсън, големият панорамен прозорец светеше. Лекарите все още бяха при него. Странно, но въпреки всичко, което беше сторил, тя изпитваше съчувствие към него. Нима не съжаляваш човек, получил доживотна присъда, независимо какво престъпление е извършил? Със сигурност мисълта за прегрешението щеше да го измъчва до края на живота му.

Норма отново даде воля на скръбта и гнева си:

— Колко я обичаше той! В мига, в който я видя, когато за първи път я доведох тук през една пролетна ваканция, се влюби в нея. Моят брат, най-милият, най-добрият мъж на света! Как е могла, питам ви. Как е могла! Не искам да я виждам никога повече. Кълна се, че няма да я погледна. Тя е пачавра. Разбира се, татко също има вина, но нейната е

много по-голяма. Тя е хукнала след него. Да, сигурна съм, че е станало точно така.

Отново никой не отговори. Хората винаги вземат нечия страна и обвиняват другите в зависимост от позицията си. Колкото повече размишляваше върху това, толкова повече Норма щеше да оправдава баща си. И Сесил изпита искрено съжаление към другата си приятелка.

С напредването на нощта задуха слаб, но много студен вятър. Часовникът вътре отброяваше минутите. Пристигна линейка. Мъже в бели престилки се втурнаха по стълбите. Малко след това Питър се върна с новини. Името на Джеф Уилърд не било вписано в телефонния указател, затова му се наложило да ходи в полицията, за да узнае адреса. В дома му разбрал, че са сложили Лари да спи. Били повикали лекар, който му дал успокоителни и обещал да се обади сутринта. След това се отбил в дома на Лари, платил на Елфрида, останала да се грижи за малкия Стиви, и я помолил да остане, докато на другия ден някой не ѝ се обади.

Някой, помисли си Сесил. Кой? Норма? В това състояние? На Лестър явно му предстоеше много работа. „Аз ще отида да поседя с детето, реши тя.“

Минутите се изнизваха. Безпокойството постепенно обхващаше малката група, очакваща някаква вест от горния етаж. Никой не се осмеляваше нито да се качи да се осведоми, нито да си тръгне, без да е научил нещо.

Сякаш внезапно разбудена от сън, Норма извика:

— Успокоителни! Все едно да превържеш с обикновен бинт ампутиран крайник. Ще бъде истинско чудо, ако успее да преживее това.

Тъй като никой не ѝ възрази, Лестър се опита да промени темата, обръщайки се към Питър:

— Работи ли много това лято? Не бих могъл да кажа същото за себе си. Ние, учителите, може и да не заработваме много, но поне имаме дълги отпуски.

Другият също се стараеше да разведри обстановката:

— Предприех няколко пътувания, свързани с реставриране. Стари църкви, обори, хотели... Това са моите пациенти. Но сега седя

вкъщи и работя доста упорито, ако може да се нарече работа нещо, което ти доставя удоволствие.

Двама добри мъже, помисли си Сесил и отново изпита състрадание към шокирания, измъчен човек на горния етаж.

— Няма никакъв смисъл всички да седим тук — обади се Лестър. — Татко, утре рано трябва да си в съда. Защо не си тръгнеш? А и ти, Питър, вече направи достатъчно, като обиколи почти целия град. Така де, приятел в нужда се познава. Но сега по-добре отведи Сесил у дома. Почти полунощ е — точно когато всички се разотиваха и бяха на път да се качат в колите си, той изтича с ужасна вест: — Всичко свърши. Отиде си. Слагали са го в носилката, когато преди няколко минути е получил масивен кръвоизлив.

Както можеше да се очаква, новината се появи още в сутрешните вестници. Такова чудовищно събитие в дома на семейство Болсън в никакъв случай не би могло да се подмине, но благодарение на главния редактор, близък приятел и клиент на Алфред Коул, който бе защитавал семейството на снаха му, описанието на случилото се беше пестеливо. На последната страница и само с няколко изречения бяха изложени единствено голите факти, които сами по себе си бяха достатъчно красноречиви.

Некрологът също беше лаконичен: смъртта настъпила вследствие на обилен мозъчен кръвоизлив, а погребението ще се извърши в тесен семеен кръг.

Не беше споменато, че Питър и Сесил са отвели малкия Стиви в дома си. Разрешението бяха получили от Норма, тъй като Лари не беше в състояние да взема никакви решения. Доста трудно щеше да им бъде да го заведат на погребението.

Тя, брат ѝ, Лестър и двамата лекари караха след катафалката, а след това стояха край гроба, докато свещеникът четеше службата за любов и опрощение. После всички се отправиха към дома на Коул, където Лари щеше да остане, докато вече нямаше да има нужда от специални грижи.

На сутринта след произшествието Сесил се обади на Доли в магазина, но момичето ѝ съобщи, че Аманда не иска да я види.

— Тя е в ужасно състояние. Горкичката. Не мога да я позная. Щом чу за смъртта на Ел Би, отново се срина. Трябва да е била луда по него. Не знам. Никога не съм била толкова влюбена в никого. В аптеката ми дадоха приспивателно. Искях да извикам лекар, но те не идват, освен ако не става въпрос за нещо сериозно. Не мога да я накарам да излезе от къщи.

— Искях да ѝ кажа... Моля те, предай ѝ, че ние с Питър се грижим за Стиви. Той е у нас с бавачката си и се чувства много добре.

— Ти си истинска дама, Сесил. Казвала съм го винаги когато си идвала в магазина. У теб няма нищо предвзето. И Аманда е на това мнение, само дето в момента не иска да те вижда. Срамува се и се опасява да не си помислиш, че е пияница и мръсна уличница...

— Никога не бих си помислила подобно нещо. Това е много тъжна история и съм убедена, че никога няма да я разберем докрай. Моля те, кажи ѝ това от мое име. Дали да не дойда у вас, независимо дали иска да ме приеме или не?

— На твое място не бих го направила. През цялото време плаче и иска да е сама. Просто седи тук и се крие. Ще остане толкова дълго, колкото ѝ е необходимо да се вдигне на крака.

— А после?

— Не мисля, че има някаква представа.

— Добре, Доли. Ще поддържа връзка. Имаш ли ми телефона? Нали ще ми се обадиш? Хайде, пак ще се чуем.

— Да, непременно. О, ако я видиш, направо ще се разплачеш.

— Не е ли ужасно? — отбеляза мисис Лайънс, след като Сесил ѝ позвъни в магазина. — Дотичах тук в мига, в който научих. Направо не повярвах на ушите си. Тази очарователна, интелигентна млада жена! А всичко е било повърхностно, за да прикрива истинската ѝ същност. Учудвам се, че Доли я е прибрала в дома си. Аз не бих допуснала този боклук дори до прага си, честна дума.

Няколко минути след края на разговора възмущението ѝ все още се носеше из въздуха. До този момент единствените хора, съчувстващи на Аманда, бяха Сесил и Доли.

Но след като историята се разнесе из целия град, вече доста раздута, нарасна и съжалението, наред с нездравото любопитство. Какво ще стане отгук нататък, питаха се всички. Развод? Съдебни битки за попечителство върху детето?

— Как, за бога, това семейство ще намери изход от подобно безумие — извика Сесил на съпруга си. — Поговорих с Лестър. Не е особено притеснен за Норма. Казва, че е най-силна от всички, дори от него самия. Вече се опитвала да реши бъдещето на Стиви. Но Лари е напълно съсипан, което е разбираемо, и не искал дори да погледне детето, а доскоро така го обожаваше, че изглеждаше даже малко прекалено. Не искал да го погледне! Непрекъснато повтарял, че не е негово! Питър разпери ръце:

— Нямам представа. Прилича ми на старогръцка трагедия.

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

— Фактите са такива и трябва да ги погледнеш в очите, Лари — каза Норма. — Вече измина близо месец. Ще съм откровена с теб. Къщата ми е твърде малка, за да живееш при нас с Лестър.

Говореше меко, но категорично. Беше взела това решение не защото съпругът ѝ някога е бил против присъствието на брат ѝ в дома им. Напротив, винаги ѝ е повтарял, че Лари е наистина болен. Ала, болен или не, нещата трябва да си отидат на местата, а той очевидно не е в състояние да го направи, така че някой трябваше да му помогне.

— Имаш избор. Можеш или да се върнеш в собствената си къща, или да отидеш... в другата. Сега тя е твоя.

— На онова място? Да не си луда? Да го виждам във всяка стая всеки път, когато отворям вратата? Чудовище! И онези дървета, под които беше застанала... Още чувам гласа ѝ. Сред целия ужас стоеше пред мен с чаша в ръка. Не, по-скоро ще подпаля тази къща, отколкото да отида да живея в нея.

Лари беше остарял. Сигурно е истина, че косата ти може да побелее или да окапе след изживян шок, защото неговата определено бе оредяла. На челото му след онази нощ се бяха появили нови бръчки. Беше жалка, неприятна гледка.

— Добре, тогава я обяви за продан. И се върни у вас заедно със Стиви. Детето ти достатъчно дълго живя у Сесил и Питър. Те са най-прекрасните хора на света, но не са му родители.

Погледът му мина покрай нея и се зарея през прозореца. Когато заговори, едва успяваше да различи думите му:

— Дали не забравяш нещо? Аз не съм му баща.

— За целия свят си точно такъв. И за него. Трябва да си го набиеш в главата.

— Нищо чудно, че те двамата... тя и той... не се занимаваха с него както аз. Едва сега си давам сметка.

— Ако трябва да сме честни, макар това да те наранява, Аманда беше добра майка по свой начин — отбеляза Лестър.

Лари скочи от мястото си и изкрещя:

— По свой начин? Да, прекрасен пример за едно дете. Вярна, надеждна, морална... Дано да изгние там, където се намира сега. Точно така, да изгние! — никой не можеше да му отрече правото да реагира така. В продължение на няколко минути в стаята настъпи напрегнато мълчание, преди той да заговори отново: — Какво става? Тя не го ли иска?

— Кой, Аманда?

— Ами да, кой друг?

— Все още не знаем — отвърна Норма. — Казаха ми... Сесил чула... че в момента не е била в състояние да се грижи за него. Не знам. Аз определено не искам да разговарям с нея.

— Ще го вземеш ли? Все някой трябва да го направи, а ти обичаш децата.

Лестър се намеси предпазливо:

— Много неща трябва да се премислят, Лари. Баща ми каза да не забравяме, че Аманда има права над него, както и ти впрочем. Значи първо трябва да мине разводът и едва след това да се определи попечителството.

— Такава майка не може да получи родителски права!

— Това ще го реши съдът.

— Не искам да ѝ го дадат, не ме ли разбра?

— А защо не?

— Защо, защо? А защо жена като нея трябва да получи онова, което иска? Въпросът е принципен.

— Но и ти, изглежда, не изгаряш от желание да го вземеш — все така предпазливо подметна Лестър.

— Казах, че искам да дойде при вас!

Спорът се въртеше в кръг. Съпрузите се погледнаха и поклатиха глави. Горкият Лари дори не можеше да разсъждава трезво.

— Може би ще бъдете така добри да направите нещо за мен — рязко каза той.

— Всичко, Лари.

— Накарайте някой да отиде у нас и да изхвърли всичките ѝ вещи. Дрехи, книги, всичко. Не искам сутрин да отворя очи и да видя нещо, което ѝ е принадлежало.

— Още утре.

— И ако не те затруднявам много, Норма, би ли ми купила ново легло? Освен това ще се наложи да прекарам още една нощ тук, ако се заемеш с всичко утре.

— Дадено. Освен това ще доведе Стиви у вас. Както виждаш, тук няма отделна стая за него и Елфрида, а тя ще му е необходима, тъй като ние с Лестър сме навън по цял ден. Аманда няма къде да отиде, а и Сесил ми каза, че била в ужасно състояние. Бавачката желае да задържи работата си, така че за момента всичко е уредено — тъй като той не ѝ отговори, тя му напомни много нежно: — Детето е едва на година и половина, скъпи, и ти си единственият баща, когото познава.

— Аз наистина, ама наистина трябва да поговоря с Аманда — каза Сесил на Доли по телефона. — Щом не желае да ме види, защо не ѝ дадеш слушалката? Сигурно иска да разбере какво става с детето?

— Предадох ѝ съобщението ти, че се е прибрал у дома с Елфрида и Лари, това засега я устройва. Но само засега.

Сесил започваше да губи търпение. Тази тревога продължаваше вече трета седмица, затова накрая избухна:

— Кажи ѝ, че трябва да се чуя с нея веднага! Моля те, чакам я на телефона.

Изминаха четири-пет минути, преди в ухото ѝ да се разнесе немощен глас:

— Знам, че искаш да ме видиш, но в момента не мога да се срещам с никого. Не съм в състояние.

— Дори с мен?

— Дори с теб. Но все пак ти благодаря за всичко... Задето си взела Стиви у вас... Кажи и на Питър... Аз наистина... — думите заглъхнаха.

Сесил реши да действа направо:

— Не ми е приятно да ти го казвам, но те са наели адвокат. С развода ще се земе Алфред Коул. Ти също трябва да се посъветваш с юрист, Аманда...

— Знам. Необходими са ми толкова много неща. Нова работа, апартамент за мен и детето... Не знам откъде да започна. Страхувам се, че хората ще ме сочат с пръст. Не мога да се прибера у дома при семейството си, дори не мога да им обясня защо им се обаждам от друг телефон. Даже безполезният съпруг на Лорена не би направил това, което сторих аз. През цялото време плача...

Отново се разнесе гласът на Доли:

— Сега разбра ли какво имах предвид? Тя не може да говори повече, Сесил. Кажи на онези хора, дето са се обърнали към адвокат, да забавят нещата няколко седмици, докато се съвземе. И те сигурно имат сърца. За бога, горкото момиче не е някаква убийца, нали?

— Брат ти е напълно съсипан — каза Алфред Коул на Норма. — Има нужда от помощ, при това спешно. Трябва да се консултирате с някого.

— Работим по въпроса, но той не иска и да чуе — обади се Лестър. — Нямам намерение да „излага на показ кирливите ризи на семейството“. На нас ни звучи абсурдно, но явно за него нещата стоят по този начин.

— Имам едно предложение. Отведете го от тази обстановка за няколко дни. Намерете някой хотел с басейн и красива природа в провинцията. Откъснете го от лошите спомени. Ако това успее да повдигне духа му поне малко, пак ще бъде голям успех.

Норма се съмняваше, че брат ѝ ще се съгласи. Елфрида, която естествено знаеше всичко за случилото се и бе достатъчно интелигентна да ги уведомява своевременно какво става в момента, беше на същото мнение. Мистър Болсън живееше като в мъгла. Прекарваше по-голямата част от времето си в леглото. Отказваше да вдига телефона, който звънеше все по-рядко. Не ядеше почти нищо. Дрехите бяха започнали да му стават широки. Въпреки че живееше в една къща със Стиви, почти не забелязваше детето. С една дума, беше се откъснал от света напълно.

Затова за всички беше огромна изненада, когато Норма получи съобщение от Лари. Да, щял да приеме предложението ѝ с удоволствие да си почине на спокойствие в провинцията. Ала тя и Лестър трябвало да го откарат, защото още нямам доверие на нервите си, за да шофира сам.

Изборът беше оставен на него и една седмица преди Деня на труда те се насочиха на север към Канада. Лестър и Норма се редуваха на волана, докато Лари мълчаливо седеше на задната седалка и се пробуждаше само когато отбиваха от пътя, за да хапнат приготвените от нея сандвичи.

Точно както им бе докладвала Елфрида, той не ядеше почти нищо, ала двамата само си разменяха незабелязано погледи и си

спестяваха забележките. Въздишайки, Норма се запита колко ли време би издържал, ако продължаваше да живее по този начин.

Колата се изкачваше по планинския склон, оставяйки лятото зад себе си, и въздухът започна да става все по-студен. От време на време сред преобладаващите вечнозелени дървета се забелязваха и широколистни, чиито листа бяха започнали да жълтеят. Привечер Лари, нарушавайки мълчанието, ги накара да обърнат и ги насочи към тесен асфалтиран път, водещ към нещо, приличащо на пустиня.

— И то без карта — весело отбеляза Лестър. — Бива те за навигатор.

— Четох за това място в брошурата — след няколко километра изкачване той се провикна: — Спри! Това е.

Пред тях се извисяваше продълговата дървена постройка, оградена от цветна градина. Зад нея тъмносинята планина се извисяваше към западното небе.

Норма беше много доволна.

— О, прекрасно е, Лари! Как изобщо го откри?

— А къде е езерото? — попита Лестър.

— Зад сградата. Кабините са обърнати към него. Ще видите.

Две малки кабинки заемаха широката веранда. Под тях се разстилаше блестящото като огледало езеро, по чиято повърхност нямаше нито една вълна. Над главите им в неподвижния въздух не се развяваше нито едно листо.

Откъм другия край на верандата Лари се появи от стаята си.

— Е, харесва ли ви? — провикна се той.

— Дали ни харесва? — отвърна Лестър. — Та това е истински рай. Бих искал да хапнем тук отвън.

— Тогава идете да вечеряте. Струва ми се, че след това ще има танци.

— Ами ще видим. Само че умираме от глад. Колко време ще ти отнеме да се изкъпеш и да се преоблечеш? Ние сме бързи.

— Вървете без мен. Не ми се яде.

— Сега ме изслушай — заяви рязко зет му и закрачи към него. — Ако си решил да мреш от глад, това си е твоя работа, но тръгнахме на това пътуване заедно и иде бъде много неучтиво от твоя страна, ако не ни правиш компания по време на вечерята. Това имах да ти кажа.

— Не исках да бъда груб, Лестър.

— Дали си искал или не, ефектът е един и същ. Хайде, ще сме готови след дващсет минути. Разбрахме ли се?

— Добре, щом настоявате.

— Строгостта често дава по-големи резултати от умерения тон. Но невинаги — мрачно отбеляза Лестър.

Лари влезе в трапезарията прилично облечен за вечеря, избра си ястие от менюто и веднага започна да се храни, щом поръчката бе изпълнена. Това беше добро начало. Може би, помисли си Норма, нашето малко пътуване наистина ще извърши чудо, защото след като през целия ден беше мълчал, брат ѝ сега дори правеше опити да завърже разговор.

— Според мен това място е чудесно. Типично провинциално. Погледнете тавана. Гредите са естествени.

— Чамови са, не мислиш ли? — веднага използва момента Лестър, преструвайки се на заинтригуван. — Сигурно тежат по един тон едната.

— Може би дъбови — отвърна Лари. — Чамът е много мек.

— Сигурно ще ти е любопитно да видиш сградата на библиотеката, като се върнем — продължи зет му. — Не съм архитект, но са ми казвали, че най-много се доближава до оригинална постройка от Елизабетинската епоха. Само кажи кога и ще те заведа. Ще се отбием някой ден. Знам, че работата ти е постоянно да оглеждаш сгради, но тази е различна.

У Норма се зароди искрица надежда. Брат ѝ започна да говори и да се храни като нормален човек. Цялата атмосфера на това място беше окуражаваща. Наблизо седеше шумна младежка компания, на съседната маса десетгодишен хлапак разказваше за преживяното приключение с кану, докато Лари наблюдаваше възрастна двойка, вдигаща тост с шампанско. Очевидно правеше опит да се наслади на вечерта. Дори се съгласи да отиде някой ден с Лестър и Алфред да поиграят тенис по двойки в дома на Еймъс Нюман. Бил ходил там и много харесал красивата къща.

Тогава съвсем неочаквано той извади нещо от джоба си, подаде им го през масата и отбеляза, че „сигурно много биха искали да го видят“.

За огромна изненада на Норма, „това“ се оказа моментна снимка на Аманда, облечена в дълга сватбена рокля и с букет от бели цветя в ръка, застанала до усмихнатия Лари. На фона отзад се виждаха непознати, насядали около масите, а в ъгъла — част от камината, която в момента стоеше точно срещу тях.

Не намери какво да му каже, освен:

— Нарочно си избрал това място! О, скъпи, защо?

— Точно в онзи ъгъл бяха поставили сватбената ни торта. Тази седмица ще се навършат осем години оттогава — отвърна той. — Трябваше да се върна тук — изхлипа, стана, извини се и напусна масата.

— Остави го! — нареди на жена си Лестър, когато тя понечи да тръгне след него. — Има нужда да остане сам.

— Може би. Все пак, ако бях сама и ти не беше до мен, сигурно нямаше да преживея този кошмар. Не че сега се справям кой знае колко добре — каза тя и усети как парещи сълзи пълнят очите ѝ.

— Напротив, справяш се. При това чудесно — увери я Лестър и потупа ръката ѝ. — Но в никакъв случай не бива да забравяш, че на него му е много по-трудно, отколкото на теб.

— Когато детето им сгрещи, хората обикновено казват: „Никой не избира децата си“. Но не избираме и родителите си, нали? Никога, никога няма да простя на татко. Онова, което причини на Лари, е непростимо. Но от друга страна, тя е... Нея обвинявам повече. Казвала съм го и преди и ще продължавам да го повтарям. Аманда го е съблазнила.

— Хайде — каза Лестър — да си поръчаме десерт. Или ако не искаш, да се прибираме в стаята си.

С други думи, искаше да ѝ подсказе, че е обсъждала темата достатъчно, и, разбира се, беше прав. На умряло куче нож не се вади, би казал баща ѝ. Каква грозна дума! Баща. Щеше ли някога да си го спомни с добро? Но не биваше да тормози съпруга си повече с подобни въпроси.

— Ще си поръчам десерт — каза вместо това. — Искам от любимия ти пай с праскови.

Когато към девет часа изкачваха стълбите на верандата, в стаята на Лари вече беше тъмно. Щом запалиха осветлението в своята, то освети терасата и те го забелязаха да стои, подпрян на парапета.

— Какво правиш там? — рязко се провикна Лестър. Може би и на него му хрумна същата мисъл, която осени и Норма. Зад перилата бяха назъбените скали и дълбокото езеро...

— Какво правиш там?

— Нищо. Просто размишлявам — лицето, което се обърна към тях, беше изпито и отслабнало. Колко беше остарял! Дори мъжете на шейсет не изглеждат толкова възрастни. — Вече никога в нищо няма да повярвам...

— Ако позволиш на някого да ти помогне — предпазливо подхвана Лестър, — тогава може би ще намериш...

— Не, не, ти не разбираш. Няма такава помощ. Ако човек не е способен сам да се измъкне и да се съвземе, значи няма нужда да се опитват да го спасяват.

— Не е така — възрази другият. — Трябва да се върнеш на работа, Лари. Тя е най-доброто, изпитано лекарство. Говоря сериозно. Намери някакъв нов, интересен проект. Нещо по-различно. Сега управляваш голям бизнес и...

— Не. Онова беше бизнесът на Лорънс Болсън. Искам да се разделя с него. Мразя това име. Отсега нататък ще бъда Даниел. Разбрахте ли? Дан. Това е второто ми име. Ако някой ме нарече Лари, просто няма да се обърна. Аз съм Даниел. Ясно ли е?

— Да, Дан — отвърна Лестър.

Всичко изглеждало злоещо: непрогледната тъмнина, шумолящите дървета, бледата светлина, сред която бе застанал болният мъж. Защото той наистина е болен, сериозно болен. Накърнено беше достойнството му, бе унижен, измамен и предаден.

— Тя никога не ме е обичала! Норма, Лестър, знаете ли защо толкова много исках да дойда на това място? Знаете ли? Защото аз не знам. Може би се надявах да намеря отговора тук. Никога не ме е обичала. Вероятно започнах да го разбирам още преди осем години, точно на тази веранда, над това езеро. Знаех го, но не исках да си го призная. Но дори в това не съм сигурен. После дойде детето и бях толкова радостен... — гласът му премина в плач.

— Не мога да понеса това — прошепна Норма.

— Влез вътре — подкани я съпругът ѝ. — Аз ще се погрижа за него.

Тя продължаваше да размишлява какво може да се направи.

„Бих отишла до края на света заради него, бих казала всичко. Беше ми като майка, когато нашата почина, а татко нямаше време за нас. Защищаваше ме, когато в училище ме подиграваха и не ме канеха на танци... Той е самата доброта, а ето че сега, когато има нужда от мен... аз не знам как да му помогна.“

Опитваше се да се отърси от мрачните си мисли и да повдигне духа си, когато влезе Лестър.

— Недей да разопаковаш багажа. Лари иска да се прибере вкъщи още утре сутринта. От това малко пътуване нищо не излезе. Но го предприехме с добри намерения.

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Домът на Доли се намираше сред цяла редица еднакви малки къщи, в каквито в миналото живееше прислугата на големите имения. Момичето стоеше на предните стълби и очевидно я очакваше.

— Много е нервна заради предстоящата ви среща, Сесил. Опитах се да я успокоя, но така и не успях.

— Измина доста време. Отдавна щях да дойда, ако ми беше позволила.

— През цялото време седи и чете. Понякога излиза на разходка извън града. Никога не ходи към центъра, защото се страхува да не срещне някой познат. Толкова се срамува. Влизай. Тя е в предната стая. В момента у нас няма никого. Мама, Джоуи и сестра ми излязоха, така че ще сте сами.

Странно колко различни бяха хората. Мисис Лайънс бе използвала думата „боклук“, а ето че сега пред нея стоеше Доли. Едната минаваше за много изискана, а другата бе смятана за „лекомислена“. Да се не начудиш. И усещайки сърцето си да бие учестено, Сесил влезе в къщата.

След размяната на прегръдки и целувки двете седнаха и се загледаха боязливо. Първа заговори Аманда:

— Не допусках, че ще пожелаеш да се докоснеш до мен. Сама издигнах стена между себе си и почтените хора.

Изявлението, изречено толкова откровенно, изискваше също толкова честен отговор. Преди да каже нещо, Сесил се замисли.

— Така е. Но аз мога да презирам извършеното, без да презирам самата теб. Още повече че сама осъзнаваш ясно какво си сторила. Целунах те, защото продължавам да те обичам.

Аманда наведе глава и дългата ѝ светла коса, която беше израсла още повече, се разпиля върху раменете. Сложи лакти на коленете си и подпря брадичка върху дланите в познатата момичешка поза, която често заемаше, докато си припомняше исторически дати за изпита преди толкова много време.

— Не беше само заради алкохола — обясни тя, без да поглежда приятелката си. — Направо бях полудяла. Бях побесняла. Знаех го, но не успях да се въздържа. Сега не мога да си простя, че нараних толкова хора. Лари, Ел Би, всички — направи кратка пауза и попита: — Как е той сега?

Очевидно е настанал часът на истината, затова Сесил ѝ я каза:

— Не много добре. Лестър и Норма се опитаха да го отведат от града за няколко дни с надеждата това да повдигне духа му, но нищо не се получи. Наложило им се да го върнат още на следващата сутрин.

При тези думи Аманда повдигна глава.

— А той в състояние ли е да се грижи както трябва за Стиви?

В такъв момент е по-добре да премълча фактите, за да ѝ спестя болката, помисли си Сесил.

— Детето е много добре — каза тя.

Което беше вярно. С Норма и бавачката то наистина се чувстваше щастливо.

Има си Елфрида, леля си, пък и баща си, така че с него всичко е наред.

— Щом е с Лари, не се съмнявам, че е добре. Бих искала да се срещна със съпруга си и да му кажа нещо, но не знам какво — Аманда замълча. — Ами да, може би, че ужасно съжалявам — отново млъкна. — Направо го съсипах. Убих баща му и не оставих кой знае какво наследство на сина си.

Никой не би могъл да отрече дори една дума от казаното. Сесил беше наясно, че срещата ще е много мъчителна, но не очакваше да се трогне дотолкова. И си припомни деня, в който Стиви напусна дома ѝ след неколкоседмичен престой. Стискаше малкото пухкаво прасенце, което Питър му купи, и се смееше на нещо. Винаги беше толкова весел и жизнерадостен. Толкова ѝ беше трудно да го гледа как си тръгва! А дори не беше нейно дете.

— Бих искала да поговоря с Лари за Стиви, но нямам достатъчно кураж.

— Не бива дори да опитваш. Когато се намеси законът, човек не може да приказва свободно за такива неща. Остави всичко на адвокатата си. Впрочем имаш ли такъв, Аманда?

Приятелката ѝ въздъхна.

— Говорих с един млад мъж, който живее на тази улица. Току-що е завършил право и няма да иска голям хонорар. Обясних му, че не разполагам с много пари.

Някакъв неопитен младок, който щеше да се изправи срещу Алфред Коул! Беше почти обречено. Но човек никога не знае...

— Толкова съм объркана, Сесил. Направо не мога да си събера мислите. Означава ли това, че Лари е подал молба за развод? Не могат ли нещата да се решат по друг начин?

Тя очевидно не беше на себе си, щом задаваше такъв въпрос.

— Да, той те съди. Това включва и попечителството върху детето.

Аманда пребледня още повече. След това изведнъж лицето ѝ пламна и тя извика:

— Ще ми го отнемат ли? Това ли се опитваш да ми кажеш?

— Нищо не се опитвам да кажа. Съдията ще реши кой от двамата е по-подходящият родител, който да се грижи за него.

Последва дълго мълчание. Изглеждаше така, сякаш огромен юмрук се е стоварил върху стаята и двете жени в нея. След това Аманда заговори толкова тихо, че Сесил трябваше да се наведе към нея, за да я чуе:

— Не вярвам, че след случилото се някой ще се произнесе в моя полза.

— Не знам — съвсем откровено отвърна приятелката ѝ. — Все пак ти си майката...

— Той е единственото, което имам сега — измърмори Аманда. — Толкова го обичам... Винаги съм го обичала, но... нещо ми пречеше да го показвам както ми се искаше — изправи се и започна да се разхожда напред-назад. — Ще се боря, Сесил. Може би не съм готова за това, но ще го направя.

— Разбира се. Ти си силна жена.

„Какво друго бих могла да ѝ кажа? Но не вярвам да има кой знае какъв шанс, помисли си Сесил, докато я целуваше за довиждане.“

Няколко седмици по-късно, когато Сесил отвори входната врата, кучетата се втурнаха да я посрещнат. Двете красиви колита бяха гордостта на Ел Би, поне така твърдеше Норма, но в къщата ѝ нямаше

място, а Лари не знаеше как да се оправя с тях. Затова след ужасната юлска нощ те живееха, вързани в колибки на двора.

— Все едно че са в затвор — възропта Питър, — макар че нямат никаква вина. Хайде да ги вземем.

Изключително дружелюбни, сега те я поведоха към неговия кабинет, където обичаха да лежат под бюрото до краката му. Сякаш осъзнаваха, че той е техният спасител.

А той действително беше спасител, при това не само на изоставени животни. По време на съвместния им живот тя постепенно откри дълбочината на добротата му. Другите, като мъжа, който бе боядисал оградата им, или секретарката в службата му, често й споменаваха какво е направил за тях. Щом я чу, той се завъртя на стола и с искрена загриженост попита за Аманда.

— Днес имах намерение да я посетя отново, но Норма се отби да ми съобщи една новина. Свекър ѝ разговарял с адвокат на Аманда. Вече няма никакво съмнение, че тя няма да получи нищо повече от право на посещения.

— Като се има предвид случилото се, нима си очаквала друго? — отвърна Питър.

— Всъщност не. Просто се надявах... Обадих се у тях, защото исках да поговоря с Лари, но както обикновено той не вдигна телефона. Елфрида ми каза, че още е в леглото. А приближаваше обяд.

— Прилича ми на нервен срив. Чудя се какво ли още има да става.

— Не смея да си го представя. И продължава да не обръща внимание на детето.

— Е, в такъв случай трябва да се откаже от него и да го даде на Аманда. При това, без да отлага и да проточва съдебните процедури. Това е моето мнение — твърдо заяви Питър.

— Най-странното е, че няма да го направи. Искане да я накаже, като ѝ отнеме Стиви.

— Но тя е майка все пак! Може ли да се подлага на съмнение, че има право да се грижи за сина си?

— Това ще се реши само след продължителен съдебен процес. О, господи, защо ѝ трябваше да съсипва така живота си? — отвън слънчевите лъчи милваха тревата. Птичките прехвърчаха над

хранилките. — Градината ни прилича на късче от рая — неочаквано каза Сесил. — Бедната Аманда също можеше да има своя.

— Докато не изяде ябълката, скъпа.

— Доста горчива ябълка! Любовта не бива да горчи толкова.

Той се усмихна.

— Знам за какво си мислиш. За любимото си стихотворение, което постоянно цитираш: „Колко те обичам? Остави ме да изброя начините“ и се опитваш да го нагодиш към историята на приятелката си.

— Сигурно — призна си тя.

— Е, недей, мила. Никога няма да разбереш случилото се изцяло. Просто трябва да приемеш, че и добрият човек може да извърши нещо непроситимо — Питър въздъхна. — Хайде да се върнем към нашите си работи. Погледни това — вдигна към нея наскоро принтиран лист и продължи: — Работя над него цял следобед. Прибрах се рано от офиса, зарязах всичко друго и се захванах направо с това. Представлява сбито описание на проекта, с други думи, нещо като карта. Направих и изчисленията за банкерите, които обичат преговорите да стават бързо и да се върви право към целта. Разгледай го и ми кажи мнението си.

Това беше то, неговата чудесна концепция за стария терминал, който щеше да се превърне в градски културен център. Тя можеше да си представи всичко толкова ясно, сякаш вече е построено. Имаше широки булеварди с велосипедни алеи и цветни лехи, луксозни хотели и приветливи къщи, зад които зелените морави се простират чак до реката.

И сред тях сияещ стоеше той, любимият автор на това произведение на изкуството. Защото то беше именно такава и за втори път през този ден, макар и по съвсем различна причина, Сесил се развълнува.

— Трябва да е особено чувство, след като си работил над нещо толкова дълго. Помислих си за Микеланджело, след като най-сетне е завършил Сикстинската капела.

Питър избухна в смях.

— Уау! Чуйте какви ги говори жена ми! Недей да казваш това пред никой, обещавах ли?

— Имах предвид усърдната работа и самоотвержеността. Вложи цялото си сърце в този проект.

— Е, не мога да го отрека — той погледна часовника. — Трябва да тичам обратно в службата. Някакъв клиент, когото очаквахме утре, подранил с един ден. Ами ти? Ще ходиш ли в болницата?

— Ще се отбия при Аманда, за да видя как понася лошата новина.

— Предполагам — каза Аманда, — че това би могло да се нарече наказание. Поне съм сигурна, че майка ми би се изразила точно така. Много харесваше Лари, дори го наричаше „принц“. И той наистина е такъв, защото е добър човек, и е много жалко, че...

Сесил си помисли, че ако не бяха любовта и грижите, с които Норма обграждаше Стиви, щеше да е принудена да ѝ признае истината за състоянието на Лари. А може би пък не, тъй като знаеше от родителите си, че Алфред Коул е уверен в крайния резултат, независимо от състоянието му, което започваше да граничи с лудост. Аманда няма никакъв шанс да получи попечителство, поне в този съд, бил заявил Коул. А той винаги знаеше какво говори.

Аманда се стегна. В клиниката Сесил често ставаше свидетел и не преставаше да се чуди на начина, по който хората успяват смело да посрещат лошите новини.

— Да — повтори Аманда. — Просто наказание.

— Значи твоят адвокат е приел решението?

— Да. Много е способен и дори се е консултирал със свои колеги. Но има и друго. Моралът ми, както сигурно се досещаш.

— С него всичко си беше наред, докато...

Тя вдигна ръка.

— Достатъчно, Сел. Благодаря ти за всичко, което направи за мен, но не ме разплаквай отново. Трябва да започна живота си отначало и този път да се справя по-добре.

Сега на Сесил ѝ идваше да се разплаче. Поради някаква известна само на Господ причина за момент ѝ се стори, че вижда приятелката си, седнала на стола в дома на Доли, но облечена в униформата на кафенето, където работеше преди много години.

— Ако Ел Би беше тук, Сел, сигурно би се надявал да позволи на Лари да вземе детето и... аз бих го разбрала. Да изгубиш

едновременно съпруга, баща и дете, което при това си обожавал, е прекалено жестоко. А Лари винаги е бил уязвим. Знаеше ли това?

— Не. Винаги съм смятала точно обратното.

Да изгубиш детето, което си държал в обятията си, размишляваше Сесил, трябва да е най-лошото нещо, което може да ти се случи, дори по-тежко от загубата на моите близнаци. И не може да се въздържи отново да попита дали наистина няма никакъв смисъл да продължат съдебната битка.

— Не и с цената на нечии пари и здраве. А и какъв смисъл има да получа право да го посещавам, щом Лари ме мрази толкова? Естествено има основание и Стиви сигурно ще го усети. Не, най-добре да преустановим всякакви контакти — Аманда стана и отвори прозореца, в който се блъскаше огромна пеперуда. — Беше в капан и трябваше да я освободя — обясни тя. — В капан, също като мен в онзи ден, когато седях сама на пейката до пощата, след като лекарят ми съобщи, че съм бременна. Странно ли ще ти прозвучи, ако ти кажа, че се оприличавам на тази пеперуда? Също като нея имам нужда да излети надалеч. Колкото може по-далеч. И може би тогава ще забравя — тъжна усмивка докосна устните ѝ и мигом се стопи. — Вярваш ли, че някога ще успея да забравя?

Не, Сесил не вярваше. Има неща, които винаги остават в теб. Самата тя престана да скърби за неродените си деца, но нима би могла да ги забрави? Погледна мрачната, тясна стая, после навън към сънливата улица.

— Ако имаш нужда да се махнеш отгук, направи го, Аманда. Започни работа. Захвани се с нещо.

— Получих едно предложение и го приех. Доли разказала на една от клиентките ни за мен, а тя имала приятели в Калифорния, които могат да ми осигурят работа в бутик — отново тази едва забележима, тъжна усмивка. — Изглежда, имам усет към дрехите, но най-смешното е, че вече нямам слабост към тях, както някога. Всичко се промени, докато... докато бях с него.

— Можеш да споменеш името — вметна Сесил. — Говориш за мистър Болсън.

— За Ел Би. Четяхме заедно, говорехме за музика, за местата, които бихме посетили, ако... ако нещата стояха по друг начин. Никога не съм срещала мъж като него, с изключение може би на съпруга ти —

тя плесна с ръце — жест, който приятелката ѝ си спомняше толкова добре, после додаде с жар: — Знам, о, господи, колко добре си давам сметка, че онова, което направихме, е морално престъпление! Ако аз... ако ние знаехме каква злина ще причиним, щяхме да се разделим. Но искам да те помоля винаги когато мислиш за мен, ако изобщо се сетиш някога, да знаеш, че много се обичахме. Нямахме право, но се обичахме. Това беше красива любов. И продължи до самия край — гласът ѝ отново пресекна. — Едва сега разбирам защо е трябвало да ме изостави. Защото в края на краищата не би могъл да нарани сина си. Ел Би беше добър човек, много добър. Не мога да повярвам, че вече го няма. Мисля за него всеки ден и едва ли някога ще престана.

Нима не беше изненадващо, че в тази безчестна връзка можеше да има нещо истинско и красиво?

— А какво става при теб, Сесил? — попита Аманда.

Време беше да сложат край на тази тъжна среща. Стореното не можеше да се поправи. И така, след като отговори на няколко любезни въпроса, Сесил се изправи.

— Непременно ми се обади, когато се установиш — каза на приятелката си, докато я прегръщаше за сбогом. — Винаги можеш да разчиташ на мен, ако имаш нужда от помощ.

На най-долното стъпало спря и се извърна, за да погледне Аманда, застанала до входната врата. Тя е най-светлото нещо на тази сива улица, отбеляза мислено. Както навсякъде впрочем.

Внезапно Сесил се почувства изтощена. Сутринта ѝ се наложи да стане свидетел на скръбта на Аманда, а ето че сега трябваше да се изправи лице в лице с яростта на Норма. Всеки път, независимо по какъв начин се бе опитвала да отклони разговора, той неминуемо се връщаше към този гняв. Дори кучетата предизвикваха раздразнение у нея.

— Някога много ги обичах, но сега дори не мога да ги гледам. В къщата на... — очевидно ѝ беше трудно да изрече думите баща ми, затова направи кратка пауза, преди да продължи: — В онази къща винаги лежах под масата или под пианото. Виждам, че още го правят.

Сесил погледна към дремещите животни. Дори тези невинни създания бяха в състояние да разпалят горчивия ѝ гняв.

— Не мога да разбера как можа да се насилиш да посетиш Аманда. Ако не те познавах толкова добре, щях да те обвиня в нелоялност към мен.

Вече за втори път ѝ отправяше подобен упрек, но отговорът беше все един и същ:

— Не е вярно. Не можех просто да я оставя да изчезне, нали? Помисли върху това.

— Мислила съм и, повярвай ми, бих го направила с радост. Тя е просто една мръсница.

— Докато седях с нея днес, Норма, неочаквано я видях да влиза през вратата на апартамента ни в общежитието — току-що постъпило в университета провинциално момиче, с красиви къдрици и стар, окъсан куфар.

— Не искам да си спомням това, Сесил. Защото не съм като теб.

— Така е, но тя не ме е наранявала така, както нарани теб.

— Не, ти би постъпила по различен начин дори ако го беше направила. Питър също. Вие просто сте създадени един за друг. Понякога ми се струва, че сте най-добрите хора, които познавам. Често дори дотолкова прекаляваш с добротата си, че не би потърсила сметка за стореното ти зло, което е глупаво.

— Недей да ни изкарваш светци, защото не сме — сръза я Сесил. — Искях само да кажа, че Аманда е нещо много повече от безсъвестна повлекана. Тя е човешко същество също като нас.

— Което само доказва, че твоята доброжелателност може да отиде прекалено далеч. Пет пари не давам за нея. Ако не беше противозаконно, бих я застреляла и изобщо не се притеснявам да си го призная. Погледни какво причини на брат ми! Ще се боря за него и Стиви до края на живота си. Бих направила всичко за тях.

Норма беше истински боец. Странно, помисли си Сесил, досега не бях забелязала колко е дребна, особено като седи отпусната в креслото, изпружила напред ужасните си крака. Но нали през всичките тези години ѝ се е налагало да живее, преодолявайки недъга си! Беше свикнала да се бори.

— Налей си още чай. Ще те успокои — предложи тя.

Поседяха още малко, говорейки на безобидни странични теми, като учебника по латински за начинаещи, който предстои да бъде

издаден. Скоро щеше да стане време гостенката да си тръгне, но пет часът се струваше на домакинята още твърде далеч.

Понякога, мислено отбеляза тя, докато затваряше входната врата, беше много по-лесно да работиш с абсолютно непознати в болницата, отколкото да се забъркаш със стари приятели.

— Как мина денят ти? — както всеки път я попита Питър, след като се прибра у дома.

— Доста объркано. Прибрах се толкова разстроена от посещението при Аманда! И ти би се разчувствал. Не е било просто флирт, както повечето хора, пък дори и аз си мислехме. Те наистина са се обичали. Искрено. И все пак това е непочтено. А следобед пристигна Норма.

— Какво? Пак ли?

— Очевидно по този начин излива гнева си. Мога да те уверя, че не беше особено приятна компания. Естествено много се притеснява за брат си. Той е напълно съсипан. Според нея се срамува да се върне в стария офис, но няма къде да отиде, освен това има нужда от ново жилище. От нещо, което да го посъживи. От вдъхновение.

— Горкият — намръщи се Питър и поклати глава. — Остави ме да помисля. Може би имам няколко идеи. Знаеш ли какво? Човекът, с когото имах среща днес следобед, иска да ми възложи реставрацията на прекрасен театър от 1919-а в Уотърбърг. Освен това е собственик на няколко полуразрушени сгради, които иска да възстанови, понеже целият район се променя. Това може би е точно работа за Лари. В неговия бранш е. Кажу на Норма. Освен това имам и нещо друго предвид. Предай й, че говоря сериозно. Ще му намеря нещо. Горкият — повтори той.

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

— Няма да повярвате — говореше Норма на всеки, който я попиташе — какво се случи с Лари. След катастрофата, която преживя през миналия юли, се опасявахме, че ще изгуби разсъдъка си. И той наистина едва не полудя. Станахме свидетели на тотален нервен срив. А после, след като минахме през самия ад, неочаквано ни осени идея. Разбира се, беше ни подхвърлена от психиатър, приятел на Лестър, който ни посъветва да му предложим план за бъдеща работа, нещо, което баща му никога не е правил. Знаете ли, струва ми се, че именно мисълта, че може да засенчи омразния си баща, е тази, която го изтръгна от бездната. Тъй като е израснал сред недвижима собственост, му предложих няколко възможности, върху които да помисли, като например нов културен или търговски център. Възможностите са огромни. Лари винаги е бил добър в сделките, а и умее да омайва различните организации. Всъщност по-голямата част от печалбите на компанията на Болсън са негово дело, а не на Ел Би.

— В момента превръща една развалина в офис. Компютрите са вече инсталирани, но сега монтира допълнителни телефони и факс. Очевидно работи усърдно върху някакъв проект, но не споделя нищо с мен, а и аз не питам. Достатъчно ми е да виждам, че усмивката се е върнала на лицето му. А беше напълно отчаян, уверявам ви. Никога няма да забравя онзи ден... беше само преди две седмици, когато за първи път вдигна Стиви и го прегърна като преди. Малкият се събуди от следобедния си сън и изтича при мен. Погледнах брат си и му казах твърдо: „Ти си единственото, което той има сега. Даваш ли си сметка за това?“. А той се обърна към мен, разплака се, взе детето и го целуна.

— Сигурно сте разбрали, че всеки ден ходех у тях, за да видя как е Стиви. Но вече не ми се налага. Посещавам ги само като близък роднина. Лари дори издълба една тиква за празника на Все светии за сина си... можете ли да си представите? Вече мога да помисля и за собствения си живот.

— Между другото, когато го срещнете, не забравяйте да го наричате Дан. Много държи на това. Новият живот има нужда от ново име, нали? Това е истинско чудо.

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

В една спокойна есенна вечер, в която се усещаше приближаването на зимата, Питър и Сесил се прибираха вкъщи уловени за ръце и забелязаха светлини на алеята.

— Виж ти, това не е ли колата на баща ти? — възкликна той. — Очакваш ли го?

— Не. Чудя се...

— Ама разбира се! Роланд и Бейкър са в Ню Йорк тази седмица и се опитват да издействат генерално пълномощно за започването на проекта. А мистър Нюман е толкова развълнуван, че не може да изчака до утре да ни съобщи новината.

— Значи всичко е решено? Получили сте разрешението за работа?

— Да. Те са основните играчи в тази игра. От тях идват големите пари.

— Стори ми се, че ти отне цяла вечност.

— Всъщност, само четири години. Кое то не е много, ако се имат предвид размерите на проекта, пазарлъците с всички собственици, някои от които искат баснословни обезщетения, защото са наясно колко са важни имотите им, съдебните такси, комисионите, местните общинари и жители. Да, четири години са нищо. Колкото до мен, аз съм просто архитект. Трябваше само да седна и да помисля — Питър стисна ръката й. — Толкова съм развълнуван, Сел. Сигурно ще ти се наложи да ме вържеш, докато наблюдавам как правят първата копка.

Когато се приближиха до колата, видяха Хариет, застанала на алеята.

— Еймъс ви очаква на стълбите, защото няма търпение. Много е разстроен! Наложил се да го принудя да ме остави да карам. Не можех да му позволя да шофира!

— Защо, какво се е случило? — извика Сесил.

— Да влезем вътре. Не, никой не е умрял. Той ще ви каже всичко. Не исках да идваме. Можехте да се видите и утре.

— Престани, Хариет! — нареди съпругът ѝ, чието лице беше тъмночервено. — Отваряйте вратата. По-бързо! Трябва да седна — щом се озоваха във всекидневната, почти давейки се, той им съобщи новината, като изстреля думите: — Няма да повярвате. Просто няма да ви се иска, но това е самата истина. Слушайте. В седем и петнайсет от Ню Йорк ми се обади Роланд. Отказват се. Не са ни дали разрешение за осъществяване на проекта. Сбогом. Край. Изхвърлиха ни.

— Нищо не разбирам — обади се Питър.

— Изхвърлиха ни. Кое не ти е ясно? Не знаеш ли какво означава този израз? Няма заем. Никаква ипотека. Сделката няма да бъде сключена.

Сесил не беше виждала баща си толкова объркан. Лицето му беше тревожно червено, адамовата му ябълка заплашваше всеки момент да изскочи от гърлото.

Питър стоеше като вкаменен, докато двете жени се взираха в него с очакването да опровергае онова, което Еймъс току-що съобщи.

Мръщейки се като човек, който реди пъзел, младият мъж каза:

— Но нали имаме договор. При това подписан и подпечатан.

— Не, не, не. Не е толкова просто! — махна с ръка тъстът, сякаш да обори всички възможни възражения. — Постигнахме много споразумения, нали така? Много дребни сделки, но основният заем, който трябваше да покрие всички разходи... О, слушайте! Ние не сме адвокати, нещата са твърде объркани, а аз съм много уморен. Ето как стоят нещата. Нека ви обясня с няколко думи. Може би Националната банка е покривът на къщата и на всички в нея. А какво е един дом без покрив?

— Опитваш се да ни кажеш, че всичко е свършено? — все още спокойно попита Питър. — Всички тези години, целият ми труд, всичко е отишло на вятъра?

— Така е от наша гледна точка, но не и от тяхна. Смятат да разработят проекта за терминала и културния център. О, можеш да не се съмняваш. Само че без нас.

— С кого тогава?

— Ето това не знаем. Роланд се закле, че няма да си тръгне от Ню Йорк, докато не разбере. Но какво значение има вече?

Сесил усети, че я обзема клаустрофобия.

„Ти извървя много, много дълъг път, отбеляза мислено. Беше сигурен в посоката, вървеше напред весело и спокойно и изведнъж пред теб се издигна стена, която не може да бъде заобиколена.“

С оправданието, че трябва да изведе кучетата, тя се изправи и излезе. Гласът на Питър кълтеше в главата ѝ. Дали в момента изговаряше думите в стаята, която току-що напусна, или си спомняше нещо, което сподели с нея преди време?

„Това е най-вълнуващата работа, която са ми възлагали. Тя изпълва съзнанието и дните ми.“

Не трябва да плача, стегна се тя, преди да влезе отново. Еймъс и Хариет вече си тръгнаха. Майка ѝ отново обясняваше, че изобщо не е трябвало да идват.

— Нарушихме съня ви за цялата нощ. Какво ще правите довечера? Но Еймъс настояваше.

— Добре де, съжалявам — каза той. — Може ли да ви се обадя по-късно, ако науча нещо ново?

— Непременно.

Качиха се по стълбите. Сесил не знаеше какво да каже, очевидно същото важеше и за него. Тъй като беше прекалено рано да си легнат, двамата се настаниха върху люлеещите се столове, всеки с книга в ръка. След доста време тя си даде сметка, че той, също като нея, не е отгърнал нито една страница. И тогава заговори:

— Мили, може би става въпрос за голяма грешка. Трябва да е някакво недоразумение. Може да е нещо временно, което ще се уреди утре. Стават такива неща. Нещо ми подсказва, че всичко ще се оправи.

— Няма смисъл да гадаем — отвърна Питър. — Хайде да спим.

Едва бе завършил изречението, когато телефонът иззвъня. Докато говореше, тя се опитваше да отгатне нещо по лицето му. Върху него първо се изписа изненада, след това — застинала гримаса. Щом постави слушалката, изглеждаше изумен.

— Няма никаква грешка, Сел. Дали са го на компанията на Болсън. Лари Болсън. Можеш ли да повярваш?

В сутрешното издание на вестника имаше обширна статия и редакторски коментари за грандиозния проект, засягащ района на старата гара. След дългата безсънна нощ Сесил и Питър, станали в

тъмни зори, се взираха в написаното, сякаш четяха некролог на починал техен близък, с когото са се видели едва вчера. Редовете подробно описваха плана на Питър.

Касае се за изключително мащабен и оригинален проект. На мястото на обичайната транспортна мрежа на града, ще има кръгово движение, чийто център ще е старият терминал. От него ще излизат пътища, водещи на запад към реката и на север към моста, с което ще е установена връзка с обновения Лейн Авеню.

Напълно слисани и шокирани, двамата се изгледаха. После, без да продумат, продължиха да четат.

Алфред Коул, адвокат, а от вчера и говорител на компанията Болсън, окачества предложението като „един от най-грандиозните проекти, създадени в този град, а може би и в целия щат“. Той ще съживи търговията, ще създаде нови работни места и ще привлече още успели хора към района. Мистър Коул заяви, че разполага с много точна диаграма, илюстрираща плана, който включва жилищни сгради, магазини и луксозни хотели, разположени в близост до реката. Очаква се да бъде построено и казино.

Не всички редакционни коментари защитаваха проекта. Някои дори го осъждаха, обвинявайки го в комерсиализиране на онова, което иначе би могло да се превърне в приятен жилищен квартал с езера и много зеленина. Но дори те подкрепяха мнението, че „кръговото движение е идея на гений, истинско произведение на изкуството“, и го определяха като „умопомрачително“ и „в типично парижки стил“.

Устните на Питър трепереха. Притеснена, Сесил се протегна и стисна ръката му. После, обзета от тъга, тя се облегна на рамото му и заплака.

Дълго време останаха притиснати един към друг. Накрая тя се изправи, изтри очите си и донесе кана с вода. Двамата си наляха пълни чаши и ги изпиха наведнъж. После се загледаха през прозореца.

— Кой би могъл да знае? — попита тя. — Или е невероятно съвпадение.

Отговорът му беше толкова рязък, че я стресна:

— Не можеш ли да четеш? Това е най-обикновено плагиатство. Дори езикът е мой: ротонда, ос, кръгово движение. Моето описание на музея, в който исках да превърна терминала. Дори изчисленията са

мои. Съвпадение! — гледайки право в нея, Питър попита настоятелно: — Кой е идвал тук? Кой е бил в къщата ни?

— Не разбирам за какво говориш.

— За това, че някой е видял работата ми. Кой от всички Болсън е бил? Или може би някой техен приятел? Кой им е дал проекта ми?

— Скъпи, нямам представа. Знаеш, че вратата се заключва автоматично, щом някой излезе от стаята. Секретът е същият като на апартаментите в хотелите. Как някой би могъл да влезе, без да има ключ?

— Дай да помислим. Разсъждавай като детектив. Кой от семейство Болсън идва в тази къща? Норма и Лестър не са идвали заедно, откакто Лари легна изцяло на ръцете им. А Лари... Дан... не се е отбивал от миналото лято. Значи остава Норма, когато идва да обядват заедно. Може би си оставила вратата отворена или си я подпряла с прахосмукачката, нещо такова. Тогава е имала възможност да надникне.

— Не чистя с прахосмукачка, когато имам гости, Питър. Това не е обяснение.

— В такъв случай единственото обяснение е, че ти си се разприказвала. Не нарочно, за бога. Просто си се изпуснала случайно, както често се случва.

— Трябва да се засрамиш от себе си — извика Сесил. — Първо, не съм нито глупава, нито небрежна. И после, да хвърляш подозрения върху приятелката ми е направо подло.

— Е, щом не искаш да я подозирам, значи оставаш ти. Подметнала си нещо на някого, съвсем невинно естествено. О, не искам да кажа, че си го направила нарочно, но така или иначе се е случило. Точно това трябва да е. По какъв друг начин би могло да стигне до Болсън?

Сесил побесня.

— Най-лесно е да обвиниш жена си, нали? Никога не би се осмелил да се усъмниш в мистър Бейкър и мистър Роланд.

— Не бих се осмелил да обвиня, когото и да било, Сел, и това ти е добре известно. Но по една случайност нито един от двамата не е виждал изчисленията ми. Дори на баща ти не съм показвал този лист. Смятам веднага да му се обадя. Трябва да го видя и да поговоря с него. Непременно.

Когато се върна, след като приключи с телефонния разговор, той я уведоми, че Еймъс вече е тръгнал към тях.

— По-добре се облечи — каза ѝ грубо и излезе. След секунди тя чу рязкото хлопване на вратата на кабинета му.

Еймъс беше напълно изтощен емоционално. Намръщено изслуша обвиненията на зет си и оправданията на дъщеря си и също така намръщено ги скастри и двамата:

— Какъв е смисълът от този разговор? Неприятно ми е да призная, че всички улики сочат към теб, Сесил. Няма друг начин нещата да са излезли оттук! Прекалено много говориш. Като всяка жена. Майка ти е същата. Много я обичам, но и тя е доста бърлива.

Сесил също беше изтощена. Излишно бе да се опитва да оспорва такова отживяло времето си твърдение. Жените говорели прекалено много! Добре де, не се ли отнася същото и за мъжете? Затова затвори очи и продължи да слуша.

— Ако размислим разумно — каза Еймъс, — сгрешихме, като протакахме толкова много с Националната банка. Но в името на сигурността и колкото и да е парадоксално, именно за да избегнем това, което се случи, искахме да подпишат едва след като са одобрили сделката. Господ е свидетел, че така е най-безопасно. Тогава щяхме да имаме пълна гаранция, че ще получим парите. Кой би могъл да е по-надежден инвеститор от тях?

Гласът на Питър беше необичайно глух:

— Отложихме само с няколко дни! Какво се казваше в онова стихотворение? „От предпазливост изгубихме битката“.

Възрастният мъж въздъхна.

— Бейкър прави някои проучвания из града. Сигурно е прекарал цялата нощ на телефона. Изглежда, компанията на Болсън е преследвала кредиторите ни повече от месец. Съгласили са се да теглят по-малък заем и да платят по-висока лихва. Имам чувството, а и Бейкър е съгласен с мен, че всички онези хора, които са работили за тях през последните трийсет години, съчувстват на Лари и искат да му помогнат да се вдигне на крака след преживяната трагедия. Още повече че това не би им струвало нито цент. Напротив, дори биха спечелили.

— Освен това — добави Питър — той ги е включил в оригиналния си проект.

— Да не говорим, че солидните връзки на Алфред Коул не биха навредили — горчиво отбеляза Еймъс.

Сесил се изправи, за да подкрепи съпруга си.

— Искате да кажете, че и двамата нямате желание да се борите? Защо не възбудите дело?

При тези думи Питър скочи от мястото си.

— Много умно, Сел. И на какво основание, моля, след като очевидно сама си предоставила труда ми на доверената си приятелка? На твоята малка мускетарка?

— Толкова съм ти ядосана, че дори не искам да те гледам — изкрещя му тя. — Да ме обвиняваш, че...

— Не те обвинявам в нищо. Ти не си престъпник. Просто си жена, която говори твърде много. Не си искала да съсипеш кариерата ми, а просто...

Тук се намеси Еймъс:

— Напразно си хабим силите, а и ми докарахте по-силно главоболие, отколкото когато идвах насам. Чуйте ме. Алфред Коул ми е приятел и идва всяка събота следобед да играем тенис. Сега за нас той е изключително важен. Искам да си побъбрим не принудено с него, да го изпитам и да се опитам да го убедя, че го лъжат. Едва след това можем да вземем някакво решение.

— Внимавай — предупреди го Питър. — Той е адвокат. С цялото ми уважение към теб, не си свикнал да водиш словесни битки.

— Е, нито пък ти. Но седиш в центъра на проблема и също трябва да присъстваш. Както и ти, Сесил.

— Ще бъда там, независимо дали някои ме искат или не — жлъчно отвърна тя.

Облечен в екип за тенис, притиснал ракетата между коленете си, Алфред Коул оглеждаше замислено моравите и последните летни рози в градините на Еймъс Нюман. Когато заговори, в тона му пролича учудване, досада и яд. Или поне така се стори на Сесил.

— Мислех, че сме тук да играем тенис — отбеляза той, — но ето че седим и водим безсмислен разговор.

— Не е безсмислен — поправи го домакинът. — За нас е много важен... — кимна с глава към Питър. — Сигурен съм, че ще разбереш. Опитваме се да стигнем до същността, както бихте се изразили вие, адвокатите.

— Щях да ви разбера, ако знаех нещо по въпроса. Както се опитах да ви обясня, не съм нищо друго, освен адвокат на Дан Болсън. Не знаех, че подобен проект съществува, освен във въображението на моя клиент.

— Значи не знаете нищо за диаграмата, отпечатана във вестника? — осведоми се Питър.

— Нищо.

— Уверявам ви, че планът е мой.

— Ако случаят е такъв, значи някой му го е дал, за да го преснима. Или става въпрос за обикновено съвпадение.

Беше ред на Еймъс да се намеси:

— Алфред, откога се познаваме? От шести юли 1944-та? Нека бъдем откровени един с друг. Няма никакво съвпадение и това е добре известно и на двама ни.

— Разговорът ни се върти в кръг, Еймъс. Да започнем отначало — обръщайки се към Питър, адвокатът каза спокойно: — Единственият човек, който е бил запознат с работата ви, е съпругата ви. Само тя и никой друг не е имал достъп до записките ви. Поне така ми казахте. От това следва, че е споделила с някого, а кой е той, можем само да гадаем. Тя единствена знае отговора.

Всички погледи се обърнаха към Сесил. Притискаха я, ровеха се в нея, докато стана толкова непоносимо, че трябваше да напусне стаята.

Стълбите на терасата водеха до „дългата алея“, по която бе пристъпвала като младоженка. В далечния край, където някога бе стоял импровизираният олтар, сега имаше малка беседка, в която през летните следобеди човек би могъл да поседи на сянка и да почете. Беше тихо и спокойно сред падащите жълти листа и спомените за миналото.

Ала в главата ѝ всичко бучеше! Нещата бяха безнадеждни. Като се започнеше от Алфред Коул, който се оказа враг, и се стигнеше до близките ѝ. Всички сочеха нея като виновница.

Дори майка ѝ я попита предпазливо:

— Сигурна ли си, че не си споменавала пред някого? Знам колко си вярвате една на друга.

Да, мамо, но това беше преди. Някога бяхме три, помниш ли? И винаги си имахме доверие. Разбира се, бяхме твърде млади...

Когато шумът и пулсирането поутигнаха, тя стана и се върна на верандата. По време на краткото ѝ отсъствие гласовете се бяха повишили и атмосферата нажежила.

— Даваш ли си сметка какво е извършено тук? — дълбокият бас беше на баща ѝ. — Един човек е бил прецакан по най-долния начин. Все едно да разлееш боя върху шедьовъра на някой художник! Чиста проба плагиатство! Като да присвоиш откритието на велик учен! Случва се постоянно.

— Съпругата ми е много доверчива — каза Питър. — Ако е споделила нещо конфиденциално, една почтена жена никога не би се възползвала от това. Останах с впечатлението, че Норма е много интелигентна. Би могла да изтръгне информацията от Сесил. Защото е единствената от семейството, която поддържа връзка с нея.

Коул скочи от стола си и се развика:

— Ако смятате да поддържате абсурдните си обвинения, обърнете се към съда. Във всеки случай, ако ви е останала някаква почтеност, понеже именно нея постоянно ми пъхате под носа, имайте и доблестта да осъдите Дан Болсън. Но оставете съпругата на сина ми на мира. Нямайте никакво право да я обвинявате. Това е престъпление.

— Недей да ми крещиш — настръхна Еймъс. — Намираш се в моя дом. Имай малко уважение.

— Ти ме подмами под фалшив претекст. Дойдох да играя тенис — гневно отвърна Алфред и размаха ракетата си. — Е, давай. Възбуди дело. Имаш толкова шанс да спечелиш, колкото снежна топка да оцелее в ада. Давай! Тичай в съда. Направи се на глупак. Накарай всички да се присмиват на тази млада жена. Нали сам призна, че е била единствената, която е имала достъп до разработките. Ако в случая има виновен, това е тя. Затова, че не може да държи езика си зад зъбите. Сигурно го е раздрънкала на още няколко нейни познати — страните на Еймъс пламтяха.

— Напусни дома ми. Веднага! — заповяда той.

— Тръгвам си — изсумтя гостът, вече преполовил алеята. — И ако се окажеш на хиляда километра от мен, значи си се приближил

прекалено много.

Останаха като вкаменени на мястото си, докато шумът от двигателя заглъхна в далечината.

Когато си в кола и си толкова разстроен, че не ти се иска да говориш, най-добре е да слушаш музика, мислеше си Сесил. Точно това правеше Питър в момента. По-добре от всеки друг тя разбираше, че преживяването му се доближава до скръбта от загубата на някой близък. И знаеше много добре защо, след като пристигнаха у дома, той се отправи директно към кабинета си и затръшна вратата.

Въпреки всичко се опита да го заговори:

— Не си ял цял ден. Ще те заболи главата.

— И ти си мислиш, че като си напълня стомаха, ще се преборя с главоболието? — каза ѝ в отговор.

Поне не беше завършил изречението, както се очакваше: Главоболието, което ти ми причини. Ала тя не беше виновна! Можеше да се закълне в живота си. Имаше си своите недостатъци, но между тях със сигурност не бяха лошата памет и небрежността. Ужасно беше да те обвинят несправедливо и да нямаш никаква, ама никаква възможност да се защитиш. О, да, той все някога ще ѝ прости, но дали щеше да забрави? Съмнението ще остане завинаги между тях и като хронична болка ще разяжда сърцата им.

Минаха няколко часа, а той все стоеше затворен в кабинета си. Сесил не можеше да чете, да се занимава с домакинство, още по-малко пък да си легне. Слънцето се бе снижило над хоризонта и хвърляше златисти отблясъци, когато ѝ хрумна, че една продължителна разходка би могла да ѝ се отрази добре. Ала равносметката на деня, като се започнеше от грозната сцена с Алфред Коул, а после и гневът на Питър, беше прекалено негативна. Краката ѝ едва я държаха. Но и не я свърташе на едно място.

„Да кръстосваш пода“, казваха хората, когато нервите ти са опънати докрай. Обходи всички стаи и коридори, после излезе на верандата. Минавайки покрай прозореца на кабинета на съпруга си, надникна вътре и го видя да седи зад дългата маса, която му служеше едновременно като чертожен плот и бюро. Беше склонил глава върху скръстените си ръце. До него лежеше отворен вестник. Изглежда, се е

опитал да чете, а после се е отказал. Като безмълвно ридание в гърдите ѝ се надигна вълна от съчувствие.

Внезапно там, където се роди състраданието, където преди това се спотайваше болката, я осени толкова неочаквано прозрение, че остана като вкаменена. Светлината, златистата светлина на замиращия следобед, се процеждаше ниско над покрива на верандата и се промъкваше през прозореца, осветявайки точно мястото, където беше захвърлен вестникът. Трябваше само да се наведе няколко сантиметра, за да разчете: „Хокейният клуб «Ист Сайд» избира капитан“; „Оспорват данъчната система“. После тясна колона, заемаща почти цялата дължина на страницата, описваща някакъв обир. Можеше да я прочете без затруднение.

Замаяна, тя се втурна и почука на вратата на кабинета.

— Какво, за бога...? — извика Питър, отваряйки.

— Дай ми изчисленията си. И скицата. Бързо.

— Какво ти става? Не можеш ли поне да ме оставиш да си почина?

Не обърна никакво внимание на думите му. Грабвайки безценния лист от стола, където го бе захвърлил в отчаянието си, го положи върху разгърнатия вестник.

— А сега ела на верандата. Моля те. Направи го заради мен.

Той неохотно я последва, погледна, където му посочи и се извърна.

— Е, и? За какво става въпрос? — попита я настоятелно.

— Нима не разбираш? Точно така Норма го е видяла.

— Глупости. Никога не е оставала сама в тази къща. Или поне така си твърдяла.

— Не съм казвала, че не съм я оставяла за няколко минути. Отидох до входната врата, когато дойде пощальонът, после отскочих до банята, нали така? А тя винаги е била неспокойна. Постоянно обикаляше насам-натам и един ден...

— ... ѝ е хрумнала същата идея...

— Ще ме оставиш ли да ти обясня? Погледни как слънцето се промъква през тази пролука в дограмата. Досуц като стрела. Разбира се, трябва да уцелиш точния час в най-подходящия ден на годината. През друг сезон или по друго време ще е прекалено сенчесто, следователно твърде тъмно за четене. Но сега погледни — мислите и

думите ѝ се изливаха като поток. — Ето го вчерашния вестник с онази статия. Променила е някои думи, за да не звучи съвсем като в твоя план. Това е типичният ѝ стил: обиколен път, докато ти бе използвал кръгово движение. Разбираш ли, тя се изразява точно така. Виж и останалото, Питър. Отпечатана е твоята диаграма. Абсолютно същата или я повтаря поне на деветдесет процента.

Той изсумтя:

— И е рискувала да седи тук през цялото време с молив и лист в ръка, докато си прибирала пощата ни? И е преписала всичките ми изчисления, включително и диаграмата с тези непонятни стрелки? За това е необходимо доста време. А много се съмнявам, че е дошла преднамерено с камера или фотоапарат. Не, Сел, измисли нещо по-достоверно.

— Питър! Чуй ме! Не го е снимала. Просто го е запомнила. Норма има фотографска памет.

— Само не ми казвай, че е способна да предаде всичко с най-малките подробности.

— Точно така. Може да запомни цяла страница с исторически дати само за две минути. Винаги сме се удивлявали на таланта ѝ, докато живеехме в общежитието. Ако Аманда беше тук, щеше да го потвърди.

Напоследък рядко споменаваше това име. То имаше тъжно звучене, като при сбогуване, и винаги тягостно увисваше във въздуха.

— Сел, порови се из паметта си. Можеш ли да се закълнеш, че никога на никого, макар и случайно...

Това ѝ дойде в повече и тя се разплака.

— За бога, недей да плачеш! Не мога да го понеса. Недей. Никога повече няма да те питам. Значи просто се е случило. Допуснала си ужасна грешка, която не можем да поправим. Само спри да плачеш.

Тънкият като графит на молив слънчев лъч се бе изместил, оставяйки листа с изчисленията на Питър в сянка. Поглеждайки лицето му, тя разбра, че е изключително разстроен, но въпреки всичко се опитва да обуздае гнева си, защото я обича. Знаеше също, че очаква от него да приеме нещо, което надхвърля границите на разума. Фотографската памет, макар и не невъзможна като явление, беше нещо твърде рядко, още повече в този случай, когато трябваше да се запомнят множество сложни детайли. И мислено си представи всички

онези моменти в бъдеще, когато против волята му в съзнанието му ще се прокрадва съмнение, което ще го разяжда отвътре. Вероятно щеше да полага много усилия, за да го прикрие, само и само да запази спокойствието в дома им, но никога нямаше да го пребори. Ако само имаше някой, който би могъл да потвърди пред него всичко, което му разказа за Норма!

Няколко минути остана неподвижна. След това внезапно я осени друга мисъл.

— Искам да изслушаш Аманда.

— Аманда? И за какво? Какви ги говориш? За какъв дявол ми е да говоря с нея? Освен това ти каза, че е заминала за Калифорния.

— Може би не е тръгнала още. Искам да се качиш горе, да вдигнеш другия телефон и да слушаш. Тичай в коридора. Много те моля. Направи го заради мен.

Докато избираше номера на Доли, чуваше тежкото дишане на съпруга си в слушалката на деривата. Можеше дори да си представи неодобрението, изписано върху лицето му, толкова ясно, сякаш седеше пред нея.

— Тя е горе. Събира си багажа — осведоми я Доли. — Замалко да я изпуснеш. Ще хване нощния полет за Калифорния. Веднага ти я давам.

— Обаждаш се, за да се сбогуваме, а? — попита Аманда.

— Ами да... но не съвсем. Искам да ми направиш една услуга. Може да ти се стори налудничаво, но не е. Точно обратното, много е важно. Знам, че бързаш, затова няма да ти губя времето с обяснения. Питър е на другия телефон и искам да чуе какво би казала за Норма.

— Не, не искам — обади се съпругът ѝ.

— Моля те, скъпи. Моля те. Много е просто, Аманда. Само му кажи какво знаеш за нея. Има ли у нея нещо особено?

— Боже мой, що за въпрос. Нещо особено? Нали не говориш за краката ѝ?

— Не, не. Помисли още.

— Че се чувства неудобно в присъствието на мъже?

— Нещо друго?

Последва кратка пауза.

— Добре де, има страхотно чувство за хумор, доколкото си спомням.

— Вярно. Само това ли?

— Опитвам се да мисля. А, да, много е интелигентна.

— И това е вярно.

— Забележителна студентка.

— С какво е забележителна? Можеш ли да опишеш?

— Ами например има фотографска памет. Може да погледне една страница за около две минути, след това да я пресъздаде безпогрешно, после да отгърне другата и да направи същото. Наистина би могла да участва в някое телевизионно шоу или в развлекателна програма.

— Благодаря ти, Аманда. Точно това исках да чуя. Точно това. Няма да те задържам повече. Приятно пътуване. Не забравяй да ми изпратиш адреса си в Калифорния. Редовно ще ти пиша за Стиви. Успех!

Пръв затвори Питър, веднага след него и Сесил. Когато влезе в стаята, по сведения му поглед личеше, че е гузен.

— Направо невероятно! — измърмори сякаш на себе си.

Едва ли беше подходящ момент да изпитва чувство за триумф или да отвърне с нещо от рода на: „Нали ти казах?“. В напрегнатата тишина тя го чакаше да заговори.

— Аз... Не, всички ние, но най-вече аз, трябва да ти се извиним, че се усъмнихме в теб. Не ти повярвах и се нахвърлих върху ти. Подцених те, като допусках, че си могла случайно да споменеш пред някого за проекта ми. Ти, от всички хора на света! Срамувам се и ужасно съжалявам, Сел. Не мога да ти опиша с думи колко съжалявам.

Лека усмивка се появи върху устните ѝ, докато му отговаряше:

— Няма смисъл да говорим за това. Родителите ми също не ми повярваха — усмивката ставаше все по-широка. — Но това не е важно, нали? Ужасният въпрос е: „Какво ще правим?“.

— Ще възбудим дело. Ще си хванем адвокат. При това възможно най-добрия в града.

— Ако ставаше въпрос за нещо друго, със сигурност щяхме да се обърнем към Алфред Коул. Можеш ли да повярваш, а?

Неспособни да осмислят иронията на създалата се ситуация, двамата стояха неподвижно в средата на стаята, взирайки се един в друг. В този момент телефонът иззвъня.

Откъм другия край на жицата се разнесе престорено разстроеният глас на Норма:

— Току-що разбрах какво се е случило в дома на семейство Нюман. Такива абсурдни твърдения, когато става въпрос за обикновено съвпадение! Знаеш, че е така, Питър. О, нима горкият ми брат не преживя достатъчно и без да му отправяте тези тежки обвинения?

— Никой в нищо не обвинява брат ти, Норма. А аз наистина не желая да обсъждам въпроса с теб — отвърна той.

— Бихме могли да се видим.

— Не, в никакъв случай. Съжалявам, но изобщо не искам да говоря с никого от семейството ти, затова сега ще затворя телефона.

Сесил импулсивно взе решение.

— Аз ще се срещна с нея. Ще ѝ се обадя и ще я накарам да дойде на някое неутрално място. Не тук, нито пък у тях. Може би в библиотеката или в парка.

— Ще бъде неприятно, при това съвсем безполезно. Доникъде няма да я докараш с нея. Само ще се разстроиш. Никой, стигнал толкова далеч, не би си признал, че е откраднал чужда идея, независимо какви аргументи му излагаш. Откажи се.

— Все пак смятам да опитам.

Норма беше враг. Един изнервен враг. Седеше сковано на твърдата пейка и неспокойно се наместваше от хълбок на хълбок. Очевидно ѝ се искаше да скочи и да избяга от изпитателния поглед на Сесил, която преднамерено не го отместваше от лицето ѝ. По някаква ирония човек би могъл да я съжали заради затруднението, в което е изпаднала.

— Много добре знаеш, че ме лъжеш, Норма. И двете сме наясно какво се е случило. Разхождала си се напред-назад, както обикновено, и си видяла нещо, което, няма как да не си призная, трябваше да крия по-внимателно. О, каква полза от всичко? Защо просто не кажеш истината? Така няма да сме принудени да търсим правата си чрез съда. Ние сме почтени хора и бихме могли да намерим друг начин да решим проблема.

Дори докато изричаше думите, знаеше, че ги хвърля на вятъра, точно както предрече Питър. Нямахме „почтен начин“ да се възстанови справедливостта, когато е замесено семейство Болсън, още повече щом всичко зависи от Норма. Изнервена или не, беше недосегаема. Ако Аманда беше тук, би могла да свидетелства за необичайната ѝ способност. Какъв абсурд. Горката Аманда, да застане пред съда в този град като надежден свидетел!

Все пак тя никога не би направила онова, което стори Норма. Защото има сърце. Без особени усилия би могла да отнеме детето от Лари и да замине, но предпочете да се оттегли.

„Норма, искаше ѝ се да изплаче, помниш ли трите мускетарки? Защо причиняваш това на мен и на скъпия ми Питър? Винаги е бил толкова добър към теб. Та само преди няколко месеца той...“

Ала вече каза достатъчно. Срещата свърши и беше време да си върви. Затова, без да спомене, че отново ще се видят, стана и си тръгна.

Често в последвалите дни и нощи, след множество срещи, консултации с адвокати и телефонни разговори, Сесил потъваше в мрачни мисли. Колко глупав може да е животът, толкова объркан и несправедлив! Нима не е невероятно, че близка приятелка, която бе приемала едва ли не като сестра, се оказа способна да ѝ причини такава болка? И имаше ли някаква логика в това, че любовната афера на Аманда можеше по такъв начин да навреди на кариерата на Питър?

Атмосферата беше натежала от въпроси, на които нямаше отговор. И един ден, поддавайки се на тревогата и напрежението, тя избухна:

— Какъв е проблемът? Защо непрекъснато отлагате? Изглежда толкова просто. Какво чакате? Вече изгубихте две седмици.

— Само изглежда, но не е толкова просто — мрачно отвърна Питър.

— И защо? Нищо не разбирам. Това е кражба. Кое му е толкова сложното?

— Защото ни предупредиха, че ще пледират, че ти си говорила наляво и надясно за проекта. Сторило ти се е интересно, че на Лари му е хрумнала подобна идея, а после сте го обсъдили с Норма. Просто

приятелски разговор. Освен това неговият план не се препокрива напълно с моя...

— Не, разбира се. Тя е достатъчно умна, за да промени някои неща, нали?

Питър въздъхна. През целия им съвместен живот не го беше чувала да въздиша толкова често, колкото през последните дни.

— Виж, адвокатът ни разработва стратегия, а за това е нужно време. Само това мога да ти кажа на сегашния етап. Но трябва да знаеш, макар да ни убеждават, че в края на краищата ще спечелим, ти ще се окажеш в центъра на събитията, както сигурно си се досетила от това, което вече ти разказах.

— Е, и какво от това? Нямам нищо против.

— Защото не знаеш какво означава да те подложат на кръстосан разпит в съда. Ответниците ще се опитат да те изкарат пълна глупачка. Наистина ли го искаш?

Той мислеше за нея! Той, чиято мечта беше смазана, мислеше за нея! Изпълнена с обич и желание да го защити, тя извика:

— Не ми пука, казвам ти! Искам разплата. Ще влезем в съда и ще се борим. Върви и им го кажи. На адвокатите, на Роланд, на баща ми, на всички!

Дълбоко трогнат, Питър я притисна към себе си и не отговори.

Изминаха още няколко дни. Навлизаха в третата тревожна седмица и тъй като той изживяваше всеки един напрегнат ден, а решение все нямаше, Сесил отбягваше да го разпитва. Прибираше се къщи в необичайно време, ядяха късната си вечеря пред телевизора, което никога преди не им се е случвало. Разбирайки, че все още няма какво да й каже, тя мълчеше и само от време на време го поглеждаше притеснено.

Времето течеше. И тогава, една вечер, когато Питър отвори входната врата, тя усети, че най-сетне има какво да й съобщи.

— Седни — каза той. — Стигнахме до решение. Отказваме се от делото. Няма да се съдим.

— Какво? Какво каза?

— Каквото чу. Адвокатите, баща ти, Роланд и всички останали са съгласни. Всичко свърши.

Тонът му беше мрачен и тя изведнъж се уплаши.

— Но защо? Заради мен? Защото не искаш да ме въвличаш в тази история? — да, точно това трябва да е причината. Баща ѝ и нейният съпруг се опитваха да я предпазят. — За каква ме мислите? За някоя страхливка, за разглезена дама, която има нужда от закрила? Ти трябва да...

— Не. Баща ти може би са го спохождали такива мисли, но той е от друго поколение. Аз бих те оставил да се бориш, защото знам, че имаш достатъчно кураж за това. Щяхме да вървим напред заедно, ти и аз. Не, причината е съвсем друга и няма нищо общо с теб. Партньорите ни просто не искат да се замесват в съдебни дела, които ще се точат с години. Това би означавало загуба на време от страна на инвеститорите, които биха могли да играят в доста по-изгодни проекти. Може би не толкова грандиозни като този, но които ще им донесат много повече печалба, отколкото ако спечелят в съда правата върху него. Това означава, че би ми се наложило да продължа сам, а ти знаеш, че не мога да си го позволя. Затова край, Сел. Всичко е решено. От тяхна гледна точка сме постъпили разумно. И като се замислиш, за нас също е по-добре. Излишно е да си хабим нервите.

Тя избухна в сълзи.

— Целият този труд, идеите ти... този проект беше като твое дете.

— И децата понякога умират — отвърна той.

В една дълга минута двамата се гледаха открито в очите. Тогава върху тъжното му, безизразно лице се появи онази смела усмивка, с която винаги се бе обръщал към нея в тежкия период, когато изгубиха близнаците.

— Въпреки всичко светът е прекрасен. Живяхме и се обичахме много преди да се появи този проект и ще продължаваме така — притегли я към себе си. — Сел, мила, ела при мен.

Много пъти през следващите години Норма долавяше, че Лестър я гледа с укор всеки път, щом станеше въпрос за „странното съвпадение“. Естествено многократно бяха спорили ожесточено на тази тема, а никой от тях не искаше да се стига до скандали. Най-малко пък Алфред Коул, който изключително държеше на авторитета си на добър адвокат. Просто всички отбягваха въпроса.

Все пак това невинаги беше възможно. За беда, добронамерени хора — а може би просто клюкари, обичаха от време на време да притичват с информация, която според тях щеше да ги заинтригува.

Така с течение на времето Норма научи, че Аманда се справя доста добре в Калифорния.

— Спомням си — спомена някой по време на една вечеря, — че тя е в състояние да те накара да повярваш, че светът е чудесен. Толкова живот имаше в нея. При това беше изключително дръзка. Просто преглътна горчивия хап и започна отначало. Извоюва си отново място в обществото.

— Притежава собствен бутик в Сакраменто — съобщи друг. — Чух, че се готвела да отвори цяла верига. Някой ми каза, че къщата ѝ била великолепна. Умеела да се забавлява и естествено с тази бляскава външност мъже изобщо не ѝ липсвали.

В такъв момент, очевидно смутени от присъствието на Норма, променяха темата и Аманда мигом биваше забравена.

С това лице, с това тяло, с тези къдри, мислеше си тя, всичко можеше да ѝ се прости, нали? Веднъж, когато говореха за нея, Сесил ѝ каза, че Питър я нарекъл „магнит“. Дори Лестър, собственият ми съпруг, ми каза, че чул отнякъде, че Аманда много се грижи за родителите си и е известна с благотворителните си кампании из цяла Калифорния.

Защо хората не си спомнят, че уби баща ми и едва не погуби брат ми? Не, вместо това предпочитат да говорят за красотата ѝ, усмивката и русата ѝ коса!

За щастие Калифорния е доста далеч от Мичиган, така че е малко вероятно да я срещне на някое кръстовище. Което обаче не може да се каже за Сесил.

В някакъв ресторант една вечер Норма се натъкна на мисис Лайънс, бърива както винаги.

— Миналия ден видях приятелите ви Сесил и Питър Мак. Не мислите ли, че са най-прекрасната двойка на света? И тези красиви деца! Не е ли странно как, след като си осиновиш дете, се сдобиваш със свои собствени? Най-хубавото е, че осиновеното момченце много прилича на двете им дъщери. Чудесно семейство. Често ли се срещате?

— Не, не поддържа никаква връзка — грубо я срязва Норма, без да се притесни от това.

Изписаните вежди на мисис Лайънс се извиха като дъга.

— О? А аз си мислех, че сте приятели.

— Бяхме.

— Наистина ли? Аз не... — след което мъжът до нея, явно забелязал реакцията на Норма, я дръпна настрана.

Да, помисли си тя, сигурно на Питър му е било много тежко. Да е само на крачка от голямото признание и да изгуби всичко, вероятно е много болезнено. Но той и така се справяше добре, имаше щастливото си семейство, а това е повече, отколкото притежават повечето хора.

Някоя добра фея трябва да е благословила Сесил при раждането ѝ. Можеше да разчита на баща си, който се ползваше с изключителен авторитет, радваше се на страстната любов на съпруга си и беше посвоему красива. А това е повече от всичко, с което мога да се похваля аз.

Защо трябва да се тревожа за Сесил и Питър? Тя дори не прояви достатъчно лоялност към мен и брат ми. Да рони сълзи за Аманда!

Не, всичко, което направих, беше единствено заради Дан. Дадох му вълшебно лекарство, което успя да го излекува. Негови сгради се извисяват в различни градове. Може и да не бяха произведения на изкуството, но му създадоха име. Чудесно е да го гледам как пътува със Стиви. Толкова се гордее с красивия си син!

Хората казват, че малкият е одрал кожата на дядо си, но и за това не бива да се говори.

Мисли по-добре за състоянието, което позволи на Дан да се превърне във филантроп и да подпомага преди всичко деца от несполучливи семейства. Той твърди, че възлиза на близо два милиона долара. Е, винаги е бил добър с мен, както и аз с него.

Все пак има дни, когато спомените ме натъжават като последните акорди на приятна музика. И тогава, от най-горния рафт на килера вадя малка, поставена в рамка, снимка и се вглеждам отново в трите млади жени, застанали заедно в тогите наред слънчевата морава.

ЕПИЛОГ

— Два милиона долара — каза разказвачът. — Това е краят на историята.

Следобедът си отиваше. Слънцето се бе превърнало в червена ивица на хоризонта, а Атлантикът продължаваше да разбива вълните си в скалите долу, докато двамата възрастни мъже, срещнали се съвсем случайно след толкова дълго време, се вираха един в друг.

— Е, Еймъс, какво мислиш сега за Балзаковото престъпление? Дали наистина е престъпление? Не може да се каже, че тя точно е...

— Не, не точно.

— Възможно ли е да е просто жалка борба за оцеляване?

Сянка на тъга мина по лицето на Еймъс и се превърна в тънка, иронична усмивка. Може би времето, както често се случва, а и спомените, както винаги, бяха заоблили остриите ръбове на живота. Човешка природа! Не се е променила от времето на Древния Рим, а и много преди него.

— Предполагам — каза той, — че и това, както повечето неща на този свят, зависи от гледната точка, Алфред. Така че бих ти отговорил — и двете. Да, и двете.

Издание:

Белва Плейн. Приятелки

ИК „Хермес“, Пловдив, 2008

Редактор: Даниела Атанасова

Коректор: Невена Здравкова

ISBN: 978-954-26-0606-2

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.